

Brevdato

Afsender Astrid Ulrich-Jørgensen (Sagsbehandler, Cirkulær økonomi)

Modtagere

Akttitel SAMLET: Høringssvar til udkast til lovforslag om ændring af lov om miljøbeskyttelse (Udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter m.v. samt tilpasning af national ret som følge af batteriforordningen) - EPR emballage

Identifikationsnummer 660888

Versionsnummer 2

Ansvarlig Astrid Ulrich-Jørgensen

Vedlagte dokumenter Aktdokument DOKUMENT IKKE MEDTAGET
Producentansvar emballager mm - høringssvar
Høring producentansvar lovforslag lokal
01 Følgebrev BC 08222024
02 Notat BC 08222024
BF høringssvar lovforslag EPR august 2024
2024 08 20 DagSam Høringssvar Miljøbeskyttelsesloven
Aktbilag, id nr 658516: SV Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om miljøbeskyttelse (Udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter m.v. samt tilpasning af national ret som følge af batteriforordningen)
Dansk Erhvervs høringssvar til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse (Udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter m.v.) 2024
Høringssvar lovforslag producentansvar for emballage, batteriforordning mv
Høringssvar fra DLPI til udkast til lovforslag om ændring af lov om miljøbeskyttelse - journalnummer 2023 - 2267
Høringssvar fra DPA
Høringssvar DRS_ændring af miljøbeskyttelsesloven_udvidet producentansvar_august 2024
DTL Danaffald høringssvar Udvidet producentansvar for emballage august 2024
Høring udvidet producentansvar 20082024
Høringssvar_Emballageretur_udkast til ændring af lov miljøbeskyttelse_august 2024 - final
Aktbilag, id nr 660958: Erhvervsministeriet - EMs høringssvar - Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om miljøbeskyttelse (Udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter m.v. samt tilpasning af national ret som følge af batter
2023 - 2267 Høringssvar ERP Denmark ApS 220824
Høringssvar, MBL 2023-2267
Genvindingsindustriens høringssvar til lovforslag om ændring af lov om miljøbeskyttelsesloven (Udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter m.v.)
Høringssvar22.08.24 Lov bek. udvidet producentansvar for emballage engangsplastprodukter j.nr. 2023-2267
KL's høringssvar om udvidet producentansvar og batteriforordningen
Aktbilag, id nr 659320: Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen -

Høringssvar Bemærkninger til lovforslag om ændring af lov om miljøbeskyttelse (Udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter m.v. samt tilpasning af national ret som følge af ba

Landbrug & Fødevarers høringssvar - udvidet producentansvar for emballage

Høringssvar til ændring af lov om miljøbeskyttelse (producentansvar)

Plastindustriens høringssvar vedr. ændring af lov om miljøbeskyttelse (producentansvar)

Høringssvar j.nr. 2023-2267

Sags.nr. 2023-2267 - høringssvar, Tobaksproducenterne - 22.08.24

2024-08-22 VANA høringssvar_MBL

Dokumenter uden PDF-version (ikke vedlagt)

Udskrevet

04. okt 2024

Notat

21. august 2024
Sagsnr. 24/232
Dok. nr. -
Initialer OHLN/akh

Høring over revideret udkast til lovforslag om ændring af lov om miljøbeskyttelse (Udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter m.v. samt tilpasning af national ret som følge af batteriforordningen) (Miljøministeriets J.nr. 2023-2267) Side 1 af 3

Til Miljøministeriet (mim@mim.dk, sofda@mim.dk)
Kopi til Brancheforeningen Cirkulær, ARCs ejerkommuner

Høring af lovforslag

Miljøministeriet har den 1. juli 2024 sendt revideret udkast til lovforslag om ændring af lov om miljøbeskyttelse (Udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter m.v. samt tilpasning af national ret som følge af batteriforordningen) i høring. Der er frist for at afgive hørings svar den 22. august 2024.

ARCs bemærkninger

ARC finder det overordnet positivt, at Miljøministeriet har forholdt sig til hørings svar til det lovforslag, som var i høring i sommeren 2023, og på den baggrund haft dialog med branchen og revideret lovforslaget.

Udvidet producentansvar for emballage

Udsorteret genanvendeligt affald fra restaffald, genbrugspladser og storskrald

ARC etablerer et sorteringsanlæg til restaffald, hvortil der er opnået dispensation fra Energistyrelsen. Sorteringsanlægget til restaffald vil udsortere genanvendelige materialer af bl.a. plast, mad- og drikkekarton, papir, pap og metal, der indeholder emballageaffald.

I henhold til lovforslaget vedrører producenternes ansvar kun emballager fra restaffald, hvis de er korrekt sorteret som restaffald. Velvidende at det efter de foreliggende krav i emballagedirektivet er dækkende, peger opgørelser på, at EU's medlemsstater ikke kan opnå kommende krav til materialenytiggørelse uden mængder, der udsorteres fra restaffald.

Kommunerne vil desuden have omkostninger til at gennemføre udbud, og der må forventes dårligere afregningspriser grundet marginale mængder. Det gælder også affald fra genbrugspladser og fra storskraldsordning, hvor kommunerne gennem privat leverandør foretager sortering. For at undgå principielt unødige meromkostninger foreslås genanvendeligt affald fra sorteringsanlæg, genbrugspladser og storskrald, dvs. alle mængder af plastaffald, mad- og drikkekartonaffald, metalaffald samt papir-/papaffald at skulle overdrages til producenternes/de kollektive ordningers videre behandling.

Producenterne/de kollektive ordninger kan med henblik på opfyldelse af mål have interesse i at få adgang til genanvendeligt affald fra kommunerne, hvorfor der som minimum bør gives mulighed for, at affald fra restsortering *kan* overdrages.

Omlastning

ARC bemærker, at det reviderede lovforslag beskriver, at affald som udgangspunkt skal overdrages på en kommunalt udpeget plads, hvor kommunen omlaster affaldet.

ARC bifalder det reviderede forslag, der fastholder mulighed for en effektiv affaldsindsamling med el-drevne renovationsbiler og faste lokationer til omlastning. Der kan således ske en fortsat optimering af transporten og undgås risiko for væsentlige kapacitetstab i indsamlingen samtidig med, at der kan ske langsigtede investeringer i kommunernes faciliteter til omlastning, hvilket bidrager til at nedbringe omkostninger for både kommuner og producenter.

Farligt affald - lattergasbeholdere m.m.

Lattergasbeholdere er en meget omkostningskrævende og voksende affaldsfraktion, der ofte findes henkastet eller afleveres i kommunernes affaldsordninger. ARC oplever også, at der modtages engangsplastfustager på bl.a. genbrugspladser. Der er uklarhed om, beholdere, som ikke er genopfyldelige, er emballage med henvisning til, at de er en del af produktet i hele levetiden. Hvis det viser sig, at beholderne ikke er emballage iht. emballagedirektivet, foreslår ARC, at der arbejdes for, at beholderne omfattes af regler for engangsemballage, eller at der indføres en pantordning – begge dele med henblik på at producenterne finansierer håndteringen i tråd med at forureneren betaler princippet.

Omkostningseffektiv indsamling og forventet ny emballageforordning

Kommunerne pålægges årlig afrapportering med fokus på bl.a. omkostningseffektivitet. Med henblik på at give en fælles forståelse på tværs af kommuner og sikre finansieringsgrundlag foreslår ARC, at Miljøministeriet vejleder om, hvad der forstås ved en omkostningseffektiv indsamling og herunder forholder sig til, hvilke kombinationer af affaldsfraktioner, der giver en tilstrækkelig effektiv indsamling og samtidig tilgodeser kravet om høj reel genanvendelse.

I forhold til den nye emballageforordning angiver Miljøministeriet, at der forventes krav om sortering af emballager i det offentlige rum. For så vidt muligt at sikre finansiering fra producentansvaret og undgå investeringer i løsninger, som ikke kan forventes dækket af producenterne, foreslår ARC, at der – så snart der foreligger afklaring – gives retningslinjer for omkostningseffektiv indsamling i det offentlige rum.

Gennemførelse af batteriforordningen

Udfordringer ved overgang til producentansvar

Kommunerne har for nuværende kompetence til at fastlægge ordninger for indsamling af batterier, hvilket betyder, at ordningerne har kunnet tilpasses efter de lokale behov. Med batteriforordningen overgår ansvaret for indsamlingen til producenterne, hvilket er positivt i forhold til, at producenterne tildeles større ansvar og gives incitament til at nedbringe miljøbelastning m.v. Imidlertid fratager forordningen kommunerne mulighed for at tilrettelægge indsamlingen af batterierne.

I praksis forventes, at en del borgere uagtet eventuelle ændringer i indsamlingen fortsat vil aflevere batterier gennem de kommunale ordninger. Det gælder f.eks. genbrugspladser og de miljøbokse, der sikrer

indsamlingen af farligt affald, og som er en del af den nationale strømning af indsamlingen af de 10 affaldsfraktioner. Ordningerne er generelt velfungerende, og de sikrer, at der effektivt indsamles en stor del af de markedsførte batterier. Da borgerne ikke kan forventes at aflevere affaldet i andre ordninger, og der stadig vil være miljøbokse til farligt affald generelt, vil der – især i en opstart af producentansvaret – være behov for, at de kommunale indsamlingsordninger fastholdes.

Det foreslås derfor, at Miljøministeriet ved fastlæggelse af kriterier for godkendelse af producenteres indsamlingssystemer forholder sig til indsamlingseffektivitet og pålægger producenterne at betale retvisende andel af kommunernes omkostninger til indsamling.

Strandede omkostninger

Kommunerne har foretaget investeringer i opsamlingsmateriel i form af bl.a. standere og bokse, der er målrettet indsamling af batterier. Der vil derfor være en del strandede omkostninger og omkostninger til afvikling af ordningerne, f.eks. hjemtagning af materiel. Lovforslaget foreslås at forholde sig til disse omkostninger.

Fejlsorteringer

Ved en afvikling af ordninger bør der også ses på, hvor batterier vil blive afleveret. Hvis batterierne ender som fejlsorteret affald, vil det være miljøbelastende, forbundet med udfordringer for arbejdsmiljøet og sikkerhed herunder brand og en ekstra omkostning, der påhviler kommunerne. Alene vedrørende brandrisiko oplever ARC nærmest ugentligt brand i komprimatorbiler og i forbindelse med omlastning antageligt på grund af fejlsorterede lithiumbatterier.

ARC står naturligvis til rådighed, hvis hørings svaret giver anledning til spørgsmål.

Venlig hilsen

Peter Roulund
Sekretariatschef

Miljøministeriet

mim@mim.dk

Att: Sofie Dam, sofda@mim.dk

Mrk.: 2023-2267

København 22. august 2024

Høring af lovforslag om udvidet producentansvar for emballage m.v.

Affalds- og ressourceindustrien (ARI) skal takke for muligheden for at give bemærkninger til forslaget.

ARI bakker op om de indgåede politiske aftaler om affaldssektoren og håber, at de alle snart vil blive implementeret, herunder ikke mindst aftalen om selskabsudskillelse af kommunale affaldsydelser, som skaber en betydelig konkurrencemæssig skævhed mellem in-house indsamling af affald og udbud af indsamlingsydelsen, herunder en betydelig usikkerhed om momsafregningen på tværs af kommunerne.

ARI skal samtidig beklage, at der lægges op til meget betydelige afvigelser fra den politiske aftale om producentansvar og aftalen om den samlede affaldssektor ved nærværende forslag.

Den politiske aftale var bl.a. båret af et ønske om en bedre genanvendelse, mere effektiv affaldshåndtering og en mere transparent sektor. I kraft af de betydelige tilbagerulninger af de politiske aftaler, som der ligger i forslaget, og den usikkerhed det skaber om den fremtidige linje, sætter reguleringen sig midt mellem stolene og genskaber den ulykkelige situation, hvor hverken private eller kommunale aktører tør investere i dansk genanvendelsesteknologi.

Centrale punkter i denne sammenhæng omfatter:

- 1) At omlasteadsler nu skal udpeges af kommunerne og ikke af de kollektive ordninger
- 2) At der skabes uklarhed om, hvilke aktiviteter kommunerne må foretage på disse pladser
- 3) At konkurrencen mellem kommunale indsamlingsselskaber og private indsamlere skævvrides yderligere gennem den manglende håndhævelse af afgrænsningen af art og mængde, som kommunerne må indsamle, nu kombineret med at kompensationen for emballageaffald sker med forskellige kompensationssatser alt efter om virksomheden får indsamlet sit affald af kommunen eller af en privat indsamler, at kommunen kan kompensere sine kunder gennem automatisk reduktion af markedsprisen med kompensationen fastsat efter kommunens frie skøn over mængder, da kommuner ikke er forpligtet til at veje og indberette deres erhvervskunders affald som private indsamlere er, at kommunen får kompenseret de administrative omkostninger ved ydelsen af kompensation af producenterne, mens virksomheder, der får indsamlet deres affald af private indsamlere selv skal afholde de administrative omkostninger til opgørelse, dokumentation, ansøgning, m.v.

Hele idéen med aftalen var 1) at samle og kombinere affaldsmængderne på tværs af husholdninger og erhverv for at skabe store ensartede mængder af affaldsfraktioner, som 2) der i videst muligt omfang kunne skabes rentable danske løsninger for slut- eller forbehandling af.

Gennem at lade kollektivordningerne overtage det kommunalt indsamlede affald og anvende markedet til omlastning, for- og evt. slutbehandling af affaldet kunne der skabes lokale danske løsninger og dermed en stærk dansk genanvendelsessektor.

Ved at flytte udpegningen af pladser brydes denne kæde, og vi ender i værste fald med en direkte eksport af det indsamlede affald, som i videre omfang kunne have været for- og slutbehandlet i Danmark, og dermed ingen dansk udvikling af teknologi.

Den private affaldssektor er ellers gået i gang på baggrund af aftalerne og har investeret mellem 1-2 mia. kr. i bedre logistik og affaldsbehandlingsteknologi og har også klart signaleret, at man var villig til at investere yderligere mia. beløb, såfremt implementeringen af aftalerne skred fremad, og man dermed fik sikkerhed for, at mængderne kom på markedet med nogle høje krav om affaldsbehandling båret af lovgivningens krav til de enkelte producenter og kollektivordningerne og kravene til bæredygtighedsrapporteringen, samt det styrkede affaldstilsyn. Nu skrider grundlaget herfor.

Hvis vi skal tilbage på sporet er det centralt, at udpegningsretten flyttes tilbage til de kollektive ordninger, og at man fastholder, at der ingen behandling af affaldet kan ske ved omlastningen. Omlastning er grundlæggende at flytte affald fra en beholder til en anden og ikke at forarbejde det i større eller mindre grad. Det bør gøres helt klart i lovgivningen. Når man iagttager, hvad der presses ind under kommunernes fortolkning af omlastning og transportoptimering, så kan man nærmest komme fra vand til separate ilt- og brintatomer og tilbage igen ved blot at "omlaste" vandet på en kommunal plads.

Oprindeligt var det klart, at erhvervsaffald og husholdningsaffald skulle kompenseres efter hver deres kompensationsnøgle, da affaldet og indsamlingsmodellerne er forskellige. Efter lovforslagets bemærkninger vælger man nu pludselig at lade spørgsmålet om kompensation, og om der er tale om erhvervsaffald eller husholdningsaffald afhænge af, hvilken indsamler den enkelte virksomhed benytter, hvilket kan være forskelligt fra fraktion til fraktion. Dermed kan en virksomhed pludselig have både erhvervsaffald og husholdningsaffald, selvom det ikke er en husholdning og selvom al dens affald efterlovgivningen i øvrigt er at regne for erhvervsaffald. Det skaber selvsagt en skævhed i konkurrencen om kunderne.

Ydermere overlader man det til kommunen at fastsætte, hvor meget affald den mener at have hentet fra den enkelte virksomhed i stedet for at kræve dokumentation for mængderne, selv der hvor virksomhederne, herunder kommunens egne virksomheder og institutioner, ikke deler beholdere med husholdninger og vejning er en absolut mulighed, ligesom det er et krav for private indsamlere, når de henter affald fra deres kunder.

Formentlig er skiftet båret af, at kommunerne i vidt omfang, trods lovgivning om det modsatte siden 2010, hverken er klar over hvilke virksomheder, der bruger deres ordninger og til hvor meget affald. Efterhånden burde det måske overvejes at stille krav om, at kommunerne kender deres kunder, ved hvilke fraktioner de aftager fra dem og i det omfang, det faktisk er muligt, også kan dokumentere hvor meget affald, de henter fra dem.

I mellemtiden kunne man i loven fastsætte, at kommunerne 1) skal have en liste over deres kunder, 2) at de skal vide hvilke fraktioner de om ikke andet formelt afhenter fra den enkelte kunde og 3) at der ikke kan søges eller udbetales kompensation til en kommunal virksomhedskunde ud over niveauet for det gennemsnitligt indsamlede affald af den pågældende fraktion fra en én-families husstand på landsplan. Dette tal kan enkelt opgøres på baggrund af seneste affaldsstatistik. Kommunernes mulighed for at indsamle erhvervsaffald berøres ikke af dette forslag, da de allerede ikke lovligt må afhente affald i større mængder end netop art og mængde i forhold til en husstand, og det skaber samtidig en øvre ramme for, hvor meget affald producentordningen kan komme til at betale for. Som lovforslaget står nu, kan kommunen, uden klageret for nogen, angive, at de har hentet 10 tons aluminium fra en tilfældig hjørnekiosk. Det er på ingen måde rimeligt. Forslaget vil samtidig indirekte styrke håndhævelsen af den gældende afgrænsning af art og mængde, som ellers har vist sig svær at forvalte og håndhæve.

Oprindeligt var det aftalen, at de affaldsproducerende virksomheder skulle kompenseres via de private indsamlere. Det ville have givet anledning til, at ca. 20 virksomheder ville have søgt kollektivordningerne om kompensation for en samlet tonnage, og gennem de løbende forhandlinger om den samlede afhentningskontrakt med den enkelte kunde og konkurrencen på markedet ville kompensationen blive overdraget til de affaldsproducerende virksomheder. Med lovforslagets afvisning af den model og erstatning af denne med en individuel ansøgning fra op mod 300.000 virksomheder op til fire gange om året vokser den administrative byrde fra ingenting til et nærmest astronomisk tal og formentlig en byrde, som vil skræmme ikke mindst de mindre virksomheder fra overhovedet at søge kompensation. Hvilket er ironisk al den stund, at de mindre virksomheder netop efter EU-reglerne skal nyde særlig beskyttelse i forhold til administrative byrder. Det kan ikke anbefales stærkt nok, at der gøres en indsats for at komme tilbage på sporet. Som et absolut minimum må der være ligestilling i forhold til kompensation for de administrative byrder ved at søge og få kompensation, uanset om man får sit affald afhentet af kommunen eller af en privat indsamler.

Konkrete bemærkninger

Side 36 øverst: Producenter og importører har igennem en årrække kunnet etablere en frivillig tilbagetagningsordning for både produkter og emballage efter kap. 8 i affaldsbekendtgørelsen. Er det hensigten at skabe to forskellige rammer om tilbagetagningsordninger afhængig af om produkter og emballage er omfattet af en producentansvarsordning? Umiddelbart anbefales det at fastholde en ramme om tilbagetagningsordninger, og blot efter behov supplere med en indberetning af tilbagetagne mængder til kollektivordningen.

Side 38 øverst: Omtalen mangler oplysningen om, at kommunale anlæg til behandling af både erhvervsaffald og kommunalt indsamlet affald foruden at skulle være godkendt og selskabsudskilt også skal afvikles senest i 2027, altså omkring 1 år efter den reelle indførelse af producentansvaret for emballage.

Side 41 midt: Opremsningen af emballagefraktioner overser EPS, som jo i vidt omfang bruges som emballage, og som kan genanvendes med eksisterende teknologi og anlæg. Desværre er der fortsat ikke fastsat krav om indsamling på alle genbrugspladser af dette materiale, hvorfor store mængder af dette materiale årligt går tabt i forbrænding. Det var forståelsen, at der skulle indføres krav om indsamling og overdragelse af dette materiale til producenterne. Hvad er der sket med dette krav?

Side 42-43 om eksisterende kontrakter og kommunale anlæg. Det kan undre, at eksisterende behandlingskontrakter ikke så mange år efter indgåelse af den politiske aftale tager højde for indførelsen af producentansvaret. Hvis hensynet alene er at imødegå tab for kommunen, bør kontrakter hvor kommunen ikke er forpligtet til en given mængde eller hvor der på anden vis er taget højde for introduktionen af producentansvaret undtages fra undtagelsen.

Umiddelbart virker det urimeligt, at producenterne skal være bundet til at betale for en kontrakt med et internt kommunalt behandlingsanlæg, som muligvis er dyrere end en alternativ markedsløsning og muligvis ikke lever op til de genanvendelsesmål, som producenterne skal leve op til. Som minimum må en evaluering af producenternes leven op til genanvendelsesmålene ske eksklusiv disse mængder, da de ingen indflydelse gives på kontraktens krav. Også selv om løsningen maksimalt kan leve i 1½ år, jf. ovenfor.

Side 45 nederst: Der er ikke tale om, at kommuner på nogen måde pålægges at indsamle, transportere eller behandle emballageaffald fra erhverv. De vælger helt frit at udnytte en undtagelse i lovgivningen om markedsudsættelse af affaldssektoren til at drive erhverv med indsamling af affald fra udvalgte erhvervsvirksomheder i konkurrence med de private indsamlere, der ellers har opgaven. Det fremgår intetsteds i lovforslaget eller bemærkningerne, at ministeren har til hensigt at ændre dette. Der er således

ikke noget ekstraordinært hensyn at varetage i forhold til en pålagt opgave og jf. ovenfor bør kravene være så ens som praktisk muligt mellem de erhvervsdrivende kommuner og de private indsamlere.

Side 49 midt for: Igen er der ikke tale om, at kommunalbestyrelsen pålægges at indsamle erhvervsaffald af nogen art.

Side 49 nederst: Det angives, at der kun vil være mindre emballagemængder fra virksomheder i det affald, kommunerne indsamler blandet fra husholdninger og erhverv. Der opfordres til at få kortlagt dette, inden der træffes en beslutning baseret på denne antagelse. Tidligere har kommuner oplyst, at erhvervsaffaldet kan udgøre op til 30% af det affald, som kommunen indsamler blandet fra husholdninger og erhverv, og det kan på ingen måde siges at være mindre mængder.

Side 53, 3. afsnit: Umiddelbart er ingen sammenhæng mellem pligten til at modtage kommunalt indsamlet affald fra et givet område og så den rene betalingsforpligtigelse til at kompensere økonomisk for erhvervsaffald. Der er således ikke noget praktisk behov for, at de to forpligtigelser skal følge hinanden geografisk. Grundlæggende ville det være at foretrække, at alle anmodninger om kompensation for erhvervsemballageaffald kunne rettes samme sted hen, f.eks. DPA eller lignende, som så kunne have en samlet effektiv administration heraf finansieret af kollektivordningerne efter procentfordelingen af hvilket affald, de hver især er ansvarlige for. Dette er så meget mere relevant, når lovforslaget lægger op til at alle landets virksomheder individuelt skal anmode om kompensation. Det vil forøge den administrative byrde voldsomt for de mange små virksomheder, hvis de skal følge med i ændringer i tildelingen og udsættes for eventuelle forskelle i den administrative praksis hos flere forskellige ordninger. Det bliver hurtigt billigere for især SMV'erne at lade være med at anmode om kompensation, og så har hele systemet fejlet og Danmark lever så ikke op til hverken EU-reglerne eller statsstøttereglerne.

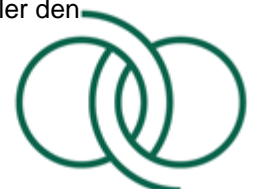
Side 54, nederst: Hele præmissen for at kommunerne overhovedet fik en undtagelsesmulighed for at indsamle erhvervsaffald var, at der var en række meget små virksomheder, hvis affald var sammenligneligt i mængde og art med husholdningernes og kunne indsamles indenfor de ordninger, som kommunerne stiller til rådighed for husholdningerne. Der bedes derfor redegjort nærmere for, hvilke ordninger der er tale om hvor affaldet ikke indsamles eller modtages sammen med husholdningsaffald og hvilket omfang disse ordninger har. Såfremt der findes sådanne legale ordninger, opfordres der meget til, at der sættes samme krav til dokumentation for indsamlede mængder fra den enkelte kunde, som gælder på resten af erhvervsmarkedet i forhold til producentansvaret.

Øverst side 55: Vedrørende kommunalt indsamlet erhvervsaffald indsamlet eller modtaget sammen med husholdningsaffald, bør dette estimeres og kompenseres efter retningslinjerne for erhvervsaffald og det bør sikres i loven, at der ikke kan ydes kompensation ud over niveauet for legal kommunal indsamling fra den enkelte virksomhed, altså den gennemsnitlige art og mængde for en én-families husstand, jf. ovenfor.

Side 62 øverst: Det bedes nærmere uddybet, hvad der menes med, at en selvstændig tilbagetagningsskema skal være i regi af den kollektive ordning.

Side 74, første afsnit: Såfremt kommunalbestyrelsen skal kunne fastsætte gebyrer baseret på deres egen vurdering af mængden af emballageaffald bør der stilles klare krav til, hvordan grundlaget for fordelingen tilvejebringes og dokumenteres. Endelig bør der være klageadgang til Miljøstyrelsen over vurderingen, da man ellers får fripas til en tilfældig opkrævning.

Side 74, afsnit 3.1.2.1.5: Umiddelbart foreslås det at genoverveje reguleringen af afgrænsningen af de kommunale indsamlingsomkostninger til et effektivt niveau. På baggrund af de kortlægninger, der allerede er foretaget af serviceniveauet i kommunerne, må det være muligt at fastsætte et niveau og regulere fastsættelsen af kompensationen udtømmende i lovgivningen. At henvise til at der er rammer for gebyrfastsættelse i den almindelige lovgivning og praksis, som sikrer, at producenterne betaler den

korrekte pris, er simpelthen ikke rimeligt eller underbygget. Praksis på det område sikrer hverken en korrekt afgrænsning eller opgørelse eller en forudsigelig omkostning. Her kan der både henvises til variationen i kommunale omkostninger på affaldsområdet, som ikke umiddelbart kan begrundes i demografi eller geografi, og så Justitsministeriets praksis på området for gebyrer for kørekort og pas, som pludselig blev mangedoblet, da ministeriet skiftede praksis fra at opkræve de omkostninger, der umiddelbart havde direkte relation til udstedelse og produktion af pas og kørekort til også at omfatte dele af udgifterne til færdselspolitiet og kontrollen ved grænsen. Et skifte i praksis som senere blev godkendt af Højesteret. Der var tale om et gebyr på ca. 600 kr. Her er der tale om et beløb på 1,5 mia. kr. Der er ikke i orden, at det efter forgodtbefindende kan blive til både 1 og 5 mia kr i stedet for 1,5 mia. Der er behov for en klar afgrænsning af hvilke omkostninger, der hører med til området, og hvordan omkostningerne indenfor dette skal opgøres direkte i lovgivningen. Og som minimum en klageret over fastsættelsen, således at der skal skabes en dokumentation og en praksis nationalt.

Side 78: Hvis der skal skabes et fundament for en fastsættelse af serviceniveauet i 2027, skal der være helt klare krav til den dokumentation, som kommunerne skal fremlægge for, at deres nuværende ordning er tilrettelagt og drevet omkostningseffektivt. Der skal ikke være tale om en formløs fristil. Der bør være krav om dokumentation for alle dele af opgaveudførelsen. At henvise til at de kan vælge at markedsprøve deres indsamling er meningsløst, medmindre der fastsættes et lovkrav om, at ordningen skal udbydes, da flere kommuner er politisk imod en markedsprøvning af deres indsamlingsordning.

Side 80 nederst: Såfremt kommunen indsamler erhvervsaffald separat fra husholdningerne, er der ingen grund til, at disse virksomheder ikke kan søge om kompensation selv på linje med øvrige virksomheder, da kommunen jo så også bør kunne levere dokumentation til virksomheden for mængder m.v.

Side 84ff: Det bifaldes meget at inddrage Forsyningstilsynet i monitoreringen af området. Som det fremgår af Tilsynets publikationer er der dog ingen transparens i de kommunale omkostninger aktuelt, hvorfor det ikke er muligt for Tilsynet at føre et effektivt tilsyn med omkostningerne på mere end et meget overordnet niveau. Dette gælder i hvert fald frem til fastsættelse af en relevant obligatorisk kontoplan for kommunerne og deres selskabers opgaver på affaldsområdet.

Det foreslås derfor at der fastsættes krav om angivelse af hvilke aktiviteter, der er relevante for opgørelsen af producentgebyrerne, hvordan omkostningerne skal opgøres, hvordan investeringer skal indregnes og afskrives, og endelig at Tilsynet får mulighed for at håndhæve reglerne direkte overfor kommunerne. Det er ikke effektivt at placere hovedparten af håndhævelsen i Ankestyrelsen. Ankestyrelsen har få medarbejdere på området, en lang sagsbehandlingstid og yderst begrænset erfaring på affaldsområdet, mens Forsyningstilsynets afdeling for affald ikke beskæftiger sig med andet end de kommunale ordninger. Affaldsområdet er undergivet en meget kompliceret lovgivning, hvis håndhævelse stiller betydelige krav til at forstå såvel reguleringen, som praksis og økonomien bag de kommunale ordninger.

Side 90 øverst: Den politiske aftale og forhandlingerne mellem kommunerne og de private organisationer konkluderede, at kompensationen for emballage fra erhvervsaffald skulle ske via indsamlerne af affaldet efter faste fordelingsnøgler for forholdet mellem emballage og andet affald fra forskellige brancher. Baggrunden herfor var hensynet til at minimere de administrative omkostninger, samtidig med at man kunne komme så tæt på de faktiske omkostninger som muligt. I bemærkningerne anføres alene at det er nødvendigt at ændre den aftalte ordning til en direkte kompensation mellem affaldsproducerende virksomheder og producentordninger. Hvis man antager, at det vil koste en virksomhed 250 kr i administration at søge om kompensation per gang, og det skal ske 4 gange om året med 300.000 virksomheder taler vi om en administrativ byrde på 300 mio kr årligt i stedet for en byrde på 20.000 kr, hvis 20 affaldsselskaber skulle søge 4 gange årligt på vegne af deres indsamlede totalmængder. Hvis man yderligere ser det i sammenhæng med den forventede årlige kompensation for erhvervsemballage

på ca. 800 mio kr eller 2.600 per virksomhed og skeler til, at mængderne vil være afhængige af virksomhedernes størrelse og aktivitetstype, og derfor vil være meget skævt fordelt, ses det umiddelbart, at det formentlig vil være en negativ forretning for måske 25% af alle virksomheder overhovedet at søge kompensation og en marginal positiv mulighed for måske yderligere 25%. Ministeriet bedes derfor overveje igen om den oprindelige model ikke reelt har langt større chance for at leve op til principperne om korrekt implementering og afregning, end den i lovforslaget indeholdte model.

Side 92 nederst: Der er to udfordringer med de foreslåede modeller for dokumentation.

Kommunerne vejer ikke affald ved afhentning. Der er derfor ingen mulighed for at dokumentere mængden af affald og dermed emballageaffald afhentet af en kommune fra en given virksomhed. Det foreslås derfor, at det i stedet fastsættes direkte i lovgivningen, at en kommune kan søge om kompensation for erhvervsemballageaffald beregnet med fordelingsnøglerne fra staten for den pågældende branche ganget med niveauet med en gennemsnitlig én-families husholdningsaffaldsmængde af den pågældende fraktion efter den seneste affaldsstatistik. Dermed skal kommunen alene redegøre for, hvilke erhvervs kunder de har, hvilken branche den enkelte tilhører, og hvilke fraktioner de har en aftale med virksomheden om at afhente. Kompensationen i øvrigt kan fremgå af bekendtgørelsen.

De affaldsproducerende virksomheder har ingen reel mulighed for at vide, om noget af deres affald og i givet fald hvor meget af deres samlede afhentede affald, der er omfattet af en tilbagetagningsordning af den ene eller anden type. Den eneste undtagelse hertil er, hvis producenten konkret har oplyst virksomheden herom, inkl. vægten af den samlede leverede emballage.

Side 103 midt, slutningen af andet afsnit: Hvad er det for affald, der indsamles af kommuner, som ikke enten skal overdrages til de kollektive ordninger, såfremt vi er indenfor de fraktioner, som kan omfatte emballageaffald, eller som skal bydes ud på markedet? Det illustrerer blot, at det er uhensigtsmæssigt, at ikke alt erhvervsaffald kompenseres som erhvervsaffald, men som husholdningsaffald, hvis erhvervsaffaldet blandes med "rigtig" husholdningsaffald i indsamlingen. Det opfordrer nærmest til, at kommuner frit kan vælge, om emballageaffaldet fra deres egne 500.000 arbejdspladser skal kompenseres som erhvervsemballage eller husholdningsemballage, alt efter hvilken nøgle der det enkelte år giver flest penge i kommunekassen. Det er simpelthen ikke rimeligt og ødelægger i øvrigt enhver mulighed for at følge udviklingen i indsamlede mængder.

Side 104: Den oprindelige aftale var, at de kollektive ordninger var ansvarlige for udpegning af pladser til overdragelse af det kommunalt indsamlede affald og for hvilke aktiviteter, der eventuelt skulle foretages i denne sammenhæng. Dette var aftalen for at sikre en effektiv logistik frem til affaldsbehandlingsanlæggene, og at affaldet blev behandlet på en måde, som understøttede en høj reel genanvendelse. De kollektive ordninger kunne enten etablere pladser selv, leje nogle af de flere hundrede pladser den private affaldsbranche allerede har eller efter aftale med kommunen leje dennes plads, såfremt der fandtes en sådan og kommunen ønskede at leje den ud.

Den i lovforslaget indeholdte ordning flytter ansvaret for pladserne til kommunerne og skaber dermed en øget usikkerhed for de kollektive ordninger, en mulig ekstra omlastning og en øget risiko for, at kommunen vil vælge at balletere det indsamlede affald uagtet konsekvenserne for den efterfølgende genanvendelse af affaldet.

Vi har indhentet erfaringer fra de store operatører af sorteringsanlæg i EU samt erfaringer fra den danske branche. De peger entydigt på, at den billigste og bedste model for at sikre en effektiv logistik og en høj genanvendelsesprocent er, at 1) minimere antallet af omlastninger (der tabes genanvendelsespotentiale ved hver omlastning), 2) undgå balletering og dermed også omkostningerne til udstyr og tid på sorteringsanlæggene til at sprætte ballererne op igen (det koster faktisk penge både at balletere affaldet og

sprætte det op igen), 3) de bruger det overvejende ikke indenfor f.eks. Tyskland både af hensyn til kvaliteten, men også af hensyn til den samlede vægt på lastbilerne, som kan blive for høj med balletering, og 4) al teknologien på sorteringsanlæggene er designet ud fra, hvordan løst affald opfører sig. Hvis metal er mast rundt om eller ind i plast, så er der intet, som kan adskille det igen, og hvis folie og løst plast er blevet mast så fladt, som det bliver ved balletering, så folder det sig aldrig ud igen og bliver dermed ikke sorteret korrekt på anlæggene, fordi teknologien til sortering er baseret på egenskaberne i løst plast.

Skal affald endelig balleteres, fordi enkelte fraktioner kan være rene nok til slutbehandling eller skal underkastes transport til udlandet, må dette ske efter de kollektives organisationers ønske og under hensyn til den samlede affaldsbehandling og ikke, fordi en kommunalbestyrelse har købt en dyr maskine på et tidspunkt, hvor de reelt ikke havde udsigt til at kunne bruge den til noget.

Vi har dermed valget mellem en dyr og dårlig løsning eller en løsning, som minimere omkostningerne og øger genanvendelsespotentialet for affaldet. Lad os vælge det sidste.

Side 109 midt: En opdeling af omkostninger på emballageaffald og ikke-emballageaffald ved kombineret indsamling giver ingen mening. Når affaldet indsamles samlet, f.eks. plast sendes det til sortering og genanvendelse som en samlet mængde. Der sker alene en sortering efter materialefraktion i forhold til efterfølgende afsætningsmuligheder. Den efterfølgende forarbejdning til flakes eller pellets sker ligeledes uden skelen til, om der oprindeligt var tale om emballage eller ikke-emballage. Hvis man virkelig gerne vil, kan man foranstalte en sortering af de større elementer af udsorteret materiale, som sendes til forbrænding og så opdele regningen for den mindre del af affaldet i det omfang, det på dette tidspunkt efter neddeling af affaldet, kan afgøres om der er tale om emballage eller ikke-emballage. Den sortering vil givetvis koste væsentlig mere end de omkostninger, som kan blive fordelt.

I forhold til en eventuel efterregulering antages det, at den kan gå begge veje, både til fordel og ulempe for både producenter og kommuner.

Side 140: Det virker umiddelbart ikke realistisk at gennemføre en effektiv kontrol via Forsyningstilsynet for de angivne beløb. En kontrol besværliggøres i voldsom grad af, at der ikke er et fælles konteringssystem mellem kommunerne, som på et tilstrækkeligt detaljeringniveau kan opdele omkostningerne i forhold til de omfattede aktiviteter.

Side 146 øverst: Opgørelsen af de administrative omkostninger lader til at være foretaget forud for ændringen af kompensationsmodellen for erhvervsaffald. Der efterspørges en fornyet vurdering i lyset af de foretagne ændringer, som væsentligt hæver de administrative byrder.

Side 212 øverst: Såfremt kommunen indsamler affald fra virksomheder separat fra husholdningsaffald, bør de affaldsproducerede virksomheder selv søge om kompensation baseret på dokumentation fra kommunen om afhentede mængder på linje med virksomheder, som får afhentet deres affald af en privat indsamler.

Side 212, 3. afsnit: Der bør være krav om dokumentation, ekstern validering af sortering af affaldet samt klageadgang. Ellers er der fri adgang til at opkræve penge efter forgodtbefindende vedrørende noget affald, som producenterne ingen adgang har til at kontrollere eksistensen af. Der bør som minimum være klageadgang til Miljøstyrelsen over fastsættelsen af producentgebyret for disse fraktioner. En vis del af dette affald vil samlet set være en positiv forretning for kommunerne, f.eks. afhændelse af øldåser indsamlet separat på genbrugspladsen. Hvordan sikres det, at producenterne ikke unddrages disse indtægter?

Side 213: Der bør i loven tages stilling til, hvilke omkostningselementer der kan siges at relatere sig til indførelsen af producentansvaret vedrørende de kommunale affaldsordninger og informationen om disse.

Side 216, 3. afsnit: Der bør stilles krav om, at hver fraktion opgøres separat, uanset om fraktionerne er opdelt på en eller flere producentorganisationer. Hele grundidéen med producentansvaret, herunder de miljøgraduerede gebyrer, er, at affaldsproducenterne skal betale de faktiske omkostninger ved deres emballage. Der bør derfor ske en opdeling af indsamlingsomkostningerne ved henteordninger i forhold til f.eks. volumenfordelingen i en todelt beholder og pladskravet på en genbrugsplads, ellers kommer producenterne til at betale det samme uanset om deres emballage kræver en glaskube om måneden eller 14 40-fods containere til pap.

Side 217, 3. afsnit: Det gælder allerede i dag at hvile i sig selv gebyrerne skal tage højde for indtægter fra salg af materialer. I den aktuelle situation antages det, at præciseringen alene er relevant for opgørelsen af omkostninger ved ordninger, hvor kommunerne ikke endnu skal overdrage affaldet til en producentordning, f.eks. hård plast og metaldåser indsamlet på genbrugspladsen.

Side 217, 4. afsnit: Der opfordres meget stærkt til, at der fastsættes klare principper for, hvordan fællesomkostninger skal inkluderes. Som det fremgår af evalueringen af affaldssektoren fra 2015 fordeles fællesomkostninger på f.eks. genbrugspladser med meget varierende fordelingsnøgler mellem konkurrenceudsatte og ikke-konkurrenceudsatte kunder, hvilket direkte kan sammenlignes med nærværende situation, hvor spørgsmålet også er, om kommunen eller andre skal betale omkostningen. Som minimum bør fællesomkostningernes indhold og fordeling kræves direkte dokumenteret, ligesom der bør være klageadgang over opgørelsen og fordelingen.

Side 217, sidste afsnit: En fristil om omkostninger og indsats har ingen glæde af. Som minimum bør der stilles krav om angivelse af alle relevante forhold og omkostningsdrivere på en faktuel dokumenterbar måde, herunder geografi, demografi, fordeling af havehuse, etageboliger, sommerhuse, kolonihaver, virksomhedskunder, genbrugspladser, typen af ordninger for hvert segment, omkostningerne fordelt for hvert segment opdelt på f.eks. faste og variable omkostninger, investeringer og hensættelser, kommunikation, administration, m.v. Udviklingen i omkostningerne over tid og en redegørelse for, hvordan der følges op på omkostningernes udvikling bør ligeledes indgå.

Side 218: Det må stå klart for enhver, at de anførte prøvelsesmuligheder i form af kommunetilsynet, Ombudsmanden eller domstolene, ikke er adækvate i forhold til, at der kan ske en løbende håndhævelse og korrektion af det omhandlede system. Der opfordres derfor meget til, at der skabes en løbende effektiv håndhævelsesmulighed via Miljøstyrelsen for selve systemet og Forsyningstilsynet for økonomien. Vi taler om 2,3 mia kr årligt. Er der nogen, der er parat til at håndtere en væsentlig efterregulering på tværs af en akkumuleret sum på måske 20 mia kr set i forhold til tidsrammen for at opnå en endelig afgørelse ved domstolene?

Batterier

ARI bifalder kravet om obligatorisk medlemskab af kollektive ordninger for bærbare batterier og LMT-batterier, da det kan bidrage til en samlet bedre økonomi i de kollektive ordninger og en brugbar adressat for myndighedernes krav om realisering af indsamlingsprocenterne. Batterier indeholder en række kritiske stoffer, som det både er vigtigt at sikre genanvendelse af, men som det også er afgørende ikke havner de forkerte steder både i forhold til risikoen for forurening, men også af hensyn til at undgå brande i forbindelse med affaldsindsamling og -behandling.

Vi bifalder tilsvarende, at ingen aktør, udover producenterne selv, kan indsamle batterier uden en aftale med en kollektivordning.

Såfremt der er spørgsmål til ovenstående, står ARI naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen

Niels Bukholt

Miljøministeriet
Cirkulær økonomi
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Att: Sofie Dam
Høringsvaret sendes alene pr. mail.

Brancheforeningen Cirkulærs hørings svar på udkast til ændring af lov om miljøbeskyttelse (udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter mv. samt tilpasning af national ret som følge af batteriforeningen)

Miljøministeriet har sendt lovforslaget om producentansvar for emballager og engangsprodukter mv (herefter lovforslaget) i høring. Lovforslaget tager udgangspunkt i den politiske aftale fra august 2022, der i vidt omfang afspejler de anbefalinger det såkaldt samarbejdsforum (DI, Landbrug & Fødevarer, Dansk Erhverv, KL og Brancheforeningen Cirkulær) kom med i juni 2021.

På den baggrund ser Brancheforeningen Cirkulært generelt positivt på lovforslaget, da det langt hen ad vejen ligger op til en model for implementeringen af producentansvaret, som der er enighed om på tværs af brancheorganisationer.

Vi er glade for at kommunerne kan fortsætte deres indsamling af husholdningsaffald som hidtil, og de sikres kompensation for de omkostninger der er knyttet til indsamlingen og administrationen af emballageaffald. Vi er ligeledes glade for at den mulighed også eksistere for emballageaffald indsamlet på genbrugspladserne – om end systemet her er en anelse mere kompliceret for den enkelte kommune.

Ligeledes er det positivt, at kommunerne kan bestemme, hvorvidt (emballage)affaldet skal forbi en kommunalt udpeget/ejet omlasteplads inden det overdrages til producenterne. Vi er overbeviste om, at ovenstående er med til at sikre et velfungerende og robust indsamlingssystem for (emballage)affaldet.

På den anden side afspejler det lange og komplekse lovforslag, at det vil kræve megen administration og bureaukrati, at få systemet til at fungere. Det handler blandt andet om, hvordan de kollektive ordninger tildeles kommuner, hvor de skal hente affaldet, penge- og dataflow, fastsættelse af producentgebyr og betalingen for ikke-

emballage, krav om at kommunerne skal oplyse om producentgebyrer, indsamlingsordninger samt dokumentere at de arbejder med omkostningseffektivitet.

Vi har forståelse for, at der stilles ovenstående krav til kommunerne i relation til producentansvaret. Omvendt er der via Forsyningstilsynet også et arbejde i gang, der har fokus på hvordan kommunerne fastsætter affaldsgebyrer generelt, herunder hvordan der sikres mere gennemsigtighed og bedre sammenlignelighed. Hertil kommer at der sandsynligvis også er prislofter på affaldsgebyrer på vej samt en fælles vejledning om udbud af affaldsindsamling.

På den baggrund skal vi opfordre til, at der sker en koordinering af de oplysnings- og dokumentationskrav, der stilles til kommunerne i relation til producentansvaret for emballager og affaldsområdet generelt. Formålet er at sikre, at kommunerne ikke skal oplyse/dokumentere de samme ting flere steder samt sikre at oplysningerne/dokumentationen rent faktisk anvendes til at styrke det samlede affaldssystem.

Loven er primært en rammelov, hvorfor megen af den konkrete regelfastsættelse finder sted i bekendtgørelser. På en række områder i lovforslaget er det ikke helt tydeligt, hvordan reglerne præcist tænkes udmøntet. Det har naturligvis stor betydning for kommuner og affaldsselskaber, hvordan lovforslaget udmøntes. Det drejer sig fx om reglerne for ikke-emballager, tilbagetagingsordninger, genbrugspladser, batterier, producentgebyrer, emballager i restaffaldet, oplysningstiltag, behandlingskrav og nøgletal.

Disse synspunkter af mere teknisk karakter er beskrevet i vedlagte notat sammen med en uddybning af vores generelle synspunkter.

Miljøministeriet er velkomne til at ringe eller skrive, hvis I ønsker yderligere oplysninger eller har spørgsmål til vores høringssvar. Vi stiller naturligvis også gerne op til et møde, hvis ministeriet ønsker det.

Venlig hilsen

Niels Remtoft

Specialkonsulent i Brancheforeningen Cirkulær

Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse (udvidet producentansvar for emballager og engangsprodukter mv. samt tilpasning af national ret som følge af batteriforordningen)

Notatet uddyber foreningens følgebrev og indeholder tekniske bemærkninger til lovforslaget.

Lovforslaget er primært en rammelov, der giver Miljøministeren en række bemyndigelser. Flere steder er det ikke klart, hvordan bemyndigelserne skal udmøntes. For kommunerne og affaldsselskaberne kan det have afgørende betydning, hvordan dele af loven udmøntes, hvorfor notatet også beskriver nogle af de ønsker vi har til indholdet af de kommende regler, der udmønter loven.

Dokumentationskrav til kommunerne

I lovforslaget stilles krav til kommunerne om at give oplysninger i relation til fastsættelsen af producentgebyret/-gebyrerne, kommunernes indsamlingsordninger samt dokumentation for hvordan kommunerne arbejder med omkostningseffektivitet.

Som bekendt har Forsyningstilsynet fået til opgave at overvåge de kommunale affaldsgebyrer. Forsyningstilsynet har ligeledes fået til opgave at anbefale nye regler for fastsættelse af gebyrer, der skal sikre øget gennemsigtighed og sammenlignelighed. De skal også anbefale, hvordan et eventuelt prisloft på affaldsgebyrer kan indrettes. Endelig ligger der også en opgave at venter, der handler om en fælles udbudsvejledning for indsamling af affald.

Vi vil anbefale, at der sikres en fælles koordinering af alle disse tiltag, så kommunerne ikke skal (dobbel)tindberette mere end højst nødvendigt samt at de ikke bruger tid på at give oplysninger til centraladministrationen og Forsyningstilsynet, der reelt ikke anvendes til noget. Ligeledes bør arbejdet med gebyrreglerne koordineres, så der sikres ensartethed. Vi deltager gerne i et sådant koordinationsarbejde.

Miljøgraderede gebyrer

Der henvises til, at dette reguleres i anden lovgivning. Det ændrer ikke ved, at de krav der stilles til behandlingen af emballager, har stor indflydelse på, hvilke incitament der graduerede gebyrer giver producenterne til at producere mere miljø- og klimavenlige emballager.

Vi anbefaler at der stilles høje krav til genanvendelsen (undgå downcycling) og at alt det affald, der overdrages til producenterne skal afsættes til genanvendelse – også selvom EU-målene er opfyldt.

Kollektive ordninger

Som bekendt har det været vores anbefaling, at der kun skulle være en kollektiv ordning, der opererer i en periode og hvor rollen som kollektiv ordning med jævne mellemrum udbydes.

Vi kan konstatere at ønsket om samtidigt konkurrerende kollektive ordninger afstedkomme en stor mængde af administration og bureaukrati for at få det samlede system til at fungere. Vi tager det for givet, at de ekstra ressourcer kommunerne skal bruge på disse opgaver kompenseres økonomisk af producenterne.

Tilbagebetalingsordninger

Det fremgår af lovforslaget, at producenterne vil have såvel det organisatoriske som finansielle ansvar for genbrugsemballager. Tilsvarende kan producenterne etablere tilbagebetalingsordning for emballageaffald fra husholdninger.

Lovforslaget synes ikke at tage højde for, at der med stor sandsynlighed vil ende genbrugsemballager og emballageaffald i de kommunale ordninger, selvom fraktionerne burde ende i producenterne ordninger.

Vi anbefaler, at der tages højde for det i reguleringen, da man ellers risikere at andre producenter (eller borgerne) kommer til at betale de omkostninger, som producenterne med egne tilbagebetalingsordninger skulle have afholdt.

Tildeling

Det fremgår, at Miljøministeren fastsætter regler om tildelingsordninger i en kommende bekendtgørelse. Som følge af, at der er flere kollektive ordninger, vil såvel kommuner som (fælles)kommunale affaldsselskaber kunne opleve, at de tildeles to eller flere kollektive ordninger. Det siger sig selv, at det gør det endnu mere kompliceret end i forvejen i relation til fx penge- og dataflow samt dialogen med de kollektive ordninger.

Det kan også give en række praktiske problemer i forhold til den måde kommunerne og affaldsselskaber har indrettet deres affaldshåndtering. Det kan fx handle om kombineret indsamling, hvor den enkelte emballagefraktion tildeles hver deres kollektive ordning. Indsamling på tværs af kommunegrænser, hvor kommunerne tildeles forskellige kollektive ordninger. Fælles omlasteplasser for flere

kommunerne, som tildeles forskellige kollektive ordninger. Håndteringen af disse reelle problemstillinger vil alt andet lige gøre det dyrere for de kollektive ordninger.

Tildeles en kommune to kollektive ordninger til fraktioner, der lovligt er indsamlet kombineret, skal der tages stilling til, hvordan kommunen i de tilfælde skal kompenseres, da kommunen ikke selv må skille fraktionerne ad.

I nogle kommunerne kører skraldebilerne på tværs af kommunegrænserne, og det er i praksis ikke muligt at vide, hvordan affaldet er fordelt mellem de relevante kommuner. I tilfælde af, at kommunerne tildeles forskellige kollektive ordninger, skal der også her tages stilling til, hvordan kommunerne kompenseres.

Vi anbefaler at man forholder sig til denne type af problemstillinger, når reglerne skal udmøntes.

Tildelingsperioden

Det er positivt, at der på længere sigt anbefales en tildelingsperiode på 24-36 måneder, da det giver bedre muligheder for et godt og stabilt samarbejde mellem kommuner og de kollektive ordninger.

Det ændrer ikke på, at kommunerne typisk har en længere planlægningshorisont i forhold til deres affaldsordninger. Større ændringer i de kommunale affaldsordninger sker som regel med længere mellemrum end 2-3 år.

Konsekvensen er, at hvis kommunen tildeles en ny kollektiv ordning (eller flere kollektive ordninger) kan det betyde, at kommunen må ændre på sin affaldshåndtering. Den økonomiske compensation til kommunen kan derfor skulle justeres. Vi anbefaler, at der i lovgivningen tages højde for dette.

Oplysningspligt

Det fremgår, at der skal fastsættes regler om, at miljøministeren og kommunerne på producenternes vegne skal oplyse om:

1. Affaldsforebyggelse
2. Indsamlings- og tilbagetagingsordninger
3. Bekæmpelse af henkastning af emballageaffald

Det synes naturligt, at det er kommunerne der oplyser om de tre punkter, da de har den daglige dialog med borgerne om affaldsordninger, herunder også henkastet affald. Det samme gælder affaldsforebyggelsen, hvor der også er forventninger om, at kommunerne gør en indsats.

Vi vil derfor anbefale, at opgaven med at oplyse om de tre punkter herover i relation til emballage og emballerede produkter primært varetages af kommunerne.

Kommunale omkostninger

Det fremgår rimelig klart af lovforslaget, at kommunerne (i udgangspunktet) skal have dækket alle deres omkostninger i relation til håndteringen og administrationen af emballageaffald – om end det skal præciseres i forbindelse med udmøntningen af loven.

Det fremgår dog også af lovforslaget, at kravet kan fraviges, hvis op til 20% af omkostninger afholdes af de oprindelige affaldsproducenter (og ikke af staten eller andre offentlige myndigheder). Det har hidtil været vores forståelse, at kravet om 100% dækning alene kan fraviges ud fra en proportionalitetsbetragtning. Det vil fx være tilfældet, hvis de samlede administrative omkostninger ved at opføre nogle konkrete omkostninger i relation til emballagehåndteringen, er uforholdsmæssigt store.

Miljøministeriet bedes be- eller afkræfte, hvorvidt de deler vores forståelse af, hvornår kravet om 100% omkostningsdækning kan fraviges.

Kommunalbestyrelsen skal indsamle effektivt

Det er hensigten af fastsætte regler om, at kommunerne årligt skal lave en rapport, hvor de beskriver, hvordan de arbejder med at sikre en omkostningseffektiv indsamling af emballageaffald.

De afgørende beslutninger om økonomien i de kommunale ordninger træffes, når kommunerne udruller nye ordninger og/eller får nye operatører – hvad enten de gør det in-house eller udbyder. Det sker typisk med 4-8 års mellemrum. I de 4-8 år i mellem er det begrænset, hvad kommunerne kan gøre for at effektivisere indsamlingen yderligere. Indkøb af beholdere, indsamling og tømning af beholdere udgør typisk 70-80 procent af de samlede omkostninger.

Vi anbefaler, at det overvejes i hvilke omfang en årlig rapport er nødvendig. Tilsvarende beder vi om, at man samtidigt overvejer, hvorvidt en række af de andre tiltag, der er i gang i forhold til at holde øje med kommunernes gebyrer, er tilstrækkelige til at sikre, at kommunerne arbejder omkostningseffektivt. Ingen er jo interesseret i, at affaldsgebyrerne er højere end nødvendigt.

Regler og proces for fastsættelse af producentgebyret

Kommunerne fastsætter og opkræver (producent)gebyrer fra kollektive ordninger og producenter. Vi antager, at de principper, der gælder for producentgebyrerne,

bliver de samme som for de kommunale affaldsgebyrer i almindelighed (§ 48 i miljøbeskyttelsesloven), da det er de samme omkostninger, der skal dækkes.

Mange kommunerne begynder allerede at arbejde med at fastlægge næste års gebyrer i løbet af foråret, og de endelige gebyrer for det følgende år, vedtages typisk i kommunalbestyrelsen i oktober måned.

Vi anbefaler, at de relevante parter sætter sig ned og drøfter, hvordan den kommunale proces for at fastlægge gebyrer, kan tilpasses producenterne ønsker til, hvordan de ønsker producentgebyret opgjort og opkrævet, herunder tilpasses eventuelle regler om, at kommunerne skal lave en årlig opgørelse af de omkostninger, der indgår i producentgebyret.

Det synes uklart i lovforslaget, hvordan præcist producentgebyret fastlægges og vedtages. I dag vedtages affaldsgebyrer i kommunalbestyrelsen, og for en række affaldsgebyrer vil det fortsat være tilfældet. Da producentgebyret har betydning for en række af kommunens øvrige affaldsgebyrer, anbefaler vi, at det tydeligt fremgår, hvad der skal besluttes politisk og hvad der skal besluttes administrativt.

Ejerskab af fælles opsamlingsmateriel

I nogle kommuner er det et boligselskab/ejerforening, der ejer fælles opsamlingsmateriel i form af nedgravede beholdere eller skraldesug. Vi antager, at de også skal kompenseres for deres omkostninger, men lovforslaget ses ikke at tage højde for det.

Vi skal derfor anbefale, at lovforslaget indeholder bestemmelser, der sikrer at ejerne af fælles opsamlingsmateriel kompenseres for deres udgifter til emballageaffald.

Hvad er en affaldsordning?

Det fremgår af lovforslaget, at der skal fastsættes et (producent)gebyr pr. ordning. Lovforslaget må forstås således, at der skal fastlægges et gebyr pr. "rum" i en affaldsbeholder. Er der to rum i en spand, skal der fastsættes to gebyrer – også hvis der er flere fraktioner i samme rum (kombineret indsamling).

Hvordan man præcist definerer en affaldsordning, er omdiskuteret. Vi skal ikke her rejse den diskussion, men henvise til at Forsyningstilsynet har iværksat et arbejde, som skal fastsætte nye regler for affaldsgebyrer. BDO har fået til opgave at komme med forslag, og her lægges op til, at en fraktion er lig en ordning.

Vi anbefaler, at arbejdet koordineres, så der ikke opstår unødigt forvirring og/eller der skal ændres regler, nærmest inden de træder i kraft.

Helt generelt bør Forsyningstilsynet (og måske Energistyrelsens?) arbejde med gebyrer koordineres med de regler, der fastsættes om gebyrer i relation til producentansvaret.

Oplysninger om affaldsindsamlingsordninger

Det er hensigten at fastsætte krav om, at kommunerne skal indberette oplysninger om deres affaldsindsamlingsordninger til producentregistret. Disse oplysninger bør fremgå af den nationale regulativedatabase (NSTAR), og vi anbefaler derfor, at oplysninger tilgår derfra.

Emballageaffald fra virksomheder

Vi ønsker i udgangspunktet ikke at blande os i, hvordan systemet for emballageaffald fra virksomheder indrettes. Vi kan dog konstatere, at lovforslaget indeholder anbefalinger om brug af fordelingsnøgler – blandt andet til fordelingen af omkostninger.

Ministeriet har afvist brug af fordelingsnøgler i relation til emballager fra husholdninger, da det efter sigende skulle være i konflikt med grundloven, regler om statsstøtte og/eller regler om ekspropriation.

På den baggrund vil vi anbefale, at det af lovforslaget fremgår, hvordan det kan være, at fordelingsnøgler kan anvendes når det vedrører emballageaffald fra virksomheder, men ikke fra husholdninger.

Overdragelse af affald

Vi er glade for de bestemmelser, der er foreslået omkring overdragelse af affald fra kommunerne til de kollektive ordninger.

Der er eksempler på, at flere kommuner samarbejder og kører deres affald til en fælles omlasteplads. Ikke alle kommuner eller I/S'er, der bruger pladsen, er nødvendigvis (med)ejere af pladsen. Vi tager for givet, at lovforslaget har taget højde for dette, så en kommune eller et affaldsselskab kan udpege en omlasteplads ejet af en anden kommune, som det sted hvor den/de kollektive ordninger skal afhente affaldet.

Krav til affaldets renhed

Det er positivt, at der lægges op til at "reglerne" for affaldets renhed skal foregå i dialog mellem de relevante parter. Vi tror, at det er den bedste måde at opnå resultater på, da meget rigide regler nemt kan føre uløselige konflikter med sig.

De fælles anbefalinger fra forhandlingsudvalget indebærer da også, at der skal være en løbende dialog mellem de kollektive ordninger og kommuner om, hvordan det går med sorteringen og hvordan den kan styrkes.

Ikke emballageaffald

Omkostningerne til de kollektive ordningers håndtering af ikke emballageaffald skal dækkes af kommunerne via affaldsgebyrer pålagt husstandene.

Lovforslaget synes dog på en række områder at være uklare i forhold til, hvordan det konkret skal finde sted. Vi antager, at de samme skrappe krav, der stilles til kommunernes fastsættelse af producentgebyrer ligeledes gælder, når producenterne fastsætter deres "kommunegebyrer". Fx bør de kollektive ordninger også udarbejde rapporter om, hvordan de arbejder med omkostningseffektivitet, hvis kommunerne skal noget tilsvarende.

Vi anbefaler, at den "overvågningsrolle" Forsyningstilsynet har i forhold til kommunerne, skal de tilsvarende have i forhold til de kollektive ordninger.

Det bemærkes, at der sandsynligvis vil opstå situationer, hvor de kollektive ordninger skal betale kommunerne penge, da de kollektive ordningers håndtering af ikke emballagen kan have en positiv værdi – for fx pap og metal.

Emballager i farligt affald og restaffald

Kommunerne kompenseres ikke for emballager i farligt affald og restaffald, da affaldsanalyser ifølge lovforslaget har vist at indholdet af emballageaffald i de to fraktioner, er meget lav. Hvilke analyser, der er tale om, og hvor lille en andel, der er tale om, fremgår ikke af lovforslaget.

Vores – og kommunernes – erfaring er, at der er en del emballageaffald i de to fraktioner. Det er sandsynligvis også en af grundene til, at det såvel nationalt som internationalt drøftes, hvorvidt der skal stilles krav om sortering på restaffald for at nå EU's genanvendelsesmål. Herhjemme har ARC fået tilladelse til at etablere et sådan anlæg af samme grund.

Da der er tale om ulovlig statsstøtte, i det omfang kommunerne ikke kompenseres, skal vi opfordre til, at lovforslaget sikrer kommunerne compensation for de emballager som ender i restaffald og farligt affald.

Vi opfordrer ligeledes til, at lovforslaget tager højde for kommende krav om sortering af restaffald.

Emballager af tekstil, porcelæn og keramik

Der lægges op til, at emballager af tekstil, porcelæn og keramik ikke indgår i ordningen for kompensation. Trods der er tale om små mængder, synes det uhensigtsmæssigt, da det i princippet giver et incitament til at skifte til sådanne materialer.

Dernæst er der omkostninger forbundet med at håndtere disse emballager, der jo skal finansiere et eller andet sted fra. Det synes ikke rimeligt.

Vi kan have overset det, men for en sikkerheds skyld, vil vi anbefale, at producenter af emballager af tekstil, porcelæn og keramik skal betale for håndteringen af emballageaffald.

Emballager på genbrugspladsen

Vi bifalder udvikling af nationale fordelingsnøgler og mulighed for lokalt at udvikle retvisende fordelingsnøgler for andre emballagerelevante fraktioner, der indsamles på genbrugspladsen.

Vi opfordrer til, at træ og farligt affald konsekvent fremgår som en af de fraktioner, der er med fra start og at EPS (ekstruderet polystyren) nævnes som et eksempel på en plastfraktion, som der lokalt kan udvikles retvisende fordelingsnøgler for.

Derudover bør "plastaffald indsamlet som ved husstands nær indsamling" om benævnes til at omfatte alle fraktioner og kombineret indsamlede fraktioner, der ligner dem fra henteordningerne. Det kan fx være en blanding af plast/MDK eller plast/MDK/metal eller måske også glas/metal eller papir/pap i mindre containere på en genbrugsplads, hvis man politisk har ønsket at give borgerne mulighed for at aflevere de samme kombinerede fraktioner på genbrugspladsen, som i henteordningerne.

Vi beklager, at vi ikke er kommet længere med arbejdet om opgørelse af omkostningerne for indsamling af emballager på genbrugspladserne og at der først skal arbejdes hermed efter år 2027. Vi opfordrer til, at arbejdet igangsættes parallelt med arbejdet om fastlæggelse af serviceniveau i henteordningerne og at der afsættes midler hertil.

Vi forventer, at der ret hurtigt vil udvikles forskellige modeller for opgørelse af økonomien, da kommunerne vil have interesse i at modtage betaling for deres ydelser. Disse udviklede modeller må kunne evalueres og danne baggrund for et nationalt arbejde. Vi opfordrer pba. det hidtidige arbejde om fastlæggelse af omkostninger til emballageindsamling på genbrugspladsen, at der i lovbemærkningerne om opgørelse af omkostninger på side 217 tilføjes "tidsforbrug"

og "antal årlige tømninger eller afhentninger af fraktionen", som muligheder at fordele omkostningerne ud fra.

Vi bifalder, at der er fundet en pragmatisk løsning, så vi ikke længere behøver at fastlægge erhvervsandelen i de enkelte fraktioner, men kan nøjes med at samarbejde med de kollektive ordninger for husholdningsaffald.

Vi mener, at der også skal findes modeller for genbrugsemballager, der falder ud af deres tiltænkte loops og fx ender på genbrugspladsen. Vi opfordrer derfor til, at det fremgår af lovbemærkningerne, at man vil undersøge hvordan disse emballager skal håndteres. Det kunne måske være krav om en kollektiv ordning, der har ansvaret for at modtage/indsamle diverse genbrugsemballager modtaget på en genbrugsplads eller andre løsninger. I første omgang er det vigtigt for os, at det fremgår, at genbrugsloops ikke er perfekte og vi derfor ser disse genbrugsemballager i de kommunale ordninger.

Økonomiske konsekvenser

Som bekendt medfører implementeringen af det udvidede producentansvar en omfordeling af omkostningerne til håndteringen af emballageaffald fra kommunerne (husstandene) til producenterne.

En anden konsekvens er, at det betyder mere administration for centraladministrationen, kommunerne og producenterne. Vi anbefaler, at det fremgår af lovforslaget, hvor mange ekstra ressourcer det antages, der skal anvendes til at implementere og drive producentansvaret. Dette skal blandt andet ses i lyset af, at der er forventninger om, at husstandene på længere sigt ikke oplever, at deres affaldsgebyr stiger.

Ikrafttrædelse

Loven forventes vedtaget inden udgangen af 2024, og selve producentansvaret implementeres den 1. oktober 2025. Indtil da finansierer borgerne producenterne omkostninger via affaldsgebyrer. Det kan ikke tolkes som andet end statsstøtte, hvilket selvsagt er problematisk. Dette problem kunne løses ved at pålægges producenterne et finansielt ansvar indtil 1. oktober 2025.

Uanset dette, bliver det ualmindeligt vanskeligt for kommunerne at fastsætte et nogenlunde retvisende producentgebyr for blot tre måneder. Kommunerne er i gang med at fastlægge gebyrer for 2025, de kender ikke de præcise regler og ved ikke, hvilke kollektive ordninger, de er blevet tildelt. Vi anbefaler, at der tages højde for dette i lovforslaget.

Dataflow mellem kommuner og producenter (kollektive ordninger)

Der synes ikke at stå noget i lovforslaget om, hvilke affaldsdata der skal flyde mellem kommuner og producenter. Kommunerne afleverer noget af deres affald til producenter og er den part der er i dialog med borgerne. På den baggrund bør de have adgang til data/oplysninger om, hvad der sker med det affald som producenterne håndterer. Det gælder såvel emballager som ikke emballager.

Vi vil derfor anbefale at lovforslaget kommer til at indeholde regler, der gør det muligt for kommunerne at få jævnlig adgang til data og oplysninger om, hvad der sker med det affald de overdrager til producenterne, herunder også data om mængder økonomi m.v.

Innovation og udvikling

Det synes ikke at være taget højde for, hvordan man sikrer innovation og udvikling af det samlede system og betaling for disse udviklingsomkostninger. Det anbefales, at loven indeholder regler, der sikrer at det samlede system kan udvikles.

Tekstiler i emballageaffaldet

Nogle kommuner indsamler tekstiler sammen med fx pap og papir, da det typisk er billigere end at etablere en henteordning på matriklen alene for tekstiler. Hvordan skal de forholde sig i fremtiden – altså efter den 1. oktober 2025?

Batterier

Med ikrafttræden af batteriforordningen og den foreslåede ændring af Miljøbeskyttelsesloven er indsamling af batterier ikke længere en kommunal opgave. Kommunen vil dog have strandede omkostninger dels i materiel og udviklede systemløsninger og ikke mindst ved, at borgerne fortsat vil benytte de kommunale ordninger for farligt affald til batterier. Vi foreslår derfor, at der gives en hjemmel til Miljøministeren til at opkræve betaling for disse strandede omkostninger hos de kollektive ordninger, hvis det ikke lykkedes for disse at indgå en landsdækkende aftale om fortsat kommunal indsamling af batterier.

Da alle parter har udtrykt ønske om en fortsat kommunal indsamling af batterier kunne lovbemærkningerne udfoldes noget mere om:

- den kommende kontoplan og at betaling for og udgifter til indsamling af batterier kan indgå i denne. Herunder at den kommunale opkrævning af betaling for batteriindsamling vil skulle foregå på ikke-lovbestemt grundlag og de regler der er om prisfastsættelse ved udførelse af kommunal erhvervsvirksomhed
- at Dansk Producentansvar lovligt kan indkøbes til at forestå en tildeling af batteriindsamling blandt de kollektive ordninger

Miljøministeriet
Departementet
Via e-post: mim@mim.dk
C.c.: sofda@mim.dk

J.nr. 2023-2267

22. august 2024

Vedr.: Høring over udkast til ændring af lov om miljøbeskyttelse (udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter mv. samt tilpasning af national ret som følge af batteriforordningen)

Bryggeriforeningen takker for muligheden for at komme med bemærkninger til høringen om ændringerne i miljøbeskyttelsesloven. Bryggeriforeningen bemærker, at der i nedenstående svar ikke indgår bemærkninger i relation til batteriforordningen.

Generelle bemærkninger

Lovforslaget fastsætter de overordnede bemyndigelses hjemler og rammer for producentansvaret, mens det bliver i den udmøntende bekendtgørelse, at de konkrete krav kommer til at fremgå – fx oplysninger, der kan give producenterne en indikation af omkostningsniveauet. Det er således først i en kommende bekendtgørelse, at producenterne kan indhente information om rammerne for økonomien forbundet med producentansvaret. Fx vil det først være i kommende bekendtgørelse, at de konkrete kriterierne for og omkostninger forbundet med de miljøgraderede bidrag, får af konsekvenser for de erhvervsdrivende.

Bryggeriforeningen noterer, at registreringsfristen for hvornår producenter er forpligtet til at lade sig registrere og indberette til DPA (evt. via kollektiv ordning) er den 31. august 2024. Det bemærkes hertil, at denne forpligtelse alene vedrører registrering af producenter og forventede emballagemængder, idet lovforslaget foreslår, at selve producentansvaret, og dermed producenternes betaling for emballage, udskydes fra den 1. juli 2025 til den 1. oktober 2025.

Vejledning

Som følge af at producentansvaret for emballage får store økonomiske konsekvenser for producenter og som følge af at producenterne kan forvente at skulle betale for deres producentansvar allerede fra den 1. oktober 2025, er det ikke rimeligt, at der ca. et år forud for ikrafttrædelse endnu ikke er klarhed om omkostningsniveauet for producenterne. Derudover er der stadig tvivl om, hvilke emballager der er omfattet. Fx er det uklart, hvad der præcis skal forstås ved generiske emballager? Hvis det er en generisk papkasse, som leveres af dansk leverandør, og modtageren efterfølgende stempler den med logo inden den bruges som emballage ved salg af drikkevarer, er der så tale om generisk emballage? Hvad hvis det er et klistermærke, som sættes på? Og er producenten fortsat leverandøren af papkassen? Antallet af spørgsmål har været stigende i den seneste tid, og efter at Miljøstyrelsen er kommet med en ny forståelse, som ikke er blevet sendt bredt ud til erhvervsdrivende, hersker der forvirring blandt producenter i forhold til hvad de skal og ikke skal indberette til DPA.

Bryggeriforeningen opfordrer til, at der udarbejdes klar vejledningsmateriale til virksomheder, herunder at der gives tydeligt besked, når der fx kommer nye forståelser hos ministeriet. Forståelse og klarhed om, hvem der er producentansvarlig, er et essentielt grundelement for hele reguleringen om producentansvar for emballage. Som følge af at registrering af forventede emballagemængder for 2024 fortsat skal ske senest den 31. august 2024 samt at producenter skal have mulighed for at indrette sig hensigtsmæssigt med øje for omkostningseffektivitet, opfordres ministeriet til at sende yderligere vejledningsmateriale ud snarest muligt.

Opfordring til udskydelse af producentansvaret

Idet det er forventningen, at bekendtgørelse først kommer i høring i september 2024, får producenterne kort tid til at omstille og indrette deres emballageforbrug ud fra de forventede omkostninger. Det er derved umuligt for producenter at planlægge og indrette sig hensigtsmæssigt. Omstilling af produktion kan ikke ske dag til dag, og derfor er der behov for en længere periode for producenterne fra at de har oplysningerne (bekendtgørelsen) til at de faktisk skal betale for deres producentansvar. Bryggeriforeningen opfordrer derfor til, under forudsætning af at den kommende bekendtgørelse sendes i høring i september 2024, at selve betalingen for producentansvaret udskydes til januar 2026.

Pligt til medlemskab af kollektiv ordning

Lovforslaget indeholder regler - ny § 9 z, stk. 3 - der skal sikre hjemmel til, at ministeren kan fastsætte regler om pligt til medlemskab af kollektive ordninger, og at producenter under bagatelgrænsen på 8 tons derved igennem disse kollektive ordninger afholder omkostninger til affaldshåndtering. Forslaget om obligatorisk pligt til medlemskab af kollektiv ordning er i tråd med den kommende emballageforordning.

Det er Miljøministeriets vurdering, at en obligatorisk pligt til medlemskab af kollektive ordninger vil medføre færre transaktionsomkostninger, hvis kommunerne alene skal samarbejde med kollektive ordninger og ikke både individuelle producenter og kollektive ordninger. Miljøministeriet vurderer desuden, at det vil medføre stordriftsfordele at samle affaldet i kollektive ordninger.

Bryggeriforeningen opfordrer til, at der tages økonomisk hensyn til små producenter, fx mikrovirksomheder, når der fastsættes regler om et pligtigt medlemskab, så de også har råd til at være med. I relation til mikrovirksomheder bør der gives tydelig oplysning om, at det obligatoriske krav om medlemskab ikke omfatter mikrovirksomheder, der køber emballage fra en dansk leverandør, idet disse mikrovirksomheder ikke er producentansvarlige for emballagen, heller ikke selvom emballagen bliver markedsført under mikrovirksomhedens varemærke. Omvendt vil der være krav om medlemskab af kollektiv ordning, hvis mikrovirksomheden importerer emballage fra udlandet. Tilsvarende mikrovirksomhederne bør det også præciseres, at egne tilbagetagningsordninger ikke er omfattet af obligatorisk pligt til medlemskab af kollektiv ordning. Endelig opfordrer Bryggeriforeningen til, at det tydeliggøres, at kravet om obligatorisk medlemskab af kollektiv ordning ikke omfatter drikkevareemballager omfattet af Dansk Retursystem A/S. Der er generelt behov for at præciseres i lovforslaget, at pant- og retursystemet er en separat producentansvarsordning, som adskiller sig væsentligt fra den foreslåede regulering omfattet af lovforslaget. Regler for drikkevareemballage omfattet af pant- og retursystemet er fastlagt i bekendtgørelse nr. 1568 af 19. december 2022 med virkning fra 5. januar 2023.

Bryggeriforeningen vurderer, at det er vigtigt, at genbrugsemballage ikke omfattes af pligten til medlemskab af kollektiv ordning, og bakker derfor op om, at Miljøministeriet ikke fastsætter krav om pligtigt medlemskab af kollektive ordninger for producenter af genbrugsemballage.

Hensyn til små erhvervsdrivende

Det er vigtigt, at de administrative byrder minimeres for små erhvervsdrivende, herunder mikrovirksomheder og små virksomheder under bagatelgrænsen. Hensynet til de små erhvervsdrivende er i overensstemmelse med formålet med lovgivningen samt den politiske aftale, da ansvaret bør placeres hos de aktører, som har størst indflydelse på emballagens udformning, design mv.

Registerbekendtgørelsen blev vedtaget i april 2024 og ændret i maj 2024, hvor undtagelsen for producentansvar for mikrovirksomheder trådte i kraft. Ifølge registerbekendtgørelsen vil en erhvervsdrivende, der producerer for mikrovirksomheder være producentansvarlig for mikrovirksomhedens emballager (Private-label). Det betyder i praksis, at erhvervsdrivende er nødt til at indhente oplysninger om, hvorvidt deres kunder er mikrovirksomheder eller ej. Selvom det er positivt, at

mikrovirksomheder i vidt omfang ikke er producentansvarlige, medmindre de agerer som distributør eller importør, kan det skabe tvivl og uklarheder om, hvor ansvaret er placeret. Derfor vil det være nyttigt med en løsning for, hvordan denne regulering om mikrovirksomheder håndteres og kommunikeres i praksis, så der eksempelvis tages hånd om private label-situationen.

Genbrugsemballage

I forhold til genbrugsemballager, der omfattes af krav og mål i den kommende emballageforordning, bemærkes det, at emballageforordningen giver mulighed for, at producenter etablerer egen indsamlingsordning eller organiserer sig kollektivt om varetagelsen af deres ansvarsforpligtelser for genbrugsemballage. Det er vigtigt, at denne fleksibilitet bevares, så producenter har fleksibilitet i forhold til opfyldelse af målene i forordningen. Dertil anbefales det, at producenterne og/eller deres organisationer inddrages, når denne ordning skal udarbejdes.

Tildelingsperiode

Det fremgår af forslaget side 52, at Miljøministeriet forventer, at første tildelingsperiode vil vare ca. 15 måneder og at efterfølgende tildelingsperioder vil vare mellem 24-36 måneder. Det er dog hensigten at fastsætte regler om, at der ved væsentlige afvigelser imellem et tildelt geografisk område og markedsførte mængder i en tildelingsperiode, undtagelsesvist vil være muligt at genberegne og dermed potentielt ændre i tildelingen i løbet af en tildelingsperiode.

Som følge af lovforslagets formuleringer opstår der usikkerhed om, hvorvidt tildelingsperioder også omfatter eksisterende kollektive ordninger som fx pant- og retursystemet, hvilket ikke bør være tilfældet. Miljøministeriet opfordres til at lade det fremgå af bemærkningerne, at en eventuel tildelingsperiode for de nuværende producentansvarsordninger kan være forskellig fra dem, der foreslås indført med det foreliggende lovudkast. Det gælder særligt varigheden af en evt. godkendelse og vilkår i en godkendelse. Pant- og retursystemet adskiller sig væsentligt fra de nye kollektive ordninger, idet pant- og retursystemet selv driver infrastrukturen for indsamling, som forudsætter en lang investeringshorisont og afskrivningsperiode. Det er af afgørende betydning for pant- og retursystemet, at der som i dag er en tildelingsperiode med en rimelig varighed, da det har stor indflydelse på muligheder for omkostningseffektiv drift og for at opnå ekstern finansiering til investering i produktionsudstyr mv.

Gebyrer og manglende klagemulighed

Der er generelt behov for at tilføje detaljerede oplysninger om de forskellige gebyrer, herunder om beregningsmetode samt offentliggørelse af gebyrer. Som det fremgår af lovforslaget, er det bekymrende, at der i princippet ikke en øvre grænse for, hvor stort et gebyr kan være. I relation til gebyrerne er det også kritisk, at der ikke er klagemulighed jf. § 9 p, stk. 18, hvilket der bør være.

Bryggeriforeningen gør opmærksom på manglende henvisning på side 73 og 91, hvor der står "afsnit Fejl! Henvisningskilde ikke fundet."

Specifikke bemærkninger

9 p, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 7

Det fremgår af lovforslaget: *"Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at miljøministeren kan fastsætte regler, der forpligter producenter eller disses kollektive ordninger til at overtage og behandle det affald, som kommunerne indsamler i samme fraktioner som emballageaffald fra husholdninger, men som ikke er emballageaffald og derfor ikke er omfattet af det udvidede producentansvar, jf. § 9 p, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 7. Det er ikke hensigten, at regler udstedt i medfør af den foreslåede bestemmelse får den virkning, at ikke-emballageaffaldsdelen af det overdragede affald bliver omfattet af det udvidede producentansvar for emballage og producentansvarsforpligtelsen efter den foreslåede bestemmelse i § 9 p, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 7, selvom virkningen af regler udstedt i medfør af den foreslåede bestemmelse bliver, at affaldet overdrages og behandles sammen med affald, der er omfattet af producentansvaret."*

Det foreslås, at formuleringen skærpes, da "hensigten" ikke er et tilstrækkeligt forpligtende ordvalg. Det foreslås, at sætningen indledes med "Bestemmelsen skal udmøntes således...", idet det bør være tydeligt, at producenter eller kollektive ordninger ikke er ansvarlig for ikke-emballageaffaldsdelen.

Et ændret ordvalg, hvor "hensigt" skærpes, eksempelvis erstattes med "Det forudsættes..." gør sig også gældende i det resterende lovforslag, eksempelvis på side 195 og 196.

§ 9 p, stk. 2:

I forslaget står der, at ministeren kan fastsætte regler om pligt for kommunalbestyrelsen til at tilrettelægge indsamlingen af emballageaffald fra husholdninger på en omkostningseffektiv måde.

Bryggeriforeningen finder det positivt, at ministeriet uddyber, hvad der skal forstås med "omkostningseffektiv måde" i bemærkningerne på side 171, der indledes med "Dette forstås således, at kommunalbestyrelsen skal arbejde for at minimere omkostningerne til at nå fastsatte mål ud fra en samlet vurdering af fordele og omkostninger." I relation til, hvad der bør rummes af "omkostningseffektiv måde" foreslår Bryggeriforeningen, at det tilføjes, at; der ved "omkostningseffektiv måde" indgår krav om, at målsætningerne altid søges opfyldt på den billigst mulige måde. For producenterne er det særdeles afgørende, at omkostningerne bliver lavest muligt.

§ 9 p, stk. 10, der bliver stk. 11:

§ 9 p, stk. 10, der bliver stk. 11, affattes således:

»Stk. 11. Miljøministeren fastsætter regler om, at miljøministeren eller kommunalbestyrelsen for producenternes regning eller at producenter for egen regning skal oplyse brugere af emballerede produkter om følgende:

- 1) Affaldsforebyggelsesforanstaltninger.*
- 2) Indsamlingsordninger og tilbagetagningsordninger.*
- 3) Bekæmpelse af henkastning af emballageaffald.*

I bemærkningerne til bestemmelsen fremgår det, at oplysningsforpligtelsen, som producenter selv skal varetage, vil være pligten til at oplyse om producentens eventuelle egen tilbagetagningsordning (nr. 2). Oplysningspligterne for nr. 1 og 3 skal varetages for producenteres regning af kommunalbestyrelsen henholdsvis miljøministeren. Bryggeriforeningen opfordrer til, at oplysningspligterne vedr. nr. 2. fastlægges af producenterne selv, da der kan være vidt forskellige behov for hvilken oplysningsindsats, der er nødvendig. I relation til nr. 1 og 3 bør det uddybes, hvad oplysningsforpligtelsen konkret indebærer samt forventede omkostninger hertil. Det er væsentligt, at producenterne har kendskab til de oplysninger som pålægges dem, samt i høj grad hvordan omkostningerne beregnes. Ud fra den gældende ordlyd i lovforslaget samt de tilhørende bemærkninger fremgår dette ikke tilstrækkeligt tydeligt.

§ 9 p, stk. 16, stk. 17 samt stk. 19:

De foreslåede regler om producentgebyrer, som skal pålægges producenterne, indeholder oplysninger om, hvad gebyret skal dække over, men indeholder ikke detaljer om omkostningsniveau, beregning mv. Ud fra den omfattende oplysningsliste over hvad gebyrer skal dække, herunder statens omkostninger forbundet med administration af det udvidede producentansvar, sekretariatsbetjening af visse rådgivende udvalg vedrørende producentansvar for emballage m.v. nedsat af Miljøstyrelsen, oplysningstiltag og behandling af klager osv., er der behov for klarhed over, hvilket gebyrniveau som producenterne kan forvente at blive stillet til ansvar for. Til trods for at miljøministeren ved bekendtgørelse vil fastsætte et gebyr for producenter af emballage baseret på Miljøstyrelsens faktiske omkostninger til at oplyse borgere og virksomheder samt det faktum, at der ikke må optjenes overskud i en gebyrordning og at gebyropkrævninger skal baseres på faktiske omkostninger, giver dette ikke indsigt i selve gebyrerne.

Bryggeriforeningen opfordrer til, at detaljerne om gebyrerne bliver tilføjet til lovbemærkningerne, så der opnås gennemsigtighed.

Bryggeriforeningen uddyber gerne ovenstående, hvis der måtte være spørgsmål.

Med venlig hilsen

BRYGGERIFORENINGEN

Lea Kholghi Frederiksen
Miljø-, Klima og Bæredygtighedschef

Miljøministeriet
Att.: Sofie Dam
Fremsendt til mim@mim.dk, kopi: sofda@mim.dk

København den 22. august 2024

Journal nr. 2023-2267

Hørings svar vedrørende revideret udkast til ændring af lov om miljøbeskyttelse (udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter mv.)

DagSam takker for modtagelsen af ovennævnte udkast i høring og henviser til VANAs høringssvar. Som medstifter af den kollektive ordning VANA og repræsentant for detaillister og producenter i den samlede dagligvarehandel, bakker DagSam op om ambitionerne med udvidet producentansvar og omstillingen hen imod en mere cirkulær økonomi. Samtidig er vi naturligvis meget optagede af at sikre en ansvarlig og effektiv implementering uden unødige administrative og økonomiske byrder.

Helt konkret opfordrer DagSam til at:

- Fristen for registrering i Dansk Producentansvar udsættes fra den 31. august indtil myndighedsvejledning inkl. afklaring af tvivl ved producentdefinitionen er klar.
- Skabe mere transparens i gebyrsatserne og afskaffe emballageafgiften for producenter, der er medlem af Dansk Producentansvar, for at undgå dobbeltbetaling af både miljøgraderet bidrag og emballageafgiften.
- Minimere unødvendigt bureaukrati ved fx at gøre det muligt for producenter at overdrage søgning om kompensation til deres affaldsindsamlere. Hvis det bliver de enkelte affaldsproducerende virksomheder, der skal søge kompensation for håndteringen af deres emballageaffald, i stedet for deres affaldsindsamlere, vil det medføre at man går fra ca. 20 aktører, der skal søge kompensation til 300.000 virksomheder.
- Udskyde ikrafttrædelsen af udvidet producentansvar til 1. januar 2026, da ikrafttræden den 1. oktober 2025 ligger dårligt for producenter og detaillister i forhold til kontraktuelle aftaler i branchen (årsaftaler) og for kommuner ift. gebyrberegninger. Samtidig er det for sent for kollektivordninger, hvis tildelingen af kommuner først sker den 1. april 2025, da Miljøstyrelsens sagsbehandlingstid på notifikationer til at køre affald ud af landet er omkring 10 måneder.

Med venlig hilsen
Niels Jensen
Formand DagSam

Om DagSam:

DagSam er Dagligvarebranchens forum for effektivt samarbejde, hvis formål er at initiere og løfte nationale brancheinitiativer sammen – og i samspil med myndighederne tage medansvar og løfte samfundsagendaer. DagSam har eksisteret som et uformelt forum i en årrække, men blev i 2021 etableret som en formel forening. Dette er sket i forbindelse med etablering af kollektivordningen VANA – til varetagelse af producentansvaret for emballage.

***Medlemmer:** Detailhandlen: Coop, Dagrofa, DSK, Rema1000, Lidl og Salling Group. Leverandørerne: MLDK – Mærkevareleverandørerne repræsenteret ved repræsentanter for bestyrelsen.*

Brevdato 19-08-2024

Afsender Bente Villumsen (BVI@regioner.dk)

Modtagere mst@mst.dk

Akttitel SV: Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om miljøbeskyttelse (Udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter m.v. samt tilpasning af national ret som følge af batteriforordningen)

Identifikationsnummer 658516

Versionsnummer 1

Ansvarlig Sofie Dam

Vedlagte dokumenter SV Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om miljøbeskyttelse (Udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter m.v. samt tilpasning af national ret som følge af batteriforordningen)

Dokumenter uden PDF-version (ikke vedlagt)

Udskrevet 22. aug 2024

Til: mst@mst.dk (mst@mst.dk)
Cc: Sofie Dam (sofda@mim.dk)
Fra: Bente Villumsen (BVI@regioner.dk)
Titel: SV: Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om miljøbeskyttelse (Udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter m.v. samt tilpasning af national ret som følge af batteriforordningen)
Sendt: 19-08-2024 08:24

Til Miljøstyrelsen

Tak for den modtagne høring af forslag til ændring af miljøbeskyttelsesloven. Danske Regioner har ingen bemærkninger.

Med venlig hilsen

Bente Villumsen

Leder af Regionernes Videncenter for Miljø og Ressourcer

Danske Regioner | Dampfærgevej 22 | 2100 København Ø

M 2399 2372 | E bvi@regioner.dk

Officiel post bedes sendt til regioner@regioner.dk

Fra: Sofie Dam <sofda@mim.dk>

Sendt: 1. juli 2024 16:10

Emne: Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om miljøbeskyttelse (Udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter m.v. samt tilpasning af national ret som følge af batteriforordningen)

Kære høringsparter

Se venligst supplerende høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om miljøbeskyttelse (Udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter m.v. samt tilpasning af national ret som følge af batteriforordningen) [her](#).

Høringsmaterialet er ligeledes vedhæftet denne mail.

En tidligere udgave af lovforslaget var i høring sidste år og kan ses [her](#).

Bemærk at fristen for at afgive et høringssvar til Miljøministeriet er **den 22. august 2024**.

Høringssvar bedes sendt til mim@mim.dk med kopi til sofda@mim.dk med angivelse af journalnummer 2023 - 2267 i emnefeltet.

Venlig hilsen

Sofie Dam

Specialkonsulent | Cirkulær økonomi

+45 29 83 04 59 | sofda@mim.dk

Miljøministeriet

Departementet | Frederiksholms Kanal 26 | 1220 København K | Tlf. +45 38 14 21 42 | mim@mim.dk | www.mim.dk

[Facebook](#) | [Twitter](#) | [Instagram](#) | [LinkedIn](#) | [Youtube](#) | [Privatlivspolitik](#)

mim@mim.dk; sofda@mim.dk
Miljøministeriet
Slotsholmsgade 12
1216 København K
Journalnummer – 2023-2267

Den 22. august 2024

Dansk Erhvervs hørings svar til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse (Udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter m.v.)

Dansk Erhverv takker for muligheden for at kommentere på udkastet i høring og har en række generelle og mere specifikke bemærkninger. I 2022 blev der indgået en politisk aftale mellem regeringen (Socialdemokratiet) og en lang række partier. Den politiske aftale balancerer ellers ambitiøse miljøkrav til virksomhederne med krav til omkostningseffektivitet. Denne aftale blev der bakket op om bredt i erhvervslivet. Dette lovforslag afviger på en række betydelige områder fra den politiske aftale. Producentansvaret har store konsekvenser for erhvervslivet, der udover de økonomiske konsekvenser, også bliver pålagt store administrative byrder. Dette blev også anerkendt politisk i den aftale der ligger til grund for udmøntningen.

Hensigten bag den politiske aftale var bl.a. at skabe et omkostningseffektivt system, både til gavn for forbrugere og virksomheder. Det er afgørende med et velfungerende system, der er til at efterleve, for at sikre, at producentansvaret leverer de miljøforbedringer og -effekter, som det er beskrevet i den politiske aftale. Dansk Erhverv mener, at man i dette udkast til lovforslag ikke i tilstrækkelig grad har forsøgt at efterleve den politiske aftale på dette område.

Generelle bemærkninger

Harmonisering

Det er positivt at der allerede nu arbejdes med at harmonisere de regler, der kommer til at gøre sig gældende i den kommende emballageforordning fra EU. Dette arbejde håber Dansk Erhverv vil fortsætte i den videre udmøntning af reglerne i producentansvaret for emballage.

Ikrafttrædelse

Ikrafttrædelsen af producentansvaret bør tage højde for virksomhedernes budgetprocesser og mulighed for at omstille deres forretning til producentansvaret. Det er ikke muligt for virksomhederne at indrette sig hensigtsmæssigt, ift. budgetter, kommende prisaftaler mv., når der på grund af manglende lovgivning og vejledning, fortsat ikke er klarhed over producentdefinition, miljøgraderede bidrag og hvad omkostningerne bliver. I ”Vejledning til ministerierne om de fælles ikrafttrædelsesdatoer”, står der, at *Erhvervsrettet lovgivning skal som hovedregel kun træde i kraft to*

gange om året hhv. 1. januar og 1. juli. På baggrund af ovenstående, opfordrer Dansk Erhverv til at producentansvaret får virkning fra 1. januar 2026.

Evaluering af producentansvaret i 2027

Jf. den politiske aftale om producentansvaret, så er der planlagt en evaluering i 2027. Evalueringen i 2027 bliver vigtig for indretningen og effekten af producentansvaret, samt yderligere tilpasning til Emballageforordningen og Dansk Erhverv opfordrer Miljøministeriet til allerede nu, at begynde en oversigt over de specifikke områder der skal evalueres og informere/inddrage de relevante aktører.

Tilsyn

Eftersom tilsynet om efterlevelsen af producentansvaret er producentfinansieret, så opfordres Miljøstyrelsen til at udarbejde en tilsynsplan der skitserer brugen af midlerne. Danske virksomheder har en stor interesse i, at tilsynet fungerer så effektivt som muligt. Her kan kollektivordningerne også inddrages og spille en aktiv rolle.

Dansk Erhverv opfordrer også til, at miljøministeriet arbejder for et fælles europæisk tilsyn med fokus på producenter i tredjelande der får et ansvar for, især, transportemballage fremover. Det er en uoverkommelig opgave for de danske, såvel som andre nationale myndigheder, at skulle føre tilsyn med virksomheder udenfor EU. Derfor kan det give god mening, at få Kommissionen til at arbejde for en fælles europæisk løsning. Hvis der ikke findes en god løsning på dette, så vil virksomheder udenfor EU få en konkurrencefordel, i forhold til de virksomheder der overholder reglerne og er etableret inden for EU's grænser.

Specifikke bemærkninger

Omkostningseffektivitet og serviceniveau

Producenterne er forpligtet til at betale for en lang række omkostninger der relaterer sig til håndteringen af emballager, som er listet i §9 P, stk. 16-20. Det bemærkes samtidig i lovforslaget, at *"Den foreslåede bemyndigelse vil indebære, at miljøministeren kan fastsætte regler, der forpligter kommunalbestyrelsen til at planlægge og udføre indsamling af emballageaffald på en omkostningseffektiv måde og vil således give hjemmel til at gennemføre 2018-affaldsdirektivets artikel 8 a stk. 4, litra c, hvoraf det fremgår, at producenters finansielle bidrag i udvidede producentansvarsordninger ikke må overstige de omkostninger, der er nødvendige for at levere affaldshåndteringstjenester på en omkostningseffektiv måde."* (s. 171).

Det er Dansk Erhvervs vurdering, at man med dette lovforslag ikke lever op til intentionen bag affaldsdirektivets artikel 8 a stk. 4, litra c om omkostningseffektivitet. Med den tilgang der foreslås, hvor kommunerne individuelt sætter standarden for deres arbejde med omkostningseffektivitet, så får man en fragmenteret tilgang til effektivitet. Desuden har man ikke til hensigt at fastsætte regler, der pålægger kommunalbestyrelsen bestemte tiltag til opnåelse af omkostningseffektivitet (s. 172), og risikerer derfor et suboptimalt system, hvor producenterne betaler for vidt for-

skellige ting, alt efter hvilken kommune de tildeles. Det er stærkt utilfredsstillende, at producentansvaret indføres uden en klar afgrænsning af de udgifter, som kommunerne kan overvælte på erhvervet. Det er desuden også i strid med den politiske aftale, som bemærket indledningsvis.

Derfor foreslår Dansk Erhverv at:

- Aftalekredsen årligt orienteres om fremskridt med implementering af et serviceniveau frem mod indførelsen af et sådant niveau senest i 2027. De analyser, der laves i overgangsperioden, skal både skabe indsigt i de ordninger, der er i kommunerne i dag, og hvilke omkostninger der er ved de enkelte ordninger. På baggrund af de årlige kommunale rapporter om ordninger, mængder og omkostninger, skal der identificeres et serviceniveau, som leverer omkostningseffektivt på EU's genanvendelsesmål.
- Der bør allerede nu udarbejdes en ramme for denne årlige rapportering, både så kommunerne vejledes og der sættes et minimumsgrundlag for afgrænsningen af udgifterne kommunerne kan kræve kompensation for, men også for at skabe et sammenligningsgrundlag til brug for den senere evaluering.
- Forsyningstilsynet bør udover det allerede igangsatte arbejde med at sikre gennemsigtighed og ensartethed i opgørelse af omkostninger i kommunerne få til opgave at definere ens regler for beregning af producent gebyrer, udarbejde udbudsskabeloner samt at definere ens regler for afskrivning af investeringer. Disse elementer skal på plads hurtigst muligt.

Det fremgår af den politiske aftale, at *"i de tilfælde, hvor en kommune ikke udbyder indsamlingsopgaven, fastsættes kompensationen med baggrund i den tredjedel af udbuddene med sammenlignelige kommunale ordninger og aktiviteter, der har den laveste pris, såfremt det er juridisk muligt"*. Hensigten med teksten var at sikre, at producenterne kun skulle betale for en effektiv opgaveløsning. Men denne del er ikke med i lovforslaget. Miljøministeriet foreslår at forpligte kommunerne til at *"arbejde med omkostningseffektivitet"*, dog uden krav til effektivisering. Vi frygter, at det vil medføre øgede omkostninger for producenterne og i sidste ende forbrugerne i form af højere priser.

Derfor foreslår Dansk Erhverv at miljøministeriet hurtigst muligt præsenterer en alternativ model for aftalekredsen, som giver samme grad af effektivitet og lave priser for producenterne som den model, der er fastlagt i den politiske aftale.

§ 9 p. stk. 4 der bliver til stk. 5 – Tilbagebetaling til producenter når produkter markedsføres udenfor EU

Det er positivt, at der indføres en mulighed for at få tilbagebetaling i det tilfælde, hvor produkterne ender med ikke at blive solgt i Danmark. Tilbagebetalingen bør ud over at gælde produkter der var tiltænkt markedsføring i Danmark, men ender med at blive solgt uden for Danmark, også omfatte produkter som ender med slet ikke at blive solgt, og virksomheder derfor for egen regning selv søger for videre behandling af.

§ 9 p, stk. 8 - Kompensation erhvervsemballageaffald

Det fremgår af lovforslaget, at den affaldsproducerende virksomhed og kommunalbestyrelser skal kompenseres af producenterne for deres udgifter til indsamling, transport og behandling af emballageaffald, og at dette kan løftes af kollektivordningerne. Hvis kommunalbestyrelser vælger at tilbyde indsamling af erhvervsaffald, kan de, ifølge lovforslaget, samlet set bede om kompensation for emballageaffaldet hos de kollektive ordninger. Derimod er den enkelte affaldsproducerende virksomhed tvunget til individuelt at søge kompensation for deres emballageaffald. Dette vil skabe en skævvridning af markedet og skabe ulige konkurrence samt medvirke forholdsmæssig store administrative omkostninger for de affaldsproducerende virksomheder, ift. hvis det var affaldsindsamlerne der kunne bede om økonomisk kompensation på vegne af deres kunder. I praksis vil det betyde, at de administrative- og transaktionsomkostningerne i mange tilfælde vil overstige den kompensation de affaldsproducerende virksomheder vil kunne få for deres emballageaffald.

Ovenstående vil medføre store økonomiske konsekvenser og Dansk Erhverv opfordrer på det kraftigste ministeriet til at indføre en ordning, som tager højde for de udfordringer, i den videre udmøntning af reglerne.

§ 9 p, stk. 11 - Gebyr til oplysning

Producenterne bliver pålagt at dække omkostningerne til oplysning både til miljøministeren og kommunalbestyrelsen. Dansk Erhverv opfordrer til, at man i den videre udmøntning af reglerne specificerer dette, så man undgår dobbeltgebyrer. Det bør gøres tydeligt, at kommunernes oplysningspligt udelukkende kun angår oplysning om indsamling i den pågældende kommune. Kollektivordningerne der har fået tildelt den specifikke kommune bør også inddrages i kommunikationsindsatsen.

I den videre udmøntning bør der også laves en grænse for hvor store omkostninger kommunalbestyrelsen eller ministeren kan have til oplysningstiltag der lever op til direktivforpligtelsen.

§ 9 p, stk. 16 nr. 6 – Overgangsordning for etablerede kommunale behandlingsanlæg

I forslaget lægges der op til at indføre en overgangsordning, som tillader kommunalbestyrelserne at udbyde behandling, hvis de selv har behandlingsanlæg til det. Dansk Erhverv er fuldstændig uforstående overfor behovet for indførelse af en sådan overgangsordning. Der forelægger hverken en politisk beslutning, eller forudgående lovændringer som gør dette nødvendigt.

Ved vedtagelse af L153 2021-22 blev det besluttet, at kommuner der ejer anlæg til behandling af genanvendeligt affald, fortsat kan behandle husholdningsindsamlet genanvendeligt affald frem til 1. juli 2027, hvis de er tilmeldt en overgangsordning, og hvis de fra 1. jan er udskilt i særskilte selskaber. I bemærkningerne står der desuden ”Nærværende lovforslag ændrer ikke ved de eksisterende producentansvarsordninger eller fastlægger de nærmere rammer for den konkrete udmøntning af de nye producentansvarsordninger”. På den baggrund er der intet krav til indførelsen af en overgangsordning. Ligeledes fremgår

det ikke af politiske beslutninger.

Kommunalbestyrelsen skal forsat have mulighed for at behandle affald på deres anlæg, men som det også fremgår af L153 2021-22, så skal de byde på det i lige konkurrence med private. Der er intet til at hindre for, at et sådan udbud laves af de kollektive ordninger, hvor de kommunale anlæg kan byde på opgaven. Hvis der indføres en overgangsordning, vil der etableres en parallelstrøm af affald og en administrativ byrde i forhold til oprettelse af overgangsordningen og ekstra administration i producentansvarsordningen, som ikke vil gavne implementeringen af producentansvaret.

På baggrund af overstående er det Dansk Erhverv klare opfordring, at overgangsordningen for at kommunerne kan udbyde behandling af affald efter 2025, ikke indføres.

§ 9 p, stk. 16 – Regulering på genbrugspladser

Forventningen er at pap, plast indsamlet som ved husstanden, papir indsamlet med pap og glas fra genbrugspladserne omfattes det udvidet producentansvar hvor det indsamlet affald overdrages til producenterne. Da disse fraktioner forventes at være tilsvarende de mængder der indsamles ved husstanden, støtter Dansk Erhverv op om den foreslået regulering.

For øvrige emballagefraktioner er det forventningen at kommunen har det fulde organisatoriske ansvar. For plastaffald, der ikke er indsamlet som ved husstanden og metalaffald skal kommunalbestyrelsen selv fastsætte en retvisende fordelingsnøgle inden de kan anmode om kompensation ved producenterne. Dansk Erhverv opfordrer til at vente med at omfatte disse fraktioner til der er nationale fordelingsnøgler, så kompensationen ikke skal ske på baggrund af kommunens egne tal som der ikke føres tilsyn med. Det har tidligere været vurdering at mængderne for en periode kunne undtages, hvilket Dansk Erhverv støtter op om. Det kan også være med til at reducerer kompleksiteten i det indledende stadie af implementeringen. Dansk Erhverv støtter ligeledes op om at mængder fra genbrugspladsen på sigt fuldt ud skal omfattes så fraktioner med emballage skal overdrages til producenterne. I de tilfælde hvor emballageandelen er lille kan der dog være tale om at producenterne alene har et finansielt ansvar.

§ 9 p, stk. 18 – Klageadgang for kommunalbestyrelsens afgørelser om gebyrstørrelse

Ifølge det foreslåede stk. 18 kan kommunalbestyrelsens afgørelser efter stk. 16 ikke påklages til anden administrativ myndighed. Eftersom kommunalbestyrelsen allerede selv har eneret til at fastlægge de producentpålagte gebyrer forbundet med omkostningerne til at løfte producentansvaret, så mener Dansk Erhverv at det er essentielt, at der indsættes en klageadgang. Det kan evt. være til Forsynstilsynet eller Ankestyrelsen, som fører tilsyn med kommunernes overholdelse af reglerne om fastsættelse, opkrævning og kontoføring af gebyrer.

§ 9 p, stk. 19, nr. 1-5 - Gebyr til opgørelsen af emballageaffald

Ifølge lovforslaget skal producenterne dække miljøministerens omkostninger forbundet med opgørelse af andelen af emballageaffald i indsamlet affald. Sammenblanding af emballage og ikke emballager er ikke en konsekvens af producentansvaret. Sammenblanding af emballage og ikke emballager medfører i værste fald forringet kvalitet, som producenterne ikke kompenseres for.

Det bør derfor være staten eller kommunalbestyrelsen, der dækker udgifter til opgørelse af andel af emballager. Fastholdes udgangspunktet om, at producenterne skal dække omkostningerne til analysen, bør dette som minimum kun være omkostningerne til analysen der svarer til emballagernes andel af den totale affaldsmængde.

§ 9 z, stk. 3 - Pligt til medlemskab af en kollektiv ordning

Omstillingen til det nye producentansvar for emballage er en stor opgave for langt de fleste virksomheder, der bliver underlagt de nye regler. Vi støtter op om dette tiltag, da det vurderes at have en positiv indvirkning på indførslen og efterlevelsen af producentansvaret, i og med de kollektive ordninger spiller en vigtig rolle ift. forståelsen og efterlevelsen af reglerne. Samtidig kan det også have en forebyggende effekt på antallet af freeridere, hvilket vurderes at være en stor barriere for både økonomien i og effekten af producentansvaret, især i de første år af implementeringen.

§ 45 nyt stk. 8 og 9 – Kommunalt udpeget omlastepladser

Det er aktuelt hensigten af fastsætte regler om, at overdragelse af det indsamlede affald som udgangspunkt finder sted på den kommunalt udpegede plads, hvor kommunen varetager omlastning af affaldet. For at sikre høj genanvendelse skal det ændres tilbage til forslaget fra tidligere fremsendte lovforslag fra 2023, hvor det var forslået, at det er de kollektive ordninger der udpeger omlastepladsen.

For at sikre høj genanvendelse er det afgørende, at det er de virksomheder, der afsætter affaldet til behandling, der beslutter, hvordan overleveringen skal finde sted, så de kan sikre effektivitet i hele processen. Som der lægger op til, må kommunerne sammenpresse og balleterer affaldet, men særligt af to årsager skal kommunerne ikke have tilladelse til dette, medmindre der er sket en forudgået aftale med den kollektivordning der efterfølgende skal overtage affaldet. For det første så kan sammenpresning og balletering reducerer muligheden for genanvendelse efterfølgende, det skal derfor kun ske i det tilfælde hvor det giver mening efterfølgende. For det andet så kan der i flere tilfælde være behov for forsortering inden sammenpresning og balletering, selvom det af lovforslaget fremgår at der kan stilles krav til affaldet renhed ved overdragelse, så er det ikke en mulighed, da kommunerne ikke må deltage i aktiviteter med behandling af genanvendeligt affald.

Dansk Erhverv opfordrer til at ændre lovforslaget således at kommunerne og de kollektive ordninger kan indgå i frivillige aftaler i forhold til hvilken omlasteplads der skal anvendes. Kan der ikke opnås enighed er det de kollektive ordninger der beslutter hvor omlastningen skal finde sted. Dette for at sikre høj genanvendelse.

Implementering af batteriforordningen

Med implementeringen af batteriforordningen ophæves de regler i miljøbeskyttelsesloven der reguleres i den nye batteriforordning. Dansk Erhverv støtter op om harmonisering af regler hvilket

sker som følge af implementeringen af batteriforordningen. Dansk Erhverv finder det dog problematisk at kommunernes ordninger for husstands-nær indsamling af batterier på den baggrund kommer til at ophøre. I Danmark har vi et effektivt landsdækkende system til indsamling af mindre batterier. Trods dette er der alligevel udfordringer med at nå indsamlingsmålene

Dansk Erhverv henviser i øvrigt til VANAs høringssvar.

Med venlig hilsen

Andreas Hastrup Clemmensen
Chefkonsulent

Marianne Ladekarl Thygesen
Chefkonsulent

Miljøministeriet
Sendt pr. mail til mim@mim.dk
Att. sofda@mim.dk

Journalnummer 2023 - 2267

Høringssvar vedr. ændring af lov om miljøbeskyttelse (Udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter mv. samt tilpasning af national ret som følge af batteriforordningen)

Dansk Industri (DI) takker for muligheden for at afgive høringssvar vedr. ændring af lov om miljøbeskyttelse, der implementerer rammerne for producentansvaret for emballage, engangsplastprodukter og tilpasser national ret som følge af batteriforordningen.

DI opfordrer til, at myndighederne i forbindelse med udnyttelse af de foreslåede hjemler i lovforslaget sikrer grundig inddragelse af interessenterne, herunder giver tilstrækkelig tid til, at DI eksempelvis har mulighed for at belyse konsekvenserne af ændringer for forskellige virksomheder. Det er vores overbevisning, at det styrker kvaliteten af lovgivningen, potentielt mindsker de administrative byrder og fremmer regelefterlevelsen.

For DI er det centralt, at lovforslaget følger principperne i den politiske aftale fra 2022. Den politiske aftale balancerer ambitiøse miljøkrav til virksomhederne med krav til omkostningseffektivitet i den kommunale del. DI bakker fuldt op om den politiske aftale. Desværre er der i lovforslaget lagt op til en række afvigelser fra den politiske aftale. Det er særligt elementer, der skulle sikre omkostningseffektivitet, som er undladt eller ændret i lovforslaget. Det mener vi er meget problematisk og giver usikkerhed om, hvorvidt producenterne reelt betaler for de nødvendige omkostninger, som er et direktivkrav, og ikke mere.

Vi anerkender, at der i lovforslaget og i forsyningstilsynets arbejde er lagt spor ud i forhold til at sikre øget omkostningseffektivitet og transparens, men i de første par år, hvor producentansvaret er i drift, er der store udfordringer med begge dele. Der vil ikke være styring med, hvad producenterne skal betale for eller gennemsigtighed i omkostningerne. Blot for husholdningsaffaldet er totalbeløbet estimeret til 1,5 mia. kr. årligt – så variationer i omkostningerne vil kunne mærkes tydeligt hos de omfattede virksomheder. Derfor er det meget vigtigt, at der arbejdes hurtigt for bl.a. at få etableret et basisserviceniveau for den kommunale affaldsindsamling, så det er klart senest i

2027. Ligesom det er afgørende, at evalueringen, der også skal foregå i 2027, indebærer en grundig gennemgang af systemet – herunder omkostningseffektiviteten og effektiviteten i forhold til at nå genanvendelsesmål og sikre kvalitet i genanvendelsen.

Specifikke kommentarer til det udvidede producentansvar for emballage

Tidsplan - ikrafttrædelse

Ikrafttrædelse bør tage højde for virksomhedernes budgetprocesser og mulighed for at omstille deres forretning til producentansvaret. Det er ikke muligt for virksomhederne at indrette sig hensigtsmæssigt, ift. budgetter, kommende prisaftaler mv., når der på grund af manglende lovgivning og vejledning, fortsat ikke er klarhed over producentdefinition, hvilke krav de skal opfylde og hvad omkostningerne bliver.

DI opfordrer til, at producentansvaret får virkning fra 1. januar 2026. Dette understøttes i øvrigt af "Vejledning til ministerierne om de fælles ikrafttrædelsesdatoer", hvor der står, at "Erhvervsrettet lovgivning skal som hovedregel kun træde i kraft to gange om året hhv. 1. januar og 1. juli".

Pligt til deltagelse i kollektivordning

DI bakker op om den foreslåede pligt til at deltage i en kollektivordning. Det er en stor omstilling for mange virksomheder at indgå i producentansvaret. Her har de kollektive ordninger en vigtig rolle ift. forståelsen og efterlevelsen af reglerne. Samtidig kan det også have en forebyggende effekt på antallet af free-ridere, sikre en mere smidig tildelingsproces af det affald, der indsamles i kommunerne, samt lette tilsynet.

Emballageafgift og udvidet producentansvar

Miljøministeriet har tilkendegivet, at det forventes, at den eksisterende emballageafgift bibeholdes, også efter producentansvarets ikrafttrædelse. Med producentansvarets indførelse bliver producenterne pålagt den økonomiske forpligtelse til håndteringen af emballageaffaldet. Derudover pålægges producenterne gebyrer til oplysning og oprydning af engangsplastprodukter som følge af engangsplastdirektivet.

Afgiftssaneringspakken af 14. november 2018 fjernede emballageafgiften på emballager omfattet af det obligatoriske pant- og retursystem, med henvisning til at: "emballageafgiften og pant- og retursystemet på hver sin måde har til formål at nedbringe affaldsmængderne, og at de to regelsæt derfor varetager samme grundlæggende miljømæssige formål". Altså det samme formål, som ved det udvidede producentansvar for emballage.

DI henstiller til, at producenter, der kan dokumentere, at de er registreret i Dansk Producentansvar, bliver fritaget for emballageafgift på samme vilkår som emballager omfattet af pant- og retursystemet. Dette for ikke at skabe urimelige konkurrencevilkår.

Kompensation for husholdningsaffald

I den politiske aftale er der enighed om, at der skal etableres et serviceniveau for kommunernes opgaveløsning af affaldsindsamlingen, så genanvendelsesmål kan efterleves omkostningseffektivt – og så det er tydeligt, hvad producenterne skal betale for, og hvad de ikke skal betale for. Serviceniveauet er helt centralt for at sikre sammenlignelighed, omkostningseffektivitet og klarhed over økonomisk ansvar. Det klare politiske krav har man i lovforslaget ikke imødekommet, hvilket er kritisabelt.

Et forhandlingsudvalg bestående af kommunerne og kollektivordningerne, sekretariats betjent af Miljøstyrelsen, har indstillet et serviceniveau, som begge parter mente var tilfredsstillende. Den indstilling har Miljøministeriet vurderet ikke kan blive en realitet fra ikrafttrædelse af producentansvaret, men først efter en overgangsperiode. Lovforslaget lægger i stedet for op til, at kommunerne skal rapportere om deres ordninger, omkostninger herved og hvordan de arbejder med omkostningseffektivitet. Det kan være et fint udgangspunkt for at opnå viden om, hvilke serviceniveau, der findes i dag i kommunerne samt hvilke omkostninger, der er ved ordningerne – hvis det vel at mærke rapporteres og opgøres ens på tværs af kommunerne. Men det er uklart, hvordan Miljøministeriet vil sikre, at kommunernes indsamling understøtter, at producenterne kan leve op til EU genanvendelsesmål, og hvordan der sikres omkostningseffektivitet i det samlede system i overgangsperioden.

Det er stærkt utilfredsstillende, at producentansvaret indføres uden en klar afgrænsning af de nødvendige omkostninger, som kommunerne kan opkræve hos producenterne. Det er ellers klart-angivet i direktivet, at det skal være tilfældet.

Uden et forhandlet serviceniveau, har producenterne ikke mulighed for medbestemmelse ift., hvordan affaldet indsamles eller rammerne for økonomien. Der er risiko for, at den estimerede regning på 2,35 mia. kr. årligt, som producenterne skal betale, bliver unødigt meget højere, grundet færre incitamenter til effektiv opgaveløsning og samarbejde.

I overgangsperioden stilles krav om, at kommunerne skal tilrettelægge deres affaldsindsamling på en omkostningseffektiv måde. Og at de skal opgøre omkostninger særskilt pr. ordning. Det er afgørende for at etablere datagrundlag, hvor ud fra man kan fastsætte et serviceniveau. Der bør allerede nu udarbejdes en skabelon for denne årlige kommunale rapportering. Kommunerne skal vejledes i rapporteringen, og det skal være tydeligt, hvilke udgifter kommunerne kan kræve kompensation for og hvordan de opgøres. Det er afgørende for at skabe et sammenligningsgrundlag til brug for den senere evaluering.

DI opfordrer til, at den politiske aftalekreds løbende skal orienteres om fremskridt med implementeringen af et serviceniveau, frem mod indførelsen af et sådant niveau. Og at de analyser, der laves i overgangsperioden ud fra de kommunale rapporter om ordninger og omkostninger, bruges til

at identificere et serviceniveau, der leverer omkostningseffektivt på EU's genanvendelsesmål senest i 2027.

Samtidig er det vigtigt, at der allerede fra start udvikles udbudsvejledninger og forslag til, hvordan der kan arbejdes omkostningseffektivt i affaldsindsamlingen.

Afskrivningsregler for materiel

Udover selve serviceniveauet i indsamlingen, så vil kommunerne også kunne opkræve omkostninger til investeringer i f.eks. materiel, nedgravede affaldssorteringsløsninger eller indsamlingskøretøjer. I forvejen er der stor forskel på omkostningerne i de enkelte kommuner – og dermed stor forskel i de priser, som producenterne via deres kollektivordninger skal betale for. Den forskel kan blive endnu større, hvis en kollektivordning får tildelt en kommune, som står overfor store investeringer i materiel/indsamlingskøretøjer og beslutter at straks afskrive (inden der kommer regler for det via et serviceniveau).

Det er afgørende, at der allerede fra start fastlægges ens afskrivningsregler på tværs af kommunerne på bekendtgørelsesniveau. Alternativt, at Forsyningstilsynet får til opgave at undersøge de rette rammer for afskrivningen hurtigst muligt, for så at implementere det i bekendtgørelsen i en revideret version.

Kommunernes fastsættelse af producentgebyrer

Der er, som nævnt, store forskelle i omkostningsniveauet i kommunerne, og det er ikke tydeligt, hvad der driver forskellene. Dette er for nyligt kortlagt af Forsyningstilsynet. Selv justeret for særligt dyre og billige kommuner varierer omkostningerne fra 2.000 til 4.000 kr. per husstand. Det er indlysende, at en sådan forskel kan være altødelæggende for særligt en mindre kollektiv ordning.

Da der ikke indføres et serviceniveau i første omgang, er det vigtigt, at der findes en løsning for at udligne forskellene. Ellers skævvrides konkurrencen mellem kollektivordningerne – og nogle producenter kommer til at betale langt mere for indsamlingen end andre. DI har tidligere forslået en clearings mekanisme, der kan sikre, at udgifterne til den kommunale indsamling udlignes mellem kollektivordningerne. Det bør overvejes, hvordan det kan foregå.

DI finder det meget kritisabelt, at ministeriet ikke giver klagemulighed ift. kommunernes fastsættelse af producentgebyrer.

Der lægges op til, at det er kommunen, der fastsætter producentgebyret ud fra de faktiske omkostninger til indsamling af emballageaffald. Men der er ingen gennemsigtighed i de kommunale omkostninger til indsamling af affald. Der er heller ikke ensartet praksis for opgørelse og afgrænsning af omkostninger eller principper for hvordan omkostninger til de forskellige ordninger deles. Det vil der komme på sigt, via forsyningstilsynets arbejde med at sikre ensartethed og gen-

nemsigtighed i de kommunale omkostninger, men da det lader vente på sig, og et egentligt serviceniveau for indsamling ikke er på plads før tidligst 2027, er det afgørende, at der er klagemulighed i forhold til gebyrfastsættelsen.

DI bakker op om, at Forsyningstilsynet får til opgave at overvåge, analysere og sammenligne producentgebyrerne. Hvis analysen f.eks. viser u hensigtsmæssige forskelle i producentgebyrerne, skal miljøministeren orienteres. DI mener i denne sammenhæng, at ministeren så bør forpligtes til at orientere samarbejdsforummet og evt. aftalekredsen om situationen, og hvordan ministeriet agter at følge op.

Når producentgebyret udregnes, skal det ske ved hjælp af fordelingsnøgler. Kommunerne skal fratrække eventuelle omkostninger til elementer, der går udover serviceniveauet, da det skal betales af borgerne via affaldsgebyret. Men det fremgår ikke, hvordan kommunerne skal estimere, hvad det, der ligger udover serviceniveauet, koster, og hvordan der sikres gennemsigtighed i udregningen. DI opfordrer til, at Forsyningstilsynet får til opgave at udvikle vejledning til kommunerne i opgørelse af producentgebyrer.

Økonomisk kompensation af kommuner, der ikke udbyder affaldsindsamlingen

Det fremgår af den politiske aftale, at *"i de tilfælde, hvor en kommune ikke udbyder indsamlingsopgaven, fastsættes kompensationen med baggrund i den tredjedel af udbuddene med sammenlignelige kommunale ordninger og aktiviteter, der har den laveste pris, såfremt det er juridisk muligt"*. Hensigten med teksten var at sikre, at producenterne kun skulle betale for en effektiv opgaveløsning. Men denne del er ikke med i lovforslaget. Vi frygter, at det vil medføre betydeligt øgede omkostninger for producenterne og i sidste ende forbrugerne i form af højere priser på produkter.

Den politiske hensigt i aftaleteksten er klar. Derfor foreslår DI, at Miljøministeriet hurtigst muligt præsenterer aftalekredsen for en alternativ model, som giver samme grad af effektivitet og lave priser for producenterne som den model, der er fastlagt i den politiske aftale. Kommunernes omkostninger bør følge produktivitetsudviklingen i samfundet i øvrigt, f.eks. 2 pct. reduktion af driftsomkostninger, årligt.

Overdragelse af affald fra kommuner til producenter

Vi skal sikre, at så meget affald som muligt genanvendes i høj kvalitet, og at det foregår omkostningseffektivt. Overdragelsen er afgørende for effektivitet i den videre behandling og for muligheden for at genanvende materialerne. Derfor er det vigtigt, at kollektivordningerne får overdraget affaldet umiddelbart efter indsamlingen, så de kan sikre samlet effektivitet af systemet.

Med lovforslaget får kommunerne eneretten til at udpege omlastepladser. Det mener vi, er u hensigtsmæssigt. Det bør ske i dialog med de kollektivordninger, som skal overtage affaldet og har planlagt, hvad der videre skal ske med affaldet (hvor det skal køres hen).

Konkret foreslår vi, at hvis ikke kommunen har en relevant plads, som lever op til de krav producentansvaret stiller til omlastning (jf. retningslinjer for samarbejdet mellem producenten og kommunalbestyrelsen ved overdragelse af kommunalt indsamlet affald), så skal de gå i dialog med den tildelte kollektivordning, så denne kan finde en alternativ plads til overdragelse af affald. Der er mange private pladser, der kan tages i brug. Det er producenterne via kollektivordningerne, der skal betale for omlastningen, og det giver derfor ikke mening, at kommunerne skal leje eller investere i nye pladser.

Vi er bekymrede for, at implementeringsforslaget vil fordyre den samlede behandling af affaldet, hvis ikke producenterne får mulighed for at tilrettelægge en omkostningseffektiv proces. Producenterne bør kun skulle betale for den nødvendige håndtering af affaldet, og bør derfor også have indflydelse på aktiviteter i omlastning, så der ikke foregår fordyrende og unødvendige aktiviteter. Samtidig er vi bekymrede for om f.eks. balletering af plastaffald kan være uhensigtsmæssig i forhold til at sikre høj kvalitet i genanvendelsen.

Vi har indhentet erfaringer fra de store operatører af sorteringsanlæg i EU samt erfaringer fra den danske branche. De peger entydigt på, at den billigste og bedste model for at sikre en effektiv logistik og en høj genanvendelsesprocent er, at 1) minimere antallet af omlastninger (der tabes genanvendelsespotentiale ved hver omlastning), 2) undgå balletering og dermed også omkostningerne til udstyr og tid på sorteringsanlæggene til at sprætte ballerne op igen (det koster faktisk penge både at balletere affaldet og sprætte det op igen), 3) de bruger det overvejende ikke indenfor f.eks. Tyskland både af hensyn til kvaliteten, men også af hensyn til den samlede vægt på lastbilerne, som kan blive for høj med balletering, og 4) al teknologien på sorteringsanlæggene er designet ud fra, hvordan løst affald opfører sig. Hvis metal er mast rundt om eller ind i plast, så er der intet, som kan adskille det igen, og hvis folie og løst plast er blevet mast så fladt, som det bliver ved balletering, så folder det sig ikke ud igen og bliver dermed ikke sorteret korrekt på anlæggene, fordi teknologien til sortering er baseret på egenskaberne i løst plast.

Skal affald endelig balleteres, fordi enkelte fraktioner kan være rene nok eller skal underkastes transport til udlandet, må dette ske efter de kollektive ordningers ønske og under hensyn til den samlede affaldsbehandling og ikke fordi en kommunalbestyrelse har købt en maskine på et tidspunkt, før denne lovgivning træder i kraft.

I bemærkningerne til lovforslaget står der, at aktiviteter i omlastningen ikke må hindre en høj reel genanvendelse af affaldet. Dette er vigtigt. Det er afgørende, at det ligeledes indskrives i bemærkningerne, at aktiviteter i omlastningen ikke må være unødigt fordyrende.

Emballageaffald via bringeordninger (genbrugspladser)

DI bakker op om den foreslåede løsning vedr. emballageaffald fra genbrugspladser. Det er dog afgørende, at opgørelsen af omkostninger fra genbrugspladserne ensortes, så hver kommune ikke

selv skal opfinde opgørelsesmetoden. Der skal udvikles vejledning allerede fra start, som skal følges af kommunerne.

Fra arbejdet i samarbejdsforummet var det DI's forståelse, at der med lovforslaget skulle indføres indsamling af EPS på genbrugspladser, som så overdrages til producenterne til genanvendelse. Det er et materiale, som i vidt omfang bruges til emballage, og som kan genanvendes, men indsamles det ikke separat, bliver det sendt til forbrænding, hvilket er ærgerligt.

Skal flere typer af emballageaffald fra genbrugspladserne inddrages i producentansvaret, er der behov for følgende først:

- Fraktioner på kommunale genbrugspladser skal strømlines
- Der skal være større indsigt i emballageaffaldsandelen af de forskellige fraktioner, indsamlet via genbrugspladser.

Kompensation for erhvervsaffald

Den politiske aftale tager afsæt i, at de ca. 20 virksomheder, som i dag indsamler og håndterer affald for erhvervslivet, søger kompensation på vegne af deres kunder. Med lovforslaget lægges der nu op til en model, hvor det er de enkelte affaldsproducerende virksomheder, som skal søge kompensation, hvilket betyder, at vi går fra ca. 20 aktører til 300.000 aktører, som skal bruge tid på at søge kompensation, og som de kollektivordninger skal give kompensation. Det er en stor stigning i administrative omkostninger, der ikke er regnet på i forbindelse med lovforslaget.

Det er DI's forståelse på dialogen med Miljøministeriet, at der endnu ikke er fundet en juridisk løsning for det kreditorkifte, der er nødvendigt for at lade affaldsindsamlere få ansvar for at søge kompensation hos de kollektive ordninger, men at der kan være en juridisk løsning, som skal afsøges. Det kan man ikke læse ud af bemærkningerne til lovforslaget. Her står der, at ministeriet har konstateret, at det er nødvendigt, at producenterne (KO'er) kompenserer de affaldsproducerende virksomheder direkte. DI opfordrer kraftigt til, at der findes en juridisk løsning, så ordlyden i den politiske aftale kan efterleves, og der senest i forbindelse med evalueringen i 2027 kan rettes op for at reducere de administrative omkostninger, som oprindeligt planlagt. Det bør fremgå i bemærkningerne til lovforslaget, at det er hensigten.

En anden udfordring med den foreslåede kompensationsmodel er, at der ikke stilles de samme krav om dokumentation til de kommunale indsamlere som til de private, samt at kommunen automatisk kan søge kompensation på vegne af deres erhvervskunder, hvor de private affaldsindsamlere ikke kan.

Vælger en erhvervsvirksomhed at få indsamlet affald via en kommunalordning, fratrækkes kompensation automatisk – uden kommunen skal kunne dokumentere grundlaget. Vælges en privat indsamler, skal erhvervsvirksomheden selv bruge tid på at søge kompensation og dokumentere

grundlaget. Den konkurrencemæssige skævvridning mellem kommunal- og privat affaldsindsamling øges betydeligt med forslaget.

Det er afgørende, at det indsnævres hvilke erhvervsaffaldskunder, som kommunerne må tilbyde løsninger for. I dag kan kommuner indsamle erhvervsaffald i art og mængde svarende til én husholdning. Altså kun fra helt små virksomheder. Erfaringsmæssigt overholdes dette dog langt fra altid. Der er derfor brug for entydig definition af "art og mængde som en husholdning", samt konkret vejledning til kommunerne for at begrænse den konkurrencemæssige skævvridning. Som et minimum bør det fremgå klart af loven, at kommunen skal have et register over dens erhvervskunder og hvilke ordninger, virksomheden får leveret af kommunen, samt at der ikke kan søges eller udbetales kompensation til den enkelte virksomhed for mere emballageaffald, end der indsamles fra den gennemsnitlige én families husstand på landsplan. Dette tal kan enkelt opgøres på baggrund af seneste affaldsstatistik. Kommunernes mulighed for at indsamle erhvervsaffald berøres ikke af dette forslag, da de allerede i dag kun må afhente affald hos erhverv svarende til art og mængde som en husstand, og det skaber samtidig en øvre ramme for, hvor meget affald producentordningen kan komme til at betale for.

Det skal i øvrigt bemærkes, at der har sneget sig en fejl ind nederst side 45 i lovforslaget. Der er ikke tale om, at kommuner på nogen måde pålægges at indsamle, transportere eller behandle emballageaffald fra erhverv. De kan vælge at udnytte en undtagelse i lovgivningen om markedsudsættelse af affaldssektoren til at drive erhverv med indsamling af affald fra udvalgte erhvervsvirksomheder i direkte konkurrence med de private indsamlere, der ellers har opgaven.

Tildeling i DPA

DI bakker op om, at der i beregning af tildeling til de kollektive ordninger skal tages hensyn til, *at emballageaffaldsfraktioner, der indsamles kombineret eller på anden vis sammenblandes i forbindelse med den kommunale indsamling, herunder som følge af fælleskommunale løsninger, så vidt muligt tildeles samme producent eller kollektivordning, da affaldet ikke kan opdeles fysisk.* Ligesom DI bakker op om, at der *tages højde for, at alle affaldsfraktioner i en kommune, der skal overdrages, så vidt muligt tildeles samme producent eller kollektivordning.*

DI opfordrer som supplement til, at Miljøministeriet, i dialog med DPA, analyserer mulige veje til at sikre fair fordeling af dyre og billige kommuner i forbindelse med tildelingen. Så udgifterne til indsamlingen ikke skævvrides uhensigtsmæssigt.

I forhold til erhvervsaffald vil DI, som tidligere fremført, klart anbefale, at alle anmodninger om kompensation for erhvervsemballageaffald rettes samme sted hen, f.eks. til DPA, som så kunne have en samlet effektiv administration heraf. DPA vil kunne fordele kompensationen, som kollektivordningerne skal betale til affaldsproducenterne, efter de markedsførte mængder, som de hver især er ansvarlige for. Dette forslag bliver endnu mere relevant, når ministeriet i lovforslaget lægger op til, at alle landets virksomheder individuelt skal anmode om kompensation. Det vil forøge den

administrative byrde voldsomt for de mange virksomheder, hvis de skal følge med i ændringer i tildelingen og udsættes for eventuelle forskelle i den administrative praksis hos flere forskellige ordninger.

Graduerede bidrag

DI støtter brugen af graduerede bidrag til at skabe incitament til større cirkularitet. Vi mener, at der er størst gevinst af denne tilgang – for miljøet såvel som for virksomhedernes forretning – når denne graduering fastsættes på europæisk niveau. Det er derfor afgørende, at vi i Danmark ikke går i en anden retning end de harmoniserede kriterier, der er på vej fra EU.

Samtidig skal vi opfordre til, at virksomhederne får tilstrækkelig tid til at indrette sig, således at incitamenterne får mulighed for at virke efter intentionen.

Evalueringen af producentansvaret i 2027

Som tidligere nævnt, er det afgørende, at evalueringen indebærer en grundig gennemgang af producentansvarssystemet i forhold til, om rammerne skaber det rette fokus på omkostningseffektivitet, transparens og kvalitet i genanvendelsen. Samarbejdsforummet bør løbende mødes og drøfte driften af systemet. Opdages uhensigtsmæssigheder i systemet, skal de drøftes her og indgå i evalueringen, så der tilvejebringes viden, der kan medføre revision af systemet.

På nuværende tidspunkt har kommunerne så mange kombinationsmodeller for affaldssorteringen, at vi ikke høster de effektiviseringspotentialer, der tidligere er estimeret ved at samle affald indens i hele landet. DI opfordrer til, at denne del tænkes med i forbindelse med evalueringen af producentansvaret i 2027. Så den viden og de praktiske erfaringer, der bliver gjort i producentansvarets første år, også kan lede til optimering i reglerne for indsamling og sortering af affald i kommunerne.

I evalueringen bør desuden indgå en undersøgelse af forskellene i omkostningerne fra kommune til kommune, og hvad der kan gøres for at rette op på det. Herunder om og hvordan en clearingsmekanisme kan implementeres for at udligne de økonomiske forskelle i kommunerne, når kollektivordningen skal betale producentgebyrer.

Engangsplastdirektivet

[Omkostningsanalysen](#) for engangsplastdirektivet offentliggjort i 2024 viser, at omkostningerne, producenterne skal dække, er på godt 350 mio. kr. Dette beløb er steget betydeligt siden den opgørelse, der blev gennemført i 2020. Store udsving skaber usikkerhed og udfordringer med at planlægge for virksomhederne, og derfor er det vigtigt at sikre transparens i processen og en vis forudsigelighed.

Omkostningseffektivitet

Ifølge engangsplastdirektivet (§ 8, stk.1) skal der etableres en udvidet producentansvarsordning for engangsplastprodukter i overensstemmelse med minimumskrav til udvidede producentansvarsordninger i 2018-affaldsdirektivets artikel 8 og 8a – ligesom for emballage, men gældende for nogle få andre produkttyper (cigaretfiltre, vådservietter, balloner).

Som det også redegøres for i lovforslagets bemærkninger, må de omkostninger, producenterne afholder som følge af direktivet, *"ikke være højere end hvad der er nødvendigt for, at de tjenester, der er omhandlet deri, kan leveres på en omkostningseffektiv måde og skal fastsættes på gennemsigtig vis mellem de berørte aktører"*.

DI anerkender, at EU-Kommissionens retningslinjer for at fastsætte finansielle bidrag til dækning af oprydningensansvaret endnu ikke foreligger offentligt, men ikke desto mindre bør der tages skridt til at skabe gennemsigtighed og omkostningseffektivitet, lige som vi af hensyn til gennemsigtighed i processen skal opfordre til, at EU-Kommissionens retningslinjer eller en foreløbig version heraf hurtigst muligt offentliggøres, når myndighederne henviser hertil i lovforslaget.

For det første vil vi opfordre til, at der indføres et serviceniveau for kommunernes opgaveløsning på linje med det beskrevne for det "store" emballageansvar. Det kan ske med en indfasningsperiode. Det vil bidrage til at skabe transparens og ensartethed i opgørelse af omkostninger til oprydningensansvaret.

Vi læser lovforslaget sådan, at hjemlen, der bruges til at fastsætte et serviceniveau for emballageansvaret, også kan bruges til at fastsætte et tilsvarende serviceniveau for oprydningensansvaret, siden der står, at *"på sigt kan ministeren benytte den foreslåede bestemmelse til at fastsætte serviceniveauer for øvrige kommunale affaldsordninger, der indeholder emballageaffald"*.

Det bør dog understreges i bemærkningerne, at ministeren også påtænker at bruge hjemlen for oprydningensansvaret.

For det andet bør det understreges, at Forsyningstilsynet også skal vurdere omkostningseffektiviteten for opgaver under engangsplastdirektivet, herunder bør det også specifikt nævnes i bemærkningerne, at Forsyningstilsynet også skal gøre miljøministeren opmærksom på forhold vedrørende producentgebyrer, som følge af engangsplastdirektivet.

Skønmæssig ansættelse af gebyr

Med lovforslaget gives miljøministeren hjemmel til at fastsætte gebyrer, som følge af engangsplastdirektivet på baggrund af skøn over markedsførte mængder (2. punktum § 9 stk. 11, § 9p stk. 21 og § 9 t stk. 3).

Vi må forstå det sådan, at Miljøstyrelsen har brugt denne metode – skøn over markedsførte mængder – til at fastsætte de gebyrer, der blev annonceret i maj 2024. I forbindelse hermed, har DI fået tal fra medlemsvirksomheder, som tyder på, at skønnet rammer en del ved siden af, og at

det vil medføre, at virksomhederne kommer til at betale for meget. Selv om det kompenseres og skal gå op over en 4-årig periode, finder vi det unødigt belastende for virksomhederne.

I stedet vil vi opfordre til, at der ikke opkræves gebyrer baseret på baggrund af skøn, og at denne hjemmel derfor fjernes. I stedet foreslår vi, at gebyrer først opkræves efter første indberetning af mængder, så Miljøstyrelsen har mulighed for at fastsætte gebyrer på baggrund af fakta. Den manglende betaling vil kunne opkræves bagudrettet for 1. kvartal sammen med betalingen for 2. kvartal, men med mere retvisende gebyrer. Igen kan henvises til producentansvar for emballage, hvor der indberettes markedsførte mængder i 2024, mens betalingen først falder i 2025. Det giver langt bedre indsigt i de markedsførte mængder.

Batteriforordningen

Lovforslaget implementerer dele af EU's batteriforordning, der trådte i kraft sidste år. Der er ret begrænset batteriproduktion i Danmark, men mange virksomheder bruger batterier i deres virke og produkter, og for dem er der tale om ikke ubetydelige ændringer. Derfor skal DI opfordre til, at myndighederne prioriterer en oplysningsindsats om ændringerne. Vi vurderer, at en oplysningsindsats vil fremme regelefterlevelsen på området og potentielt mindske omkostningerne ved implementering.

Udvidet producentansvar for batterier

DI støtter det udvidede producentansvar for batterier under forudsætning af, at det implementeres på en måde, så det kan fungere efter hensigten. Som udgangspunkt er det positivt, at virksomhederne får et større råderum og råderet over batterierne efter princippet om, at den der betaler også bør have indflydelse på, hvordan midlerne bruges.

I Danmark har vi imidlertid haft en lang tradition for kommunal indsamling af batterier, og da der ikke pt. er et udbygget privat alternativ, er vi bekymrede for, at indsamlingsraterne, i hvert fald på kort sigt, vil falde. For at sikre, at vi fortsat har en høj indsamlingsrate – og fremadrettet højere end i dag – vurderer vi derfor, at der vil være brug for information til borgerne for at gøre opmærksom på alternative indsamlingskanaler.

DI bakker op om pligt til deltagelse i kollektive ordninger for producenter af bærbare batterier og batterier til lette køretøjer (LMT-batterier). Det vil lette tilsyn med producentansvaret, reducere mængden af godkendelser og reducere "free-rider" problematikken.

DI bakker også op om, at man kun må indsamle udtjente batterier, hvis indsamlingsstedet har indgået en kontrakt med producenten af batterier eller deres kollektive ordning. Det vil sikre, at de indsamlede batterier indgår i det indsamlingsnetværk, der oprettes af producenterne eller deres kollektive ordninger.

Afslutningsvist henvises til DI's tidligere høringssvar til miljøbeskyttelsesloven vedr. producentansvaret for emballage, hvor vi bl.a. har kommenteret på tilsyn, tidsplan og foreslåede overgangsperioder.

Med venlig hilsen

Jacob Gullak Andersen, Louise Bünemann og Iben Kinch Sohn

DLPI

Dansk LandbrugsPlast Indsamling

Att mim@mim.dk
Kopi til sofda@mim.dk
Journalnummer 2023-2267

Danneskiold-Samsøes Allé 9
1434 København K

CVR DK 17704117

22. august 2024

DLPIs høringssvar til forslag til "Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse"

DAKOFO repræsenterer den samlede korn- og foderstofsektor i Danmark, herunder også en lang række af specialfoder og ingrediensvirksomheder, samt internationale handelshuse indenfor korn- og foderbranchen med hovedsæde i Danmark.

Dansk Planteværn repræsenterer ligeledes planteværnsindustrien i Danmark. Hvor Dansk Planteværn varetager interesserne for virksomheder indenfor branchen.

DAKOFO har på vegne af branchen, i et samarbejde med Arla-foods og Dansk Planteværn, etableret organisationen DLPI "Dansk Landbrugs Plastindsamling", til det formål at kunne bistå kommende krav for hele forsyningskæden og landbruget i Danmark gennem en egentilbagebetalingsordning. Ønsket er, at vi bedst muligt kan imødekomme kravene der stilles i relation til det udvidede producentansvar.

Lovforslaget henstilling til at ikrafttrædelsen af reglerne for det udvidede producentansvar, rykkes fra den 1. juli 2025 til den 1. oktober 2025. Fra DLPI er vi enige i, at den forsinkede proces skaber betydelige og unødige frustrationer og udfordringer for virksomhedernes forberedelse til implementeringen af producentansvaret. Hverken virksomheder eller myndigheder er klar til tiden, grundet manglende vejledning, manglende afklaringer og afgrænsninger, samt klarhed på området. Derfor er DLPI enige i at udskyde ikrafttrædelsen.

Dertil er DLPI bekymret for, at tre måneder ikke er tilstrækkeligt, og anser den 1. oktober 2025 som værende en "skæv dato", og opfordre ministeriet til at rykke producentansvarets ikrafttrædelse til den 1. januar 2026, så virksomheder og organisationer har muligheden for at løfte producentansvaret rigtigt og få det godt implementeret. I dialog med andre aktører, er det en holdning der deles bredt, hvor det anses som værende den bedste løsning for både myndigheder og virksomhederne.

DLPI opfordrer til, at producentansvaret ikke implementeres før der foreligger en konkret og kompleks vejledning, vi påpeger de udfordringer virksomhederne oplever allerede på nuværende tidspunkt. Her må vi sande, at hverken DPA, Miljøministeriet eller Miljøstyrelsen kan hjælpe og yde tilstrækkelig support.

Jf. sektion 3.1.1.4.3 står der at producenter af engangsemballage mv. skal være medlem af kollektive ordninger. Dette anser DLPI værende modstridende i forhold til princippet om, at

producenter skal have muligheden for at etablere egne tilbagetagningsordninger, som kan varetage opgaverne for producentansvaret. Vi henstiller også her til den politiske aftale om "Udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter" 30. august 2022, her fremkommer det "... at producenterne får mulighed for at lave deres egne tilbagetagningsordninger for erhvervsemballageaffald...". Selvom det er ministeriets opgave, at sikre rammerne for fastsættelsen af et pligtigt medlemskab hos en kollektiv ordning, skal det ikke hindre at opretholde en egen-tilbagetagningsordning som kan løfte producentansvaret.

Hvis det anførte, skal være overholdt, hvor producenter bliver tvunget til et pligtigt medlemskab i en kollektiv ordning. Vurderes det fra DLPIs side, at virksomheder skal have mulighed for at være medlem hos flere indsamlere, derved både være medlem af en kollektiv ordning og en egen-tilbagetagningsordning. Derved vil det for virksomhederne være muligt at bibeholde en egen-tilbagetagningsordning, samtidig med at overholde lovgivning vedr. et evt. pligtigt medlemskab af en kollektiv ordning, samt myndighedernes kontrol på området.

En "case" hvor en virksomhed sælger produkter til eks. både landbruget og medicinindustrien under samme CVR-nr. Her mener DLPI at virksomheden skal have muligheden for eksempel at kunne indberette og være registreret hos to indsamlere. Derudover mangler lovgivningen og indberetningsplatformen, at en virksomhed kan indberette delmængder fordelt ud på den givende indsamlere.

DLPIs holdning herom er, at det er producentens eget ansvar at håndtere producentansvaret for emballageaffaldet, uanset om det er engangsemballage eller andet, så længe der bliver overholdt de givende retningslinjer for tilbagetagning, genanvendelse mv. samt korrekt dokumentation for de indsamlede og oplyste mængder.

Det står DLPI bekendt at "gebyr" bliver nævnt over 500 gange i lovforslaget, hvilket som organisation og virksomhed virker både uoverskueligt og administrativt tungt. Det fremkommer oven i, at hele forberedelsen af producentansvaret er forholdsvis uoverskueligt og pålægger danske virksomheder og erhverv enorme administrative omkostninger. Med manglende vejledning på området, og en lovgivning overladt til virksomheders egen fortolkning. Derved anses det som en kæmpe byrde at pålægge virksomhederne yderligere gebyr og administrativt ansvar, når myndighederne selv ikke kan overholde en dagsorden og deadlines.

Lovgivning og henstilling til, at danske virksomheder omfattet af producentansvaret i lande i EU/EØS, skal indberette for fjernsalg, samt dernæst skulle forstå og fortolke lovgivning i andre lande og deres sammensætning af producentansvaret, samtidig med at skulle kunne håndtere ansvaret gennem andre landes ordninger. Dette virker både uoverskueligt og administrativt tungt, for både virksomheden og myndighederne i ind- og udland.

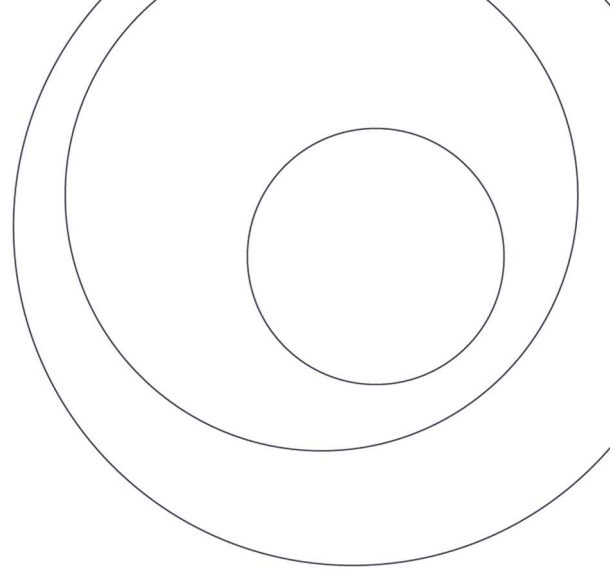
En "case" hvor en virksomhed eksporterer til slutbruger i samtlige 27 EU-lande, skal derved sætte sig ind i 27 delvist forskellige lovgivninger og indmelde sig i 27 forskellige organisationer som indsamler emballager. Det bliver en administrativ byrde der er svær at håndhæve. DLPI opfordre til at der kigges på sammensætning af lovgivningen for fjernsalg.

DLPI er meget åben for yderligere fremadrettet dialog bl.a. vedr. sammensætningen for egen-tilbageordninger.

Med venlig hilsen

Claus Saabye Erichsen
DLPI/DAKOFO
cse@dakofo.dk

Martin Christen Lei
DLPI/DAKOFO
mal@dakofo.dk

22. august 2024

Høringssvar til udkast til ændring af miljøbeskyttelsesloven (udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter mv. samt tilpasning af national ret som følge af batteriforordningen)

Tak for muligheden for at afgive høringssvar vedrørende udkast til ændring af miljøbeskyttelsesloven.

DPA har følgende bemærkninger:

Generelt opfordrer DPA til, at der tilstræbes en høj grad af harmonisering af alle producentansvarsreglerne. Dette skal bl.a. ses i lyset af, at mange producenter har flere producentansvar, og at det vil skabe forvirring, hvis der ikke er ensartethed i reguleringen.

Emballage

Indberetning

Det er vigtigt, at det kommer til at fremgå af fase 2-bekendtgørelsen, at indberettede forventede mængder også skal fordeles på affaldstype (almindeligt, rest eller farligt). Hvis dette ikke tilføjes, har DPA ikke hjemmel til at opkræve oplysningerne fra producenterne i registret.

Hertil foreslår DPA, at det kommer til at fremgå af fase 2-bekendtgørelsen, at producenterne skal anvende fordelingsnøglerne, inden de indberetter indsamlede mængder til DPA.

DPA går fortsat ud fra, at DPA ikke skal modtage oplysninger om behandlede mængder i producentansvarsregistret. DPA bemærker, at dataindsamlingen ville blive mere komplet i forhold til det cirkulære kredsløb, hvis producenterne/de kollektive ordninger også blev forpligtet til at indberette de behandlede mængder.

Kommuneregister

Efter en gennemgang af udkastet til bestemmelserne/lovbemærkningerne ser vi, at det er nødvendigt at oprette et særligt kommunemodul i IT-systemet til informationerne fra kommunerne. Vi ønsker, at det kommer til at fremgå af fase 2-bekendtgørelsen, at kommunerne bliver forpligtede til at oprette sig i registret og til selv at indberette de data, som DPA har brug for, fx data om kombinerede indsamlinger, fælles kommunale indsamlingsordninger og særlige indsamlingsfraktioner mv.

DPA foreslår, at der i fase 2-bekendtgørelsen udarbejdes et bilag, som beskriver de informationer, som kommunerne skal indberette.

Tildelingstyper - § 9, stk. 6, 1. og 2. pkt. samt § 9, stk. 8

Bilag 1 indeholder et overblik over indholdet af de forskellige tildelingstyper. Det er denne forståelse af indholdet, som DPA har lagt til grund i det følgende.

DPA skal lave tre forskellige typer af tildelinger. To tildelingstyper for husholdningsemballageaffald (en med overdragelse og en finansiel) og en tildelingstype for erhvervsemballageaffald (finansiel).

Tildelingstypen for husholdningsemballageaffald med overdragelse skal omfatte forskellige fraktioner. Der skal i nogle tilfælde skelnes mellem rene fraktioner (papir) og kombinerede indsamlinger (papir/pap), der skal inden for den samme fraktion skelnes mellem affald indsamlet fra henteordninger og bringeordninger (metal og plast), og der skal tages højde for kategorier, der er slået sammen i én fraktion (metal – jernholdigt metal og aluminium).

Der er således tale om et højt kompleksitetsniveau for disse tildelingstyper.

DPA skal understrege vigtigheden af, at de indberettede mængder matcher de affaldsfraktioner, som Miljøministeriet ønsker, der skal ske tildeling på. Ellers bliver der ikke frembragt et korrekt grundlag at tildele på. Dette uddybes nedenfor:

For så vidt angår **fraktionen "rent papir"**, som kun er omfattet af den finansielle tildeling for husholdningsemballageaffald, ser vi, at vi kan fastlægge markedsandelen ud fra de oplyste markedsførte mængder. Det kræver dog, at mængderne holdes adskilt, og at de indsamlede mængder ikke blandes sammen.

DPA har dog behov for at få oplyst, hvilke kommuner der indsamler i henholdsvis den rene fraktion, den kombinerede indsamling (pap/papir) eller begge dele. Herudover har DPA behov for at få data fra ADS om indsamlede mængder pr. kommune, når den indgår i en blandet indsamling, samt data fra indsamling i den rene fraktion.

DPA bemærker, at det ikke vil være muligt at lave en retvisende tildeling, medmindre DPA modtager de nævnte data.

For så vidt angår **husholdningsemballageaffald, der er korrekt sorteret som restaffald** lægger Miljøministeriet op til, at denne fraktion skal indgå i den finansielle tildeling for husholdningsemballageaffald.

DPA har af Miljøstyrelsen fået oplyst, at der ikke kan leveres data om kun den samlede mængde af husholdningsemballageaffald, der er korrekt sorteret som restaffald. Der kan kun leveres data om denne mængde lagt sammen med husholdningsemballageaffald sorteret som farligt affald (pr. kategori). På det oplyste grundlag kan DPA derfor ikke lave en retvisende tildeling.

For så vidt angår **"metal-fraktionen"** går DPA ud fra, at den dækker over aluminium, jernholdigt metal og øvrigt metal (under kategorien "andet"). Producenterne/de kollektive ordninger skal indberette de markedsførte mængder for de enkelte metaller, jf. opdelingen af kategorier i bilag 2 i registerbekendtgørelsen. For at kunne lave en tildeling – både med overdragelse og finansiel – skal de kollektive ordninger pålægges at indberette de indsamlede mængder opdelt pr. metal-kategori svarende til kategorierne for de markedsførte mængder.

Hertil skelner Miljøministeriet mellem husholdningsemballageaffald af metal fra henteordninger, der er omfattet af tildelingen med overdragelse, og husholdningsemballageaffald af metal fra bringeordning, der er omfattet af den finansielle tildeling. For at kunne lave tildeling har DPA behov

for at få data fra ADS om indsamlede mængder pr. kommune opdelt på de enkelte metalkategorier særskilt for henteordningerne og særskilt for bringeordningerne.

De problemstillinger, der er nævnt ovenfor for "metal", er – som DPA ser det – identiske med "plast", hvor der skelnes mellem plast indsamlet husstandsært og plast indsamlet ved bringeordning.

Tildeling - hensyn

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at der er en række hensyn, som DPA i videst muligt omfang skal tage hensyn til, når DPA skal beregne tildeling.

Der er tale om hensyn til, at kommunerne indsamler husstandsært i forskellige kombinationer, at indsamlingen kan ske på tværs af kommuner (via fælleskommunale anlæg), at en kommunes affaldsfraktioner tildeles samme producent, og at en kommunes affaldsfraktioner uden overdragelse tildeles den producent, som har fået tildelt den pågældende kommunes affaldsfraktioner med overdragelse. Herudover har vi forstået, at Miljøministeriet ønsker, at der skal tages hensyn til de kollektive ordninger, der er blevet tildelt fraktioner/kategorier i henholdsvis husholdning og erhverv.

DPA's erfaringer viser, at det ikke vil være muligt at imødekomme hensynene, da hensynene vil være i modstrid med hinanden, fx fordi producenterne har forskellige markedsandele for husholdning og erhverv. Konsekvensen af at indføre de mange hensyn i bekendtgørelsen vil også være, at de producenter, der er blevet tildelt, med rette vil kunne argumentere for, at udfaldet af tildelingen burde være faldet anderledes ud.

For så vidt angår oplysningen om at indsamling kan ske på tværs af kommuner, går vi ud fra, at en del af affaldet fra andre kommuner vil blive samlet i én kommune. Dette kan DPA ikke tage hensyn til i tildelingen. Kommunerne skal særskilt sørge for at opføre affaldsmængderne i henhold til det sted affaldsmængderne havde endestation inden indsamlingen blev påbegyndt.

Overgangsordninger for kommunerne

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at kommunerne i to tilfælde vil kunne undlade at overdrage affaldsfraktioner, der indeholder emballageaffald, i en overgangsperiode.

Skal dette forstås sådan, at en kommune kan lave aftaler med andre om overdragelse på enkelte fraktioner/kategorier?

Materialefraktionerne skal indgå i tildelingen, uagtet at der ikke sker overdragelse. Det betyder, at producenterne skal indberette de mængder, som de har betalt kommunerne for at håndtere, i stedet for at få dem overdraget.

DPA skal under alle omstændigheder modtage oplysninger fra kommunerne om hvilke fraktioner, der er tale om for hver tildelingsperiode.

Alt affald skal indsamles – emballageaffald og ikke-emballageaffald

Det er vigtigt, at der fastsættes officielle fordelingsnøgler i alle tilfælde, hvor de kollektive ordninger skal indsamle blandet affald, og at DPA først modtager oplysninger om de indsamlede mængder efter fordelingsnøglerne er anvendt. På den måde sikres det, at DPA kun modtager oplysninger om de indsamlede emballageaffaldsmængder.

DPA er ikke involveret i de flows, der vedrører ikke-emballageaffald.

Erhvervsemballageaffald er husholdningsemballageaffald, hvis det blandes sammen med husholdningsaffald

DPA bemærker, at der ved denne fremgangsmåde vil ske en systematisk fejlindsamling af data i producentansvarsregistret, når erhvervsemballageaffaldsproducenterne skal indtaste erhvervsemballageaffald som husholdningsemballageaffald.

Herudover vil fremgangsmåden medføre, at der vil blive fastsat kunstigt høje indsamlingsprocenter for husholdningsemballageaffald og tilsvarende kunstigt lave indsamlingsprocenter for erhvervsemballageaffald.

Overdragelse af affald på pladser

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, bl.a. på s. 104, at det er hensigten at fastsætte regler om, at overdragelsen af det indsamlede affald som udgangspunkt finder sted på kommunalt udpegede pladser. De kollektive ordninger skal dermed varetage transporten af affaldet til videre behandling. Hvis kommunen ikke omlaster affaldet inden den videre transport til et behandlingsanlæg, er det hensigten at fastsætte regler om, at producenterne/de kollektive ordninger udpeger et behandlingsanlæg, hvor kommunerne skal overdrage affaldet. I disse tilfælde skal kommunerne varetage transporten.

DPA foreslår, at kommunerne forpligtes til at registrere deres indsamlingssteder i DPA's register. Herved vil DPA kunne opretholde et højt serviceniveau over for kommunerne og de kollektive ordninger. Særligt når der laves nye tildelinger, får vi erfaringsmæssigt mange henvendelser fra de kollektive ordninger, der ønsker at få oplyst, hvor de skal hente affaldet.

Tildelingen for erhvervsemballageaffald - § 9, stk. 8

Som nævnt ovenfor skal DPA alene lave en finansiel tildeling for erhvervsemballageaffald. Det er vigtigt, at der i emballagebekendtgørelsen bliver skrevet ind, at de kollektive ordninger skal indberette de mængder, som de anmoder om og får kompensation udbetalt for. Da de kollektive ordninger kun skal indberette mængder i denne sammenhæng, hvis de søger om kompensation, har DPA behov for data om indsamlede mængder pr. kommune, pr. kategori fra Miljøstyrelsen hvert år. Får vi ikke disse data, har vi ikke noget grundlag at tildele ud fra.

Udligning

Det fremgår af side 166 i udkastet til lovbemærkningerne, at det er hensigten, at væsentlige skævheder i tildelinger sammenholdt med markedsandele, skal udlignes i efterfølgende tildelingsperioder.

DPA bemærker i den forbindelse, at det ikke er muligt at kompensere for mere end markedsandelen. Selv dette vil være vanskeligt, da det er svært at udligne en overindsamling på en materialefraktion og en samtidig underindsamling på en anden materialefraktion, når de to materialefraktioner indsamles i en kombineret indsamling.

Hertil kommer en problemstilling om, hvorvidt en kollektiv ordning kan blive pålagt at indsamle affald for en materialefraktion, der indgår i en kombineret indsamling, hvor den kollektive ordning kun har markedsandele for den anden af de to materialefraktioner i kombinationen.

Genberegning af tildeling

Det fremgår af s. 187 i udkastet til lovbemærkningerne, at der ved væsentlige afvigelser mellem et tildelt geografisk område og markedsførte mængder undtagelsesvist vil være mulighed for at genberegne og ændre i en tildeling i løbet af en tildelingsperiode.

I det tilfælde hvor en tildeling skal genberegnes, laver DPA en ny tildeling. Det er ikke muligt at ændre en tildeling delvist, da en genberegning vil påvirke alle implicerede kollektive ordninger.

Bemyndiget repræsentant - § 9 y

DPA foreslår, at miljøbeskyttelseslovens § 9 y, stk. 1 og 2, kommer til at omfatte både emballage og emballerede produkter. Det nuværende stk. 1 omfatter alene "emballerede produkter", og det nuværende stk. 2 omfatter alene "emballage".

Sletning af producenter

Det er ikke tilfredsstillende, hvis producenter, der ikke har iagttaget deres forpligtelser i relation til producentansvaret, kan optræde i registret på lige fod med producenter, der har iagttaget deres forpligtelser.

DPA foreslår på den baggrund, at der indføres en bestemmelse i miljøbeskyttelsesloven, der giver den fornødne hjemmel til, at DPA ved afgørelse kan slette producenter fra producentansvarsregistret, hvis de ikke opfylder deres forpligtelser – ligesom det er tilfældet efter elektronikbekendtgørelsens § 10, stk. 3.

Diverse

På s. 168 i udkastet til lovbemærkningerne henvises der til miljøbeskyttelseslovens § 46 e. Denne bestemmelse findes ikke.

Det fremgår af s. 19, at indfasningsperioden vil være 10 måneder. Hvis indfasningsperioden varer fra 31. december 2024 til 1. oktober 2025, vil indfasningsperioden være 9 måneder.

Batterier

Generelle bemærkninger vedrørende ændringerne i forbindelse med batteriforordningen

Indledningsvis vil vi gerne anerkende Miljøministeriets store indsats i forbindelse med udarbejdelsen af bemærkningerne til lovforslaget. Vi synes, det er meget positivt, at ministeriet allerede nu har fokus på at få ændret miljøbeskyttelsesloven, så der er det rette grundlag for at overholde batteriforordningen. Ligesom vi med glæde kan konstatere, at Miljøministeriet bemærker, at ministeriet ønsker at følge opfordringen i batteriforordningens præambel og fortsat henlægge kompetencen til at drive producentansvarsregistret for batteriproducenter til DPA, og at man i den forbindelse forventer, at DPA vil tilpasse registret til forordningens krav.

Det er dog netop i lyset af de gode elementer meget problematisk, at Miljøministeriet fortsætter en implementeringsform, hvor centrale elementer i reguleringen udlægges som kompetencer for miljøministeren til at udstede bekendtgørelser, når et udkast til en sådan bekendtgørelse ikke fremlægges sammen med lovforslaget. Som Miljøministeriet er bekendt med, er det ikke muligt at tilpasse registret kun på baggrund af forordningen, da der er regler og processer, som skal udfyldes eller beskrives af ministeriet.

Miljøministeriet skriver i bemærkningerne, at de forventer, at dette supplement til forordningen kan ske ved at tilpasse den nuværende batteribekendtgørelse, så den kan danne grundlag for DPA's drift af producentansvarsregistret. DPA forstår det sådan, at ministeriet her henviser til den samme tilpasning af bekendtgørelsen, som Miljøstyrelsen har oplyst på Dialogforum for batterier, at de arbejder på at kunne sende i høring i april 2025.

DPA vil gerne benytte lejligheden til endnu engang at gøre Miljøministeriet opmærksom på, hvor lang tid det tager at udvikle og tilpasse IT-systemer. Det vil ikke være muligt at have et register som lever op til den kommende batteribekendtgørelse til rådighed d. 18. august 2025, hvis vi ikke kender indholdet af denne bekendtgørelse i god tid før dette.

En plan som den Miljøstyrelsen har oplyst, hvor bekendtgørelsen sendes i høring i april 2025 og med planer om endelig offentliggørelse i juni 2025, altså kun 2 måneder før de nye regler træder i kraft, er ikke tilstrækkelig god tid, til at vi vil kunne tage højde for bestemmelserne i bekendtgørelsen i udviklingen af registret. Udviklingen af registret vil i så fald udelukkende ske på baggrund af batteriforordningen, og dette vil naturligvis medføre, at DPA selv er nødt til at udfylde forordningens regler, med risiko for at registret og bekendtgørelsen ikke vil stemme overens. Vi kan naturligvis tage højde for bekendtgørelsens bestemmelser allerede ved høringstidspunktet, men da det er vores erfaring, at Miljøministeriet efter høringsperioderne ændrer i bekendtgørelserne, hvilket selvfølgelig er hele formålet med en høring, kan vi ikke lægge os fast på en udvikling som fuldstændig tekstnært følger en bekendtgørelse, som endnu ikke er udstedt. Det vil udover de juridiske aspekter have den konsekvens, at man vil få en unødigt kompliceret udviklingsproces med et stort antal af fordyrende efterfølgende tilpasninger. Tilpasningen af registret vil således være forbundet med en unødigt ekstraregning, som vi ikke har andre muligheder for end at sende videre til producenterne.

Det er desuden problematisk, at man med lovforslaget indfører en overgangsordning, efter forordningens regler finder anvendelse, i stedet for at komme på forkant med ansøgnings- og godkendelsesbehandlingen, da producenterne nu får meget kort tid til at omstille deres indsamlingsnetværk, hvis det ikke kan godkendes i første omgang. Det er således vores oplevelse, at man med lovforslaget sætter både os og det erhvervsliv, som bliver underlagt reglerne, i en presset situation uden mulighed for at kende de regler, som vi og de skal leve op til, forud for at de træder i kraft. Denne situation kunne have været undgået.

Det er af de ovenstående årsager derfor også vanskeligt for DPA at kommentere nærmere på den regulering, som bliver indført vedrørende batterier, da det er uklart, hvad de kommende beføjelser vil udmønte sig i. Vi bemærker i den forbindelse, at Miljøministeriet ved flere lejligheder bemærker, at de ikke forventer at udnytte beføjelsen, ligesom man ved tidligere lejligheder også har valgt ikke at udnytte beføjelser, som miljøministeren er tildelt efter miljøbeskyttelsesloven.

Gebyrfinansieret tilsyn for batteriområdet

Det fremgår af bemærkningen til nr. 39, at det er hensigten, at bemyndigelsen til at opkræve gebyr for tilsyn kun skal udnyttes for ordningerne for emballage, visse engangsplastprodukter samt fiskeredskaber, der indeholder plast. Det beskrives efterfølgende, at det kan overvejes, om gebyrfinansieringen også skal indføres på de andre områder, hvis omkostningerne til administration af en gebyrfinansiering modsvares af omkostningerne til selve tilsynet. Det bør pointeres, at der kun i meget begrænset omfang føres tilsyn på de eksisterende ordninger, og at dette netop må antages at være et spørgsmål om, at der ikke er afsat tilstrækkelige ressourcer til tilsynet. Det er vores klare opfattelse, at der er grobund for et langt mere omfattende tilsyn med lovgivningen på de eksisterende

producentansvarsområder, og at den eneste årsag til, at omkostningerne til administration af en gebyrfinansieringsordning ikke overstiger omkostningerne til det faktiske tilsyn, er, at der ikke udføres tilstrækkeligt tilsyn.

Vi bemærker i øvrigt, at Miljøministeriet skriver, at det er deres vurdering, at der vil kunne blive opkrævet gebyrer til tilsyn på batteriområdet efter § 89 a, stk. 2, men der kommenteres ikke på, om man har til hensigt at anvende en sådan mulighed.

Vi vil gerne opfordre Miljøministeriet til at sørge for, at der afsættes de nødvendige ressourcer til at Miljøstyrelsen kan udføre det tilsyn, som er nødvendigt for overholdelsen af lovgivningen. Det bekymrer os, at ministeriet ikke forventer at anvende muligheden for gebyrfinansiering på de eksisterende producentansvar, da det er vores opfattelse, at finansieringen er et led i at sikre et effektivt tilsyn med henblik på at undgå konkurrenceforvridende og undergravende adfærd fra enkelte aktører.

Ajourføring af lovgivningen efter ikrafttrædelse af lov nr. 323 af 2. april 2024

Selvom Miljøministeriet indledningsvis i lovforslaget skriver, at lovforslagets ændringer er til miljøbeskyttelsesloven med blandt andet senere ændringer fra lov nr. 323 af 2. april 2024, så synes ministeriet at have overset de ændringer, som lov nr. 323 af 2. april 2024 foreskriver foretages i miljøbeskyttelsesloven. Ændringer som ifølge loven er trådt i kraft den 1. juli 2024, altså samme dag som ministeriet har sendt det nye lovforslag i høring.

Vi gør ministeriet opmærksom på, at lov nr. 323 af 2. april 2024 indsætter et nyt nr. 11 i miljøbeskyttelseslovens § 79 b, stk. 1, så bestemmelsen indeholder 18 numre og ikke 17, som det forudsættes i nr. 58-61 vedrørende ændringer til § 79 b i det lovforslag, som er sendt i høring.

Afsluttende bemærkninger

Vi håber, at ovenstående bemærkninger er fyldestgørende.

I det tilfælde I ønsker en uddybning eller har spørgsmål i øvrigt, er I meget velkomne til at kontakte os.

Med venlig hilsen
Dansk Producentansvar S/I

Mikkel Risbjerg Andersen
Jurist, Finance & Administration

Danielle Brisson Berggreen
Jurist, Udviklingsafdelingen

Bilag 1

Tildelingstyper

- **Tildelingstype 1** (§ 9 p, stk. 6, 1. pkt.) – **Husholdningsemballageaffald med overdragelse:**
 - Kommunerne forpligtes til at overdrage visse fraktioner af det indsamlede husholdningsemballageaffald til producenterne/de kollektive ordninger.
 - Formål: Fastlægge hvilken kollektiv ordning, der skal hente affald i hvilken kommune og fastlægge hvilken kollektiv ordning, der skal betale til hvilken kommune – for så vidt angår de omfattede fraktioner.
 - Omfatter:
 - Husstandsnaert indsamlet affald af plast, metal, pap, papir (indsamlet med pap), glas og mad- og drikkevarekartoner
 - Husholdningsemballageaffald fra genbrugspladser (bringe) af pap, plast (indsamlet som ved husstandsnaer indsamling), papir (indsamlet med pap) og glas
 - Omfatter ikke:
 - Husholdningsemballageaffald sorteret som farligt affald
 - Husholdningsemballageaffald af porcelæn, keramik og tekstil
 - Genbrugsemballage

- **Tildelingstype 2** (§ 9 p, stk. 6, 2. pkt.) – **Husholdningsemballageaffald – finansiel (uden overdragelse):**
 - Formål: Fastlægge hvilken kollektiv ordning, der skal betale til hvilken kommune – for så vidt angår de omfattede fraktioner.
 - Omfatter:
 - Husholdningsemballageaffald af træ (fra hente og bringe) og husstandsnaert indsamlet papir (ren fraktion)
 - Husholdningsemballageaffald korrekt sorteret som restaffald
 - Omfattet – hvis kommunen selv kan fastsætte retvisende fordelingsnøgle:
 - Husholdningsemballageaffald af metal (fra bringe) og plast (fra bringe, som ikke er indsamlet som ved husstandsnaer indsamling)
 - Omfatter ikke:
 - Husholdningsemballageaffald sorteret som farligt affald
 - Husholdningsemballageaffald af porcelæn, keramik og tekstil
 - Genbrugsemballage

- **Tildelingstype 3** (§ 9 p, stk. 8) – **Erhvervsemballageaffald – finansiel:**
 - Formål: Fastlægge i hvilken KO en kommune/en affaldsproducerende virksomhed kan søge om compensation. Der skal anmodes om udbetaling.
 - De affaldsproducerende virksomheder/evt. kommunerne skal varetage affaldsbehandlingen af dette affald. Producenterne skal dække de affaldsproducerende virksomheders/kommunernes udgifter.
 - Blandes erhvervsemballageaffald med husholdningsemballageaffald, er det husholdningsemballageaffald.
 - Omfatter:

- Erhvervsemballageaffald af plast, metal, pap, papir, glas og mad- og drikkevarekartoner
- Erhvervsemballageaffald korrekt sorteret som restaffald
- Omfatter ikke:
 - Husholdningsemballageaffald sorteret som farligt affald
 - Husholdningsemballageaffald af porcelæn, keramik og tekstil

Miljøministeriet
Departementet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Taastrup 22. august 2024

Journal 2023-2267

Høringssvar: ændring af lov om miljøbeskyttelse (udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter mv. – journal 2023-2267

Dansk Retursystem takker for muligheden for at komme med bemærkninger til Miljøministeriets høring om lovforslag om ændring af lov om Miljøbeskyttelse.

Dansk Retursystem driver det cirkulær økonomiske producentansvar for flasker og dåser med pant. Genbrug og genanvendelse via pantsystemet sparer årligt råstoffer til gavn for miljø og klima, og Dansk Retursystem hilser derfor også implementeringen af udvidet producentansvar for andre emballager velkommen, så endnu flere materialer kan genbruges eller genanvendes.

Pantsystemet, og de omfattede emballager, er reguleret af særskilt bekendtgørelse. Dansk Retursystem finder det derfor også korrekt, at pant- og retursystemet ikke er nævnt i forbindelse med hjemmel til at fastsætte regler for fx organisering og fastsættelse af gebyrer, tildelingsperioder og dækning af statens oplysningstiltag. Dermed vil lovforslaget ikke have direkte betydning for det danske pant- og retursystem.

Varsling af gebyrer

I pantsystemet betaler producenter og importører af drikkevareemballageer med pant gebyrer, som dækker de specifikke emballagers omkostninger minus indtægter fra salg af emballagematerialet til genanvendelse. Disse gebyrer varsles et halvt år/i god tid før ikrafttrædelse, så producenter og importører har muligheder for at indleje disse omkostninger i deres budgetter for det kommende år. Denne praksis skaber transparens og mulighed for planlægning, og Dansk Retursystem vil derfor anbefale, at der sikres tilsvarende rammer for varsling af gebyrer i det udvidet producentansvar for emballager.

Oprydningsansvar

I udkastet til ændring af miljøbeskyttelsesloven henvises der til, at de nærmere regler for oprydningsansvar for bl.a. engangsplastflasker omfattet af pant- og retursystemet er fastlagt i bekendtgørelse nr. 1568 af 19. december 2022 med virkning fra 5. januar 2023. Dansk Retursystem opfylder derfor allerede oprydningsansvaret for engangsplastflasker med pant i henhold til engangsplastdirektivet fra 2018. Det antages derfor, at disse gældende regler for pantbelagte emballager fastholdes, således at betalingen fortsat afspejler mængden af pantemballager i naturen i forbindelse med fastsættelse af reglerne om oprydningsansvar i en ny emballagebekendtgørelse. Det skal i tilknytning hertil bemærkes, at pantbelagte emballager udgør en lille andel af henkastet affald takket være pantens forebyggende effekt, som de stabilt høje returprocenter også afspejler.

Rammer for tilbagetagningsordninger

Dansk Retursystem noterer sig, at Miljøministeriet foreslår hjemmel til, at ministeren kan fastsætte regler om pligt til medlemskab af kollektive ordninger. I den forbindelse finder Dansk Retursystem det afgørende, at et obligatorisk medlemskab ikke underminerer incitamentet til at etablere tilbagetagningsordninger for emballager, der kan fremme materialekredsløb i høj kvalitet. Det er derfor centralt, at ministeriet sikrer rammer for tilbagetagningsordninger, der understøtter den cirkulære økonomi og afspejler emballageforordningens formål om at fremme veldesignede emballager og cirkulærøkonomiske systemer, som desuden kan give producenterne prioriteret adgang til genanvendte materialer til brug for fremstilling af nye emballager.

Dansk Retursystem står naturligvis til rådighed i forhold til at uddybe ovenstående.

Med venlig hilsen

Heidi Schütt Larsen
Vicedirektør og direktør for cirkulær økonomi

Miljøministeriet

Deres ref.: j.nr. 2023-2267

Vor ref.: SBP

Dato: 22.8.2024

Danaffald/DTL-Danske Vognmænds svar på høring om udvidet producentansvar for emballage.

DTL/Danaffald støtter, at der indføres et udvidet producentansvar for emballage og ser frem til, at producentansvaret vil skabe større bevidsthed om ressourceanvendelse, emballagedesign og tilhørende sortering, indsamling og genanvendelse.

Det er vigtigt, at producentansvaret indgår og fungerer i et markedsorienteret affaldssystem, hvor der er gode betingelser for fair konkurrence om indsamling og genanvendelse til gavn for effektivitet, innovation og optimering af affaldshåndteringen.

Fastsættelse af økonomisk kompensation af kommunerne og minimumserviceniveau

I den oprindelige politiske aftale blev det fastsat, at kompensationen af kommunernes indsamling af emballageaffald kan ske gennem udbud eller i de tilfælde, hvor kommunerne selv varetager indsamlingsopgaven med baggrund i andre kommuners sammenlignelige udbudspriser. Lovforslaget forekommer umiddelbart mindre fast på dette punkt, idet det blot hedder, at kommunernes indsamling skal være omkostningseffektiv. Danaffald/DTL mener, at det vil være en vigtig opgave for Forsyningstilsynet at føre tilsyn med, om kommunernes indsamling er omkostningseffektiv.

Danaffald forudser, at det kan være vanskeligt at fastsætte en omkostningsægte pris til kompensation af de kommuner, der ikke udbyder affaldsindsamling. Dette kunne løses ved at gøre det obligatorisk for kommunerne at udbyde affaldsindsamlingen, så det sikres, at opgaveløsningen er markedsbaseret og prisdannelsen bygger på konkurrence.

Der lægges op til, at minimumserviceniveauet for kommunernes indsamlingsordninger for husholdningerne først skal fastlægges i 2027, og at kommunerne i mellemtiden skal kompenseres for deres faktiske omkostninger. Danaffald/DTL mener, at det indebærer en risiko for, at kommunerne overkompenseres indtil minimumserviceniveauet indføres, og at det kan føre til konkurrenceforvridning i forhold til indsamling af erhvervsaffald, hvor kommunerne har fået mulighed for at tilbyde indsamlingsordninger til virksomheder med en husholdningslignende affaldsproduktion.

Fastsættelse af økonomisk kompensation af affaldsproducerende virksomheder

DTL/Danaffald mener, at kompensationen bør fastlægges med stort hensyn til kompensationens forudsigelighed og stabilitet. Faste og forudsigelige kompensationssatser vil ligeledes tilgodesee, at der er lige konkurrencevilkår for affaldsindsamlerne.

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at det er de affaldsproducerende virksomheder, der kan søge om kompensation for indsamling og behandling af emballageaffaldet. Danaffald/DTL ønsker at der være mulighed for, at affaldsindsamlerne kan søge om kompensationen på vegne af deres kunder. Hvis det kun er affaldsproducenterne, der kan søge kompensation, forudser Danaffald/DTL, at der især vil være mindre virksomheder, der ikke er opmærksomme på muligheden og undlader at søge om kompensation.

Datagrundlag for dokumentation af kompensation

Der bør være klare regler om, hvordan kompensationsanmodninger skal dokumenteres og hvilke data, der skal anvendes. Affaldsindsamlere, der søger kompensation på vegne af deres kunder skal kende de præcise dokumentations- og datakrav og må ikke havne i en situation, hvor der kan sættes spørgsmålstegn ved, om de er berettigede til at modtage kompensation. Dokumentationen kan følge indberetning af affaldsdata, så der opnås en overensstemmelse mellem indberetninger af affaldsdata og ansøgninger om kompensation.

Med venlig hilsen

Søren Büchmann Petersen

Chefkonsulent

Miljøministeriet
Att.: Sofie Dam
Fremsendt til mim@mim.dk,
kopi: sofda@mim.dk
Journal nr. 2023-2267

Den 20. august 2024

Høringssvar vedrørende revideret udkast til ændring af lov om miljøbeskyttelse (udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter mv.)

De Samvirkende Købmænd (DSK) takker for modtagelsen af ovennævnte høring.

Regulering vedr. det udvidede producentansvar er i særdeleshed relevant for DSK's medlemskreds, da dagligvarehandelens grossister er blandt de virksomheder med det største producentansvar på grund af kædernes egne varemærker – også betegnet "private label."

DSK er via DagSam blandt stifterne af VANA, hvorfor DSK henviser til høringssvar fra VANA, som DSK tilslutter sig fuldt ud.

Udover at udtrykke tilslutning til høringssvaret fra VANA, vil DSK indtrængende opfordre til, at ikrafttræden sker den 1. januar 2026.

Det skyldes først og fremmest, at der fortsat udestår svar på en række væsentlige lovgivningsmæssige spørgsmål, der har stor betydning i samhandelen mellem detailhandelen og detailhandelens leverandører. Her er f.eks. fortsat ikke fuld klarhed over definitionen af en producent, de krav der skal opfyldes samt omkostningerne hermed.

DSK skal samtidig mindre ministeriet om, at erhvervsrettet lovgivning som hovedregel kun skal træde i kraft to gange om året hhv. 1. januar og 1. juli.

De to årlige ikrafttrædelsesdatoer kan kun undtagelsesvist fraviges¹:

- Regulering af særligt hastende eller ekstraordinær karakter
- Regulering, hvor der vurderes at være væsentlige samfundsøkonomiske omkostninger ved at vente med at lade love og bekendtgørelser træde i kraft til den kommende ikrafttrædelsesdato, f.eks. i forbindelse med regulering i tilknytning til finansloven, skattereformer eller hvor erhvervslivet efterspørger, at ikrafttrædelsen sker før den næstkommende ikrafttrædelsesdato
- Regulering, hvor det følger af Danmarks EU-retlige eller andre internationale forpligtelser, at de nationale regler skal træde i kraft på et bestemt tidspunkt.

¹ Kilde: [vejledning til ministerierne om de fælles ikrafttrædelsesdatoer.pdf \(virk.dk\)](#)

Ingen af de nævnte undtagelser synes opfyldt i dette tilfælde, hvorfor DSK skal anbefale ikrafttræden 1. januar 2026.

Med venlig hilsen

Claus Bøgelund Nielsen
Vicedirektør
cbn@dsk.dk
Tlf. 23 45 30 59

Miljøministeriet
Departementet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K.
Fremsendt til mim@mim.dk og sofda@mim.dk

Journalnummer 2023-2267

Høje Taastrup, den 22. august 2024

Høringssvar over udkast til ændring af lov om miljøbeskyttelse

Emballageretur har med interesse læst udkastet til lovforslaget om ændring af lov om miljøbeskyttelse og takker for muligheden for at afgive høringssvar.

Emballageretur er en non-profit kollektiv ordning, der varetager producentansvaret for emballage på vegne af vores medlemsvirksomheder. Vi er en del af Retur-familien, som består af non-profit kollektive ordninger, der håndterer producentansvaret for elektronik, batterier, emballage, engangsplast, fiskeredskaber og tekstilprodukter for dansk erhvervsliv. Sammen arbejder vi for at øge genbrug og genanvendelse, så flest mulige dyrebare ressourcer bliver reddet fra affaldsstrømmen og sendt tilbage i kredsløbet.

Retur har siden 2005, gennem Elretur, hjulpet danske virksomheder med at håndtere deres producentansvar. Elretur er Danmarks største kollektive ordning og har tæt på 20 års erfaring med at forvalte producentansvar for vores medlemmer, som inkluderer producenter og importører af elektrisk og elektronisk udstyr samt batterier. Emballageretur bygger sine løsninger, services og viden på Elreturs unikke erfaringer med at håndtere producentansvar for danske virksomheder.

Generelle bemærkninger

Øget bureaukrati og prissætning

Af den politiske aftale vedr. udvidet producentansvar for emballage mv. fremgår det, at kompleksiteten i de kollektive ordningers samarbejde med kommunerne skal reduceres. Dette har vi støttet op om fra begyndelsen og gør det stadig, da det vil være til gavn for dansk erhvervsliv. Men når vi læser udkastet til ændring af lov om miljøbeskyttelse igennem, er det ikke vores opfattelse, at vi er nået i mål med dette ønske fra det politiske niveau. Tværtimod er det vores opfattelse, at producentansvaret i mange tilfælde er blevet overimplementeret og ikke tager hensyn til regelforenkling.

Vi er derfor bekymrede for, at det overordnede formål med at indføre producentansvaret – nemlig at reducere mængden af emballage, sikre en effektiv indsamling og håndtering af emballageaffald samt motivere virksomheder til at udvikle bedre og mere miljøvenlige emballagedesigns – risikerer at gå tabt i øget bureaukrati samt besværlige og tunge processer mellem de involverede parter.

På nuværende tidspunkt er vi på vegne af vores medlemmer, alvorligt bekymrede for at det øgede bureaukrati vil have en stor og unødigt effekt på prisen af de emballerede produkter når producentansvaret for emballage træder i kraft. Vi har meget svært ved at vurdere omfanget af dette ud fra det foreliggende udkast.

På den baggrund sætter vi spørgsmålstegn ved, om der er lavet konkrete økonomiske beregninger på, hvad den øgede administration som følge af dette bureaukrati vil koste dansk erhvervsliv - foruden de foreslåede gebyrer, der skal betales af producenterne.

Manglende registrering og indberetning fra omfattede virksomheder

Den 22. august 2024 er der pt. ca. 2.400 virksomheder som enten individuelt eller kollektivt, har ladet sig registrere, og har indberette deres forventede emballagemængder for 2024 hos DPA. Dette er efter vores opfattelse et kritisk lavt niveau, eftersom myndighederne selv har estimeret, at op til 41.000 virksomheder vil være omfattet af de kommende regler. Der er dermed potentielt mange virksomheder, som ikke vil opfylde deres forpligtelser i henhold til producentregisterbekendtgørelsen, hvilket ikke er fair overfor de virksomheder, som tilmelder sig inden den 31. august 2024.

Situationen er kritisk og vi anbefaler at myndighederne kraftigt overvejer det videre forløb efter den 31. august 2024 for, hvordan de sidste mange virksomheder bliver tilmeldt og får indberettet deres emballagemængder. Med det nuværende tilmeldingsniveau forudser vi en konkurrenceforvridning i det økonomiske grundlag for henholdsvis virksomheder, der er tilmeldt, og virksomheder der ikke er. Emballageretur stiller sig gerne til rådighed for dialog om, hvordan man bedst muligt kan håndtere situationen fremover.

Oprettelse af finansielt clearing house

Emballageretur har gentagne gange udtrykt ønske om oprettelse af et finansielt clearing house, bl.a. ved fremsendelse af brev til Miljøministeren og ønsker også i denne sammenhæng at gøre opmærksom på nødvendigheden af, at denne mekanisme indføres i producentansvaret for emballage. Det er vores vurdering, at det vil medføre store økonomiske konsekvenser og skabe ulige konkurrencevilkår mellem producenterne og i sidste ende de kollektive ordninger, såfremt der ikke etableres et finansielt clearing house.

Med finansielt clearing house mener vi et myndighedsorgan, der har til formål, at håndterer de økonomiske transaktioner mellem aktørerne i producentansvaret. Det sikrer, at omkostningerne ved affaldshåndtering fordeles korrekt blandt producenterne baseret på deres markedsandel eller mængden af produkter, de sætter på markedet. Et clearing house samler og administrerer indbetalinger og udbetalinger for at sikre, at alle parter opfylder deres økonomiske forpligtelser i producentansvarssystemet.

Emballageretur ser generelt positivt på det kommende producentansvar for Emballage. Emballageretur har store forventninger til, at producentansvaret kan bidrage positivt til affaldsminimering samt styrke brugen af emballage, som i højere grad er baseret på genanvendte materialer i årene fremover.

Emballageretur er tilhænger af konkurrence. Konkurrencen skal baseres på, at den enkelte producent kan påvirke egne omkostninger og sine forretningsvalg. Vi finder det usundt, hvis konkurrencen baseres på udefrakommende ulige omkostninger, der tilsidesætter producentens egentlige konkurrencekraft.

Emballagereturs bekymring vedrører tildelingsmekanismen og dermed, hvordan producenterne bliver påvirket af, hvordan kommunerne skal økonomisk kompenseres i det kommende producentansvar på emballage. Pt. er der lagt op til en metode, hvor den geografiske tildeling bliver skæv i forhold til enhedspriserne. Det betyder, at to ens producenter der er medlem af to forskellige kollektive ordninger, vil kunne blive pålagt forskellige krav om økonomiske kompensation for en service, der i princippet er den samme. Resultatet heraf bliver, at producenterne vil opleve, at deres konkurrencekraft kommer i ubalance, selvom deres forretningsaktivitet er ens.

Emballageretur anbefaler derfor en mere stabil og sikker metode, så den geografiske tildeling sker på lige økonomiske vilkår gennem et finansielt clearing house. Emballageretur står naturligvis til rådighed i forhold til yderligere uddybning og forklaring herom.

Ens regler på tværs af forskellige producentansvar

Emballageretur ønsker generelt at fremføre, at der bør indføres størst muligt overensstemmelse mellem regler og bestemmelser der allerede gælder for de producentansvar, der er trådt i kraft (fx for elektronik og batterier). Enslidende regler og bestemmelser på tværs, sikrer lige forhold for de omfattede virksomheder og vil lette den administrative byrde for den enkelte virksomhed og de kollektive ordninger der varetager producentansvaret på vegne af virksomhederne.

Producentansvar for fiskeredskaber – manglende måltal og begrænsninger i producentansvaret

Det står uklart hvilke nationale mål for indsamling, genanvendelse mv. der gælder for fiskeredskaber der indeholder plast. Emballageretur anbefaler, at de nationale minimumsmål offentliggøres, da de vil skabe klarhed for producenter og kollektive ordninger om rammerne. Dermed kan vi sikre, at tilstrækkelige ordninger for indsamling og genanvendelse kan iværksættes allerede ved producentansvarets ikrafttrædelse.

Emballageretur er en del af Retur som driver flere kollektive ordninger. Igennem Elretur, har vi snart 20 års erfaring med producentansvar i Danmark og har derfor stor erfaring i håndteringen af producentansvar for dansk erhvervsliv. Vi har imidlertid svært ved at se, hvordan den kollektive indsamling af øvrige fiskeredskaber skal håndteres på en måde, der er bæredygtig både økonomisk og miljømæssigt.

Efter Emballagereturs vurdering, er der tale om en begrænset årlig volumen af udtjente øvrige fiskeredskaber, hvilket vil gøre det omkostningstungt at etablere en landsdækkende indsamlingsordning. Derfor kan det virke som en disproportional foranstaltning at indføre et producentansvar på en så lille årlig tonnage, hvor størstedelen af produkterne sandsynligvis allerede bliver indsamlet via affaldsindsamlingen (restaffald, metal og plast) i de danske husstande eller på fiskestederne.

Det er vores vurdering, at det beskrevne producentansvar for øvrige fiskeredskaber i høringsudkastet vil have svært ved at blive omkostningseffektivt, medmindre det nationale indsamlingsmål sættes meget lavt. Af den grund bør der kigges på alternativer til, hvordan der kan etableres et effektivt producentansvar for øvrige fiskeredskaber. Retur stiller gerne vores ekspertise til rådighed i et sådant arbejde.

Producentansvaret for fiskeredskaber, der indeholder plast, vil umiddelbart ramme producenter, der tilgængeliggør øvrige fiskeredskaber på markedet hårdt. Dette skal ses i relation til deres generelle virksomhedsstyrkelse og evne til at administrere det kommende producentansvar for fiskeredskaber. Emballageretur opfordrer derfor til, at myndighederne hurtigst muligt indleder dialog med branchen om rammerne for et velfungerende producentansvar på fiskeredskaber, evt. ved udarbejdelse af en vejledning til, hvordan producentansvaret løftes, så vi undgår, at de kommende regler brydes eller omgås af de mindre virksomheder, som er omfattet af producentansvaret.

Emballagemængder der ikke er omfattet af producentansvaret for emballage

Emballageretur har noteret sig, at for emballage af tekstil, porcelæn og keramik er det aktuelt hensigten at affald af disse emballagetyper ikke bliver omfattet af producentansvaret for emballage, da producenter af emballage af tekstil, porcelæn og keramik i første omgang ikke forventes at blive forpligtet til at afholde omkostninger forbundet med disse affaldstyper.

Vi synes dette er fornuftigt, men vil samtidig henlede opmærksomheden på emballager produceret af forskellige bio-materialer. Disse emballager er fortsat små i det store billede, men vokser i mængder støt hele

tiden. Problemet med disse bio-emballager er, at de ofte ikke bør sorteres og indsamles sammen med det almindelige emballageaffald, da de kan påvirke genanvendelsesprocessen negativt. Når de sorteres som restaffald til forbrænding, vil de derimod påvirke genanvendelsesprocenten negativt. Alt efter hvordan finansieringen af producentansvaret udmøntes, kan det give producenterne incitament til at øge mængderne af bio-emballager, der markedsføres.

Det er derfor Emballagereturs anbefaling, at myndighederne bør forholde sig til dette voksende problem hurtigst muligt, og vi ser gerne at dette inddrages som en del af evalueringen af producentansvaret for emballage i 2027.

Konkrete bemærkninger

§ 9p, stk. 2 – Harmonisering af bagatelgrænse for emballage

Emballageretur har bemærket, at det er hensigten at fastholde bagatelgrænsen i Danmark på 8 ton. Dette betyder, at virksomheder, der bringer mindre end 8 ton emballage på markedet om året, fortsat vil være undtaget fra visse rapporteringsforpligtelser i forbindelse med håndtering og genanvendelse af emballageaffald.

Da både myndigheder og erhvervsliv har udtrykt et bredt ønske om at harmonisere med EU's kommende emballageforordning, virker det uhensigtsmæssigt, at bagatelgrænsen ikke er blevet harmoniseret, især fordi grænsen i EU's emballageforordning er fastsat til 10 ton.

Hos Emballageretur er vi enige i behovet for at fastsætte en bagatelgrænse, som kan lette byrden for mindre virksomheder, der kun bidrager minimalt til det samlede emballageaffald. Vi støtter samtidig en harmonisering i størst muligt omfang mellem EU's kommende emballageforordning og dansk lovgivning. Derfor anbefaler vi, at bagatelgrænsen i Danmark også fastsættes til 10 ton, når producentansvaret træder i kraft.

§ 9p, stk. 3 – Omkostningseffektiv indsamling af emballage i kommunerne

Emballageretur finder det positivt, at der stilles krav til kommunerne om at tilrettelægge indsamlingen af emballageaffald fra husholdninger på en omkostningseffektiv måde, hvilket understøtter intentionerne fra den politiske aftale.

Der er dog ikke fastsat specifikke krav til kommunerne. Det eneste krav består i, at kommunerne årligt skal udarbejde en rapport, der beskriver deres arbejde med at sikre en omkostningseffektiv indsamling af emballageaffald. Der er imidlertid ingen konkrete krav eller mål for, hvordan kommunerne skal arbejde omkostningseffektivt. Vi bemærker desuden, at det ikke er ”hensigten at anvende den foreslåede bestemmelse til at pålægge kommunalbestyrelsen bestemte tiltag til opnåelse af omkostningseffektivitet. Kommunalbestyrelsen forudsættes selv at tage stilling til og implementere de for kommunen relevante tiltag til omkostningseffektivitet.”

Dette ser Emballageretur som en stor udfordring for at sikre reel omkostningseffektivitet. Der bør sættes specifikke mål for opnåelsen af omkostningseffektivitet i kommunerne hvert år. For at sikre en ensartet dokumentation bør der stilles krav om udvikling af fælles skabeloner og rapporteringsformater på tværs af kommunerne, så udviklingen og tiltagene nemt kan læses og vurderes af producentansvarets aktører, herunder myndighederne i forbindelse med evalueringen i 2027.

Endelig bør der indføres en klagemulighed for øvrige aktører inden for producentansvaret, i tilfælde hvor kommunerne ikke opnår de fastsatte mål eller gennemfører de nødvendige tiltag.

§ 9p, stk. 4. - Afholdelse af omkostninger for håndtering af emballageaffald fra affaldsproducerende virksomheder

Emballageretur kan konstatere i udkastet til lovforslaget, at der mod forventning er ændret i måden, hvorpå affaldsproducerende virksomheder skal kompenseres for håndtering af emballageaffald. Ifølge den politiske aftale skal producenterne økonomisk kompensere affaldsindsamlere for indsamling, transport og behandling af emballageaffald fra affaldsproducerende virksomheder, hvilket betyder, at producenterne alene har et finansielt ansvar.

Det er uklart for Emballageretur, hvorfor det nu er nødvendigt at ændre ordningen, så producenterne skal kompensere de affaldsproducerende virksomheder direkte. Der gives ingen forklaring i høringsudkastet til lovforslaget.

Der er mange fordele ved at lade producenterne kompensere affaldsindsamlerne fremfor de affaldsproducerende virksomheder direkte. En sådan ændring vil gøre ordningen mere tung og omkostningsfuld og vil være en stor belastning for de kollektive ordninger. Derfor anmoder vi kraftigt om, at denne ændring genovervejes.

Administrationsmodellen for compensationen minder meget om sagsgangen for det tidligere erhvervsaffaldsgebyr, som der var stor modstand mod blandt virksomhederne. Gebyret endte med at blive afskaffet af hensyn til erhvervsvenlighed, efter der kom politisk opmærksomhed på den administrative byrde og den manglende samfundsgevinst. Vi ser nødig, at man genindfører tidligere tiders forfejlede bureaukrati for erhvervsaffald med denne lovændring og har svært ved at se, at det har været den politiske hensigt at pålægge så mange danske virksomheder en ny administrativ byrde. Derfor opfordrer vi kraftigt til, at man går tilbage til den oprindelige plan om, at de kollektive ordninger kompenserer affaldsindsamlerne direkte i stedet for alle landets affaldsproducerende virksomheder.

Ministeriet har tidligere vurderet, at op mod 41.000 virksomheder vil være omfattet af producentansvaret for emballage, hvilket understreger omfanget af denne opgave, selvom omkostningerne fordeles efter faste fordelingsnøgler.

Hvis ordningen fastholdes, vil det være afgørende, at compensationen ikke skal foretages med korte mellemrum. Emballageretur vurderer, at compensationerne i mange tilfælde vil være relativt små beløb, og at de administrative omkostninger pr. transaktion derfor kan overstige kompensationsbeløbene. Vi anbefaler derfor, at anmodninger om compensation kan foretages én gang om året i første kvartal af det efterfølgende kalenderår. Vi foreslår desuden at der i evalueringen i 2027 bør kigges på omfanget og hvilke konsekvenser det har, hvis virksomhederne ikke får ansøgt om de beløb, de er berettigede til.

Fordelingsnøglerne som compensationen baseres på bør endvidere indrettes på en måde, der sikrer, at erhvervsaffald indsamlet i de kommunale ordninger også omfattes, så kommunerne modtager korrekt compensation uden risiko for over- eller underbetaling.

§ 9p, stk. 4 – Fastlæggelse af serviceniveau for kommunernes opgaveløsning

Emballageretur støtter behovet for at fastsætte et serviceniveau for kommunernes opgaveløsning i forbindelse med affaldsindsamling. Derfor ser vi positivt på forslaget om, at serviceniveauet fastsættes efter en overgangsperiode, hvor modeller og datagrundlag kan kvalificeres. Emballageretur anbefaler, at fastsættelsen af serviceniveauet indgår som en central del af den samlede evaluering af producentansvaret for emballage, som skal gennemføres i 2027. Det er også på den baggrund, vi anbefaler, at der på forhånd udvikles en standard for årsrapporterne om omkostningseffektivitet, som kommunerne skal levere, da det vil gøre det lettere at vurdere kommunernes serviceniveau på tværs.

§ 9p, stk. 6 - Tildelingsperioder

Emballageretur har bemærket ministeriets overvejelser vedrørende tildelingsordninger og de tilhørende tildelingsperioder. Vi vil gerne fremhæve de fordele, der er for både producenter og kollektive ordninger ved at anvende en ensartet model for alle gældende producentansvarsområder, herunder ensartede tildelingsperioder. Vi håber, at dette vil blive taget i betragtning ved fastsættelsen af de konkrete længder for tildelingsperioderne.

På baggrund af vores organisations knap 20 års erfaring med producentansvar for elektronik og batterier anbefaler Emballageretur, at tildelingsperioderne ikke fastsættes fra 1. januar til 1. januar. Erfaringen viser, at data om de tilgængelige emballagemængder fra producenterne først kan indsamles i slutningen af marts i det efterfølgende år. Herefter gennemfører DPA kvalitetstjek af data, hvilket betyder, at tildelingsperioden tidligst kan starte den 1. juli. Denne dato er dog problematisk i forhold til sommerferieperioden, hvorfor vi anbefaler, at tildelingsperioden fastsættes fra 1. september til 1. september.

Vi foreslår derfor, at den første tildelingsperiode tilpasses disse datoer, og at de efterfølgende tildelingsperioder, uanset længde (24-36 måneder), fastsættes fra 1. september til 1. september.

Hvis ministeriet vælger at fastsætte en tildelingsperiode fra 1. juli til 1. juli, bør tildelingsperioderne for WEEE, batterier m.fl. også justeres, så de følger samme tildelingsperiode. Forskellige tildelingsperioder vil få store administrative og kommunikative konsekvenser for både producenter og kollektive ordninger og vil dermed ikke være i tråd med den politiske hensigt om at minimere kompleksiteten i samarbejdet mellem de kollektive ordninger og kommunerne.

Vi anbefaler desuden, at der indføres en godkendelsesperiode for de kollektive ordninger, hvor de foreslåede tildelingsordninger kan gennemgås og kommenteres, så man undgår utilsigtede tildelinger og fejl. Det er vores erfaring, at dette med fordel kan implementeres på tværs af alle producentansvar.

På baggrund af ovenstående kan det overvejes at udskyde implementeringsdatoen for producentansvaret for emballage til 1. januar 2026. Herefter kan den første tildelingsperiode reduceres til 12 måneder. En udskydelse vil samtidig give kommuner, producenter og kollektive ordninger tid til at opfylde de indtil nu uklare krav, der stilles til aktørerne samt gennemføre den nødvendige politiske godkendelse af producentgebyrerne i kommunerne, inden de kan opkræves.

§ 9p, stk. 17 - Klagemulighed for udregning af kommunale gebyrer og fastsættelse af deadline

Kommunerne skal i mange tilfælde udregne, fastsætte og opkræve en række gebyrer i forbindelse med producentansvaret for emballage. Disse gebyrer dækker indsamling, transport, administration, oplysningsinitiativer m.m., som beskrevet i høringsudkastet.

Derudover er der regler, der pålægger kommunerne at dokumentere, hvordan gebyrerne er beregnet og sammensat. Det fremgår, at der vil blive stillet krav om, at kommunalbestyrelsen årligt udarbejder en særskilt opgørelse over de omkostninger, der ligger til grund for producentgebyrerne, samt en årlig rapport for at sikre gennemsigtighed i omkostningsberegningerne.

Emballageretur ser positivt på dette initiativ og mener, at opgørelsen og rapporten vil øge gennemsigtigheden omkring kommunernes omkostninger til affaldsindsamling m.m. På sigt kan det også bidrage til at fastsætte et ensartet serviceniveau for affaldsindsamling på tværs af landet.

Emballageretur mener dog, at der bør indføres en fast deadline for kommunernes opkrævning af producentgebyrer samt for indsendelsen af årsrapporterne til de kollektive ordninger. Der bør også tages stilling til

konsekvenserne ved for sen indsendelse fra kommunerne, da dette kan have stor betydning for de kollektive ordningers økonomi og kvalitetssikring. Endvidere anbefaler Emballageretur, at der indføres en klagemulighed vedrørende kommunernes udregning af gebyrer, så producenter og medlemmer af de kollektive ordninger har mulighed for at klage, hvis de mener, at der er blevet opkrævet uretmæssige gebyrer.

§ 9p, stk. 17 – Brug af fælleskommunal faktureringskabelon

I forbindelse med kommunernes opkrævning af gebyrer for indsamling, transport, administration, oplysningstiltag m.m. bør der udvikles en fælles kommunal faktureringskabelon, hvor ydelser specificeres efter en fast model. Dette vil gøre det nemt for de kollektive ordninger at kvalitetssikre opkrævningerne på tværs af kommunerne. En sådan skabelon bør indgå i de kommende bekendtgørelser om producentansvaret for emballage.

Fordelene ved en fælles kommunal faktureringskabelon ligger i muligheden for at spore specifikke ydelser og opnå transparens på tværs af kommunerne. Ensartethed i metoden til beregning og dokumentation af producentgebyrer vil lette sagsbehandlingen for både kommuner og kollektive ordninger.

Vi opfordrer derfor til, at der hurtigst muligt indledes en dialog om udviklingen af standarder for både producentgebyrstrukturer og afrapportering af omkostningseffektivitet. Dette vil også være i tråd med den politiske ambition om at reducere kompleksiteten i samarbejdet mellem kommunerne og de kollektive ordninger.

Det bør desuden præciseres i en bekendtgørelse, hvilke parametre omkostningseffektiviteten skal måles efter, så målingen bliver ensartet i alle kommuner.

§ 9 æ, stk. 5 – Øget tilsynsindsats for at nedbringe antallet af free-riders

Emballageretur bifalder generelt, at der indføres regler, som pålægger myndighederne at føre tilsyn med producentansvarsområderne for elektronik, batterier og emballage. I mange år har der nemlig været mangel på tilsyn inden for disse områder, hvilket har ført til, at mange virksomheder undlader at påtage sig deres producentansvar. Dette har resulteret i, at lovlydige virksomheder har måttet opfylde forpligtelserne og bære omkostningerne, mens andre unddrager sig deres ansvar.

Manglende tilsyn har desuden skabt ulige konkurrencevilkår mellem de lovlydige virksomheder og de såkaldte "free-riders." Ved "free-riders" forstås virksomheder som ikke opfylder sit producentansvar. I Emballagereturs søsterorganisation, Elretur, har vi gennem årene gennemført adskillige kampanjer mod "free-riders." Men vi må erkende, at opgaven er omfattende, og at det nu er afgørende, at myndighederne tager deres ansvar alvorligt. Det er uholdbart, at virksomheder ustraffet kan bryde loven.

Med indførelsen af producentansvaret for emballage vil antallet af omfattede virksomheder stige markant, hvilket gør det nødvendigt, at myndighederne fra starten tager opgaven alvorligt og sanktionerer "free-riders" hårdt. Det er afgørende, at tilsynsindsatsen omfatter effektive metoder til at identificere "free-riders" og sikre, at de registrerer sig og indberetter deres emballagemængder til DPA.

I Emballageretur mener vi, at myndighederne bør fokusere på to nøgleområder i deres tilsynsindsats: hyppighed og sanktioner. Hyppighed indebærer, at der udføres tilstrækkeligt mange både fysiske og administrative tilsyn, så det bemærkes, når en virksomhed ikke er registreret hos DPA. Sanktioner skal være af en sådan art, at de virker afskrækkende på virksomheder, der ikke opfylder deres producentansvar.

Derudover bør der tænkes i nye tiltag, hvor man aktivt begrænser "free-riders" muligheder for at drive forretning på et ulovligt grundlag. For eksempel kunne medlemskab af det nationale producentansvarsregister

hos DPA gøres til en forudsætning for at kunne dokumentere en ansvarlig leverandørkæde, eller det offentlige Danmark kunne nægte at handle med virksomheder, der ikke er registreret.

Emballageretur deltager gerne i udviklingen af de rette løsningsforslag. Vi stiller os til rådighed, når myndighedernes tilsynsplan skal udarbejdes, da det er afgørende, at producenter og kollektive ordninger inddrages i dette arbejde og får mulighed for at give feedback.

En styrket tilsynsindsats og dermed en reduktion i antallet af "free-riders" er særligt relevant for virksomheder, der er omfattet af producentansvaret for engangsplast. Da dette producentansvar udelukkende er et finansielt oprydningssansvar, kan det være sværere for de kollektive ordninger at få de ansvarlige virksomheder til at tilmelde sig, da der ikke kræves fysisk indsamling, sortering, transport og behandling af affald. Emballageretur opfordrer derfor myndighederne til at have et særligt fokus på dette område, fx gennem de kommunale affaldstilsyn, der implementeres fra 2025.

§45 stk. 8 – Overdragelse af affald

I Emballageretur mener vi, at det reducerer både konkurrencen og effektiviteten, når kommunerne selv skal udpege de steder, hvor affaldet skal overdrages. I stedet for at hver kommune vælger sin egen overdragelsesplads, anbefaler vi klart, at dette valg overlades til de kollektive ordninger. De kollektive ordninger vil naturligvis være villige til at gå i dialog om de nærmere vilkår for overdragelse af affaldet på disse pladser, så det kan fungere bedst muligt for den daglige drift både på indsamlingssiden og afsætningssiden. Det er vores vurdering, at de kollektive ordninger indenfor en kortere årrække ikke vil fortsætte med at benytte det materiel og det udstyr, som kommunerne i dag anvender på deres egne pladser.

Som reglerne er beskrevet nu, vil det blot føre til et samlet øget omkostningsniveau.

Hvis reglerne fastholdes, er det vigtigt at understrege, at alle kommuner bør overveje deres valg af plads til affaldsoverdragelse nøje. Retningslinjerne for affaldsoverdragelsen mellem kommuner og kollektive ordninger bør præciseres i en kommende bekendtgørelse. Her bør de nærmere forhold fastsættes med hensyntagen til begge aktørers faktiske driftsforhold i relation til affaldsoverdragelsen.

Der bør derfor fremadrettet være et krav om, at kommunerne sikrer, at den udpegede plads opfylder de nye krav, som fastsættes i kommende bekendtgørelse. Hvis en kommune ikke kan stille en plads til rådighed, der opfylder disse krav, bør kommunen være forpligtet til at gå i dialog med den tildelte kollektive ordning, som derefter bestemmer, hvilken plads affaldet skal overdrages på.

På baggrund af ovenstående anbefaler Emballageretur, at der indføres en klagemulighed vedrørende kommunernes valg af overdragelsesplads. Det er afgørende, at de kollektive ordninger får handlefrihed til at sikre høj genanvendelse og driftsoptimere for at undgå unødige meromkostninger og mindske effektiviteten. Med en klagemulighed vil de kollektive ordninger kunne fremføre, hvorfor de udvalgte kommunale pladser ikke er hensigtsmæssigt udformet eller indrettet i forhold til de kollektive ordningers driftsforhold. En uvildig instans vil så kunne vurdere, om kommunen lever op til de nødvendige krav.

Emballageretur står naturligvis til disposition for eventuelle spørgsmål og uddybninger.

Med venlig hilsen
Emballageretur
Morten Harboe-Jepsen, CEO

Brevdato 22-08-2024

Afsender 1-DEP Høring (hoeringer@em.dk) Sendt af DEP Høring: hoeringer@em.dk

Modtagere Miljøministeriets Departement (mim@mim.dk); Sofie Dam (Sagsbehandler, Cirkulær økonomi)

Akttitel Erhvervsministeriet - EMs høringsvar - Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om miljøbeskyttelse (Udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter m.v. samt tilpasning af national ret som følge af batteriforordningen)

Identifikationsnummer 660958

Versionsnummer 1

Ansvarlig Sofie Dam

Vedlagte dokumenter EMs høringsvar til Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om miljøbeskyttelse (Udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter m.v. samt tilpasning af national ret som følge af batteriforordningen) - MIM j. nr. 202 (EM Id nr...

Dokumenter uden PDF-version (ikke vedlagt)

Udskrevet 22. aug 2024

Til: Miljøministeriets Departement (mim@mim.dk), Sofie Dam (sofda@mim.dk)
Fra: 1-DEP Høringer (hoeringer@em.dk)
Titel: EMs høringsvar til Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om miljøbeskyttelse (Udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter m.v. samt tilpasning af national ret som følge af batteriforordningen) - MIM j. nr. 202 (EM Id nr...)
Sendt: 22-08-2024 15:07

Til Miljøministeriet

Erhvervsministeriet har modtaget følgende bemærkninger til den fremsendte høring: Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om miljøbeskyttelse (Udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter m.v. samt tilpasning af national ret som følge af batteriforordningen)

ERST og KFST har bidraget til nedenstående del af ministeriets høringsvar:

Fra ERST

Høringsvar vedrørende lovforslag om ændring af lov om miljøbeskyttelse (Udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter m.v. samt tilpasning af national ret som følge af batteriforordningen)

Erhvervsstyrelsens Område for Bedre Regulering (OBR) har modtaget lovforslaget i høring.

OBR har følgende vurdering af forslagens administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Administrative konsekvenser

OBR vurderer, at lovforslaget ikke i sig selv medfører administrative konsekvenser. De administrative konsekvenser følger af en efterfølgende udmøntning på bekendtgørelsesniveau, således det først er muligt at kvantificere de direkte administrative konsekvenser i dette henseende.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at de samlede administrative konsekvenserne ikke overstiger bagatelgrænsen for forelæggelsen for Regeringens økonomiudvalg på 4 mio. kr., hvorfor de ikke kvantificeres nærmere i forbindelse med lovforslaget.

OBR bemærker, at lovforslaget giver yderligere hjemmel til udstedelse af bekendtgørelser, som indebærer administrative konsekvenser for erhvervslivet, jf. bl.a. lovforslagets 15. § 9 p, stk. 10, 29. §§ 9 u – 9 x samt 35. I § 9 z.

OBR og Miljøministeriet er allerede i dialog og proces i forbindelse opførelsen af en af bekendtgørelserne, som udmønter de nærmere krav i lovforslaget. Denne bekendtgørelse (om emballage og udvidet producentansvar) er indledningsvist kvantificeret over OBR's bagatelgrænse, hvorfor den nærmere opførelse finder sted gennem en AMVAB-måling i forbindelse med de nærmere krav på bekendtgørelsesniveau.

Innovations- og Iværksættertjekket

Miljøministeriet har vurderet, at Innovations- og Iværksættertjekket ikke er relevant for de konkrete ændringer i lovforslaget. OBR har ingen bemærkninger hertil.

OBR kvitterer desuden for modtagelse af implementeringsskema, hvori der fremgår, at principperne for implementering af erhvervsrettet EU-regulering ikke fraviges.

Kontaktperson vedrørende ovenstående bemærkninger:

Emil Bundgaard Nielsen
Fuldmægtig
Tlf. direkte 35291166
E-post EmiNie@erst.dk

Med venlig hilsen

Annette Pia Andersen

ERHVERVSSTYRELSEN

Bedre Regulering

Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø
Telefon: +45 35291000
Direkte: +45 35291653
E-mail: anpian@erst.dk
www.erhvervsstyrelsen.dk

Fra KFST

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har den 15. juli 2024 modtaget Miljøministeriets høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om miljøbeskyttelse (Udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter m.v. samt tilpasning af national ret som følge af batteriforordningen).

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen udgør sammen med Konkurrencerådet en uafhængig konkurrencemyndighed. De følgende høringsbemærkninger afgives udelukkende som konkurrencemyndighed.

På det foreliggende grundlag har Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen ingen bemærkninger til høringen.

Med venlig hilsen

Caroline Fynbo Carlsson

Studertermedhjælper
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen
Direkte +45 4171 5062
E-mail cfc@kfst.dk

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
Tlf. +45 4171 5000

Det noteres, at høringen også er blevet sendt til følgende af Erhvervsministeriets styrelser: **ERST, KFST og SIK**

Med venlig hilsen

ANJA SOFIA HANSEN (EM-DEP)

Direktionssekretær
DEP Høringer

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K
anshan@em.dk
Tlf. 33 92 33 50
Mobil +45 91 33 70 25

EAN 5798000026001

Erhvervsministeriet er ansvarlig for behandlingen af de personoplysninger, vi modtager om dig. Du kan læse mere om, hvordan vi behandler dine personoplysninger på vores hjemmeside em.dk/privatlivspolitik.

Erhvervsministeriet gør opmærksom på, at denne e-mail og eventuelle vedhæftede filer er fortrolige. Hvis du ikke er den tilsigtede modtager, bedes du straks underrette afsenderen ved at besvare denne e-mail og derefter slette e-mailen. Hvis du har modtaget denne e-mail ved en fejl,

skal vi gøre klart, at enhver form for kopiering, offentliggørelse eller distribution af denne e-mail kan være ulovlig.

Fra: Sofie Dam <sofda@mim.dk>

Sendt: 1. juli 2024 16:10

Til: Sofie Dam <sofda@mim.dk>; Faglig Fælles Forbund 3F <3f@3f.dk>; 92grp@92grp.dk; Advokatsamfundet <samfund@advokatsamfundet.dk>; cirkulaer@cikulaer.dk; Bryggeriforeningen (kontakt) <kontakt@bryggeriforeningen.dk>; co@co-industri.dk; info@cfu-net.dk; info@concito.dk; kontakt@dagrofa.dk; info@mldk.org; dakofa@dakofa.dk; daf@get2net.dk; Danmarks Naturfredningsforening <dn@dn.dk>; Danmarks Restauranter og Cafeer <drc@thehost.dk>; info@danskbyggeri.dk; dlf@dansk-dlf.dk; info@dansk-detail.dk; Dansk Erhverv (høring) <hoeringsager@danskerhverv.dk>; info@danskerhvervsfremme.dk; Emballageindustrien <hoering@di.dk>; info@danskmiljoteknologi.dk; info@producentansvar.dk; kommunikation@danskretursystem.dk; dansk.standard@ds.dk; Dansk Transport og Logistik (DTL) <dtl@dtl.eu>; Danske Advokater <mail@danskeadvokater.dk>; Danske Regioner <regioner@regioner.dk>; fsr@fsr.dk; sekretariatet@ale.dk; dsk@dsk.dk; De Økonomiske Råd <dors@dors.dk>; stkl@di.dk; info@emballageretur.dk; fh@fho.dk; Forbrugerrådet <hoeringer@fbr.dk>; kontakt@fdih.dk; mail@envina.dk; info@fpm.dk; 1 - FSTS Forsyningstilsynet <post@forsyningstilsynet.dk>; grakom@grakom.dk; info@genvindingsindustrien.dk; info.dk@greenpeace.org; Horesta <miljoe@horesta.dk>; horesta@horesta.dk; SMV@SMVdanmark.dk; info@igldk.dk; ida@ida.dk; International Transport Danmark <itd@itd.dk>; Kommunernes Landsforening <KL@KL.DK>; Landbrug & Fødevarer <hoering@lf.dk>; info@ecolabel.dk; info@mldk.org; NOAHs Sekretariat (noah) <noah@noah.dk>; Nærbutikkernes Landsforening <info@nbl-landsforening.dk>; info@plasticchange.org; kontakt@plast.dk; recipo@recipo.dk; info@rene-europe.com; info@rigsrevisionen.dk; info@rgo.dk; smv@SMVdanmark.dk; info@vana.dk; wwf@wwf.dk; info@okologi.dk; Erhvervsstyrelsen <erst@erst.dk>; 1 - KFST Officiel hovedpostkasse <kfst@kfst.dk>; 1-DEP Erhvervsministeriets officielle postkasse <em@em.dk>; Energistyrelsens officielle postkasse <ENS@ENS.DK>; fsts@fsts.dk; Finansministeriets postkasse <fm@fm.dk>; Justitsministeriet <jm@jm.dk>; Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet <kefm@kefm.dk>; Skatteministeriet <skm@skm.dk>; DEP Sundhedsministeriet <sum@sum.dk>

Emne: Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om miljøbeskyttelse (Udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter m.v. samt tilpasning af national ret som følge af batteriforordningen)

Kære høringsparter

Se venligst supplerende høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om miljøbeskyttelse (Udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter m.v. samt tilpasning af national ret som følge af batteriforordningen) [her](#).

Høringsmaterialet er ligeledes vedhæftet denne mail.

En tidligere udgave af lovforslaget var i høring sidste år og kan ses [her](#).

Bemærk at fristen for at afgive et høringssvar til Miljøministeriet er **den 22. august 2024**. Høringssvar bedes sendt til mim@mim.dk med kopi til sofda@mim.dk med angivelse af journalnummer 2023 - 2267 i emnefeltet.

Venlig hilsen

Sofie Dam

Specialkonsulent | Cirkulær økonomi
+45 29 83 04 59 | sofda@mim.dk

Miljøministeriet

Departementet | Frederiksholms Kanal 26 | 1220 København K | Tlf. +45 38 14 21 42 | mim@mim.dk | www.mim.dk
[Facebook](#) | [Twitter](#) | [Instagram](#) | [LinkedIn](#) | [Youtube](#) | [Privatlivspolitik](#)

Høringssvar: Journalnummer 2023 - 2267

Nyborg, 22. August 2024

Høringssvar fra ERP Denmark ApS til 'Udkast til lovforslag om ændring af lov om miljøbeskyttelse (Udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter m.v. samt tilpasning af national ret som følge af batteriforordningen)'

ERP Danmarks høringssvar omhandler de overordnede principper bag det udvidede producentansvar for emballage beskrevet i udkastet. ERP Denmark har deltaget i Miljøministeriets forhandlingsudvalg og følgegrupper siden opstart i April 2023.

ERP Denmark har skriftligt såvel som mundtligt i disse møder løbende angivet vores store bekymring omkring de emner vi berører i vores høringssvar. Vi er kommet med løsningsforslag for at sikre, at implementeringen af producentansvaret for emballage bliver en succes for alle involverede parter. Vi har desuden haft skrevet brev til forligskredsen og ministeren omkring de helt essentielle forudsætninger for at implementeringen af producentansvaret sker uden skævvridning i konkurrencen mellem kollektivordningerne. Forudsætninger som ministeriet har valgt at se bort fra og således ikke er indført i udkastet.

Lovudkastet, som det foreligger, er for ERP Denmark som kollektivordning ubalanceret i forhold til kommunerne. Kollektivordningerne skal betale de faktiske omkostninger i kommunerne. Krav til kommunernes opgørelse af disse omkostninger er så vagt defineret, at kommunerne i bund og grund kan medtage omkostninger for hvad de selv finder relevant. Det anføres, at der er behov for en overgangsperiode før et serviceniveau kan fastsættes i en bekendtgørelse, og at dette først evalueres i 2027. Kollektivordningerne har end ikke en klagesinstans at gå til, hvis de er uenige i kommunernes opgørelse.

Kollektivordningerne og deres Producenter står tilbage med hele den finansielle risiko. Der er stor risiko for konkurrenceforvridning mellem de enkelte kollektivordninger pga en tildelingsmodel, der er ikke sikrer en udligning af de tildelte omkostninger.

1. Skævvreden konkurrence mellem kollektivordningerne pga tildelingsmodel

ERP Denmark har i tidligere høringssvar og brev til ministeren og forligskredsen stærkt pointeret, at tildelingsmodellen indeholder en risiko for skævvridning i omkostningsgrundlaget for

kollektivordningerne. Tildelingsmodellen tager IKKE højde for kommunernes forskellige omkostninger i indsamling af husholdningsemballage, og kommunerne har de facto et forskelligt omkostningsgrundlag.

Kollektivordningerne skal kompensere kommunerne deres faktiske omkostninger. Da disse omkostninger er forskellige fra kommune til kommune og tildelingsmodellen IKKE tager højde for dette omkostningsniveau, så er resultatet, at der er en stor risiko for, at tildelingen kan falde heldigt eller uheldigt ud for den enkelte kollektivordning.

Uden en mekanisme som sikrer udligning af det kommunale omkostningsgrundlag for indsamling af emballageaffald er modellen konkurrenceforvridende. Det kan IKKE være ministerens og forligskredsens hensigt ved at konkurrenceudsætte producentansvaret, at lovgrundlaget indeholder stor risiko for konkurrenceforvridning.

En sikker og ensartet omkostningsstruktur for alle kollektivordninger i opstartsfasen, er således et helt afgørende kriterie for at nedbringe denne risiko, og at implementeringen af producentansvaret kan blive en succes.

Økonomien og volumen i producentansvaret for emballage er så stor, at små forskydninger i omkostninger kan have katastrofale konsekvenser for kollektivordningerne med konkurser til følge.

ERP Denmark ApS har indsendt forslag til Miljøstyrelsen, som løser problematikken ved at etablere et 'koordinerende organ', som i sin natur er et finansielt clearing house. Det gjorde ERP Denmark allerede for over et år siden. Vi tænker modellen som en overgangsmodel til at sikre, at vi danner os erfaringer om data og faktiske omkostninger, så den efterfølgende tildeling kan gøres på et sikrere grundlag og efter kriterier, som udligner omkostninger og minimerer risiko for skævvridning mellem kollektivordningerne.

Ministeriet har afvist et vores indsendte model om finansielt clearing house. ERP Denmark opfordrer kraftigt til at dette genovervejes, og ikke mødes af argumenter om at det er 'svært' og at vi 'ikke ved om der er tid til det'. Hvis beslutningen fastholdes beder ERP Denmark om, at ministeriet forelægger en alternativ model, der sikrer, at hver enkelt kollektivordning mødes af samme omkostningsgrundlag fra kommunerne og således eliminerer risikoen for skævvreden konkurrence mellem kollektivordninger i en tildeling.

Alternativt skal kommunernes omkostninger indgå som tildelingskriterie nr. 1. ERP Denmark står naturligvis til rådighed for yderligere drøftelse.

2. Tildelingsperioder – forskellig fra WEEE producentansvar og problem med længde

Det lægges nu op til, at første tildelingsperiode løber fra 1. oktober 2025 til 31. december 2026. Det er uhensigtsmæssigt, at tildelingsperioder for WEEE og for emballage ikke følger hinanden. Er der i dette oplæg taget højde for den praktiske mulighed for at gennemføre den foreslåede tildelingsperiode for kommunerne?

LANDBELL GROUP brands:

Efterfølgende lægges der op til at tildelingsperioderne er 24-36 måneder. Så lange tildelingsperioder vil ERP Denmark i minimum de første 2 tildelingsperioder gerne advare imod, idet der er så store usikkerheder om omkostningsniveauerne i de første års indkøring, at det kan betyde store likviditetsmæssige udfordringer for kollektivordningerne. En eventuel overindsamling for en kollektivordning vil først blive godskrevet efter endt tildelingsperiode.

Det angives i udkastet, at kommunernes serviceniveau først fastsættes efter en overgangsperiode, hvor model og datagrundlag kvalificeres. Usikkerheden og den lange periode før tilbageregulering opfordrer ERP Denmark til kan reduceres ved 12 mdr tildelingsperiode de første 3 år.

3. Kollektivordningernes manglende ankemulighed overfor kommunernes faktiske omkostninger

Ud over, at kollektivordningerne risikerer forskelligt omkostningsgrundlag fra tildelingsmodellen, så har kollektivordningerne heller ikke mulighed for at påklage kommunalbestyrelsens afgørelser og beregning af deres faktiske omkostninger til anden administrativ myndighed.

Det vil betyde, at såfremt der er uhensigtsmæssigheder i indsamling, i overdragelse, i sorteringskvalitet eller større afvigende mængder mv., så er der ingen ankemulighed for eller inddragelse af kollektivordningerne. Dermed får producenter og importører og disses kollektive ordninger ingen indsigelsesmulighed og må udelukkende håbe på kommunalbestyrelsens forståelse, hvilket ikke er en rimelig position for kollektivordningerne.

Vi opfordrer kraftigt til, at kollektivordningerne inddrages og får et forhandlingsmandat i et forum med kommunerne i tilfælde af spørgsmål til omkostningerne til indsamlingen og en klageinstans.

Det er vigtigt, at det ikke er ensidige krav til Producenter og kollektivordninger, der stilles, men at der er gensidighed i kravene til kommuner og kollektivordninger og disses Producenter.

4. Producenters og kollektivordningers finansiering af indsamlingen af emballageaffald fra affaldsproducerende virksomheder

Der lægges i udkastet op til at affaldsproducerende virksomheder har pligt til at foranstalte særskilt indsamling, transport og behandling af emballageaffald for producentens og importørens regning. Desuden vil det indsamlede affald ikke blive overdraget til kollektivordningerne for behandling. Vi pointerer, at både den affaldsproducerende virksomhed og indsamleren kan have fordel af, at rapporteret indsamlet volumen er større end reelt indsamlet volumen. Desuden kan indsamlet mængde i en bil være affald fra flere virksomheder for at sikre effektiv indsamling. Dertil kan det indsamlede være kontamineret og/eller vådt, hvilket giver en lavere kvalitet eller øget vægt som er irrel. Kompensationsregningen herfor sendes fra den private indsamler til kollektivordningen. Kollektivordningerne har ingen mulighed for kontrol af mængde og kvalitet. Kollektivordningerne bliver ej heller overdraget det indsamlede emballageaffald. Et udelukkende finansielt ansvar uden

LANDBELL GROUP brands:

overdragelse, og uden kontrol af indberettede mængder til kompensation, er urimelig overfor kollektivordningerne og disses Producenter.

Der mangler at blive klarlagt og beskrevet, hvordan denne kontrol sikres og af hvem. Der mangler ligeledes beskrevet hvad ankemuligheder kollektivordningerne har overfor afgørelser.

Det må være et krav at de indsamlede mængder fra affaldsproducerende virksomheder vejes og dokumenteres af indsamleren og at det er indsamleren, der viderefakturerer til kollektivordningen ud fra den fastlagte beregningsmetode. Alt andet vil være en unødigt og meget stor administrativ byrde.

5. Hustandsindsamling – ej emballage. Definerings af satser.

Det foreslås i udkastet, at Kommunalbestyrelsen skal betale producenter og importører, eller disses kollektive ordninger, for håndtering af det hustandsindsamlede affald, som ikke er emballageaffald. Så kollektivordningerne skal kompensere kommunalbestyrelsen for indsamling af emballageaffald i relation til fordelingsnøgler i husholdningsaffaldet. Og kommunalbestyrelsen skal kompensere kollektivordningerne for behandling af den del af affald, der ikke er emballage.

Vi opfordrer til, at satserne, og grundlaget for satserne for kommunalbestyrelsens kompensation af kollektivordningerne, defineres klart og tydeligt.

6. Miljøgraduering af bidrag – administrativt tung, konkurrenceforvridende og uigennemsigtig model

ERP Denmark har gentagne gange i følgegruppen for miljøgraderet bidrag mundtligt og skriftligt pointeret, at den foreslåede model er både unødigt kompleks/administrativ meget tung for Producenter og kollektivordninger, men også konkurrenceforvridende.

Vi har fået information fra Miljøstyrelsen om, at Miljøstyrelsen internt har vurderet, at den foreslåede model ikke er konkurrenceforvridende. Dette vil ERP Denmark gerne have efterprøvet ved anden, uvildig instans som fx konkurrencestyrelsen.

Den foreslåede model har en fast malus for alle Producenter, hvis materiale lander i høj bidragskategori, når det ikke lever op til de fastsatte bedømmelseskriterier. Det er fornuftigt. Men de Producenter, hvis materiale lander i lav bidragskategori skal inden for den enkelte kollektivordning beregnes en bidragsats ud fra hvor stor en andel af materialer der lander i en høj bidragsats. Det er et konkurrenceissue, det er administrativt tungt, det er vanskeligt at kommunikere, idet kollektivordningens priser for de lave bidrag ikke kan angives til medlemmerne op front.

Udfordringen er, at sammensætningen af medlemsvirksomhederne for så vidt angår højt/lavt bidrag kan variere meget og betyde, at det lave bidrag i den ene kollektivordning er forskellig fra det lave bidrag i en anden kollektivordning, uden at kollektivordningen har indflydelse på sammensætningen. Og den forskellighed er baseret på Producenters sammensætning på materialeniveau pr produkt i

LANDBELL GROUP brands:

kollektivordningen, der tilfældigvis har valgt den enkelte kollektivordning. Dertil kan kollektivordningen først beregne de lave bidrag retrospektiv, da det først er efterfølgende, at vi kan have overblik over det enkelte medlems materialer og bidragskategori. Og medlemmerne har vanskeligt ved at forstå, at vi som kollektivordning ikke kan give en pris, idet den afhænger af høj/lav bidragsniveau pr materiale pr Producent for alle Producenter i kollektivordningen det pågældende år.

Det betyder at kunder/medlemmer med lav bidragskategori vil springe fra kollektivordning til kollektivordning ud fra en tilfældig sammensætning af kollektivordningens medlemmer. Det kan ikke være hensigten med at indføre det miljøgraderede bidrag. Økonomien spiller en afgørende rolle for valg af kollektivordning, og det kan ikke negligeres.

Forslag:

Ved også at etablere et fast bidrag for lav sats og anvende malus fra høj sats mængder til at finansiere kommunikation, tilsynsomkostninger mv er vi ude over den kæmpe kompleksitet og administration, samt forventelig kundeflugt. ERP Denmark har tidligere peget på tysk model, som netop er simpel, gennemskuelig, kommunikerbar og implementerbar.

7. Markedsførte vs tilgængelige mængder

Igennem hele udkastet anvendes 'markedsførte mængder'. Bør dette ikke ændres til 'tilgængelige mængder', idet dette er begrebet der nu er skrevet ind i lovgivningen? Det er genstand til forvirring og uklarhed, idet de to begreber har forskelligt indhold.

8. Bringeordninger – fordelingsnøgler af emballage/ikke emballage

Det fremgår af udkastet at det er hensigten, at kommunalbestyrelsen selv kan fastsætte fordelingsnøgler mellem emballage/ikke emballage. ERP Denmark har forventning om, at disse fordelinger ikke varetages af kommunalbestyrelsen men af et uvildigt organ.

Med venlig hilsen

Lars Bruntse

ERP Denmark ApS

LANDBELL GROUP brands:

Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse

20. august 2024

J.nr.: 24/01363
LMJE/JACA

Miljøministeriets
j.nr. 2023-2267

Forsyningstilsynet har den 1. juli 2024 modtaget forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse i ekstern høring.

Generelle og sammenfattende bemærkninger

Lovforslaget implementerer den politiske aftale af 30. august 2022 om udmøntning af udvidet producentansvar for emballage og engangsplast. Det er et omfattende lovforslag, og Forsyningstilsynet har i sine bemærkninger derfor valgt at fokusere på følgende fem områder:

1. Forsyningstilsynets opgaver i forbindelse med det udvidede producentansvar.
2. Lovforslagets § 9 p, stk. 2, om miljøministerens mulighed for at fastsætte regler om pligter for kommunalbestyrelsen.
3. Behovet for gennemsigtige og ensartede regler for kommunernes regnskabsmæssige håndtering af affaldsaktiviteter.
4. Mulige sammenhænge mellem lovforslagets initiativer vedr. serviceniveau og omkostningseffektivitet og en række initiativer igangsat som led i udmøntningen af *Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi*.
5. Øvrige bemærkninger.

Forsyningstilsynet konstaterer at lovforslaget giver miljøministeren en lang række bemyndigelser til at fastsætte nærmere regler på en række områder, og at disse endnu ikke er udmøntet i konkrete forslag.

Forsyningstilsynet kan derfor ikke kommentere på det nærmere indhold af disse. Forsyningstilsynet vurderer endvidere, at en række af de nævnte bemyndigelser skal udmøntes, så de kan træde i kraft samtidig med eller i tæt tilknytning til ikrafttrædelsesbestemmelserne for selve lovforslaget. På flere områder – men især i forhold de nærmere regler for fastsættelse og opkrævning af producentgebyrer - vurderer Forsyningstilsynet, at det vil give meget kort tid til forberede udmøntningen.

Samlet set, og med forbehold for at lovforslaget er meget omfattende og kompliceret og endnu ikke fuldt udmøntet i bekendtgørelser og vejledninger mv. og for, at Forsyningstilsynet endnu ikke har et fuldt overblik over alle dele og detaljer, finder Forsyningstilsynet det velbegrundet, at det er hensigten at foretage en evaluering af ordning for udvidet producentansvar for emballage i 2027, som inddrager både miljø- og effektivitetsforhold.

FORSYNINGSTILSYNET

Torvegade 10
3300 Frederiksværk

Telefon 4171 5400
post@forsyningstilsynet.dk
www.forsyningstilsynet.dk

1. Forsyningstilsynets opgaver i forbindelse med det udvidede producentansvar

1.1. Bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 56 (§ 48 d, stk. 2, i MBL)

Det fremgår af lovforslaget, at Forsyningstilsynet er tiltænkt en opgave i forbindelse med overvågning og analyse af området for udvidet producentansvar.

Det følger af den foreslåede bestemmelse i § 48 d, stk. 2, at

"Miljøministeren fastsætter regler om, hvilke opgaver Forsyningstilsynet skal varetage i forbindelse med udvidet producentansvar for emballage, herunder opgaver med analyser og overvågningsopgaver, med henblik på at sikre gennemsigtighed i omkostninger forbundet med håndtering af emballageaffald, jf. dog stk. 1."

Forsyningstilsynet bemærker hertil, at det ikke fremgår klart, hvorfor Miljøministeriet henviser til § 48 d, stk. 1. Miljøministeriet opfordres til at tydeliggøre, hvad der menes med henvisningen.

Det fremgår af bemærkningerne til § 48 d, stk. 2, at

"Det forventes aktuelt, at ministeren vil fastsætte regler om, at Forsyningstilsynet skal overvåge og analysere de af kommunalbestyrelsen fastsatte producentgebyrer efter regler udstedt i medfør af den foreslåede § 9 p, stk. 16, jf. lovforslagets § 1, nr. 19 og bemærkningerne hertil. Herunder er det aktuelt hensigten at fastsætte regler, om at Forsyningstilsynet skal udarbejde en årlig sammenligning af de af kommunalbestyrelserne fastsatte producentgebyrer, der offentliggøres. Det forventes i den sammenhæng, at Forsyningstilsynet f.eks. kan udarbejde analyser af kommunalbestyrelsens opgørelse af omkostninger til producentgebyrer med henblik på at kunne kortlægge, hvilke omkostninger der indgår i producentgebyrerne, kvaliteten af beregningen deraf og datagrundlaget herfor."

Forsyningstilsynet vurderer at Forsyningstilsynet tidligst vil kunne foretage en årlig sammenligning, når der foreligger et endeligt datagrundlag for 2026.

Forsyningstilsynet bemærker, at det fremgår af lovforslaget, at der med ændringen til bestemmelsen ikke er tiltænkt øvrige ændringer til gældende ret.

Forsyningstilsynet anbefaler, at det fremgår af lovforslaget, at regler om Forsyningstilsynets opgaver skal fastsættes efter forhandlinger med klima-energi- og forsyningsministeren, som er ressortministerium for Forsyningstilsynet.

Forsyningstilsynet skal for en god ordens skyld henvise til § 2, stk. 2, og § 4, stk. 4, i lov om Forsyningstilsynet, om Forsyningstilsynets uafhængighed og ret til at prioritere omfanget af opgaver, herunder overvågning og analyser.

1.2. Forsyningstilsynets underretning af miljøministeren

Det følger af det foreslåede § 48 e, stk. 3, at

"Forsyningstilsynet gør miljøministeren opmærksom på forhold vedrørende producentgebyrer, som tilsynet mener kan have betydning for ministeren."

Følgende fremgår af de specielle bemærkninger til bestemmelsen:

"[...] Videre fremgår det af den gældende § 48 e, stk. 2 i samme lov, at Forsyningstilsynet gør Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen opmærksom på forhold, som tilsynet mener kan være i strid med konkurrencelovgivningen eller udbudslovgivningen. Lignende bestemmelser findes i den øvrige sektorlovgivning blandt andet § 23 b, stk. 8, i lov om varmforsyning og § 83 i lov om elforsyning.

[...]

Den foreslåede bestemmelse svarer til de gældende bestemmelser i § 48 e, stk. 1 og 2 og den øvrige sektorlovgivning. Med den foreslåede bestemmelse forpligtes Forsyningstilsynet til at gøre miljøministeren opmærksom på forhold, der kan være af betydning for ministeren. Det kan f.eks. være oplysninger om kommunalbestyrelsernes fastsættelse af producentgebyrer, i medfør af Forsyningstilsynets opgave med at overvåge og analysere disse, hvor Forsyningstilsynet bliver opmærksom på uhensigtsmæssigheder i en kommunalbestyrelses opgørelse af omkostninger til producentgebyrer.

Det vil, som udgangspunkt være Forsyningstilsynets vurdering, hvornår det vil være relevant at orientere ministeren. Orienteringen skal dog ske løbende og inden for rimelig tid, og efter anmodning fra miljøministeren inden for rammerne af § 2, stk. 2 i lov om forsyningstilsynet om Forsyningstilsynets uafhængige status. Hermed sikres et samarbejde mellem Forsyningstilsynet og miljøministeren vedrørende opgaven med overvågning og analyse af producentgebyrer. Den foreslåede bestemmelse vil ikke påvirke Forsyningstilsynets uafhængighed."

Det fremgår videre af de specielle bemærkninger til forslaget, at miljøministeriet mener, at den foreslåede bestemmelse svarer til de gældende bestemmelser i § 48 e, stk. 1 og stk. 2, og den øvrige sektorlovgivning.

Forsyningstilsynet bemærker, at det af lovbemærkningerne til § 48 e, stk. 1, som blev indsat ved lov nr. 898 af 21. juni 2022, fremgår, at:

"Der er på nuværende tidspunkt ikke fastsat regler om, at Forsyningstilsynet skal administrere regulering og føre tilsyn med affaldssektoren i overensstemmelse med bestemmelser i miljøbeskyttelsesloven eller regler udstedt i medfør heraf. Der er på nuværende tidspunkt heller ikke fastsat regler om, at Forsyningstilsynet skal analysere og overvåge affaldssektoren med henblik på at skabe gennemsigtighed i sektoren og grundlag for løbende regeloptimering samt bidrage til regeludviklingen på området.

Det følger af den foreslåede bestemmelse i § 48 e, stk. 1, at Forsyningstilsynet gør klima-, energi- og forsyningsministeren opmærksom på forhold, som tilsynet mener kan have betydning for ministeren.

Forslaget vil indebære, at Forsyningstilsynet forpligtes til at gøre ministeren opmærksom på oplysninger, der kan være af betydning for ministeren. Sådanne oplysninger er ikke nærmere afgrænset, men vil blandt andet indebære oplysninger, der vil kunne have betydning for ministerens vurdering af, om der skal fastsættes en senere dato for ophævelsen af overgangsordningen i medfør af lovforslagets § 3, stk. 5."

Når lovbemærkningerne til den foreslåede § 48 e, stk. 3, læses i sammenhæng med lovbemærkningerne til § 48 e, stk. 1, er det Forsyningstilsynets vurdering, at der ikke er overensstemmelse mellem de to orienteringsordninger, som det ellers er anført af Miljøministeriet.

Med den foreslåede ordning i § 48 e, stk. 3, er der lagt op til en væsentlig mere omfattende ordning end der eksisterer i dag. Dette ikke alene i forhold til miljøbeskyttelsesloven, men også i forhold til den øvrige sektorlovgivning.

Forsyningstilsynet anerkender, at der skal være en forpligtelse for Forsyningstilsynet til at orientere miljøministeren om forhold vedrørende producentgebyrer, som Forsyningstilsynet mener kan have betydning for ministeren.

Forsyningstilsynet finder det dog ikke hensigtsmæssigt, at det i lovforslaget bestemmes, hvor ofte denne orientering skal foretages, da dette ikke vil være i overensstemmelse med de øvrige orienteringsbestemmelser, der eksisterer i sektorlovgivningen.

Det fremgår således hverken af orienteringsbestemmelsen i lov om elforsyning, lov om gasforsyning, lov om varmforsyning eller den eksisterende bestemmelse i lov om miljøbeskyttelse, hvor ofte ministeren skal orienteres.

Forsyningstilsynet foreslår på den baggrund, at lovbemærkningerne til den foreslåede § 48 e, stk. 3, får følgende ordlyd:

Det fremgår af den gældende § 48 e, stk. 1, i miljøbeskyttelsesloven, at Forsyningstilsynet gør klima-, energi- og forsyningsministeren opmærksom på forhold, som tilsynet mener kan have betydning for ministeren. Videre fremgår det af den gældende § 48 e, stk. 2, i samme lov, at Forsyningstilsynet gør Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen opmærksom på forhold, som tilsynet mener kan være i strid med konkurrencelovgivningen eller udbudslovgivningen. Lignende bestemmelser findes i den øvrige sektorlovgivning blandt andet § 23 b, stk. 8, i lov om varmforsyning og § 83 i lov om elforsyning.

Det følger af det foreslåede § 48 e, stk. 3, at Forsyningstilsynet gør miljøministeren opmærksom på forhold vedrørende producentgebyrer, som tilsynet mener kan have betydning for ministeren.

Med den foreslåede bestemmelse gør Forsyningstilsynet ministeren opmærksom på forhold, Forsyningstilsynet vurderer, der kan være af betydning for ministeren. Det er ikke nærmere afgrænset, hvilke forhold, der kan have betydning for ministeren, men det kan for eksempel være oplysninger om kommunalbestyrelsernes fastsættelse af producentgebyrer, samt eventuelle forhold, som er relevante for disse.

1.3. Indhentelse af dokumentation (§ 48 f, stk. 1)

Forsyningstilsynet bemærker, at lovforslaget ikke inkluderer ændringer i § 48 f, stk. 1, hvorefter Forsyningstilsynet i forbindelse med sin opgavevaretagelse efter kapitel 6, eller regler udstedt i medfør af kapitlet kan indhente nødvendige oplysninger hos kommunalbestyrelsen og andre markedsaktører, herunder de kommunale fællesskaber, de såkaldte § 60-selskaber som nævnes nedenfor i afsnit 2.

Forsyningstilsynet bemærker, at miljøministerens beføjelser over Forsyningstilsynet udspringer af miljøbeskyttelseslovens §§ 48 e og 48 d i lovens kapitel 6. Forsyningstilsynet finder derfor, at Forsyningstilsynets hjemmel til at indhente oplysninger iht. § 48 f, efter kapitel 6, og regler fastsat i medfør heraf, er til stede, uanset at de påtænkte regler vil dreje sig om opgaver og analyser vedrørende det udvidede producentansvar der fremgår af kapitel 2 c.

Forsyningstilsynet finder dog, at Forsyningstilsynets kompetence kan fremstå uklart og anbefaler derfor, at miljøbeskyttelseslovens § 48 f, stk. 1 affattes på følgende måde:

"Forsyningstilsynet kan i forbindelse med sin opgavevaretagelse efter kapitel 2 c og kapitel 6, eller regler udstedt i medfør heraf indhente nødvendige oplysninger hos kommunalbestyrelsen, de kommunale fællesskaber og andre markedsaktører. Forsyningstilsynet kan meddele påbud om udlevering af oplysninger."

1.4. Krav om revisionspåtegning i § 48 f, stk. 2

Forsyningstilsynet bemærker, at lovforslaget ikke inkluderer ændringer i § 48 f, stk. 2, hvorefter Forsyningstilsynet jf. § 48 f, stk. 1, kan fastsætte nærmere regler om formen for de oplysninger, som Forsyningstilsynet i forbindelse med sin opgavevaretagelse kan indhente hos kommunalbestyrelsen og andre markedsaktører, herunder de kommunale fællesskaber som nævnt nedenfor i afsnit 2.

Det fremgår af forarbejderne til miljøbeskyttelseslovens § 48 f (LFF 2022-03-30 nr. 153), at oplysninger forstås bredt og omfatter alle de oplysninger, der er nødvendige, for at Forsyningstilsynet vil kunne sikre overholdelsen af miljøbeskyttelseslovens kapitel 6 eller regler udstedt i medfør deraf.

Det fremgår videre, at oplysningerne vil kunne indhentes hos kommuner, kommunalt ejede selskaber samt alle relevante aktører i affaldssektoren, herunder de direkte aktørers koncernforbundne selskaber, vertikalt integrerede virksomheder og interesseforbundne selskaber samt berørte virksomheder, såfremt de pågældende aktørers aktiviteter har betydning for de tilsyns-, overvågnings-, og analyseopgaver, som Forsyningstilsynet måtte få pålagt.

Det følger af det oprindelige forslag til miljøbeskyttelseslovens § 48 f, stk. 2, at Forsyningstilsynet vil kunne fastsætte regler om at der, til indberetningen, vil skulle anvendes en standardkontoplan, som Forsyningstilsynet udarbejder. Det fremgår dertil, at Forsyningstilsynet også vil kunne fastsætte regler om, at en indberetning skal ledsages af en erklæring afgivet af en godkendt revisor, samt fastsætte regler om, at indberetning sker til Forsyningstilsynets eget anmeldelsessystem.

Forsyningstilsynet bemærker, at Forsyningstilsynets mulighed for at afgive en revisorinstruks er til stede på stort set alle forsyningsområder og en forudsætning for en effektiv opgaveløsning.

For at sikre gennemsigtighed i omkostninger forbundet med håndtering af emballageaffald, jf. den politiske aftale, finder Forsyningstilsynet, at det er en naturlig følge heraf, at det fremgår direkte i loven, at Forsyningstilsynet i forbindelse med sin opgavevaretagelse kan indhente erklæringer med revisorpåtegninger, med instruks fra Forsyningstilsynet.

Forsyningstilsynet finder derfor, at det vil være hensigtsmæssig at bringe ordlyden i miljøbeskyttelsesloven i overensstemmelse med bestemmelsen i lov om varmforsyning og i forslag til lov om CO₂-fangstaktiviteter i forsyningssektoren, således at der ved forståelsen af miljøbeskyttelsesloven ikke kan slutes modsætningsvist.

Forsyningstilsynet anbefaler derfor, at miljøbeskyttelseslovens § 48 f, stk. 2, affattes som følger:

Forsyningstilsynet kan fastsætte nærmere regler om kommunalbestyrelsens, **de kommunale fællesskaber** og andre markedsaktørers pligt til at videregive oplysninger i henhold til stk. 1, herunder regler om formen for indberetning, og at indberetningen skal ske elektronisk. **Forsyningstilsynet kan fastsætte nærmere regler om krav til dokumentation og krav til revisorerklæring i forbindelse med Forsyningstilsynets opgavevaretagelse efter stk. 1.**

1.5. Økonomiske konsekvenser for Forsyningstilsynet

Forsyningstilsynet bemærker, at det i de almindelige bemærkninger afsnit 5. om økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige fremgår at de samlede økonomiske konsekvenser for det offentlige, herunder staten, vil blive fastlagt ved udmøntningen.

Miljøministeriet forventer, at de nye ordninger medfører nye omkostninger for staten i form af omkostninger til at varetage administrations- og håndhævelsesopgaver, samt varetage oplysningstiltagsforpligtelser på vegne af producenter.

Det fremgår desuden, at mens de nye omkostninger for staten i overvejende grad gebyrfinansieres, vil der være en række statslige opgaver i relation til det udvidede producentansvar for emballage, der ikke kan gebyrfinansieres, herunder evaluering af ordning for udvidet producentansvar for emballage i 2027 og udviklingsopgaver i relation til omkostningseffektivitet og serviceniveau i forhold til den kommunale indsamling af emballageaffald.

Miljøministeriet vurderer i øvrigt, at udvidelsen af Forsyningstilsynets opgaver med affaldssektoren vedrørende overvågning og analyse af producentgebyrer medfører meromkostninger i Forsyningstilsynet på ca. 0,5 mio. kr. i 2025 og ca. 1,75 mio. kr. årligt fra 2026 og frem. Det fremgår af lovforslaget, at Forsyningstilsynets meromkostninger finansieres via gebyropkrævning hos kommunerne, som kommunerne kan finansiere via producentgebyrer.

Under hensyn til, at Forsyningstilsynet endnu ikke er bekendt med indholdet af en kommende udmøntning af lovforslagets bestemmelser i bekendtgørelser mv., skal Forsyningstilsynet for en god ordens skyld tage forbehold for det ovenfor angivne ressource-skøn, der efter den konkrete udmøntning vil kunne vise sig at være mere omfattende.

1.5.1. Manglende hjemmel for Forsyningstilsynet til opkrævning af gebyr

Forsyningstilsynet bemærker i forlængelse af ovenstående afsnit om de økonomiske konsekvenser for Forsyningstilsynet, at det følger af afsnit 3.1.2.2.3. i de almindelige bemærkninger, at

"Forsyningstilsynet kan opkræve gebyrer hos kommunalbestyrelsen til dækning af tilsynets omkostninger til overvågning og analyse af producentgebyrer, og at kommunerne vil kunne overvælte disse omkostninger i de kommunale producentgebyrer."

Forsyningstilsynet finder, at det kræver en klar lovhjemmel, hvis Forsyningstilsynet skal opkræve et gebyr for myndighedsarbejdet.

Forsyningstilsynets hjemmel til at opkræve et gebyr hos kommunerne er fastlagt i lovens § 48 g. I bestemmelsen er der hjemmel til at opkræve et gebyr til dækning af udgifter til Forsyningstilsynets drift og opgavevaretagelse efter kapitel 6 eller regler udstedt i medfør heraf.

Forsyningstilsynet vurderer, at det ikke er tilstrækkeligt, at det i forslaget til § 9 p, stk. 16, nr. 6, fremgår, at kommunalbestyrelsen fastsætter og opkræver gebyrer fra producenter eller disses kollektive ordninger, til dækning af kommunalbestyrelsens udgifter til betaling af gebyrer efter § 48 g, stk. 1, vedrørende Forsyningstilsynets udgifter i forbindelse med tilsynets analyser og overvågning efter § 48 d, stk. 2 og regler udstedt i medfør heraf.

Hvis Forsyningstilsynet skal kunne opkræve et gebyr for det arbejde, der bliver udført efter de nye regler om udvidet producentansvar, skønnes det derfor nødvendigt at foretage en ændring i den nugældende § 48 g, stk. 1, så det tydeligt fremgår, at Forsyningstilsynet også opkræver et gebyr til dækning af drift og opgavevaretagelse efter kapitel 2 c, i lov om miljøbeskyttelse.

Forsyningstilsynet anbefaler derfor, at § 48 g, stk. 1, ændres til:

"Forsyningstilsynet opkræver et gebyr hos kommunerne og de kommunale fællesskaber til dækning af udgifter til Forsyningstilsynets drift og opgavevaretagelse efter kapitel 2c og kapitel 6, eller regler udstedt i medfør heraf, jf. dog stk. 2."

2. Lovforslagets § 9 p, stk. 2, om miljøministerens mulighed for at fastsætte regler om pligter for kommunalbestyrelsen

Forsyningstilsynet konstaterer, at lovforslaget næsten udelukkende henviser til "kommune" eller "kommunalbestyrelsen og andre markedsaktører." Forsyningstilsynet kan ikke se, at der er taget stilling til, hvilken status de kommunale fællesskaber (§ 60-selskaberne) har, på trods af at miljøbeskyttelsesloven f.eks. i § 49 anerkender eksistensen af de kommunale fællesskaber.

Forsyningstilsynet bemærker, at de kommunale selskaber kan være inkluderet i "andre markedsaktører," men finder det hensigtsmæssigt, at de kommunale fællesskaber som minimum også fremgår, hvor opgaver og tilsyn med området reguleres, herunder i § 48 f og § 48 g.

Det fremgår af lovforslagets § 9 p, stk. 2, at

"Miljøministeren kan fastsætte regler om pligt for kommunalbestyrelsen eller emballageaffaldsproducerende virksomheder til at foranstalte særskilt indsamling, transport og behandling af emballageaffald for producentens regning. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om pligt for kommunalbestyrelsen til at tilrettelægge indsamlingen af emballageaffald fra husholdninger på en omkostningseffektiv måde."

Det fremgår af lovforslagets punkt 3.1.1.3.4, vedrørende den foreslåede § 9 p, stk. 6, at Miljøministeriet vurderer, at "det er nødvendigt at have en tildelingsordning for kommunalt indsamlet husholdningsemballageaffald, hvor der sker en fysisk tildeling, og herunder en geografisk fordeling på kommuneniveau af kommunalt indsamlet husholdningsemballageaffald til producenter eller disses kollektive ordninger. Tilsvarende vurderer Miljøministeriet, at det er nødvendigt at have en tildelingsordning for betalingsforpligtelser og herunder en geografisk fordeling på kommuneniveau for kommunalbestyrelsens indsamling, transport og behandling af husholdningsemballageaffald."

Miljøministeren forudsættes herefter "at fastsætte regler om tildelingsordninger i det omfang bemyndigelsen i det foreslåede [§9 p] stk. 2 udnyttes til at fastsætte regler om pligt

for kommunalbestyrelsen eller emballageaffaldsproducerende virksomheder til at foranstalte særskilt indsamling, transport og behandling af emballageaffald for producentens regning.”

Forsyningstilsynet bemærker, at miljøministeriet uddyber, at husholdningsemballageaffald i denne sammenhæng forstås som *”emballageaffald fra husholdninger samt emballageaffald fra affaldsproducerende virksomheder (erhvervsaffald) i de tilfælde, hvor en kommunalbestyrelse vælger at tilbyde indsamling af erhvervsemballageaffald efter miljøbeskyttelseslovens § 49 d, eller pålægges at indsamle emballageaffald fra erhverv efter regler, fastsat i medfør af den foreslåede bestemmelse i [§ 9 p] stk. 2, og i forbindelse med indsamlingen blander dette sammen med emballageaffald fra husholdninger. Al kommunalt indsamlet emballageaffald fra husholdninger eller affaldsproducerende virksomheder vil herefter, hvis det indsamles sammenblandet, indgå i beregningen af tildelingen for emballageaffald i medfør af den foreslåede bestemmelse.”*

Det fremgår hertil af lovforslagets § 9 p, stk. 2, at

”Miljøministeren kan fastsætte regler om pligt for kommunalbestyrelsen eller emballageaffaldsproducerende virksomheder til at foranstalte særskilt indsamling, transport og behandling af emballageaffald for producentens regning. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om pligt for kommunalbestyrelsen til at tilrettelægge indsamlingen af emballageaffald fra husholdninger på en omkostningseffektiv måde.”

Forsyningstilsynet forstår lovforslaget sådan, at ministeren med hjemmel i den foreslåede § 9 p, stk. 2, fremover vil kunne pålægge kommunalbestyrelsen at indsamle erhvervsemballageaffald, efter regler der udmøntes på et senere tidspunkt. Forsyningstilsynet vil dertil henlede Miljøministeriets opmærksomhed på, at en kommunalbestyrelse iht. markedsprisordningen, jf. § 49 d og § 48 a, alene vælger, om den vil tilbyde indsamling af erhvervsaffald.

Forsyningstilsynet anbefaler derfor, at både bemærkninger og bestemmelsens ordlyd omformuleres, så den nye lovgivning er i tråd med markedsprisordningen.

3. Behovet for gennemsigtige og ensartede regler for kommunernes regnskabsmæssige håndtering af affaldsaktiviteter

3.1. Regler for fastsættelse af producentgebyrer

Det fremgår af lovforslagets § 1, nr. 19, at der skal indsættes en ny § 9 p, stk. 16, i miljøbeskyttelsesloven, som fastsætter, hvordan kommunalbestyrelsen skal fastsætte og opkræve et gebyr til dækning af kommunens udgifter til håndtering af ordningen med udvidet producentansvar. Bestemmelsen oplister syv kategorier af udgifter, som kommunalbestyrelsen skal indregne i gebyret.

I forslaget til det efterfølgende stk. 17, bemyndiges miljøministeren til at kunne fastsætte regler om kommunalbestyrelsens fastsættelse og opkrævning af gebyrer efter stk. 16, herunder regler om opgørelse af omkostninger og dokumentation for gebyrets sammensætning.

Forsyningstilsynet bemærker, at lovforslaget ikke indeholder en samlet oversigt over, hvilke affaldsfraktioner/ordninger, der skal laves omkostningsopgørelser for. Forsyningstilsynet vurderer dog, at der er tale om et betydeligt antal. Der vil endvidere gælde særlige forhold omkring kommunernes organisatoriske/finansielle ansvar for visse ordninger/fraktioner og i forhold til kombinerede indsamlinger henholdsvis indsamlinger, hvor erhvervsaffald blandes med husholdningsaffald. På sigt synes lovforslaget desuden at lægge op til inddragelse af flere affaldsfraktioner/ordninger, herunder også flere fra genbrugsstationer.

Det er Forsyningstilsynets foreløbige vurdering, at kompleksiteten er stor og kan blive forøget, herunder når/hvis der indføres et serviceniveau, som fastlægger kriterier for, at kun kommunale affaldshåndteringsomkostninger, som ligger inden for en overgrænse ("serviceniveau"), kan indregnes i den enkelte kommunes producentgebyrer.

Da der ikke foreligger forslag til de konkrete regler for opgørelse af, hvordan de enkelte producentgebyrer skal opgøres, er det ikke muligt for Forsyningstilsynet at bidrage med udtømmende og præcise bemærkninger hertil. Forsyningstilsynets bemærkninger herom er derfor foreløbige, overordnede og med forbehold for både begrænset overblik og kendskab til konkrete regelforslag.

3.2. Udgiftskategorier

Forsyningstilsynet bemærker, at der ikke er sammenfald mellem udgiftskategorierne i miljøbeskyttelseslovens § 48 stk. 1, som fastlægger hvilke udgifter der skal indregnes i affaldsgebyrer, og lovforslagets § 9 p, stk. 16, som fastlægger, hvilke udgifter, der kan indregnes i producentgebyrer.

Som Forsyningstilsynet har forstået sammenhængen mellem affalds- og producentgebyrer, fremkommer omkostninger der skal dækkes af affaldsgebyrer ved at fratække omkostninger der skal dækkes af producenterne, fra en total bestående af kommunernes samlede omkostninger til håndtering af affald inden for pågældende affaldsordning/fraktion.

Forsyningstilsynets forståelse synes understøttet af lovforslagets bemærkninger på side 83, hvor det fremgår, at

"Det er aktuelt hensigten at fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen skal opgøre omkostninger til håndtering af emballageaffald på baggrund af de samlede faktiske omkostninger til en affaldsordning [...] og side 87, hvoraf det fremgår, at "Omkostninger til affaldshåndtering af emballage, der med den foreslåede løsning skal betales af producenter, vil skulle opgøres med udgangspunkt i omkostninger til den samlede affaldsordning efter fastsatte fordelingsnøgler for hhv. emballageaffald og ikke-emballageaffald og vil derfor som hovedregel skulle modregnes i omkostningsopgørelsen ved fastsættelse af affaldsgebyrer."

Forsyningstilsynet vurderer på baggrund heraf at det er nødvendigt både at opgøre de samlede omkostninger og producenternes andel heraf, for at kunne opgøre de omkostninger, som skal dækkes over et affaldsgebyr.

Forsyningstilsynet vurderer at dette nødvendiggør, at omkostninger der skal dækkes over et producentgebyr, også indgår i de samlede omkostninger. Dette kan bedst illustreres af et eksempel, hvor der indgår 1 mio. kr. i omkostninger til producentgebyret, som ikke også indgår i den samlede omkostningstotal for en fraktion i en kommune. I dette eksempel vil metoden med at modregne producentgebyret i de samlede omkostninger til håndtering af fraktionen betyde, at husholdningsomkostningerne underbudgetteres med 1 mio. kr. Husholdningsgebyret vil med andre ord, og i modstrid med reglerne, ikke være omkostningsægte. Det er derfor nødvendigt at det fremgår klart af lovforslaget, at de omkostningskategorier der fastlægges i § 9 p., stk. 16, udgør en delmængde af de omkostninger, der fremgår af § 48 i miljøbeskyttelsesloven, og som danner grundlag for gebyrbestemmelserne i affaldsaktørbekendtgørelsen aktuelt og fremadrettet. Det er i givet fald op til lovgiver at foretage denne præcisering i lovtæst, bemærkninger hertil samt bekendtgørelser og/eller vejledninger i medfør heraf.

4. Mulige sammenhænge mellem lovforslagets initiativer vedr. serviceniveau og omkostningseffektivitet og en række initiativer igangsat som led i udmøntningen af *Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi*.

4.1. Producentgebyret og affaldsgebyrprojektet

Forsyningstilsynet vurderer, at der lægges op til et kompliceret og detaljeret regelsæt for opgørelse af producentgebyrer, og at denne kompleksitet endda kan blive stigende over tid. Det fremgår samtidig flere steder af lovforslaget, at indførelsen af producentgebyrer vil forudsætte øget gennemsigtighed i forhold til, hvorledes kommunernes omkostninger til affaldshåndtering, herunder håndtering af emballageaffald, opgøres.

Forsyningstilsynet skal med ophæng i lov nr. 898 af 21. juni 2022 og *Opfølgende aftale om Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi* (30. august 2022) overvåge og analysere nuværende regler og praksis for kommunernes regnskabsmæssige håndtering af omkostninger til affaldshåndtering. Forsyningstilsynet skal hertil komme med anbefalinger til ændring af nuværende regler og praksis. Dette arbejde udføres i regi af *Affaldsgebyrprojektet*.

Forsyningstilsynet har som led i projektet foretaget en kortlægning af gældende regler og gældende praksis i kommunerne, med relevans for affaldsgebyrer.

Nedenstående beskrivelse og vurderinger bygger på delrapport 1 om *Kommunale affaldsgebyrer*. Delrapporten er offentliggjort på Forsyningstilsynets hjemmeside efter inddragelse og høring af interessenter, herunder relevante myndigheder:

Efter gældende regler skal kommunerne fastsætte særskilte gebyrer for hver affaldsordning, baseret på de udgifter som er opgjort i kommunalbestyrelsens regnskab. Kommunerne skal opgøre omkostninger ved den enkelte indsamlingsordning efter opdelingen i det kommunale budget- og regnskabssystem, således at den samlede gebyrindtægt for hver ordning alene skal dække kommunens omkostninger til ordningen. Hermed skal forstås at hver enkel affaldsordning, som kommunalbestyrelsen etablerer, isoleret set

skal hvile i sig selv. Kommunerne skal dermed fastsætte et gebyr for hver enkelt affaldsordning kommunen etablerer, og, jf. vejledning herom, skal der således også oprettes en underkonto for hver enkelt affaldsordning.

Kommunerne skal fastsætte affaldsordninger i kommunens regulativ. Udrulning af krav om henteordninger fra husholdninger for 10 særskilte fraktioner pågår eller er afsluttet i kommunerne. Heraf forventes det at 6 affaldsfraktioner, via det udvidede producentansvar, skal afleveres til producenternes behandling, og at der skal ske kompensation efter regler, som fastsættes af miljøministeriet. Affaldsbekendtgørelsen angiver dog også 5 valgfri ordninger, der gør det muligt at indsamle forskellige kombinationer af fraktioner blandet i samme rum i affaldsbeholderen. Hertil kommer særlige regler for de nævnte fraktioner, når de indsamles på genbrugsstationer samt for papir, der indsamles særskilt (husstandsnaert) og for restaffald (hvor kommunen forbliver organisatorisk ansvarlig for behandlingen). Dette medfører samlet et betydeligt antal opgørelsesregler, der ofte vil variere fra kommune til kommune.

Efter gældende regler skal kommunens omkostninger til indsamling samt administration af ordningerne opgøres på konti for de enkelte affaldsordninger, mens øvrige generelle administrationsomkostninger konteres på konto 1.38.60. I praksis vedrører kun en mindre del af indsamlingsomkostningerne ved en ordning alene den pågældende ordning, og kan derfor direkte henføres til den pågældende ordnings regnskab.

Hovedparten af indsamlingsomkostningerne vedrører forventeligt flere ordninger, f.eks. drifts-, anskaffelses- og vedligeholdelsesomkostninger til renovationsbiler samt omkostninger til eksterne renovatører, der betjener mere end en ordning, drift af omlastepladser, personaleomkostninger til interne renovationsmedarbejdere, der arbejder med flere ordninger osv. Der vil derfor også skulle foretages en betydelig fordeling af sådanne fællesomkostninger ud på enkelte fraktioner/ordninger, og fordelingsnøglerne vil kunne variere for forskellige udgiftstyper og mellem kommuner. Der foreligger ikke regler eller vejledning til den nødvendige omkostningsfordeling, som kommunen derfor bruger egne metoder til. Der vurderes i praksis at være betydelige forskelle og begrænset dokumentation for, hvordan kommunerne fordeler omkostninger, der ikke entydigt kan henføres til en enkelt ordning.

Det vil efter gældende regler endvidere være op til kommunens individuelle skøn at fordele omkostninger til planlægning, administration og oplysningstiltag, f.eks. til affaldsplanlægning, administrationsbygninger, IT, kommunikation, indkøb, kundeservice og personale mv., som kan arbejde med flere affaldsordninger eller med tværgående opgaver; måske endda helt uden for affaldsområdet. Der er ikke etableret en klar definition af, hvilke administrative omkostninger der har tæt tilknytning til kommunernes indsamlingsopgave, eller hvordan disse fordeler sig på affaldsordninger/fraktioner, eller hvorvidt de bør/kan henføres til generel administration.

Det vurderes herudover og på baggrund af kommunernes aktuelle gebyrblade, at kommunerne i varierende grad følger de gældende regler for sammenhæng mellem indsamlingsordninger, gebyrer og opgørelse af omkostninger for hver enkelt indsamlingsordning jf. affaldsbekendtgørelsen. Kommunernes gebyrstrukturer er i langt højere grad opbygget ud fra en driftsnær tilgang med udgangspunkt i beholdertyper (eller andet indsamlingsmateriel), antal tømninger og serviceniveau i øvrigt. Desuden fastsætter flere

kommuner gebyrer på tværs af ordninger, der efter gældende regler skal adskilles (fx mad og restaffald), eller arbejder med forskellige modeller for grundgebyrer for en "standardløsning," hvortil der kan tilkøbes ekstra service. Hertil kommer, at kommunerne som følge af manglende præcision og vejledning i gældende regler, herunder forskellige regler for kontering og regnskabsregler i kommunale forvaltninger hhv. kommunale selskaber, kan have vidt forskellig praksis for bl.a. opgørelse og periodisering af omkostninger (f.eks. henlæggelser, afskrivninger og tilbageføring af over-/underdækninger).

Forsyningstilsynet vurderer på den baggrund, at det faktiske udgangspunkt ikke flugter med ønsket om at kunne opgøre kommunernes omkostninger til indsamling af fraktioner omfattet af det udvidede producentansvar på kommuneniveau, fraktionsopdelt og efter ensartede og gennemsigtige metoder.

På baggrund af den nævnte delrapport 1 pågår som led i *Affaldsgebyrprojektet* arbejdet med en afsluttende delrapport 2, som har til formål at komme med anbefalinger til ændring af nuværende regler og praksis med henblik på at:

- sikre grundlag for ensartethed og gennemsigthed på tværs af kommunerne,
- sikre gennemsigthed og omkostningsægte priser for borgerne,
- danne grundlag for et effektivt og skærpet økonomisk tilsyn,
- danne grundlag for forsyningstilsynets overvågning og analyse af affaldsgebyrer,
- understøtte kommunernes muligheder for udveksling af bedste praksis,
- understøtte muligheden for omkostningsopgørelse fx på fraktionsniveau, som grundlag for kommende regler om udvidet producentansvar.

Forsyningstilsynet har sendt et udkast til delrapport 2 til interessenter, herunder relevante myndigheder, med henblik på bemærkninger. Det er Forsyningstilsynets vurdering, at implementeringen af lovforslagets regler om fastsættelse og opgørelse af producentgebyrer på kort sigt vil kræve en delvis implementering af anbefalingerne fra Affaldsgebyrprojektet, og på sigt bør flugte med mere endelige konterings- og gebyrregler på affaldsområdet. Forsyningstilsynet står til rådighed for yderligere orientering og drøftelse herom.

4.2. Vedrørende serviceniveau og omkostningseffektiv indsamling

Det fremgår af lovforslagets § 9 p, stk. 2, 2. punktum, at

"Ministeren kan endvidere fastsætte regler om pligt for kommunalbestyrelsen til at tilrettelægge indsamlingen af emballageaffald fra husholdninger på en omkostningseffektiv måde."

Det fremgår endvidere af § 9 p, stk. 4, 3. punktum (lovforslagets § 1, nr. 9), at

"Ministeren kan endvidere fastsætte regler om et serviceniveau for kommunalbestyrelsens indsamling af affaldsfraktioner, der indeholder emballageaffald fra husholdninger, til brug for opgørelse af omkostninger omfattet af regler udstedt i medfør af stk. 2."

Det fremgår yderligere af bemærkningerne til lovforslaget (bl.a. afsnit 3.1.2.1.5. og bemærkninger til nr. 19), at Miljøministeriet har vurderet, at formålet med at fastlægge et serviceniveau og udbyde affaldsindsamling herefter, er at sikre at producenter betaler for kommunalbestyrelsens omkostninger til indsamling, transport og behandling i overensstemmelse med 2018-affaldsdirektivets artikel 8 a, stk. 4. Det følger af direktivet, at omkostningerne ikke må overstige de omkostninger, der er nødvendige for at levere affaldshåndteringstjenester på en omkostningseffektiv måde.

Et serviceniveau kan begrænse omkostninger til affaldsindsamling ved f.eks. at fastsætte en maksimal beholderkapacitet og indsamlingsfrekvens for affaldsindsamling, der vurderes at svare til en omkostningseffektiv affaldsindsamling, således at der f.eks. ikke stilles unødigt kapacitet til rådighed eller køres med halvtomme affaldsbeholdere.

Det er aktuelt hensigten at der i første omgang, når datagrundlaget er tilstede, fastsættes et serviceniveau for kommunalbestyrelsens husstandsnaere indsamlingsordninger af affald med emballageaffald, dvs. affaldsfraktionerne plast-, glas-, pap-, papir-, metal- og mad- og drikkevarekartonaffald. På sigt kan ministeren benytte den foreslåede bestemmelse til at fastsætte serviceniveauer for øvrige kommunale affaldsordninger, der indeholder emballageaffald, herunder f.eks. kommunale bringeordninger (genbrugspladser). Forsyningstilsynet forstår yderligere lovforslaget således, at det alene er i en overgangsperiode, hvor der arbejdes med at udvikle og fastlægge serviceniveauet, at der fastsættes regler om, at kommunalbestyrelsen skal forpligtes til at tilrettelægge indsamlingen af emballageaffald fra husholdninger på en omkostningseffektiv måde.

Forsyningstilsynet henleder opmærksomheden på, at der i den opfølgende aftale om *Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi* (august 2022) er opstillet en række mål, som der arbejdes på at udmønte, herunder:

- Stigningen i affaldsgebyret som følge af den øgede og strømlinede affaldssortering skal som minimum modsvares af tilsvarende omkostningsreduktioner i affaldsgebyret.
- Kommunernes affaldsgebyrer skal være transparente, og de skal offentliggøres og sammenstilles på et sammenligneligt grundlag, så der skabes gennemsigtighed på tværs af landet (Affaldsgebyrprojektet).
- Der skal føres et styrket tilsyn med affaldsgebyret. Forsyningstilsynet skal bl.a. fastsætte regler for opkrævning af gebyrer af den kommunale affaldshåndtering, som sikrer transparens og omkostningsægte priser for borgerne.
- Der skal i samarbejde med relevante aktører udarbejdes en central udbudsvejledning og udbudsskabeloner på baggrund af bedste praksis, der skal understøtte effektive kommunale udbud af affaldsindsamling og fælleskommunale udbud.
- Der udarbejdes en analyse af udbud i affaldssektoren og anvendelsen af udbud samt effekterne heraf monitoreres og afrapporteres løbende til aftalekredsen.
- Der indføres et prisloft over de kommunale affaldsgebyrer for husholdninger. Prisloftet omfatter som udgangspunkt alle kommunale udgifter til affaldshåndtering, der finansieres over husholdningernes affaldsgebyr.

FSTS opfordrer på den baggrund til, at Miljøministeriet i relevant og hensigtsmæssigt omfang bidrager til at fremtidige regler om producentansvaret, herunder regler vedrørende serviceniveau og omkostningseffektivitet, samtænkes med ovenstående.

5. Øvrige bemærkninger

5.1. Bemærkninger til afsnit 3.2.1.1. i de almindelige bemærkninger

Afsnittet omhandler gældende ret i forhold til håndtering af affaldsfraktioner, der både indeholder emballageaffald og ikke-emballageaffald.

Det følger af første afsnit på side 100, at

"Erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse er undtaget fra reglerne om kommunal indsamling og håndtering, jf. miljøbeskyttelseslovens § 45, stk. 6. Kommunalbestyrelsen kan dog i visse tilfælde indsamle erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse, jf. miljøbeskyttelseslovens § 49 d, stk. 2 og 3. Dette gælder for indsamling på genbrugspladser, for indsamling hos affaldsproducerende virksomheder, der producerer affald i art og mængde svarende til en husholdnings, for indsamling på øer uden fast broforbindelse samt for indsamling hos kommunalbestyrelsens egne institutioner og virksomheder [...]"

Forsyningstilsynet foreslår, at det skrives ind i afsnittet, at også indsamling af forbrændingseget erhvervsaffald er omfattet af undtagelsen i § 45, stk. 6, for at undgå mulig tvivl.

Miljøministeriet
Slotsholmsgade 12
1216 København K
Journalnummer – 2023-2267

Genvindingsindustriens høringssvar til lovforslag om ændring af lov om miljøbeskyttelsesloven (Udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter m.v.)

Genvindingsindustrien takker for muligheden for at kommentere på udkast til lovforslaget. Genvindingsindustrien støtter op om implementeringen af udvidet producentansvar på emballage og arbejder aktivt for at sikre, at implementeringen får en positiv effekt på at øge genanvendelsen.

Genvindingsindustrien støtter ligeledes op om implementeringen af batteriforordningen med særlig fokus på det udvidet producentansvar, udvidet producentansvar på fiskeredskaber samt oprydningsansvaret for øvrige affald, der er omfattet.

Særligt i forhold til det udvidet producentansvar på emballage og batterier har Genvindingsindustrien flere bemærkninger hvor lovforslaget bør tilpasses for at sikre høj indsamling og genanvendelse. Flere af punkter er tilsvarende med høringssvaret fra Dansk Erhverv.

Udvidet producentansvar på emballage

§ 9 p, stk. 8 - Kompensation erhvervsemballageaffald

Affaldsproducerende virksomheder skal kompenseres for deres udgifter til indsamling, transport og behandling af emballageaffald. Med lovforslaget ligger der op til, at det er den enkelte virksomhed, der skal søge kompensation ved den for tidspunktet udpeget kollektivordning. Det vil medføre store administrative omkostninger for både de affaldsproducerende virksomheder og de kollektive ordninger.

En nemmere administrativ ordning vil være, at det er affaldsindsamleren der søger kompensation, på den måde reduceres de administrative byrder betragteligt, da det er langt færre virksomheder, der skal anmode om udbetaling. Det skal forsat være den affaldsproducerende virksomhed, der får gavn af kompensation, men ved at lade indsamleren ansøge om udbetalingen reduceres de administrative byrder. En ordning hvor det er affaldsindsamleren, der anmoder om kompensation, vil også i højere grad stille affaldsproducerende virksomheder der bruger en privat indsamler lige med én der bruger en kommunal ordning. Det tillades nemlig, at for virksomheder der bruger en kommunal ordningen, kan kommunen søge om kompensation.

I forhold til kommunernes anmodning om kompensation for indsamling og behandling af emballageaffald fra erhverv, vil Genvindingsindustrien igen påpege behovet for at få fastsat mængde betegnelse for hvad "mængde svarende til en husholdning" betyder. Det skal sikre en nemmere og ensartet national tilgang til kommunernes tilsyn med sortering og samtidig give et retvisende billede af, hvor store mængder erhvervsaffald der indsamles via den kommunale indsamlingsordning. Som reglerne er i dag, skal private indsamlere kunne oplyse affaldsmængderne for den enkelte virksomhed, tilsvarende krav stilles ikke til kommunernes indsamling af erhvervsaffald. Det udfordrer den lige konkurrence, særligt set i lyset af at kommunernes stordriftsfordele. En mængde betegnelse vil kunne hjælpe på udfordringerne.

§ 45 nyt stk. 8 og 9 – Kommunalt udpeget omlastepladser

Det er aktuelt hensigten af fastsætte regler om, at overdragelse af det indsamlede affald som udgangspunkt finder sted på en kommunalt udpegede plads, hvor kommunen varetager omlastning af affaldet. For at sikre høj genanvendelse skal det ændres tilbage til forslaget fra tidligere fremsendte lovforslag fra 2023, hvor det var forslået, at det er de kollektive ordninger der udpeger omlastepladsen.

For at sikre høj genanvendelse er det afgørende, at det er de virksomheder, der afsætter affaldet til behandling, der beslutter, hvordan overleveringen skal finde sted, så de kan sikre effektivitet i hele processen. Som der lægger op til, må kommunerne sammenpresse og balleterer affaldet, men særligt af to årsager skal kommunerne ikke have tilladelse til dette, medmindre der er sket en forudgået aftale med den kollektiv ordning, der efterfølgende skal overtage affaldet. For det første så kan sammenpresning og balletering reducere muligheden for genanvendelse efterfølgende, det skal derfor kun ske i det tilfælde, hvor det giver mening efterfølgende. For det andet så kan der i flere tilfælde være behov for forsortering inden sammenpresning og balletering, selvom det af lovforslaget fremgår, at der kan stilles krav til affaldet renhed ved overdragelse, så er det ikke en mulighed, da kommunerne ikke må deltage i aktiviteter med behandling af genanvendeligt affald.

Kommunernes aktiviteter i forhold til omlastning udfordre også den lige konkurrence på området. I kraft af kommunernes rolle som en offentlig myndighed, stiller det dem fordelagtigt på flere områder. Kommunernes kerne kompetencer skal være aktiver, som ikke kan udføres af den private sektor. Det har også være hensigten med at konkurrenceudsætte behandling af genanvendeligt husholdningsaffald. Omlastepladser bør optimalt ligeledes konkurrenceudsættes, da den private sektor med al tydelighed har vist, at det er en opgave, de kan varetage.

Genvindingsindustrien opfordrer til at ændre lovforslaget således, at kommunerne og de kollektive ordninger kan indgå i frivillige aftaler i forhold til hvilken omlasteplads, der skal anvendes. Kan der ikke opnås enighed, er det den kollektive ordning, der beslutter, hvor omlastningen skal finde sted. Dette for at sikre høj genanvendelse.

Implementering af batteriforordningen

Med implementeringen af batteriforordningen ophæves de regler i miljøbeskyttelsesloven der reguleres i den nye batteriforordning. Genvindingsindustrien støtter op om harmonisering af regler, hvilket sker som følge af implementeringen af batteriforordningen. Genvindingsindustrien finder det dog problematisk, at kommunernes ordninger for husstands-nær indsamling af batterier på den baggrund kommer til at ophøre. I Danmark har vi et effektivt landsdækkende system til indsamling af mindre batterier. Trods dette er der alligevel udfordringer med at nå indsamlingsmålene.

Med venlig hilsen
Marianne Ladekarl Thygesen

Sekretariatschef, Genvindingsindustrien

Miljøministeriet
Frederiksholm Kanal 26,
1220 København K

E-mail: mim@mim.dk
Kopi: sofda@mim.dk
Journalnummer: 2023-2267

**Hotel • Restaurant
& Turisterhvervet**

Vodroffsvej 32
1900 Frederiksberg C

Tel +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 80 88

22. august 2024

Høringssvar vedr. udkast til ændring af lov om miljøbeskyttelse udvidede Producentansvar for emballage og engangsplastprodukter mv. samt tilpasning af national ret som følge af batteriforordningen

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

HORESTA takker for muligheden for at afgive høringssvar til lovudkastet.

Det er HORESTAs vurdering, at den overvejende del af hotel-, turist- og udespisebranchens virksomheder i forskellig grad benytter engangsemballage indeholdende plast til servicering og betjening af gæsterne, samt emballage som er omfattet af ændringer i Lov om miljøbeskyttelse, og derfor påvirker loven alle disse virksomheder. Det drejer sig om mere end 20.000 virksomheder.

cvr.nr. 17 01 48 11

Det er HORESTAs opfattelse, at lovudkastet pålægger Miljøministeriet og Miljøstyrelsen en massiv informations- og vejledningsindsats overfor virksomhederne og de respektive organisationer i værdikæden. HORESTA opfordrer Miljøministeriet og Miljøstyrelsen til at prioritere sine vejledningsforpligtigelser på område, og Miljøstyrelsen lader sig inspirere af øvrige ministerier. HORESTA peger her på Fødevarestyrelsens mangeårige erhvervsindsats og dialog med erhvervsorganisationerne i hele værdikæden med det formål at implementere regler fair og effektivt.

Retssikkerhed skal tilgodeses

HORESTA konstaterer, at lovens definitioner af producent, importør og tilgængeliggørelse af emballage ikke er i overensstemmelse med definitionerne i regelsættet for fødevarerproducent og producent af fødevarerkontaktmaterialer og den medfølgende ansvarsfordeling i forhold fødevarerlovgevingen, som disse virksomheder er fortrolige med. HORESTA kan desuden konstatere, at der således opstår forvirring og usikkerhed blandt virksomhederne om, hvorvidt de er omfattet af det udvidede producentansvar eller ej, og dermed om de opfylder reguleringen på området. Der er med ændringerne i lovudkastet tale om et komplet nyt affaldsregime og omorganisering af affaldssektoren, som forudsætter total transparens i forhold til ansvarsfordeling, udgifter og gebyrer, som pålægges virksomhederne.

Forståelige og fair regler samt sikring af virksomhedernes retssikkerhed kræver mulighed for en klageinstans. HORESTA mener derfor, at det er uacceptabelt, at lovudkastet beskriver, "at Miljøministeren kan udstede regler om, at Miljøstyrelsens fastsættelse af og opkrævning af gebyr ikke skal kunne påklages til anden administrativ myndighed". Virksomheder bør have adgang til at klage til andre end myndigheden selv. Der bør sikres en reel mulighed for klageadgang over myndighedens afgørelser herunder også klager over myndighedernes administrative bøder.

Transparens på omkostninger og gebyr

HORESTA mener desuden, at loven skal sikre omkostningseffektivitet i forhold til håndteringen af affaldet, herunder transparens i forhold til kommunernes opgørelser over omkostninger.

HORESTA noterer sig ministerens hjemmel til fastsættelse af gebyrer, men mener, at det er kritisk og lever ikke op til engangsplastdirektivets krav om gennemsigtighed, at der er endnu ikke er et registreringsgrundlag for fastsættelse af taksterne.

Det fremgår af lovforslaget, at de samlede økonomiske omkostninger for erhvervet udgør 3,3 mia. kr. i 2025, hvor der herunder flyttes omkostninger rundt mellem affaldsproducerende virksomheder og emballageproducenter samt emballageaffald fra husholdninger. Lovudkastet beskriver desuden, at lovforslaget med præcisering af oprydningsansvar ikke vil medføre nye omkostninger. HORESTA mener, at dokumentationen for disse vurderinger er mangelfuld og helt uigennemskuelig. Disse vurderinger af omkostninger er grundlaget for gebyrer på området, og det er derfor helt afgørende for en fair omkostningsfordeling med en transparent og reel kortlægning af omkostningerne på området.

HORESTA finder, at Forsyningstilsynets opgave med at overvåge de kommunale producentgebyrer er afgørende vigtige i bestæbelserne på, at kommunerne løfter deres opgaver på området kosteffektivt.

HORESTA er bekendt med, at miljøgraderet bidrag bliver specificeret i bekendtgørelsen, og lovudkastet pålægger de kollektiveordninger pligten til at miljøgraduere med krav om, at producenter af bl.a. engangsplastprodukter ikke unddrager sig højere graderet medlemsbidrag. De markant forhøjede gebyrer er ikke begrundet og uigennemskuelige. HORESTA henstiller til, at Miljøstyrelsen respekterer principperne om transparens jf. EU-direktivet.

HORESTA mener, at producenter, der er registeret i Dansk Producentansvar, bør fritages fra emballageafgiften, da de ellers vil blive pålagt en dobbeltafgift i form af både den nuværende emballageafgift og det kommende miljøgraderede bidrag. Derudover vil emballageafgiften og det miljøgraderede bidrag formentligt være modsatrettede i nogle tilfælde og derved ikke skabe incitament til miljøforbedringer.

HORESTA understreger, at de administrative byrder for alle virksomheder, uanset om de er omfattet af producentansvar eller ej, bør indgå i de økonomiske konsekvenser af lovforslaget. Det pålægges alle virksomheder at vurdere, hvorledes de er omfattet af reglerne, hvilke skaber store administrative byrder for alle virksomheder.

HORESTA erfarer, at reglernes udformning kombineret med myndighedens – Miljøstyrelsens – mangelfulde information og vejledning af virksomheder på dette område resulterer i, at ellers lovlydige virksomheder overser disse markante ændringer af affaldsregler, idet de aldrig tidligere har været omfattet af emballageregler, eller har anset sig som emballageproducenter ikke mindst set i lyset af, at de som fødevarer virksomheder med salg af ikkefærdigpakket fødevarer i fødevarerlovgivningen ikke er emballageproducent. Informationen forekommer vilkårlig, når et antal virksomheder, som i øvrigt aldrig tidligere har modtaget information fra Miljøstyrelsen, har modtaget information om registrering og producentansvar 10 dage før fristen for indberetning.

Hotel • Restaurant
& Turisterhvervet

Vodroffsvej 32
1900 Frederiksberg C

Tel +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 80 88

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

cvr.nr. 17 01 48 11

Indfør en bagatelgrænse for indberetning emballage

HORESTA bemærker, at lovforslaget ikke giver ministeren mulighed for at fastsætte en bagatelgrænse for mængden af emballage i forhold til en virksomhed, som ikke er mikrovirksomhed. Det resulterer i administrative byrder, som ikke står mål med intentionen i loven og proportionalitetsprincippet. Eksempelvis: Et hotel som ifølge loven tilgængelig gør emballage, da den ikke er mikrovirksomhed, men som lejlighedsvis benytter engangsemballage til picnicurver, madpakker eller lign. eller labels med virksomhedens navn på til indpakning. Virksomheden skal ifølge udkastet til loven registreres hos DPA og skal desuden for engangsplastemballagen indtræde i en kollektiv ordning pga. 2 - 5 kg emballageaffald om året. En kortlægning af Danmarks ikke-mikrovirksomheder vil sandsynligvis vise, at langt de fleste virksomheder har en rulle labels eller gavepapir med virksomhedens navn på.

Hotel • Restaurant
& Turisterhvervet

Vodroffsvej 32
1900 Frederiksberg C

Tel +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 80 88

Fair og transparent implementering af loven

Af lovudkastet fremgår det, at det er i overensstemmelse med kriterierne for "EU-Kommissionens udkast til retningslinjer for kriterier for omkostninger ved oprydning af henkastet affald, som dog endnu ikke foreligger i endelig form (juni 2024)". HORESTA efterlyser disse retningslinjer offentliggjort af hensyn til transparent for producenterne. Som konsekvens af dette bør Miljøministeriet kunne redegøre for det datagrundlag, som estimerer omkostningerne til det udvidede producentansvar for de 8 engangsplastprodukter i lovudkastet.

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

cvr.nr. 17 01 48 11

HORESTA understreger, at en fair regulering på området forudsætter, at der gennemføres transparent samordning af bekendtgørelser og vejledninger på området. Ikræfttrædelsen af ordningen bør som minimum koordineres i forhold til øvrige regler på området og virksomhedernes planlagte indkøb og forberedelser. HORESTA opfordrer derfor til, at ikrafttrædelsesdatoer for erhvervsrettet lovgivning udskydes til januar 2026.

HORESTA står gerne til rådighed for uddybning eller kommentarer til høringssvaret.

Med venlig hilsen

Tine Skriver
Fødevarerchef

KL's høringssvar til lovforslag om ændring af miljøbeskyttelse (udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter samt batteriforordning)

Dato: 2. august 2024

Sags ID: SAG-2024-02786
Dok. ID: 3478888

E-mail: JBAP@kl.dk
Direkte: 3370 3294

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 11

KL har modtaget høring af udkast til ændring af lov om miljøbeskyttelse for så vidt angår udvidet producentansvar for emballage og engangsprodukter mv samt tilpasning af national lovgivning som følge af batteriforordningen.

KL's høringssvar fokuserer på det udvidede producentansvar på emballage og implementeringen af batteriforordningen. Bestemmelserne om engangspladsprodukter og fiskegrej kommenteres ikke, da der her hovedsageligt er tale om præciseringer af gældende lov. Det har ikke været muligt for KL at foretage en politisk behandling af høringssvaret inden for høringsperioden. Der tages derfor forbehold for den efterfølgende politiske behandling af høringssvaret.

Lovforslaget udmønter den politiske aftale om Udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter fra 30. august 2022 og større dele af lovforslaget omhandlende emballage har været sendt i høring tidligere.

Området er centralt for kommunerne, da det vedrører en stor andel af borgernes affald og ændrer substantielt ved kommunernes rolle i affaldssystemet, hvor kommunerne hidtil med få undtagelser (batterier og elektronik) har været ansvarlige for at sikre behandlingen af kommunalt indsamlet affald.

I forhold til første udkast til lovforslaget sidste år ser KL mere positivt på lovforslaget i denne runde. KL finder, at der på en række områder, er blevet lyttet til kommunerne og fundet pragmatiske løsninger, der tager højde for lokale forhold og forsyningssikkerhed.

Lovforslaget er meget langt og komplekst, og er på mange områder ukendt land både for kommuner og producenterne, der skal overtage affaldet. KL opfordrer derfor til et tillidsfuldt og godt samarbejde mellem kollektive ordninger og kommuner om at finde pragmatiske løsninger på de udfordringer, der vil opstå.

Generelle bemærkninger udvidet producentansvar på emballage

Finansielt ansvar fra 1. januar 2025

For at leve op til EU's direktivfrist for implementering af det udvidede producentansvar for emballage træder lovforslaget i kraft 31. december 2024, men reglerne får først virkning fra 1. oktober 2025. Der er mange årsager til forsinkelsen, bl.a. ændringer i emballageforordningen, men KL vil gerne på-

pege, at det betyder, at borgerne i overgangsperioden betaler producenterens udgifter til håndtering af emballage. Der bør derfor indføres et finansielt ansvar fra d. 1. januar 2025 og så lovforslagets organisatoriske ansvar fra 1. oktober 2025.

Positivt med obligatorisk medlemskab af kollektiv ordninger

KL mener, at det er hensigtsmæssigt, at der indføres pligt om tvungent medlemskab af en kollektiv ordning. Det vil kunne reducere antallet af free-riders i systemet både for emballageaffald og for batterier, hvor de mange små aktører vil være nemmere at håndtere i en kollektiv ordning. Ligeledes vil det betyde at det kommunale affald overdrages til aktører, der har affaldshåndtering som deres hovedfokus.

Emballageaffald fra husholdninger

Klogt at vente med et serviceniveau

KL, udvalgte kommuner og de kollektive ordninger har i Forhandlingsudvalget sammen forsøgt at definere et serviceniveau for den kommunale affaldsindsamling. KL finder det på den baggrund positivt, at ministeriet anser indstillingen fra Forhandlingsudvalget som et godt udgangspunkt for det videre arbejde med et serviceniveau. Også fremadrettet anser KL det for vigtigt, at kommunerne får mulighed for at tilpasse løsningerne ud fra den lokale demografi og de fysiske forhold, der findes i kommunerne.

Arbejdet med serviceniveauet viste dog, at det hurtigt bliver vanskeligt og bureaukratisk at fastsætte og arbejde med et serviceniveau. Lovforslagets løsning om at producenterne dækker de faktiske omkostninger for kommunerne er derfor en mindre bureaukratisk løsning end at skulle agere ud fra et defineret et serviceniveau, hvilket burde komme både producenter og kommuner til gode.

KL mener derfor, at behovet for at fastsætte et egentligt serviceniveau bør evalueres sammen med de øvrige delelementer af producentansvaret. Når producentansvaret skal evalueres vil kommunerne også have haft bedre mulighed til at vurdere om udrulningen af de ti fraktioner giver anledning til kapacitetstilpasninger.

Kommunerne arbejder allerede med omkostningseffektivitet

I lovforslaget lægges stor vægt på, at kommunernes indsamling af affald skal ske omkostningseffektivt og der foreslås, at der skal udarbejdes en årlig rapport, der skal dokumentere at kommunerne arbejder med omkostningseffektiviteten.

KL gør opmærksom på, at kommunerne generelt arbejder for at sikre en økonomisk ansvarlig indsamling af affaldet og løbende arbejder med at optimere affaldsordninger. Samtidigt vil kommunerne, i kraft af, at de stadig er ansvarlige for ikke-emballageaffaldet fortsat have et direkte incitament til at sikre omkostningseffektive indsamlingsløsninger.

Samtidigt lægger lovforslaget op til, at Forsyningstilsynet, som skal overvåge det kommunale producentgebyr, vil være med til at sikre, at indsamlingen

Dato: 2. august 2024

Sags ID: SAG-2024-02786
Dok. ID: 3478888

E-mail: JBAP@kl.dk
Direkte: 3370 3294

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 11

sker omkostningseffektivt og producenterne kun opkræves gebyr for de opgaver, der indgår i producentansvaret.

Derfor virker kravet om, at kommunerne, oveni Forsyningstilsynets overvågningsindsats, skal udarbejde en årlig rapport, der skal indsendes til Miljøstyrelsen, som en unødigt ekstra og fordyrende øvelse, der vil kræve ekstra ressourcer i kommunerne.

I stedet foreslår KL, at kommunerne indledningsvist og ved tildeling af en ny kollektiv ordning beskriver deres indsamlingssystem for den tildelte kollektive ordning, og derefter forpligtes til at afholde årlige møder med den kollektive ordning, hvor der bliver mulighed for erfaringsudveksling og drøfte forslag til forbedringer af kommunernes indsamlingsløsninger. Ved uenighed eller tvivlsspørgsmål om, hvorvidt en indsamling kan foregå mere omkostningseffektivt, kan den kollektive ordning anmode Miljøstyrelsen om at se nærmere på en konkret kommunes indsamling.

Vejledning til beregning af producentgebyret

Selve reglerne for fastsættelse af producentgebyret, der skal udmøntes i bekendtgørelser, kunne godt være tydeligere beskrevet i lovforslaget.

Det er positivt, at der tages højde for, at kommunerne så vidt muligt kan nøjes med at fastsætte gebyret ud fra affaldsordningen med mindre, at det indsamlede blandede affald bliver fordelt mellem to kollektive ordninger. Det er i overensstemmelse med den måde kommunernes gebyrer i dag er skruet sammen.

KL forventer, at der ved udarbejdelsen af producentgebyret i kommunerne vil opstå konkrete spørgsmål, og det anbefales, at det bliver muligt for kommuner at få svar på konkrete tvivlsspørgsmål hos enten Miljøministeriet eller Forsyningstilsynet, når producentgebyret i de første år skal udarbejdes. Det kunne suppleres med vejledninger for beregning og dokumentation samt eventuelt kurser i at få producentgebyret ind i den kommunal budget- og kontoplan.

Overdragelse af affald

Af hensyn til forsyningssikkerhed samt mere stabilitet i indsamlingsleddet er det positivt, at kommunerne, i forhold til sidste høringsforslag, får mulighed for at udpege omlastepladser for affaldet. Det sikrer, at kommunerne bedre kan planlægge affaldsruter optimalt ift. omlastepladser og ikke behøver at omlægge ruter, når tildelingen skifter. Det er også en fordel ift. elskraldebiler, som ikke har stor rækkevidde.

For affald fra genbrugspladser, som ikke skal omlastes, er det fornuftigt, at producenterne er ansvarlige for at udpege en plads eller et behandlingsanlæg. Det kunne være hensigtsmæssigt, hvis der kom et krav om, at producenternes modtagepladser skal ligge i rimelig afstand fra kommunerne, men generelt har både kommuner og producenter en interesse i at sikre, at transporten bliver så billig så muligt, så derfor bør de være en fælles ambition for kommuner og kollektive ordninger at finde de løsninger, der skaber den bedst mulige logistik.

Dato: 2. august 2024

Sags ID: SAG-2024-02786
Dok. ID: 3478888

E-mail: JBAP@kl.dk
Direkte: 3370 3294

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 11

For affald der i dag kører direkte fra rute til behandlingslæg er det vigtigt, at kommunerne i så god tid som muligt inden d. 1. oktober 2025 får at vide, hvilket anlæg den kollektive ordning planlægger at anvende. Derved kan kommunen vurdere, om der er behov for at etablere eller indgå aftale med en plads om at omlaste affaldet, inden det køres videre til behandlingsanlægget.

Det er i lovforslaget anført, at der kan stilles krav til affaldets renhed, så der sikres høj reel genanvendelse. KL gør for god ordens skyld opmærksom på, at det i høj grad afhænger af, hvor gode borgerne er til at sortere og kommunen kun kan arbejde med at forbedre renhedsgraden gennem kommunikationsindsatser og udsortering af grove fejlsorterede elementer.

Tildeling af affald og tildelingsperioder

Ift. tildeling af kommunalt indsamlet husholdningsaffald til kollektive ordninger anerkender KL, at det er en svær opgave at matche kommuner med producenter/kollektive ordninger. KL finder det positivt, at der i tildelingen forsøges at tage højde for at alle affaldsfraktioner i en kommune og i fælleskommunale løsninger så vidt muligt tildeles samme kollektiv ordning. Det vil lette logistikken og gøre samarbejdet mere smidigt.

I lovforslaget foreslås det, at kommunerne tildeles de kollektive ordninger indledningsvist i en 15 måneders periode, og at affaldet derefter tildeles for længere perioder. KL anerkender, at det er hensigtsmæssigt pga. de mange usikkerheder i tildelingen, at den indledende tildelingsperiode er relativt kort. KL ser dog gerne, at de efterfølgende tildelinger bliver på længere end de foreslåede 24-36 måneder. Miljøministeriet opfordres derfor på at bestræbe sig på så lange tildelingsperioder som muligt.

Det foreslås, at kommunerne af hensyn til den tildelte kollektive ordning ikke ændrer på sammenblanding/indsamling af fraktioner i en tildelingsperiode. Det virker u hensigtsmæssigt og vil resultere i en del utilsigtede sideeffekter. Kommunerne vil i så fald kun have ændringsvinduer hvert 2-3 år og blive nødt til at indrette deres affaldsordninger og udbud efter tildelingerne. Derved vil der, som sås ved udrulning af de 10 fraktioner, hvor mange affaldsordninger blev ændret samtidigt, kunne opstå flaskehalse i levering af materiel. Ligeledes vil kommunerne udbyde affaldsindsamlingen samtidigt, hvilket alt andet lige vil give et ustabil marked for indsamlingsydelse.

Kompensation for emballageaffald, der ikke overdrages til producenter

Med lovforslaget foreslås det ikke, at der udarbejdes fordelingsnøgler i emballager og ikke-emballager for alle fraktioner indeholdende emballage, der afleveres i det kommunale affaldssystem. Det betyder, at det kommunale affaldsgebyr skal dække nogle omkostninger, der rettelig burde dækkes af producenterne af emballage. Det gælder bl.a. korrekt sorteret emballage fra farligt affald, der indsamles i røde bokse. KL vurderer ikke, at det vil være en særlig stor opgave at få etableret et finansielt ansvar for den fraktion og opfordrer derfor til, at det kommer itil at indgå i producentansvaret fra starten..

I lovforslaget står desuden, at genbrugsemballager håndteres i et særligt loop, og at producenterne af genbrugsemballager skal tage dem tilbage, når det bliver affald. Ofte er der dog risiko for, at genbrugsemballagerne, når de

Dato: 2. august 2024

Sags ID: SAG-2024-02786
Dok. ID: 3478888

E-mail: JBAP@kl.dk
Direkte: 3370 3294

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 11

bliver til affald, "strander" i de kommunale affaldsindsamlingsystemer, og det virker uhensigtsmæssigt, at kommunerne ikke kan få dækket omkostningerne til at få dem håndteret.

Ligeledes kompenseres kommunerne kun for "korrekt sorterede emballager" i restaffaldet, og ikke for størstedelen af emballagerne i restaffaldet, som er "ukorrekt sorterede". Det er også uklart, hvordan kommunerne kan blive kompenseret, hvis de fx vælger at etablere et restsorteringsanlæg, for at håndtere de "ukorrekt sorterede emballager i restaffaldet".

Ikke-emballage affald fra husholdninger

Afsætning af materialer og genanvendelsesmål

Generelt er der i lovforslaget mange tiltag for at få kommunerne til at agere omkostningseffektivt, men ikke ret mange krav til at de kollektive ordninger skal agere omkostningseffektivt eller miljømæssigt hensigtsmæssigt. Det er ikke klart, hvordan et nøgletalssystem vil kunne sikre omkostningseffektivitet, hvilket er i kommunernes interesse i forhold til den andel af ikke-emballager, som overdrages til de kollektive ordninger.

Det bør derfor overvejes, hvilke virkemidler, der kan anvendes for at sikre en omkostningseffektiv (og miljømæssig hensigtsmæssig) behandling af ikke-emballage affaldet. Det bør desuden bl.a. tydeliggøres, at de kollektive ordninger skal oplyse kommunerne om, hvor affaldet behandles, fejlsortering, mv.

Emballageaffald fra erhverv

Emballageaffald indsamlet sammen med husholdningsaffaldet

KL kvitterer for, at man har ændret den foreslåede løsning for kommuner, der indsamler affald fra erhverv svarende i art og mængde fra sidste lovforslag således, at kommunerne nu kompenseres for indsamlingen sammen med indsamlingen af det øvrige husholdningsemballageaffald. Derved slipper de små virksomheder, der får indsamlet deres affald af kommunen, for individuelt at skulle søge om kompensation hos en kollektiv ordning. Det virker som en mere smidig og administrativ let løsning.

I tillæg til det ville det også være administrativt lettere, hvis andet erhvervsaffald indsamlet af kommunen, men ikke sammenblandet med husholdningsaffald, kunne overdrages på lige fod med affald indsamlet blandet fra husholdninger og erhverv.

Generelle bemærkninger udvidet producentansvar på batterier

Uklart retsgrundlag for fremtidig indsamling af batterier

Danmark har en af Europas højeste indsamlingseffektiviteter af batterier og med den kommende forordning, hvor kommunerne ikke længere har ansvaret for batteriindsamlingen, kan der være bekymring for, at der i en overgangsperiode ikke vil blive indsamlet lige så mange batterier. KL opfordrer derfor Miljøstyrelsen og Miljøministeriet til at bistå med at afklare de mange juridiske problemstillinger, der følger af det ændrede retsgrundlag.

Dato: 2. august 2024

Sags ID: SAG-2024-02786
Dok. ID: 3478888

E-mail: JBAP@kl.dk
Direkte: 3370 3294

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 5 af 11

Dato: 2. august 2024

Sags ID: SAG-2024-02786
Dok. ID: 3478888E-mail: JBAP@kl.dk
Direkte: 3370 3294Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København Swww.kl.dk
Side 6 af 11

Med lovforslaget er det fx ikke klart, hvordan Miljøministeriet forventer, at batterierne vil blive indsamlet, når der ikke længere er krav om, at kommunerne skal indsamle dem. Der savnes også overvejelser om, hvordan kommunerne skal håndtere de batterier, der trods en anden indsamlingskanal, havner i den kommunale indsamlingsordning til farligt affald. Og hvordan en sådan udgift skal dækkes.

I lovforslaget savnes også en yderligere uddybning af, hvilke krav Miljøstyrelsen forventes at sætte til et dækkende indsamlingsnet for producenter. Er det fx nok med offentligt opstillede beholdere, eller skal det være husstandsindsamling? Der savnes også en uddybning af kravene til en kontrakt mellem kollektivordning og indsamlingskanal.

Derudover har Miljøstyrelsen oplyst om, at der vil være en overgangsperiode frem til 1. januar 2026, hvor kommunerne stadig skal forestå indsamlingen af batterier og blive kompenseret via DUT. KL undrer sig over, at den overgangsperiode ikke er nævnt i lovforslaget, og det rejser en del spørgsmål angående hjemmelsgrundlaget i overgangsperioden.

Større økonomiske konsekvenser ved indsamling af batterier

Under afsnittet om økonomiske konsekvenser for batteriindsamlingen står, at kommunernes indsamling af batterier forventes, at udgøre 16,9 mio. kr. i 2026. Dette tal er markant underestimeret. Niras har for KL udarbejdet en rapport, der skønner, at omkostningerne var ca. 26 mio. kr. i 2022: [Omkostninger ved indsamling af bærebare batterier \(kl.dk\)](#) og det er uklart, hvordan Miljøministeriet har opgjort tallet til 16,9 mio. kr.

Specifikke bemærkninger

Nogle af lovforslagets bemærkninger går igen under flere punkter. I nedenstående er så vidt muligt kun kommenteret én gang.

Lovforslagets baggrund

I lovforslagets baggrund står, at når producenter har et ansvar for affaldsfasen, så får de økonomisk incitament til at reducere materialeforbruget. Den same forhåbning gentages i afsnittet om "Konsekvenser for FN's Verdensmål". Det lyder intuitivt rigtigt, men selv i lande, hvor producenterne har haft ansvaret for emballagen i mange år, er emballagemængderne fortsat med at stige. Det er derfor vigtigt, at den kommende lovgivning med de graduerede gebyrer, giver et stærkt økonomisk incitament til mere bæredygtige emballager.

Konsekvenser for FN's verdensmål

Der står i afsnittet om "Konsekvenser for FN's Verdensmål, at oprydningssvaret vil have positive konsekvenser for engangspastprodukter, som ofte ender i havmiljøet. Det er muligt, at det gælder globalt, men det er ikke KL's indtryk at det er et problem i Danmark, hvor kommunerne sammen med staten via det skattefinansierede område, har fjernet henkastet affald fra det offentlige rum. Det kan snarere være forhåbningen af producentansvar på fiskenet vil gøre op med spøgelsesnet i havet.

Dato: 2. august 2024

Sags ID: SAG-2024-02786
Dok. ID: 3478888E-mail: JBAP@kl.dk
Direkte: 3370 3294Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København Swww.kl.dk
Side 7 af 11

Til nr. 7

Genbrugsemballage

Det foreslås i lovforslaget, at kommunalbestyrelsen ikke skal have det organisatoriske ansvar eller kompenseres for genbrugsemballage, når dette bliver til affald. Det er dog svært at se, hvordan det kan undgås at affaldet havner i de kommunale indsamlingssystemer fx på genbrugsstationer. Det ses bl.a. i dag, hvor Arla mælkekasser afleveres på genbrugspladserne og er svære for kommunen at få afhentet igen.

Rapport om omkostningseffektivitet

I forhold til at kommunerne skal udarbejde en årlig rapport og redegøre for omkostningseffektiviteten, så kan KL oplyse, at kommunerne allerede i dag arbejder med at sikre omkostningseffektivitet i indsamlingen (og for nuværende også i behandlingen). Typisk sker det i forbindelse med udarbejdelse af affaldsplaner hvert 6 år, hvor det samlede affaldssystem tages op til revision, hvilket så igen udmøntes i de kommunale udbud af affaldsindsamlingen. Lovforslaget indfører dermed en ekstra administrativ byrde for kommunerne, uden at der samtidigt kan forventes de store årlige ændringer i en sådan rapport.

Derudover savnes format og omfang for en sådan rapport samt også konkrete overvejelser om, hvordan rapporten skal anvendes. Der er risiko for meget detaljerede rapporter, hvor Miljøstyrelsen drukner i informationer fra 98 kommuner eller meget overordnede rapporter, som alligevel ikke kan anvendes til noget. Derudover virker det uklart, hvorfor rapporten skal sendes til Miljøstyrelsen, når det i øvrigt er Forsyningstilsynet, der skal føre tilsyn med producentgebyret.

KL opfordrer til, hvis Miljøministeriet går videre med kravet om, at kommunerne skal udarbejde en rapport, at den laves på baggrund af en skabelon, der er nem at udfylde og ikke kræver et stort ressourcetræk i kommunerne.

Det fremgår af punkt 7, at rapporten skal offentliggøres på kommunens hjemmeside. Det giver selvfølgelig øget transparens, men vil også kunne give kommunen flere borgerhenvendelser og dermed et øget ressourcetræk og højere administrationsomkostninger i kommunen.

Til nr. 9

Emballage i restaffaldet

KL gjorde i høringssvaret til det første lovforslag om udvidet producentansvar opmærksom på, at det er u hensigtsmæssigt, at de kollektive ordninger ikke skal betale for ukorrekt sorteret emballage i restaffaldet, som udgør langt den største andel af emballager i restaffaldet. Der findes allerede valide opgørelser af, hvor meget emballage, der findes i restaffaldet. KL mener, at eftersom formålet med indførsel af udvidet producentansvar er at skabe incitament til mere miljøvenlige produkter og emballager (s. 138) bør producenterne betale for håndteringen af alle emballager sat på markedet uanset om de udsorteres eller ej.

Dato: 2. august 2024

Sags ID: SAG-2024-02786
Dok. ID: 3478888E-mail: JBAP@kl.dk
Direkte: 3370 3294Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København Swww.kl.dk
Side 8 af 11

Anvendelse af nøgletal og behandling af ikke-emballage

På producentsiden foreslår lovforslaget, at der vil blive anvendt nøgletalsmodeller til at fastsætte omkostninger til transport og behandling. Beregningsmetoden skal ifølge lovforslaget udarbejdes på baggrund af et udvalg med repræsentanter fra virksomheder, indsamlingsvirksomheder og producenter (eller kollektive ordninger). Eftersom en del af modellen vil berøre behandling af ikke-emballager bør kommuner også deltage i et sådant udvalg.

Da markedet for genanvendte materialer fluktuerer, opfordrer KL til, at der løbende holdes øje med prisudviklingen på behandlings- og afsætningsmarkedet og nøgletallene opdateres jævnlige, fx kvartalsvist.

Det er i lovforslaget uklart, hvilke incitamenter der er for at sikre højkvalitetsgenanvendelse af kommunernes affald, når det overdrages til producenterne.

Mange steder i lovforslaget fremgår det, at kommunerne skal betale for behandlingen af ikke-emballageaffaldet til de kollektive ordninger. I en del henseende er der vel tale om, at kommunerne skal have betaling fra de kollektive ordninger for salg af ikke-emballager, fx pap eller papir, som har en positiv værdi på markedet.

Serviceniveau

I punkt 9 beskrives de ting et serviceniveau skal kunne. Baseret på erfaringer fra Forhandlingsudvalget, mener KL, at det bliver svært at fastsætte et serviceniveau, der kan rumme alle hensyn uden at det samtidigt bliver meget bureaukratisk.

Det oplæg som de kollektive ordninger og kommunerne sammen med KL fremlagde, var et skridt i den rigtige retning, men stadig vil det fortsat være svært at få udarbejdet et serviceniveau, der både er simpelt og gennemsigtigt, sikre omkostningseffektive løsninger og samtidigt giver lokal fleksibilitet. KL foreslår derfor, at man afventer erfaringer med den nuværende løsning, inden man tager stilling til behovet for et serviceniveau.

Til nr. 11

Tildeling

KL har forståelse for, at tildelingsperioden indledningsvist er kort, men håber, at det bliver muligt med tildelingsordninger på mindst 36 måneder, da det vil lette planlægning og koordination mellem kommuner og kollektive ordninger. På baggrund af de relativt korte tildelingsperioder synes det også unødigt med en undtagelse med genberegning og evt. skift af kollektiv ordning, men KL anerkender, at det selvfølgelig kan blive nødvendigt ved pludselige ændringer i markedet.

I forhold til tildeling af kommuner baseret på deres affaldsmængder gøres opmærksom på, at kommunernes affaldsmængder baseret på data i ADS kan være en fejlbehæftede. Det kan derfor være hensigtsmæssigt, at data kvalitetssikres med den pågældende kommune.

Finansielt ansvar

I lovforslaget står, at emballage af tekstil, porcelæn, keramik samt emballage, der korrekt sorteres som farligt affald ikke vil indgå i tildelingsordningen og producenterne i første omgang ikke vil afholde omkostningerne for det. Det kan være forståeligt for tekstil, porcelæn og keramik, som alt andet lige vil dreje sig om relativt små mængder. På sigt bør der dog indføres et finansielt ansvar for disse fraktioner også.

For emballage, der er korrekt sorteret som farligt affald bør der indføres et finansielt ansvar sammen med det øvrige producentansvar. Det er en dyr fraktion at håndtere for kommunerne, og Miljøministeriet vil relativt nemt kunne skaffe oplysningerne om andelen af emballage i deres farlige affald fra de kommunalt ejede modtageanlæg for farligt affald.

Dokumentation for omkostninger

På side 195 står, at der skal fastsættes regler om opgørelse og dokumentation for de kollektive ordningers omkostninger til ikke-emballage. KL forudsætter, at dokumentationen gøres tilgængelig for de kommuner, som har fået tildelt den pågældende kollektive ordning. Såfremt nøgletallet efterjusteres af Miljøstyrelsen, virker det hensigtsmæssigt, at der skal foretages en efterregulering af opkrævningen/betalingen til kommunen, og det ikke kun er en mulighed, som det fremgår af lovforslaget nu ("dennes kollektive ordning kan foretage en efterregulering").

Til nr. 17

Dokumentation

Det fremgår af bestemmelsen, at producenterne/de kollektive ordninger skal oplyse om omkostninger, behandling, opnåelse af genanvendelsesmål, etc. til brug for tilsynet. Eftersom der i praksis vil være samme behandling af emballage- og ikke-emballage mener KL, der pligten til oplysning ved udmøntning bør udvides til at omfatte den kommune, der har afleveret indsamlet emballage og ikke-emballage til den pågældende kollektive ordning.

Derudover gør KL opmærksom på, at det er vigtigt, at kommunerne i det omfang affaldet ikke bliver vejet, når det kører ind på den kommunalt udpegede omlasteplads kan få oplysninger de indvejede mængder, således at kommunerne et sted i værdikæden kan se, hvor meget affald, der er indsamlet fra deres kommune.

Til nr. 19

Fordelingsnøgler mellem emballage og ikke-emballage

I fht. fordelingsnøgler mellem emballage og ikke-emballage opfordrer KL til, at man med et fast interval, fx hvert tredje år gentager analyserne af affaldet, således at fordelingen mellem emballage og ikke-emballage svarer til affaldet sammensætning.

I bemærkningerne fremgår, at kommunerne kan kompenseres for indsamling af andre emballager på genbrugspladsen, end dem Miljøstyrelsen har udarbejdet fordelingsnøgler på, såfremt de er i besiddelse af "retvisende fordelingsnøgler". Det er uklart, hvem der skal tage stilling til, om fordelingsnøglerne er retvisende. Det er unødigt dyrt, at hver enkelt kommune skal fore-

Dato: 2. august 2024

Sags ID: SAG-2024-02786

Dok. ID: 3478888

E-mail: JBAP@kl.dk

Direkte: 3370 3294

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 9 af 11

tage samme undersøgelse, så det vil være hensigtsmæssigt, at flere kommuner anvendte de samme fordelingsnøgler, hvis de indsamlede samme fraktioner. Det er dog uklart i så fald, hvor mange kommuner/forsyningsselskaber må anvende samme fordelingsnøgle. Samtidigt vil det kunne give anledning til systematiske forskelle i genbrugsgebyrerne, hvis nogle kommuner vælger at blive kompenseret for fx flamingo og andre ikke. Derfor foreslås der, at Miljøministeriet midlertidigt -indtil egne analyser er gennemført går i dialog med kommunerne og kollektive ordninger om at finde nogle midlertidige nøgler evt. baseret på lokale fordelinger og lokale undersøgelser, som midlertidigt fungerer som nationale nøgler for de genbrugspladser, hvor de pågældende affaldstyper afleveres.

Dato: 2. august 2024

Sags ID: SAG-2024-02786

Dok. ID: 3478888

E-mail: JBAP@kl.dk

Direkte: 3370 3294

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 10 af 11

Producentgebyret

Ift. producentgebyret er det uklart i hvilket omfang Miljøministeriets tekst om, at "det er hensigten, at der skal fastsættes regler om, at kommunalbestyrelsen som udgangspunkt skal fastsætte et gebyr pr. affaldsordning", afviger fra de gældende gebyrbestemmelser (miljøbeskyttelsesloven § 48 stk 3.), hvor der står, at "der skal fastsættes særskilt gebyr for hver affaldsordning".

Ift. betaling til producenter, så fremgår det, at udgifterne til behandling af ikke-emballageaffald skal konteres på særskilt i det kommunale budget og regnskabssystem. KL gør opmærksom på, at de enkelte ordninger stadig skal hvile-i-sig-selv, så det er vigtigt, at betalingen kan konteres på de nuværende funktioner.

Til nr. 29

Perioden fra 18. august 2025 til 1. januar 2026

Miljøstyrelsen har d. 15. marts 2024 sendt en mail til medlemmerne af Dialogforum for Batterier om, at der vil være en overgangsordning fra bestemmelserne i miljøbeskyttelsesloven ophæves d. 18. august 2025 frem til d. 1. januar 2026. Det fremgår af mailen, at kommunerne i perioden vil blive kompenseret for indsamlingen via DUT og de kollektive ordninger fra 1. januar 2026 selv organiserer indsamlingen. Det fremgår der ikke noget om i lovforslaget, hvilket giver anledning til overvejelse af, hvorvidt kommunerne i overgangsperioden vil have hjemmel til at indsamle batterierne. Der vil jo i overgangsperioden ikke være en pligt til at indsamle batterierne, og de endnu ikke har indgået aftaler med de kollektive ordninger om at fungere som indsamlingskanal?

På side 252 fremgår, at de kollektive ordninger har pligt til at levere oplysninger om, hvilke kriterier de stiller til affaldsbehandlingsanlægget. Der savnes dog information om, hvilke sanktionsmuligheder Miljøstyrelsen har i så fald, at kriterierne ikke er tilfredsstillende.

Til nr. 54

Papiraffald

Det er fornuftigt, at der er blevet muligt for at kommuner, der indsamler papir særskilt ikke skal overdrage papiraffaldet til producenterne grundet den lille andel af emballager. Der gøres desuden opmærksom på, at det er hensigtsmæssigt (også i den sammenhæng), at der løbende foretages analyser af

fordelingen mellem emballage og ikke-emballage i de forskellige affaldsfraktioner, da det kan forventes, at affaldets sammensætning ændres over tid.

Uklar formulering

Øverst s. 292. er det ud fra sætningen uklart, om der er et finansielt ansvar på emballageaffald sorteret som farligt affald. "Det er ikke hensigten at fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen skal overdrage emballageaffald sorteret som farligt affald eller emballageaffald korrekt sorteret som restaffald, hvor producenterne alene har et finansielt ansvar.". Det vil i så fald være i modstrid med de generelle bestemmelser s. 74, hvor der står, at producenterne ikke forpligtes til at afholde omkostningerne.

KL står naturligvis til rådighed, hvis der er spørgsmål til høringsvaret.

Med venlig hilsen

Julie Bülow Appelqvist
Klima og Tværkommunalt Samarbejde

Dato: 2. august 2024

Sags ID: SAG-2024-02786
Dok. ID: 3478888

E-mail: JBAP@kl.dk
Direkte: 3370 3294

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 11 af 11

Brevdato 20-08-2024

Afsender Caroline Fynbo Carlsson (cfc@kfst.dk)

Modtagere Miljøministeriets Departement (mim@mim.dk)

Akttitel Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen - Høringssvar: Bemærkninger til lovforslag om ændring af lov om miljøbeskyttelse (Udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter m.v. samt tilpasning af national ret som følge af batteriforordningen)

Identifikationsnummer 659320

Versionsnummer 1

Ansvarlig Sofie Dam

Vedlagte dokumenter SV Journalnummer 2023 - 2267 Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om miljøbeskyttelse (Udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter m.v. samt tilpasning af national ret som følge af batteriforordningen)

Dokumenter uden PDF-version (ikke vedlagt)

Udskrevet 22. aug 2024

Til: Miljøministeriets Departement (mim@mim.dk)
Cc: Sofie Dam (sofda@mim.dk)
Fra: Caroline Fynbo Carlsson (cfc@kfst.dk)
Titel: SV: Journalnummer 2023 - 2267: Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om miljøbeskyttelse (Udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter m.v. samt tilpasning af national ret som følge af batteriforordningen)
Sendt: 20-08-2024 10:39

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har den 1. juli 2024 modtaget Miljøministeriets høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om miljøbeskyttelse (Udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter m.v. samt tilpasning af national ret som følge af batteriforordningen).

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen udgør sammen med Konkurrencerådet en uafhængig konkurrencemyndighed. De følgende høringsbemærkninger afgives udelukkende som konkurrencemyndighed.

På det foreliggende grundlag har Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen ingen bemærkninger til høringen.

Med venlig hilsen

Caroline Fynbo Carlsson

Studentermedhjælper
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen
Direkte +45 4171 5062
E-mail cfc@kfst.dk

Carl Jacobsens Vej 35

2500 Valby

Tlf. +45 4171 5000

*Vi arbejder for velfungerende
markeder*

Se vores [privatlivspolitik](#) og
[tilgængelighedserklæring](#) for kfst.dk.

Fra: 1 - KFST Officiel hovedpostkasse <kfst@kfst.dk>

Sendt: 15. juli 2024 15:17

Til: 1 - KFST Forkontor <Forkontor@kfst.dk>

Emne: VS: EMs styrelser - Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om miljøbeskyttelse (Udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter m.v. samt tilpasning af national ret som følge af batteriforordningen) - FRIST 21.8.2024 (EM Id ...

Til: DEP Høringer (hoeringer@em.dk)
Fra: 1-DEP Erhvervsministeriets officielle postkasse (em@em.dk)
Titel: Fra MIM - Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om miljøbeskyttelse (Udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter m.v. samt tilpasning af national ret som følge af batteriforordningen) - FRIST 22.8.2024
E-mailtitel: Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om miljøbeskyttelse (Udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter m.v. samt tilpasning af national ret som følge af batteriforordningen)
Sendt: 15-07-2024 13:28

Fra: Sofie Dam <sofda@mim.dk>

Sendt: 1. juli 2024 16:10

Til: Sofie Dam <sofda@mim.dk>; Faglig Fælles Forbund 3F <3f@3f.dk>; 92grp@92grp.dk; Advokatsamfundet <samfund@advokatsamfundet.dk>; cirkulaer@cikulaer.dk; Bryggeriforeningen (kontakt) <kontakt@bryggeriforeningen.dk>; co@co-industri.dk; info@cfu-net.dk; info@concito.dk; kontakt@dagrofa.dk; info@mldk.org; dakofa@dakofa.dk; daf@get2net.dk; Danmarks Naturfredningsforening <dn@dn.dk>; Danmarks Restauranter og Cafeer <drc@thehost.dk>; info@danskbyggeri.dk; dlf@dansk-dlf.dk; info@dansk-detail.dk; Dansk

Erhverv (høring) <hoerings-sager@danskerhverv.dk>; info@danskerhvervsfremme.dk; Emballageindustrien <hoering@di.dk>; info@danskmiljoteknologi.dk; info@producentansvar.dk; kommunikation@danskretursystem.dk; dansk.standard@ds.dk; Dansk Transport og Logistik (DTL) <dtl@dtl.eu>; Danske Advokater <mail@danskeadvokater.dk>; Danske Regioner <regioner@regioner.dk>; fsr@fsr.dk; sekretariatet@ale.dk; dsk@dsk.dk; De Økonomiske Råd <dors@dors.dk>; stkl@di.dk; info@emballageretur.dk; fh@fho.dk; Forbrugerrådet <hoeringer@fbr.dk>; kontakt@fdih.dk; mail@envina.dk; info@fpm.dk; 1 - FSTS Forsyningstilsynet <post@forsyningstilsynet.dk>; grakom@grakom.dk; info@genvindingsindustrien.dk; info.dk@greenpeace.org; Horesta <miljoe@horesta.dk>; horesta@horesta.dk; SMV@SMVdanmark.dk; info@igldk.dk; ida@ida.dk; International Transport Danmark <itd@itd.dk>; Kommunernes Landsforening <KL@KL.DK>; Landbrug & Fødevarer <hoering@lf.dk>; info@ecolabel.dk; info@mldk.org; NOAHs Sekretariat (noah) <noah@noah.dk>; Nærbutikkernes Landsforening <info@nbl-landsforening.dk>; info@plasticchange.org; kontakt@plast.dk; recipo@recipo.dk; info@rene-europe.com; info@rigsrevisionen.dk; info@rgo.dk; smv@SMVdanmark.dk; info@vana.dk; wwf@wwf.dk; info@okologi.dk; Erhvervsstyrelsen <erst@erst.dk>; 1 - KFST Officiel hovedpostkasse <kfst@kfst.dk>; 1-DEP Erhvervsministeriets officielle postkasse <em@em.dk>; Energistyrelsens officielle postkasse <ENS@ENS.DK>; fsts@fsts.dk; Finansministeriets postkasse <fm@fm.dk>; Justitsministeriet <jm@jm.dk>; Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet <kefm@kefm.dk>; Skatteministeriet <skm@skm.dk>; DEP Sundhedsministeriet <sum@sum.dk>

Emne: Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om miljøbeskyttelse (Udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter m.v. samt tilpasning af national ret som følge af batteriforordningen)

Kære høringsparter

Se venligst supplerende høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om miljøbeskyttelse (Udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter m.v. samt tilpasning af national ret som følge af batteriforordningen) [her](#).

Høringsmaterialet er ligeledes vedhæftet denne mail.

En tidligere udgave af lovforslaget var i høring sidste år og kan ses [her](#).

Bemærk at fristen for at afgive et høringssvar til Miljøministeriet er **den 22. august 2024**. Høringssvar bedes sendt til mim@mim.dk med kopi til sofda@mim.dk med angivelse af journalnummer 2023 - 2267 i emnefeltet.

Venlig hilsen

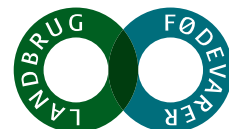
Sofie Dam

Specialkonsulent | Cirkulær økonomi
+45 29 83 04 59 | sofda@mim.dk

Miljøministeriet

Departementet | Frederiksholms Kanal 26 | 1220 København K | Tlf. +45 38 14 21 42 | mim@mim.dk | www.mim.dk
[Facebook](#) | [Twitter](#) | [Instagram](#) | [LinkedIn](#) | [Youtube](#) | [Privatlivspolitik](#)

Dato 22. august 2024
Side 1 af 10

Miljøministeriet
Departementet
Holmens Kanal 26
1220 København K
Mail: mim@mim.dk
CC : sofda@mim.dk

Landbrug & Fødevarer

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
F +45 3339 4141
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Landbrug & Fødevarers hørings svar til udkast til ændring af lov om miljøbeskyttelse (udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter mv.), Jr. nr. 2023-2267.

Miljøministeriet har den 1. juli 2024 udsendt udkast til ændring af lov om miljøbeskyttelse (udvidet produktansvar for emballage og engangsplastprodukter mv.) med høringsfrist den 22. august 2024.

Fødevareemballageer udgør over halvdelen af de samlede emballagemængder i husholdningerne i Danmark. Det er derfor meget væsentligt for fødevarerhvervet at sikre regler, som kan imødekomme en korrekt miljømæssig håndtering af emballagerne på den økonomiske og bæredygtige mest effektive måde.

Landbrug & Fødevarer og virksomhederne bakker fuldt og fast op om et ambitiøst producentansvar for emballage. Landbrug & Fødevarer har derfor, i samarbejde med Dansk Erhverv, DI og Dagsam, stiftet kollektivordningen VANA – Dansk emballageansvar. VANA skal som kollektiv ordning sikre, at producenterne kan leve op til deres producentansvar.

En væsentlig forudsætning for at reglerne for emballageansvaret bliver en succes er tilsvarende, at alle de omfattede virksomheder bidrager på lige vilkår. Landbrug & Fødevarer noterer derfor med tilfredshed, at der lægges op til et pligtigt medlemskab af en kollektiv ordning. Dette vil kunne afbøde udfordringer med "free-riders", som forventes at blive en kæmpe udfordring for en succesfuld og fair implementering af reglerne.

Landbrug & Fødevarer er meget bekymrede for lovforslaget i sin nuværende form, da det samlet set vil medføre helt nødvendige meromkostninger for producenterne med stigende forbrugerpriser til følge. Landbrug & Fødevarer vurderer, at disse omkostninger ligger langt udover forudsætningerne i den politiske aftale.

Landbrug & Fødevarer finder det meget kritisk, at lovforslaget ikke følger den politiske aftale på væsentlige områder. For eksempel overkompenseres kommuner ud over basisserviceniveauet, ligesom der ikke stilles krav om en konkurrencedygtig prissætning hos de kommuner, der *ikke* udbyder indsamlingsopgaven.

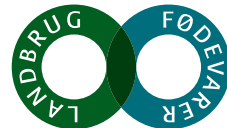
Lovforslaget vil medføre en nødvendig stigning i omkostninger og administration på grund af urimelige og uregulerede gebyrer, som blandt andet stat og kommuner kan pålægge producenterne – uden klagemulighed og gebyrloft.

Unødvendige prisstigninger for forbrugerne

Kollektivordningen VANA har tidligere anslået, at detailhandelspriserne forventes at stige med omkring 2 procent som følge af producentansvaret. Med dette udkast til lovforslag forventes denne prisstigning at blive højere, da væsentlige elementer fra den politiske aftale – som skulle holde priserne i ro – er fraveget i lovforslaget.

Landbrug & Fødevarer er erhvervsorganisation for landbruget, fødevarer- og agroindustrien. Med en eksport på over 120 milliarder kroner årligt og med 141.000 beskæftigede repræsenterer vi et af Danmarks vigtigste eksporterhverv.

Ved at nytænke og synliggøre erhvervets bidrag til samfundet sikrer vi vores medlemmer en stærk placering i Danmark og globalt.

En anden væsentlig faktor, som forventes at medføre yderligere omkostninger og prisstigninger, er lovforslagets omfangsrige brug af uregulerede gebyrer, som kan pålægges producenterne. Gebyrerne er ikke underlagt et gebyrloft, og der er dermed ingen incitamenter for kommuner eller stat til at sikre en effektiv udnyttelse af ressourcerne, herunder at sikre, at der ikke anvendes flere midler end nødvendigt for at leve op til EU-forpligtigelser.

For at begrænse prisstigninger for forbrugerne, bør der fastsættes et gebyrloft for, hvor mange indtægter de enkelte gebyrerne må indbringe på de forskellige områder, som fx kommunikation og administration. Gebyrloftet bør fastsættes ud fra en vurdering af, hvad der skal til for at leve op til EU-forpligtigelser.

Lovforslag i strid med politisk aftale

Lovforslaget er på flere væsentlige områder ikke i tråd med den politiske aftale. Der er tale om afvigelser, som vil medføre, at producenterne kommer til at betale væsentligt mere, end hvad der er nødvendigt og rimeligt i forhold til indsamling og behandling af deres emballager. Disse ekstra omkostninger vil betyde højere priser på de varer, som forbrugerne køber. Vi forventer ikke, at husboldningernes kommunale affaldsgebyrer falder tilsvarende, når udgifterne for affaldshåndteringen bliver flyttet til producenterne, blandt andet grundet ineffektivitet og mange uigennemskuelige gebyrer.

Landbrug & Fødevarer skal særligt anmode om, at nedenstående to problemstillinger som minimum løses, så omkostningerne holdes nogenlunde i ro.

1. Krav om konkurrencedygtig prissætning hos kommuner, der ikke udbyder indsamlingsopgaven
Det fremgår af den politiske aftale, at "i de tilfælde, hvor en kommune ikke udbyder indsamlingsopgaven, fastsættes compensationen med baggrund i den tredjedel af udbuddene med sammenlignelige kommunale ordninger og aktiviteter, der har den laveste pris, såfremt det er juridisk muligt". Hensigten med teksten er at sikre, at producenterne kun skal betale for en effektiv opgaveløsning

Hensigten i den politiske aftale er fjernet helt i lovforslaget, og erstattes med et krav om, at kommunerne forpligtiges til at "arbejde med omkostningseffektivitet". Det er dybt problematisk, at der ikke er krav til effektivisering eller andre overvejelser over hvordan "omkostningseffektivitet" skal opnås.

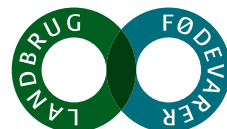
Den politiske hensigt i aftaleteksten er klar: Producenterne skal sikres en effektiv opgaveløsning, på niveau med de mest effektive private aktører.

Landbrug & Fødevarer foreslår følgende løsning:

- Miljøministeriet skal inden for et halvt år forpligtes til at præsentere en alternativ model for aftalekredsen, som giver samme grad af effektivitet og lave priser for producenterne som den model, der er fastlagt i den politiske aftale.
- Kommunernes omkostninger skal følge produktivitetsudviklingen i samfundet i øvrigt, f.eks. 2 pct. reduktion af driftsomkostninger årligt.

2. Kommuner overkompenseres ud over basisserviceniveauet

Af den politiske aftale fremgår det, at: "kommunerne fortsat skal have mulighed for at sætte et højere serviceniveau end det niveau, som betales af producenterne, og at kommunens omkostninger hertil finansieres over affaldsgebyret". Det betyder, at hvis et basisserviceniveau fx fastlægger, at

plastbeholderen skal tømmes to gange om måneden, så vil ekstra tømninger ud over dette interval skulle finansieres af kommunen.

Med lovforslaget udskydes løsningen om et basisserviceniveau til tidligst i 2027, hvilket i sig selv er en meget lang og usikker frist. Som ovenfor nævnt foreslås der i lovforslaget et krav om, at kommunerne forpligtiges til at "arbejde med omkostningseffektivitet", dog uden nogle former for krav til effektivisering eller andre tiltag, der kan have en reel effekt på prisniveauet. At modellen er uden effekt på omkostningsniveauet, illustreres i lovforslaget på side 78, hvor det fremgår, at det ikke er hensigten at pålægge kommunerne bestemte tiltag til opnåelse af omkostningseffektivitet, og at kommunerne selv beslutter, om de vil implementere relevante tiltag om omkostningseffektivitet.

Samlet set giver løsningen ikke kommunerne incitamenten til at følge de politiske ønsker, men må til gengæld forventes at medføre markante ekstraomkostninger for producenterne, som langt overstiger de omkostninger, som den politiske aftale er baseret på.

Der er derfor behov for markante krav til processen for udarbejdelse af reglerne for basisserviceniveauet. Da historikken desværre viser, at fastlæggelse af basisserviceniveauet hele tiden udskydes, har Landbrug & Fødevarer meget ringe tillid til, at lovforslaget kommer i mål med etableringen af regler for basisserviceniveauet "tidligst" i 2027.

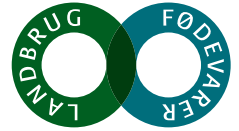
For at sikre fremdrift foreslår Landbrug & Fødevarer at:

- Aftalekredsen årligt orienteres om fremskridt med implementering af et serviceniveau frem mod indførelsen af et sådant niveau senest i 2027. De analyser, der laves i overgangsperioden, skal både skabe indsigt i de ordninger, der er i kommunerne i dag, og hvilke omkostninger, der er ved indsamling af de forskellige affaldsfraktioner. På baggrund af de årlige kommunale rapporter om indsamlingsordninger, mængder og omkostninger, skal der identificeres et serviceniveau, som kan levere omkostningseffektivt på EU's genanvendelsesmål.
- Der bør allerede nu udarbejdes en skabelon for denne årlige kommunale rapportering, så kommunerne vejledes i rapporteringen, og så det er tydeligt, hvilke udgifter kommunerne kan kræve compensation for, og hvordan de opgøres. Det er afgørende for at skabe et sammenligningsgrundlag mellem kommunerne til brug for den senere evaluering.
- Forsyningstilsynet bør udover det allerede igangsatte arbejde med at sikre gennemsigtighed og ensartethed i opgørelse af omkostninger i kommunerne få til opgave at definere ens regler for beregning af producentgebyrer, udarbejde udbudsskabeloner samt at definere ens regler for afskrivning af investeringer. Disse elementer skal på plads hurtigst muligt.

Gebyrskruen strammes i urimelig grad

Der indføres med lovforslaget en voldsom stor og uigennemskuelig mængde gebyrer, som producenterne skal betale til kommuner, stat og DPA. Der er sågar indført et gebyr, som skal dække administrationen af gebyrer. Til at illustrere den store brug af gebyrer, viser en søgning i lovforslaget, at "gebyr" er omtalt 547 gange.

Fælles for gebyrerne er, at de er meget brede i beskrivelserne, og at der ikke er grænser for deres størrelse. Det er svært at vurdere gebyrernes nødvendighed og de fordrer ikke effektivitet i den administrative behandling - og i sidste ende antallet af ansatte medarbejdere.

Landbrug & Fødevarer finder overordnet, at der skal indføres et gebyrloft, og at der indføres incitamenter til en effektiv varetagelse af de opgaver, som gebyrerne finansierer. Her bør producenterne via deres interesseorganisationer være repræsenteret i bestyrelser eller lignende i forhold til de gebyrfinansierede opgaver, så de får indflydelse på opgavevaretagelsen.

Det bør samtidig sikres, at gebyrerne ikke går videre end affaldsdirektivet, som foreskriver, at producenterne skal dække omkostninger, som er nødvendige for at opfylde målene. Dette bør præciseres under de enkelte gebyrer. Ikke-nødvendige gebyrer bør fjernes. Her kan fx nævnes gebyr til dækning af Miljøministeriets omkostninger forbundet med opgørelse af andelen af emballageaffald i indsamlet affald, som *ikke* er en nødvendig følge af producentansvaret.

Landbrug & Fødevarer finder det tillige særdeles kritisabelt og helt urimeligt, at man igennem hele lovforslaget konsekvent afskærer producenterne fra at klage over de mange og forventeligt store gebyrer. Det bør sikres, at producenterne/kollektive ordninger i alle tilfælde har mulighed for at få prøvet rimeligheden af gebyrerne ved en klageadgang.

Opgavefordeling - Forsyningstilsynets ansvarsområde bør styrkes markant

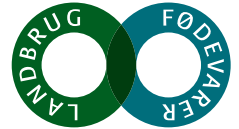
Ifølge lovforslaget skal Forsyningstilsynet varetage enkelte opgaver i forbindelse med producentansvaret, herunder analyser og overvågning, med henblik på at sikre gennemsigtighed i omkostninger.

For at imødekomme de mange udfordringer med det stigende omkostningspres, finder Landbrug & Fødevarer, at Forsyningstilsynets kompetencer og regulatoriske gennemslagskraft bør styrkes væsentligt:

- Forsyningstilsynet bør - udover det allerede igangsatte arbejde med at sikre kvalitet, gennemsigtighed og ensartethed i opgørelse af omkostninger i kommunerne - få til opgave at definere ens regler for beregning af producentgebyrer, udarbejde udbudsskabeloner samt at definere ens regler for afskrivning af investeringer.
- Forsyningstilsynet bør få til opgave at føre tilsyn med de mange nye gebyrer, herunder sikre, at gebyrerne ikke er højere end nødvendigt. Forsyningstilsynet kan samtidig være klageinstans for gebyrer.
- Forsyningstilsynet bør forpligtes til at gøre ministeren opmærksom på forhold vedrørende producentgebyret. Der bør i lovforslagets nr. 57 derfor tilføjes et "skal". Ministeren bør i den forbindelse have pligt til at reagere herpå og til at forklare sig, hvis en anbefaling fra Forsyningstilsynet tilsidesættes.
- Det bør overvejes, om Forsyningstilsynet bør tildeles tilsynsopgaven med overholdelse af producentansvaret, som i høj grad er en økonomisk regulering.

Udskydelse af producentansvaret

Det fremgår på side 19, at producentansvaret udskydes, og først får virkning fra 1. oktober 2025. Det er dog fortsat en meget kort frist for producenterne, ligesom det ligger skævt ift. regnskabsåret. Dette gør det tillige særdeles vanskeligt for de kollektive ordninger at indgå kontrakter med affaldsbehandlere, da disse kontrakter typisk følger kalenderåret. Landbrug & Fødevarer skal derfor opfordre til, at fristen skydes til tidligst den 1. januar 2026.

Pligt til medlemskab af kollektiv ordning

Det foreslås med lovforslaget, at det bliver en pligt for virksomheder med emballage at være medlem af en kollektiv ordning. Landbrug & Fødevarer kan støtte op om denne ændring, da den vil sikre en langt højere grad af efterlevelse af reglerne, samt sikre en langt mere effektiv kontrol og håndhævelse af reglerne. Det må forventes, at ændringen vil begrænse antallet af free-riders. Medlemskab af en kollektiv ordning vil formentlig også være en økonomisk og administrativ billigere måde for virksomheder med egne tilbagetagningsordninger at leve op til kravene i den kommende emballageforordning.

Det bør med ændringen sikres, at virksomheder, der er undtaget producentansvaret (fx mikrovirksomheder), ikke underlægges krav om medlemskab.

Et effektivt tilsyn og bedre sanktionsmuligheder ift. "free-riders"

Det fremgår blandt andet på side 25, at producentansvarssystemet skal sikre efterlevelse af miljøkrav og økonomisk effektivitet, og at tilsynet finansieres via gebyrer fra producenterne.

Producenterne har en stor interesse i et stærkt tilsyn, da det vil betyde færre free-riders og dermed begrænse de samlede omkostninger. Landbrug & Fødevarer er dog alvorligt bekymret for, at tilsynets opgaver og omkostninger risikerer at stige langt udover det nødvendige. Det skyldes, at der ikke er fastsat en øvre grænse for omkostningerne eller effektiviteten i tilsynets opgaver. Der er med andre ord ingen incitament for tilsynet til at begrænse dens opgaver eller opgaveløsning.

Landbrug & Fødevarer skal derfor kraftigt opfordre til, at tilsynet underlægges en bestyrelse, overvågningsudvalg eller lignede, hvor producenterne organisationer, herunder Landbrug & Fødevarer, indgår. Det er samtidig vigtigt at indføre en evaluering af tilsynets opgaver og effektivitet, så omkostningerne ikke overstiger de omkostninger, der er anført i den politiske aftale.

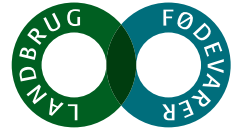
Sanktionsmuligheder bør styrkes væsentligt

Landbrug & Fødevarer finder, at de nuværende sanktionsmuligheder ved overtrædelse af reglerne, er ineffektive og ikke egnede til at håndtere et producentansvar med måske 40.000 virksomheder. Med lovforslaget er den eneste mulighed for at sanktionere en virksomhed, der ikke tilmelder sig producentansvaret, at melde virksomheden til politiet, og derefter lade sagen køre igennem domstolene. Da der desværre må forventes en større antal free-riders i et producentansvar med så mange virksomheder, er der behov for mere effektive sanktionsmuligheder.

Landbrug & Fødevarer foreslår derfor, at der indføres mulighed for, at tilsynet kan udstede administrative bøder til de virksomheder, som bryder reglerne, og som ikke melde sig ind i en kollektiv ordning. Administrative bøder bruges i dag på fødevarerområdet.

Foruden administrative bøder skal det tillige sikres, at en virksomhed efterfølgende skal betale en kollektiv ordning for behandling af deres emballageaffald med tilbagevirkende kraft. Dette for at sikre, at det ikke bliver økonomisk rentabelt at undlade at tilmelde sig producentansvaret.

For de virksomheder, der registrerer sig under producentansvaret, bør der i den første tid anlægges en pragmatisk tilgang til tilsynet, da der er mange nye og uafklarede tolkninger. Der er fx foretaget ændringer af den ansvarlige for producentansvaret helt frem mod indberetningsfristen, ligesom reglerne for graduerede bidrag ser ud til at blive meget komplicerede.

Oplysningstiltag finansieret af producenterne

Det anføres på lovforslagets side 65-66, at både Miljøstyrelsen og kommunalbestyrelsen kan udføre oplysningstiltag, og at disse tiltag finansieres via gebyrer, som skal betales af producenterne. Lovforslaget anfører ikke, hvor store disse omkostninger er, og det anføres direkte ifm. kommunernes omkostninger til informationsindsatser på side 140, at det ikke er muligt at skønne omfanget af disse omkostninger.

Landbrug & Fødevarer finder det ikke nødvendigt, at Miljøstyrelsen skal kunne gebyrfinansiere deres kommunikationsopgaver, da dette er en myndighedsopgave, og at den i tilstrækkelig grad kan løses via kommunernes kommunikation.

Landbrug & Fødevarer er meget optaget af, at gebyrerne ikke ender med at blive meget høje, da der ikke er fastsat et gebyrloft for oplysningsopgaven, eller krav om, at der skal ske en koordinering mellem kommuner og stat.

Landbrug & Fødevarer foreslår en ændring af lovforslaget, så det fremgår klart, at der skal ske en koordinering af oplysningstiltagene, og at producenterne via de kollektive ordninger skal godkende oplysningstiltag og inddrages i arbejdet, fx ved nedsættelse af en styregruppe.

Erhvervsemballageaffald – administrativ tung ansøgning om kompensation

Det var oprindeligt tiltænkt, at de private affaldsindsamlerne skulle ansøge om kompensation for erhvervsemballageaffald hos de kollektive ordninger. Det var en administrativ enkel og let forståelig model. Med lovforslaget (bl.a. på side 22) ændres dette, så de enkelte affaldsproducerende virksomheder (fx en cafe eller købmand) hver især skal ansøge om kompensation for det erhvervsemballageaffald, de får afhentet af de private affaldsindsamlerne.

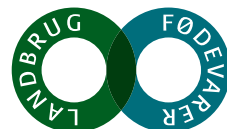
Den ændrede model medfører, at man går fra ca. 20 aktører til 300.000 aktører, som skal bruge tid på at ansøge om kompensation hos de kollektive ordninger. Det vil medføre en meget betydelig ekstra administrativ byrde for både virksomheder og kollektive ordninger. De øgede administrative omkostninger vil i sidste ende blive pålagt produkternes pris, så forbrugerpriserne stiger yderligere. Dertil kommer udfordringer med håndhævelse og afgørelse af tvister. Landbrug & Fødevarer skal anmode om, at de administrative omkostninger for denne løsning opgøres særskilt i lovforslagets økonomiske konsekvensberegninger.

Som løsning skal Landbrug & Fødevarer foreslå, at:

- Der hurtigst muligt findes en juridisk løsning for det kreditorskifte, så affaldsindsamlerne kan få ansvar for at søge kompensation hos de kollektive ordninger på vegne af deres erhvervskunder, så hensigten i den politiske aftale kan efterleves.
- Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet hurtigst muligt udarbejder en entydig definition af "art og mængde som en husholdning" samt konkret vejledning til kommunerne for at begrænse den konkurrencemæssige skævvridning, som den foreslåede løsning for erhvervsaffald vil bringe med sig.

Kompensationsmodel for erhvervsemballageaffald – behov for evaluering af den politiske aftale i 2027

En model for kompensation til de private affaldsleverandører ifm. erhvervsemballageaffald afhentet hos erhvervsvirksomheder forventes udarbejdet på baggrund af anbefalinger fra et udvalg med

deltagelse af branchens repræsentanter (side 92). Landbrug & Fødevarer har siddet med i udvalget, og bakker op om udvalgets anbefalinger.

Landbrug & Fødevarer har imidlertid en række bekymringer, jf. nedenfor, og vil derfor foreslå, at det i lovbemærkningerne anføres, at der i evalueringen af den politiske aftale i 2027 specifikt sættes fokus på en evaluering og revision af modellen for erhvervsemballageaffald med henblik på at sikre, at producenterne i fremtiden får mulighed for at beslutte, hvordan organiseringen af affaldsbehandlingen skal foregå.

Landbrug & Fødevarers bekymringspunkter:

- I den politiske aftale for udvidet producentansvar for emballage er det besluttet at implementere en model for erhvervsemballageaffald, som fratager emballageproducenterne muligheden for selv at organisere affaldshåndteringen af de emballager, der ender som erhvervsemballageaffald. Det kan fx være fødevareremballage, der ender som affald i cafeer og restauranter.
- Dette er Landbrug & Fødevarer helt overordnet ikke tilhænger af, idet det er vurderingen, at det medfører en model, hvor prisernes ikke er gennemsigtige, og hvor emballageproducenterne ikke kommer til at betale den egentlige markedspris for affaldsbehandlingen.
- Landbrug & Fødevarer har deltaget i et udvalg under Miljøstyrelsen, som er kommet med anbefalinger til, hvordan den politiske aftale skal udmøntes, dvs., hvordan producenterne skal kompensere de private affaldsindsamlere for opgaven. Producenterne skal i den forbindelse betale affaldsindsamlerne efter en matematisk formel, hvor der indhentes gennemsnitspriser, og hvor den forventede prisudvikling inddrages.
- Landbrug & Fødevarer er under udvalgets arbejde blevet bekræftet i, at det ikke er muligt på nuværende tidspunkt at lave en model, som i tilstrækkelig grad sikrer gennemsigtighed i prisfastsættelsen, ligesom det er vanskeligt at se, at metoden på retvisende måde vil sikre korrekte markedspriser fremadrettet.

Kommuners brug af optioner i affaldskontrakter

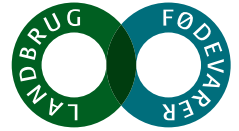
Landbrug & Fødevarer kan støtte op om, at kommunerne (jf. side 42) ikke kan udnytte optioner om forlængelse af kontrakter, som ikke er nødvendige for at opfylde kommunernes kontraktlige forpligtelser. Alternativet ville være, at kommunerne kunne fastholde sorterings- og genanvendelsesopgaver, hvorved de kollektive ordninger ikke vil opnå tilstrækkelige stordriftsfordele og dermed en effektiv drift.

Det er dog u hensigtsmæssigt, at undtagelsen for deltagelse i behandlingsaktiviteter (fx sortering af affald) for kommunerne kan forlænges (side 42). Denne mulighed bør fjernes.

Manglende fordelingsnøgler

Det fremgår på side 83, at kommunerne i særlige tilfælde kan opkræve gebyrer for emballage i en plastfraktion, dvs. en blanding mellem ikke-emballage og emballageaffald. Hvis der ikke allerede er fastsat nøgletal for fordelingen mellem emballage og ikke-emballage, får kommunerne mulighed for selv at fastsætte fordelingen, og opkræve gebyr fra producenterne ud fra denne fordeling.

Landbrug & Fødevarer finder det helt uacceptabelt, at kommunerne kan fastsætte fordelingsnøgler og dermed også størrelsen på opkrævningen de sender til producenterne. Dette bør foretages af en

uvildig instans og der bør der som et absolut minimum indføres en klagemulighed for producenterne, ligesom der bør være klare krav til, hvordan kommunerne skal dokumentere opgørelsen. Alternativt kan man i en overgangsperiode gøre brug af direktivets 80/20 ordning, således at det er de affaldsproducerende brugere, som betaler for emballagedelen.

Ikke-emballageaffald

Det fremgår på side 107, at det ikke er hensigten at lade den del af affaldet, der udgør ikke-emballageaffald, omfattes af producentansvaret for emballage.

Landbrug & Fødevarer er enige i denne betragtning, og skal anmode om, at man i bemærkningerne eller efterfølgende vejledning præciserer, at producenterne ikke skal finansiere rester af madaffald i emballagerne. Dette affald er organisk affald, og skal fortsat finansieres af kommunerne på samme måde, som fejlsorteret emballage i restaffaldet også skal finansieres af producenterne.

Regnskabsmæssig adskillelse mellem forskellige producentansvarsordninger

Der bør sikres kostægthed og regnskabsmæssig adskillelse af omkostningerne til administration af de forskellige producentansvarsordninger, således at det sikres, at et producentansvar for emballage fx ikke risikerer at finansiere producentansvaret for elektronikaffald.

Administration og evaluering af gebyr for oprydningsansvar (Nr. 19, stk. 20)

Oprydningsansvaret skal sikre, at kun engangsplastprodukter - der havner i naturen eller i de offentlige skraldespande - skal finansiere denne oprydning. Dermed skal der ikke kunne opkræves gebyrer for emballager, som åbenlyst ikke havner i det offentlige rum.

For at sikre en rimelig og omkostningsægte betaling, som kan opfylde direktivets betragtning 22 vedr. proportionalitet, skal Landbrug & Fødevarer opfordre til, at man bruger samme tilgang som i Sverige. I Sverige er drikkevarebeholdere over 0,6 liter ikke omfattet af oprydningsansvaret. Denne regel vil medvirke til, at gebyret kun vil ramme de såkaldte "to-go" produkter, som er de produkter, der ender i offentlige skraldespande. Det bør samtidig sikres, at der ikke sker en dobbeltbetaling for drikkevarebeholdere på mindre en 0,6 liter, når de omfattes af det almindelige producentansvar.

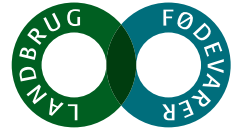
Alternativt kan der etableres et differentieret gebyr på beholdere på hhv. 0 til 0,6 liter og 0,6 til 3 liter, hvor gebyret i kategorien fra 0,6 til 3 liter afspejler de reelle omkostninger, der er ved renhold af fx 1-liters mælke- og juicekartoner. Disse omkostninger må antages at være meget lave, og i afrundede tal formentlig 0 kr.

Der skal i øvrigt henvises til Landbrug & Fødevarers hørings svar til udkast til bekendtgørelse om udvidet producentansvar for visse engangsplastprodukter sendt den 27. maj 2024.

Landbrug & Fødevarer skal i forbindelse med ovenstående problemstilling pege på lovforslagets side 109, hvor det fremgår, at Miljøstyrelsen kan justere nøgletal bagudrettet, hvis der er væsentlige afvigelser. På tilsvarende vis skal det være muligt at justere i omkostningerne bagudrettet for de producenter, som betaler for deres emballager via producentansvaret, men også betaler for en oprydning af de samme emballager i det offentlige rum, som ikke finder sted.

Egne tilbagetagningsordninger

Det fremgår af side 44, at producenter fortsat vil kunne gøre brug af egne tilbagetagningsordninger. Dette er vigtigt at fastholde for at sikre, at producenter har muligheden for cirkulære forretningsmodeller.

Tekstil, keramik og porcelæn

Det foreslås på side 74, at producenter af emballage af tekstil, porcelæn og keramik ikke forpligtiges til at afholde omkostningerne til behandling af deres emballager. Reglen begrundes med, at mængderne er begrænsede.

Landbrug & Fødevarer kan ikke se, hvorfor tekstil, porcelæn eller keramik skal undtages. Der er tale om nogle af de sværest genanvendelige fraktioner, som typisk går direkte til afbrænding. Ved af friholde disse emballagetyper øget incitamentet til netop at øge deres anvendelse. Landbrug & Fødevarer skal derfor anmode om, at disse emballager inddrages i producentansvaret, eller alternativt at de øvrige emballageforbrugende virksomheder ikke skal finansiere bortskaffelsen af disse emballagetyper.

Emballage i restaffald (side 41)

Landbrug & Fødevarer kan ikke finde en beskrivelse i lovforslaget om, hvordan mængder af emballage, som er korrekt sorteret i restaffaldet (fx tomme pizzabakker eller chips poser), kan beregnes og prissættes, og skal derfor anmode om en beskrivelse af dette. Det er afgørende, at prisen for håndtering af sådant affald afspejler de reelle omkostninger til håndtering af affaldet, og at denne er i overensstemmelse med principperne i den politiske aftale.

Mikrovirksomheder

Registerbekendtgørelsen blev vedtaget i april og ændret i maj 2024, hvor undtagelsen for mikrovirksomheder trådte i kraft. Ifølge registerbekendtgørelsen vil erhvervsdrivende, og ikke mikrovirksomhed, fx være producentansvarlig for private-label-emballager, som produceres for mikrovirksomheder. Det betyder i praksis, at erhvervsdrivende er nødt til at indhente oplysninger om, hvorvidt deres kunder er mikrovirksomheder eller ej.

Selvom det er positivt, at mikrovirksomheder i vidt omfang ikke er producentansvarlige, medmindre de agerer som distributør eller importør, kan det skabe tvivl og uklarheder om, hvor ansvaret er placeret. Derfor vil det være nyttigt med en hurtig afklaring af, hvordan denne regulering om mikrovirksomheder håndteres og kommunikeres i praksis, herunder hvordan virksomheder afklarer, om deres kunder er omfattet af begrebet mikrovirksomhed. Dette bør hurtigst muligt indgå i en vejledning.

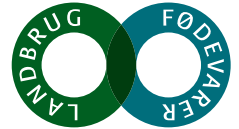
Vejledning om generisk emballage

Miljøstyrelsen ændrede i sommerferien definitionen af "ansvarlig producent" ved brug af generisk emballage.

Ændringen medfører en større kompleksitet i forhold til ansvarsfordelingen, særligt fordi det er vanskeligt at vurdere, hvad der er "generisk" emballage.

Landbrug & Fødevarer skal anmode om, at der udarbejdes vejledning om, hvad der betragtes som generisk emballage, som blandt andet kan svare på følgende spørgsmål:

- En generisk papkasse påføres af påfylderen et klistermærke/klisterbånd med virksomhedens logo inden kasse sendes videre til kunden. Udgør kombinationen af de to (emballage-) komponenter en generisk emballage?
- En generisk papkasse påføres af påfylderen et klistermærke, som ikke nemt kan skilles ad fra papkassen, med virksomhedens logo inden kasse sendes videre til kunden. Udgør kombinationen af de to (emballage-) komponenter en generisk emballage?

- Papkasser produceret på særmål men hvor bestilleren ikke har eksklusivret til målene (dvs. andre producenter kan bestille samme kasser). Er der her tale om generisk emballage?

Emballageafgift og udvidet producentansvar

Miljøministeriet har tilkendegivet, at det forventes, at den eksisterende emballageafgift bibeholdes, også efter producentansvarets ikrafttrædelse. Med producentansvarets indførelse bliver producenterne pålagt den økonomiske forpligtelse til håndtering af deres emballageaffald. Derudover pålægges producenterne gebyrer til oplysning og oprydning af engangsplastprodukter som følge af engangsplastdirektivet.

Afgiftssaneringspakken af 14. november 2018 fjernede emballageafgiften på emballager omfattet af det obligatoriske pant- og retursystem, med henvisning til at: "emballageafgiften og pant- og retursystemet på hver sin måde har til formål at nedbringe affaldsmængderne, og at de to regelsæt derfor varetager samme grundlæggende miljømæssige formål".

Derfor skal producenter, der kan dokumentere, at de er registreret i Dansk Producentansvar, blive fritaget for emballageafgift på samme vilkår som emballager omfattet af pant- og retursystemet for ikke at skabe urimelige konkurrencevilkår.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Landbrug & Fødevarer er særdeles bekymrede for lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser. Det anføres direkte i lovforslaget, at en lang række gebyrlagte omkostninger, som fx kommunernes omkostninger til administration og planlægning af informationsindsatser og planlægning af indsamlingsordninger, ikke er opgjort i lovforslaget (side 140). Det skønnes, at erhvervslivet forventes at få "nye" økonomiske omkostninger på ca. 1½ mia. kr. årligt. Det anføres samtidig på side 143, at disse skøn er "behæftet med usikkerhed".

Ud over ovenstående omkostninger, forventes det, at producenterne vil blive underlagt administrative omkostninger på astronomiske 1,7 mia. kr. i engangsomkostninger, og herefter årlige omkostninger på ca. 136 mio. kr. Det anføres direkte i lovforslaget, at dette skøn er behæftet med "væsentlig usikkerhed". Dertil kommer, at man ikke har medregnet de store administrative omkostninger, det vil have, når 300.000 affaldsproducerende virksomheder skal ansøge om kompensation hos de kollektive ordninger for deres erhvervsemballageaffald.

Ud fra gennemgangen af lovforslaget og de mange uigennemskuelige og uregulerede gebyrer samt manglende efterlevelse af den politiske aftale, er det Landbrug & Fødevarers vurdering, at de økonomiske konsekvenser vil ende med at blive markant større end skønnet i lovforslaget. Det anføres i lovforslaget, at alle omkostningerne forventes at blive overvæltet på forbrugerne i stigende priser.

Landbrug & Fødevarer skal i øvrigt henvise til bemærkninger afgivet af kollektivordningen VANA.

Såfremt der er spørgsmål eller problemstillinger, der ønskes uddybet, står vi naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen

Anette Christiansen
Miljøchef

M 27 24 57 65
E anc@lf.dk

Henrik Borg Kristensen
Chefkonsulent

M 30 70 31 19
E hbk@lf.dk

Miljøministeriet

Sendt pr. mail til: mim@mim.dk cc sofda@min.dk

København den 21. august 2024

Mobility Denmarks bemærkninger til udkast til ændring af lov om miljøbeskyttelse – ministeriets j. nr. 2023-2267

Tak for udkast til lovforslag om ændring af lov om miljøbeskyttelse modtaget den 1. juli 2024.

Mobility Denmark har med interesse gennemgået udkastet til ændring af lov om miljøbeskyttelse, som bl.a. skal implementere bestemmelserne i den nye batteriforordning.

Mobility Denmark anerkender vigtigheden af en styrket miljøregulering af bilbatteriaffald og er generelt positivt stemt over for størstedelen af de forslåede ændringer, herunder at kravet om et pligtigt medlemskab af producentansvarsorganisationer (kollektive ordninger) ikke påtænkes at gælde for bilbatterier og elbil-batterier samt det foreslåede ift. kontraktkravet for indsamlingssteder.

I nærværende høringsbrev vil Mobility Denmark fremsætte sine bemærkninger til udvalgte ændringer, som Mobility Denmark finder, at Miljøministeriet skal være særligt opmærksomme på i det videre arbejde med implementeringen af den nye batteriforordning.

§ 9 u, stk. 1 – Pligt til medlemskab af producentansvarsorganisationer (kollektiver ordninger)

Mobility Denmark har noteret sig, at Miljøministeren med den forslåede § 9 u, stk. 1 bemyndiges til at fastsætte regler om pligt for producenter af batteriet til at udpege en producentansvarlig organisation, der er godkendt i henhold til artikel 58 i batteriforordningen, til på deres vegne at opfylde forpligtelserne vedrørende udvidet producentansvar i henhold til batteriforordningen og regler udstedt i medfør af loven.

Det er grundlæggende Mobility Denmarks opfattelse, at der ikke er grundlag for at fastsætte regler om pligtigt medlemskab af godkendt producentansvarsorganisation for så vidt angår start- og elbilbatterier.

Start- og elbilbatterier kan ikke sammenlignes med bærbare og LMT-batterier:

- Start - og elbilbatterier er integreret i et køretøj og er typegodkendt i overensstemmelse hermed.
- Fra 2027 skal et elbilbatteri have et batteripas, som også registrerer batteriets status i hele dets livscyklus.
- Elbilbatterier er holdbare aktiver, der er designet til at holde i hele bilens livscyklus.
- I modsætning til udtjente bærbare batterier, der genereres af private husholdninger, genereres udtjente elbilbatterier af værksteder, operatører, der håndterer ELV'er.
- Brugte batterier fra elektriske køretøjer betragtes som farligt gods, når de transporteres, og skal opfylde strenge transport- og emballagekrav. Brugte batterier fra elektriske køretøjer, der er klassificeret som ikke sikre til transport, skal transporteres i individuelt testede transportbeholdere.

§ 9 u, stk. 3 - Kontraktskrav for indsamlingssteder

Mobility Denmark finder det positivt, at Miljøministeren, med den foreslåede § 9 u, stk. 3, bemyndiges til at fastsætte regler om, at indsamlingssteder omfattet af batteriforordningens artikel 59, stk. 2, litra a, artikel 60, stk. 2, litra a, eller artikel 61, stk. 1, litra a-d, kun må indsamle udtjente batterier, hvis indsamlingsstedet har indgået en kontrakt med producenten eller udpegede producentansvarsorganisationer og om dokumentation herfor, og at det er hensigten, at et sådant krav skal gælde alle kategorier af batterier.

Ændringen er en væsentlig forudsætning for, at der kan skabes den nødvendige sammenhæng mellem producentansvarene på bilområdet (bilskrøtning og affaldsbehandling af bil- og elbilbatterier).

Det er vigtigt, fordi det vil skabe den nødvendige forbindelse mellem producent og modtager af et batteri, således at producenten kan sikre, at behandlingen af batteriet foregår miljømæssigt korrekt og omkostningseffektivt. Dette bør som minimum gælde for bilbatterier og elbilbatterier.

Uden et krav om et kontraktuel binding producent og modtager imellem, og når modtageren samtidig har et krav på dækning af omkostninger, har modtagerne nemlig reelt intet incitament til at indgå aftaler med producenter.

De får nemlig ikke noget "ekstra" ud af en aftale med en producent. Der er altså en væsentlig ubalance, fordi producenten har brug for en aftale, f.eks. for at sikre, at der leves op til alle miljømål, mens modtagerne af batterierne ikke har dette behov. Det er en uholdbar forhandlingssituation.

Når producenterne skal have et producentansvar, må det derfor være et absolut minimum, at producenterne også gives en ret til at have reel hånd i hanke med affaldsprocessen. Med andre ord skal ret og pligt følges ad.

Hvis ikke det er tilfældet, så ryger en del af formålet med producentansvaret – nemlig at producenterne skal interessere sig for, hvad der sker med deres batterier, når de bliver til affald.

Alt dette vil i sidste ende være til størst mulig gavn for miljøet og omkostningseffektiviteten af producentansvaret.

§ 9 u, stk. 2, – Supplerende krav til sikkerhedsstillelse

Det følger af batteriforordningens artikel 58, stk. 7, at producenterne eller disses producentansvarsorganisationer skal stille en garanti, der skal dække omkostningerne i forbindelse med affaldshåndteringsaktiviteter, som producenten eller producentansvarsorganisationen skal betale i tilfælde af manglende overholdelse af forpligtelserne vedrørende udvidet producentansvar, herunder i tilfælde af endeligt ophør af deres aktiviteter eller insolvens.

Med indførelsen af § 9 u, stk. 2, er der givet mulighed for, at den kompetente myndighed kan fastsætte yderligere krav til garantien end de krav, der fremgår af forordningen, hvis det skulle vise sig nødvendigt.

Det fremgår af udkast til ændring af lov om miljøbeskyttelse, at det er hensigten at fastsætte nærmere krav til selve formen for garantien, f.eks. i form af en bankgaranti, og regler om, hvornår sikkerheden skal stilles overfor den kompetente myndighed.

Grundlæggende finder Mobility Denmark, at der ikke er behov for at stille sikkerhedsstillelse (garanti) for bilbatterier og elbilbatterier. Et krav om sikkerhedsstillelsen tager således ikke højde for, at producenterne har en stor interesse i at få bilbatterier og elbilbatterier tilbage, da der i den nærmeste fremtid vil være større indtægter ved skrøtning af bilbatterier og elbilbatterier end omkostninger.

Det bemærkes, at bilbatterier og elbilbatterier allerede i dag har en høj værdi ved skrotning, og det er derfor meget usandsynligt, at de vil blive efterladt som affald. Producenter og genanvendelsesvirksomheder har derfor en økonomisk interesse i at sikre, at disse batterier bliver indsamlet og genbrugt, hvilket grundlæggende reducerer behovet for sikkerhedsstillelse.

Dette understøttes af, at hvis en producent går konkurs, vil der formentlig gå mange år, før deres batterier bliver udtjent og indsamlet, hvorfor en garanti sjældent vil give mening.

Hertil kommer, at bilindustrien i Danmark allerede i dag har etableret effektive systemer og aftaler for indsamling og genbrug af bilbatterier, herunder elbilbatterier. Mange producenter har take-back-ordninger og samarbejder med genanvendelsesvirksomheder. Et nyt krav om sikkerhedsstillelse vil i vid udstrækning være overflødig og påføre unødige administrative byrder uden at tilføje væsentlig værdi til miljøbeskyttelsen.

Mobility Denmark har tidligere anført følgende betragtninger i forhold til garantistillelse i forhold til ELV'er, hvilket har medført, at der i dag ikke stilles krav om garanti for det udvidede producentansvar, der relatere sig til ELV'er.

For det tilfælde, at Miljøministeriet fastholder kravet om sikkerhedsstillelse (garanti) for bilbatterier og elbilbatterier, skal en sådan sikkerhedsstillelse være proportional.

Kravet til sikkerhedsstillelse må således aldrig overstige de forventede omkostninger ved håndtering af udtjente bilbatterier og elbilbatterier, der bragt i omsætning i det forgangne år, og som producenten har indberettet til producentregisteret.

Videre finder Mobility Denmark det centralt, at der fastsættes vide rammer for formen for sikkerhedsstillelsen, så sikkerhedsstillelsen kan være en bankgaranti, forsikring eller et deponeret beløb på en spærret konto.

Mobility Denmark indgår selvfølgelig meget gerne i en videre dialog med Miljøministeriet, herunder Miljøstyrelsen i forbindelse med udnyttelse af de givne bemyndigelser i de kommende revisioner af batteribekendtgørelsen og bilskrotbekendtgørelsen.

Med venlig hilsen

Jonathan Schacht Halling Nielsen

Vicedirektør

MOBILITY DENMARK
DE DANSKE BILIMPORTØRER

Telefon +45 22 84 19 89

E-mail jshn@mobility.dk

Notat

Høringssvar vedr. udkast til ændring af lov om miljøbeskyttelse (udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter mv. samt tilpasning af national ret som følge af batteriforordningen).

**PLAST
INDUSTRIEN**

Brancheforening for danske plastvirksomheder

Indledning

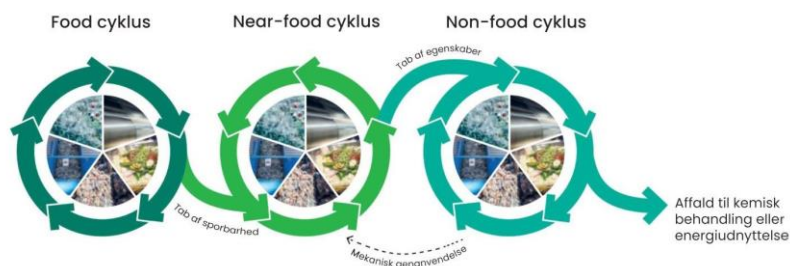
Indledningsvis vil Plastindustrien gerne kvittere for muligheden for at kommentere på udkastet til ændringen af lov om miljøbeskyttelse.

Dette høringssvar er fremsendt på vegne af Plastindustrien, der dækker størstedelen af værdikæden i plastfremstillingen i Danmark.

Generelle observationer og anbefalinger

Nedenfor præsenteres Plastindustriens generelle observationer.

Formålet med producentansvaret er at indarbejde cirkularitet i de materialer, der anvendes til emballagerne. Både ved at skabe incitament til at implementere genbrugsløsninger, som fritages nogle af gebyrerne og ved at genanvende mere af materialet fra emballagerne i en endnu højere kvalitet. I forhold til plastmateriale er det essentielt, at der i producentansvaret er indbygget incitament til at få en højkvalitets plast (fødevarekontakt- eller near-food-kvalitet) retur fra producentansvaret til emballageproducenterne. Se illustration fra designguide for genbrug og genanvendelse af plastemballage herunder.

Det er netop de materialekvaliteter, der vil være størst efterspørgsel på de kommende år, da der stilles direkte krav til indhold af genanvendt plast i emballagerne via emballageforordningen. En kvalitet, som det danske producentansvar bør og kan bidrage til, hvis alle led i kæden gør sig umage.

Det kræver, at der i producentansvaret stilles krav til designet af emballagerne, så de kan genanvendes i så høj kvalitet som muligt, og at de miljøgraderede bidrag ligeledes støtter op om denne differentiering, så industrien rykker sig i praksis. Det er en dagsorden, som vi i Plastindustrien og med en bred vifte af stærke samarbejdspartnere via vores mangeårige arbejde med designguiden har arbejdet hen imod. Vi håber inderligt, at dette fokus vil blive byggestenene i de endelige miljøgraderede bidrag. Men design kan ikke løse det alene.

En af de andre centrale elementer for en høj kvalitet er indsamling og sortering. Også her vil det være essentielt, at der er høj kvalitet for øje, når der laves udbud – der skal ikke kun være belønning for indsamlede mængder som tidligere. Det kan både være måden, der kommunalt indsamles på eller de udbud, der laves til sorteringsanlæg. Hvis ikke fødevareemballagerne behandles med fokus på høj kvalitetsgenanvendelse for øje, smuldrer en unik mulighed.

Sorteret plast fra husholdninger er gennem årene ofte blevet afsat til en minimal pris, men de seneste år er der begyndt at vise sig en differentiering i prisen på det sorterede plastmateriale, som sendes til genanvendelse. Der er en øget betalingsvillighed, idet efterspørgslen på kvaliteten er steget. Det er netop det marked, som det danske producentansvar også skal have mulighed for at bidrage til.

Om kollektive ordninger

Plastindustrien bakker op om den foreslåede pligt for producenter af *engangsemballage* til at deltage i en kollektiv ordning, da de kollektive ordninger får en central rolle at spille i forhold til efterlevelsen af forpligtelserne i producentansvaret.

Vi støtter samtidig, at der ikke kræves medlemskab af kollektive ordninger for producenter af *genbrugsemballage*, men at disse producenter selv varetager ansvaret for indsamling, transport og behandling af deres emballage, når den bliver til affald, og at dette ansvar ikke pålægges kommunalbestyrelser eller affaldsproducerende virksomheder.

Mærkning af emballage og oplysning om emballageaffald

Vi er enige i Miljøministeriets vurdering af, at det ikke giver mening, at lovforslaget fastsætter regler for emballageproducenter og -importørers pligt til at sikre mærkning af emballage. Dette er omfattet af den kommende emballageforordning, og vi håber, at den vil harmonisere mærkning af emballage og tilsvarende mærkning af affaldsbeholdere med affaldspiktogrammer.

Manglende gennemsigtighed ift. udgifter

Vi stiller os meget kritiske over for, at producentansvaret indføres uden en klar afgrænsning af de omkostninger, som kommunerne kan opkræve hos emballageproducenterne.

I sig selv er det kritisabelt, at kommunerne selv kan definere udgiftsniveauet for en opgave, som kommunerne selv udfører og i den forbindelse også fastsætte de gebyrer, kommunerne kan opkræve fra producenterne.

Uden et på forhånd defineret serviceniveau har producenterne ingen mulighed for medbestemmelse i forhold til, hvordan affaldet indsamles eller rammerne for økonomien. Dermed er der risiko for, at den estimerede regning til emballageproducenterne på 2,35 mia. kr. årligt, bliver meget højere grundet færre incitamenter til effektiv opgaveløsning og samarbejde.

Vi bakker op om DI's forslag om at indføre en clearingmekanisme, hvor en ekstern, uafhængig instans kan fungere som mægler og sikre gennemsigtighed i fastsættelsen af gebyrniveauet og reelt bidrage til en standardisering af gebyrerne og derved afhjælpe producenterens usikkerhed i forhold til forventede udgifter.

Overdragelse af affald og kvalitet i genanvendelsen

Vi opfordrer til, at omlastning og overdragelse af affaldet sker med blik for den videre affaldsbehandling og derfor i tæt dialog med den tildelte kollektive ordning. Der er med det nuværende forslag risiko for, at indsamlingen og behandlingen af affaldet bliver forholdsmæssig dyr, hvis ikke producenterne får mulighed for at medvirke til en omkostningseffektiv proces. Producenterne bør kun skulle betale for den nødvendige håndtering af affaldet og bør derfor også have indflydelse på aktiviteter i omlastningen. Herunder er vi bekymrede for, om fx balletering af plastaffald kan være uhensigtsmæssig i forhold til at sikre høj kvalitet i genanvendelsen.

Oprydningsgebyr for visse engangsplastprodukter

I forhold til gebyr for oprydning af affald fra engangsplastprodukter gives der hjemmel til at fastsætte regler og gebyrer om omkostningerne forbundet med oprydningsforpligtelserne. Det bør igen påpeges, at det bør fremgå ganske tydeligt af denne hjemmel, at det skal foregå med inddragelse af interessenterne i hele processen. Det er på kant med EU-lovgivningen, at producenterne ikke blev inddraget i den første vurdering af de gebyrer, som den politiske beslutning bygger på, og som producenterne skal betale. Det har resulteret i en uforholdsmæssig høj gebyrsats på flere af produkterne herunder letvægtsposer. Vi henviser til vores høringssvar ”Høringssvar vedr. bekendtgørelse om udvidet producentansvar for visse engangsplastprodukter” af 27. maj 2024.

Igen vil vi gerne fremhæve ønsket om et formelt nedsat engangsplast-dialogforum, hvor gebyrsatser, effektivisering af oprydningsordningen og andre relevante emner løbende drøftes mellem de involverede interessenter.

Producentansvar for fiskeredskaber med plast

I beskrivelsen af det kommende udvidede producentansvar for fiskeredskaber, der indeholder plast, fremgår det, at der skal være tilgængelige centre for genbrug, genbrugelige løsninger mm. I dette er der intet fokus på genanvendelseselementet, ej heller design til genanvendelse. Det undrer os, da der allerede nu er store mængder af fiskeredskaber og net, som indsamles og genanvendes. For at kunne genanvende fiskenet og -redskaber i en høj kvalitet vil det, ligesom på emballagen, være essentielt at designe dem, så de er nemmere at genanvende. Der er store mængder viden opsamlet om netop dette emne i industrien, og vi bidrager meget gerne med mere konkrete input til at fremme denne dagsorden. Også her vil det give mening at skabe et betalingsincitament i form af miljøgraduerede bidrag, som flugter sig med designet. Dette har vi skrevet meget mere om

i vores tidligere høringssvar på området ” Høringssvar vedr. udkast til bekendtgørelse om udvidet producentansvar for fiskeredskaber, der indeholder plast” af 8. februar 2024.

Afrunding

Afslutningsvis skal vi nævne, at vi og vores medlemsvirksomheder naturligvis står til fuld rådighed for yderligere spørgsmål eller kommentarer, såfremt dette måtte blive relevant.

Med venlig hilsen,

Christina Busk
Miljøpolitisk chef i branche foreningen Plastindustrien
cb@plast.dk – 3330 8630

Miljøministeriets Departement
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
Att: Sofie Dam

Høring journalnummer 2023-2267

Tak for muligheden for at give et høringssvar til udkast til ændring af lov om miljøbeskyttelse (udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter mv. samt tilpasning af national ret som følge af batteriforordningen).

Miljøministeriet har udført et stort og flot arbejde gennem ændringen fra første til andet udkast af lovforslaget og den kommende regulering tager i stor stil højde for såvel kommunernes som de affaldsproducerende virksomheders behov.

Der er dog grund til at påtale to forhold i andet udkast af lovforslaget, fordi den foreslåede implementering vil have utilsigtede virkninger for kommunerne og deres tilbud til affaldsproducerende virksomheder.

Dette høringssvar indeholder derfor forslag til ændringer og forklaringer på uhensigtsmæssighederne i den foreslåede regulering.

Implementering af producentansvarsordningen pr. 1. januar 2025

Kapitel 1

"Med lovforslaget foreslås ikrafttrædelse af det udvidede producentansvar for emballage d. 31. december 2024, hvilket svarer til den fastsatte direktivfrist for oprettelse af ordninger for udvidet producentansvar for emballage i 2018-embalagedirektivet. Det er Miljøministeriets vurdering, at der herefter er behov for en indfasningsperiode på 10 måneder til den praktiske omstilling af hensyn til erhverv og kommuner. Med lovforslaget foreslås derfor, at reglerne vedrørende det organisatoriske og finansielle producentansvar for emballage og emballerede produkter samt for drikkevarebeholdere og drikkebægre af engangsplast som udgangspunkt først får virkning fra d. 1. oktober 2025, og at det dermed først vil være fra d. 1. oktober 2025, at producenter skal afholde omkostninger til affaldshåndtering af emballageaffald. Dette medfører en risiko for, at Danmark modtager en

Erhverv og Affald

Sønderborg Kommune
Rådhusstrøget 10
6400 Sønderborg
T: 88 72 40 83

erhverv-affald@sonderborg.dk
sonderborgkommune.dk

22-08-2024
23/66243
KS: mfm0

åbningsskrivelse fra EU, fordi reglerne først får virkning 10 måneder efter direktivfristen.”

Det bemærkes i øvrigt, at det i udmøntningen af den foreslåede ordning skal sikres, at producenter eller disses kollektive ordninger ikke modtager statsstøtte i form af en for høj betaling fra kommunalbestyrelsen for behandling af affald, der ikke er emballageaffald.

Overblik

Lovforslaget træder i kraft den 1. januar 2025, men implementerer først et organisatorisk producentansvar den 1. oktober 2025, hvilket er ni måneder senere.

Implementeringstidspunktet er valgt for at give producenter og disses kollektive ordninger (herefter blot kollektivordningerne) mulighed for at være klar til det organisatoriske ansvar.

I henhold til lovforslaget vil producentansvarsordningen få en økonomisk konsekvens for erhvervslivet på 1,56 mia. kr. i 2025. Her er der ikke taget højde for den planlagte implementeringsperiode.

Den forsinkede implementering vil betyde at kollektivordningernes udgifter kun vil være 390 mio. kr. i 2025. Hvilket giver dem en besparelse på 1,19 mia. kr., som kommunerne vil skulle opkræve som affaldsgebyrer.

Forslag

Lovforslaget bør ændres, så der indføres et rent finansielt producentansvar i de første 9 måneder af 2025 indtil det organisatoriske ansvar kan implementeres.

Det sikrer, at kollektivordningerne ikke modtager en indirekte statsstøtte på 1.19 mia. kr. i 2025 på grund af en forsinket lovgivningsproces, samt at husholdningerne ikke skal afholde de samme udgifter i strid med EU-reguleringen.

Forklaring

Det burde være muligt at indføre et finansielt producentansvar, hvor kommunerne for årets første 9 måneder får dækket deres udgifter af producentansvarsordningerne. Kollektivordningerne vil blot skulle dække de afholdte udgifter for de kommuner, som de tildeles i løbet af 2025.

Kommunerne kan relativt simpelt opgøre deres afholdte udgifter til indsamling af emballageaffald i henhold til de fordelingsnøgler mellem emballage og ikke-emballageaffald, som udmeldes nationalt i forbindelse med implementeringen af loven.

Kollektivordningerne vil skulle dække kommunernes faktiske udgifter til indsamling, omlæsning, transport og behandling af emballageaffald. Det er kun udgifterne til transport og behandling som ligger udenfor den allerede foreslåede regulering om organisatorisk ansvar. De yderligere udgifter som Kollektivordningerne vil skulle dække under et finansielt ansvar er alle udbudte og markedsprøvede.

Kollektivordningerne vil allerede fra årsskiftet kunne opkræve betaling for emballagerne fra emballageproducenterne og denne opkrævning vil kunne dække de kommunale udgifter fra det finansielle producentansvar.

Denne tilgang vil sikre, at Danmark ikke vil risikere en åbningskrivelse fra EU og at borgerne i kommunerne og affaldsproducerende virksomheder ikke betaler for en utilsigtet støtte til emballageproducenterne eller kollektivordningerne.

Regulering af indsamlingsordninger for genanvendeligt erhvervsaffald

" Det er aktuelt hensigten at fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen skal opkræve gebyrer for kommunalt indsamlet emballageaffald fra erhverv, der i indsamlingen sammenblandes med husholdningsaffald, i tilfælde hvor dette under indsamlingen sammenblandes med emballageaffald fra husholdninger.

Kommunalbestyrelsen vil dog i beregningen af markedspriser eller gebyrer skulle fratække modtaget betaling fra producenter eller disses kollektive ordninger for indsamling, transport og behandling af emballageaffald mv., jf. de beskrevne opgaver i det foreslåede § 9 p, stk. 16."

Afsnit 3.1.2.3.3

" Det fremgår, at producenter skal kompensere affaldsindsamlere økonomisk for indsamling, transport og affaldsbehandling af emballageaffald, der indsamles fra affaldsproducerende virksomheder, og at producenter derved alene har et finansielt ansvar. I forbindelse med udmøntningen af den politiske aftale er det konstateret, at det er nødvendigt, at producenter i stedet skal kompensere affaldsproducerende virksomheder direkte."

Side 81 1. afsnit sidste punktum.

Overblik

Lovforslaget indfører et uens system for kollektivordningernes betaling for indsamling, transport og behandling af emballageaffald fra erhverv.

Kommuner, der indsamler genanvendeligt erhvervsaffald i art og mængde svarende til en husholdnings, skal når indsamlingen sker sammen med indsamling af husholdningernes affald opkræve gebyrer for emballageandelen

hos kollektivordningerne på samme vis som for indsamlingen af husholdningsaffaldet.

For indsamling af genanvendeligt erhvervsaffald, som ikke er emballageaffald, skal kommunerne opkræve en markedspris hos de affaldsproducerende virksomheder tilmeldt de kommunale ordninger.

Fordelingen mellem de affaldsproducerende virksomheders emballageaffald og ikke-emballageaffald fastlægges ved nationale fordelingsnøgler.

Kommunen skal opkræve en markedsprisen for indsamlingsordninger, de tilbyder erhvervsvirksomheder. Men ved beregning af markedsprisen skal udgifterne fratrækkes den modtaget betaling fra kollektivordningerne.

Omvendt på det private marked fastslår lovforslaget, at det er den enkelte affaldsproducerende virksomhed, der er ansvarlig for genanvendelse af sit emballageaffald. Disse virksomheder enten behandle affaldet selv eller aflevere det til en affaldsindsamler eller behandlingsanlæg eller eksportere det.

Dækning af de affaldsproducerende virksomheders håndteringsudgifter for emballageaffald, skal efter lovforslaget ske ved at den affaldsproducerende virksomhed skal ansøge kollektivordninger om en procentvis dækning, hvor andelen er fastlagt ved nationale fordelingsnøgler.

Forslag

Det giver ikke mening, at lovforslaget giver de kommunale tilbud om indsamling af erhvervsaffald en konkurrencefordel i forhold til de private indsamlingsordninger.

Lovforslagets to forskellige systemer bør ensrettes, så de kommunale indsamlingsordningerne med markedspriser underlægges de samme regler som de private indsamlingsvirksomheder.

Indsamlingsvirksomheder bør få samme mulighed for at få deres udgifter for indsamling af emballager dækket, som lovforslaget giver kommunerne adgang til.

Kommunernes markedspris bør beregnes ud fra alle afholdte udgifter, herunder samtlige udgifter for kollektivordningernes udgifter for håndtering af ikke-emballageaffald, for at sikre en fair konkurrence, da de private affaldsindsamlingsvirksomheders prissætning ikke medtager betaling fra producentansvarsordningerne.

Lovforslaget bør samtidig pålægge kommunerne pligt til at opføre erhvervsaffald indsamlet i kommunale markedsprisordninger i affaldsdatasystemet.

Der skal etableres en national digital løsning, hvor de affaldsproducerende virksomheder kan ansøge om dækning af deres udgifter.

Forklaring

Lovforslagets regulering af kommunernes tilbud til virksomheder ser bort fra, at reguleringen af de kommunale ordninger i miljøbeskyttelsesloven sidestiller kommunernes tilbud om henteordninger for erhvervsvirksomheders emballageaffald med de private aktører og at disse kommunale ordninger drives på markedsvilkår.

De kommunale indsamlingsordninger for erhvervsaffald i henhold til Miljøbeskyttelseslovens § 49 d stk. 3, skal ifølge § 48 a ske til markedspris i fri konkurrence med det private marked. Reguleringen placerer kommunernes indsamlingsordninger hos affaldsproducerende virksomheder, som et frit (om end begrænset) alternativ på markedet. Kommunerne er i den forbindelse underlagt regulering om særskilte regnskaber og opkrævning af markedspriser med overskud, der skal gå i kommunekassen og ikke må krydssubstituere andre affaldsområder.

Kommunerne skal allerede have opdelt deres regnskaber imellem markedsprisordninger for erhverv og de gebyrfinansierede ordninger for husholdninger.

Kommunerne skal i henhold til Forsyningstilsynets vejledning fastsætte markedspriserne i enten gennem markedsanalyser, hvilket ikke længere vil være muligt, hvis lovforslaget gennemføres, eller ved at pålægge samtlige kommunale udgifter et overskudsbidrag på mellem 5 til 15 pct.

Med den foreslåede regulering vil prisen for de kommunale indsamlingsordninger blive prissat på en væsentlig forskellig måde i forhold til de konkurrerende private affaldsindsamlingsvirksomheder.

Kommunernes pris vil alene bestå af kommunens udgifter til indsamling, omlæsning, administration og afskrivning af beholdere, samt returbetaling for transport og behandling af ikke-emballageaffald, og fratrukket betalingen fra producenterne og disse kollektivordninger efter fordelingsnøglerne for emballage og ikke-emballageaffald for hver affaldsfraktion. Hertil lægges et overskudsbidrag på 5 til 15 pct.

De private indsamleres pris vil bestå af udgifter til indsamling, omlæsning, administration, afskrivning, transport til behandlingsanlæg, sortering og behandling plus et overskudtillæg.

Antages det, at fordelingen mellem emballage og ikke emballageaffald bliver ca. 50 pct., vil den kommunale pris være ca. 50 lavere end det private marked, ligesom overskudsandelen vil blive halveret. Det betyder, at kommuner, der benytter den lavest overskudsandel på fem procent, efter lovforslaget kun vil opkræve to en halv procent i overskudsfordeling.

Når listepriisen for de kommunale ordninger vil være halv så stor som de private affaldsindsamleres listepriiser, så vil kommunerne få en stor konkurrencefordel og en medfølgende markedsdominans.

Med lovforslagets nuværende form vil de affaldsproducerende virksomheder vælge de kommunale ordninger både på grund af den store prisforskel og for

at undgå transaktionsomkostningerne ved hvert år at skulle ansøge producenterne eller disse kollektivordninger om dækning af indsamlingsudgifterne. Dette vil kunne undgås ved at lave samme regler for dækning af de affaldsproducerendes virksomheders udgifter uanset om de benytter en kommunal eller privat ordning.

Ordningerne vil kunne reguleres på samme vis, men det vil kræve at kommunernes beregning af markedspris skal ske på følgende måde: Kommunerne vil kunne opgøre mængden/andelen af emballageaffald, der er indsamlet i markedsprisordningerne, og for dette affald bør kommunerne ikke modtage dækning for håndteringsudgifterne for emballageaffald. Kommunerne skal i stedet betale producenterne og disse kollektivordninger får den fulde håndteringspris for håndtering af alt affaldet. Prisen skal være dækningen for ikke-emballageaffald. Disse udgifter vil dermed indgå i kommunens markedsprisberegning, som dermed bliver markedskonkurrerende.

Lovforslagets model giver ekstra meget administration både hos kommunerne, producenterne og disse kollektivordninger og de affaldsproducerende virksomheder.

Med modellen vil affaldsproducerende virksomheder få en ny transaktionsomkostning og administrativ byrde til ansøgning om godtgørelse. En given virksomhed risikerer at skulle ansøge om godtgørelse hos forskellige kollektivordninger. Virksomheder med afdelinger i flere kommuner vil skulle ansøge om godtgørelse hos flere aktører og efter nye tildelinger vil affaldsproducerende virksomhederne skulle ansøge hos nye kollektivordninger.

Der bør derfor etableres en national digital løsning hvor virksomheder kan ansøge om godtgørelse på produktionsenhedsniveau. Den digitale løsning kan på baggrund af det angivne p-nummer fordele virksomhedens anmodning til den kollektiv ordning, der på et givent tidspunkt har fået tildelt den kommune, hvor virksomhedens produktionsenhed er beliggende i. Det vil reducere lovforslaget erhvervsøkonomiske konsekvenser for de danske affaldsproducerende virksomheder.

Venlig hilsen

Martin Frank Mogensen
Telefon 27 90 66 71
mfmo@sonderborg.dk

**TOBAKS
PRODUCENTERNE**

Miljøministeriet
Frederiksholm Kanal 26,
1220 København K

22. august 2024

E-mail: mim@mim.dk
Kopi: sofda@mim.dk
Journalnummer: 2023-2267

**Hørings svar vedr. udkast til ændring af lov om miljøbeskyttelse
(udvidede producentansvar for emballage og engangsplastprodukter
mv. samt tilpasning af national ret som følge af batteriforordningen)**

Tobaksproducenterne kvitterer hermed for muligheden for at give bemærkninger til udkast til ændring af lov om miljøbeskyttelse (udvidede producentansvar for emballage og engangsplastprodukter mv. samt tilpasning af national ret som følge af batteriforordningen).

1

Tobaksproducenterne repræsenterer British American Tobacco, Japan Tobacco International og Imperial Brands, der tilsammen udgør ca. 85 pct. af det danske tobaksmarked.

Indledningsvist ønsker Tobaksproducenterne at bemærke, at man deler ambitionen om at få reduceret mængden af henkastet plastaffald og på den måde skabe renere omgivelser.

Det er et ansvar, alle bør påtage sig – lige fra producenter til slutbrugere af plastholdige produkter.

I forbindelse med denne høring ønsker Tobaksproducenterne at give bemærkninger til følgende:

1. Styrket transparens om kommunernes opgørelser over omkostninger samt krav om omkostningseffektivitet
2. Offentliggørelse af EU-Kommissionens udkast til retningslinjer for kriterier for omkostninger ved oprydning af henkastet affald
3. Miljøgraderede bidrag

4. Fuld transparens for omfattede producenter og deres repræsentanter
5. Mærkning af emballage og oplysning om emballageaffald
6. Manglende klagemulighed for omfattede producenter
7. Øvrige spørgsmål til lovudkastet

1. Styrket transparens om kommunernes opgørelser over omkostninger samt krav om omkostningseffektivitet

Tobaksproducenterne finder det positivt, at der både af lovudkastet og det dertilhørende notat fremgår krav om transparens om kommunernes opgørelser over de omkostninger, der påhviler producenterne at finansiere, samt et krav om omkostningseffektivitet.

Sådanne krav flugter med principperne bag SUP/engangsplastdirektivet (2019/904)¹, der udgør rammen for den nationale regulering af det finansielle oprydningsansvar for de otte engangsplastprodukter.

Tobaksproducenterne har tidligere og efterspørger fortsat transparens om SUP-omkostningerne med forventning om, at direktivets principper respekteres.

Ligeledes indebærer direktivet krav om, at kommunerne eksekverer renholdet af de otte engangsplastprodukter på en omkostningseffektiv måde.

Tobaksproducenterne afventer fortsat Miljøministeriet og Miljøstyrelsens svar på, hvordan dette sikres, men finder det positivt, at man i forbindelse med dette lovudkast og det udvidede producentansvar for emballage giver Miljøministeren bemyndigelse til at fastsætte regler for, at kommunerne skal tilrettelægge indsamling og renhold på en omkostningseffektiv måde samt beskrive arbejdet med omkostningseffektiv indsamling i en årlig rapport.

Dertil fremgår det af notatet til lovudkastet, at Forsyningstilsynet skal overvåge de kommunale producentgebyrer, hvilket Tobaksproducenterne også finder positivt. Den seneste rapport fra Forsyningstilsynet påviser markante stigninger i kommunernes affaldsgebyrer², hvilket understreger behovet for løbende monitorering af de kommunale omkostninger til renhold.

¹ Directive (EU) 2019/904: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2019/904/oj>

² Forsyningstilsynet, "Markant stigning i kommunale affaldsgebyrer": <https://forsyningstilsynet.dk/nyheder/2024/jun/markant-stigning-i-kommunale-affaldsgebyrer>

Ligeledes giver lovudkastet bemyndigelse til, at Miljøministeren fastsætter regler om, at kommunerne særskilt skal opgøre omkostninger til opgaver, der indgår i producentgebyret, hvilket Tobaksproducenterne vurderer vil bidrage til øget transparens.

Tobaksproducenterne vil dog henlede til lovudkastets s. 139, hvor det fremgår, at det forventes, at kommuner og stat kan reducere finansieringsbehovet for renholdelsesindsatser igennem skatten svarende til bidraget fra de omfattede producenter af SUP/engangsplastprodukter.

Tobaksproducenterne vurderer, at dette indebærer en risiko for politisk incitament til at øge omkostningerne til renholdet af førnævnte produkter fremfor at efterleve engangsplastdirektivets principper om omkostningseffektivitet. Tobaksproducenterne vil bede Miljøministeriet om at forholde sig til denne risiko.

Tobaksproducenterne vil henstille til, at lovudkastets principper for transparens og omkostningseffektivitet - inklusiv praksis om, at kommunerne skal opgøre omkostninger til opgaver, der indgår i de respektive producentansvar - ligeledes bliver gjort gældende for renhold af de otte grupper af engangsplastprodukter med respekt for de samme krav i engangsplastdirektivet.

2. Offentliggørelse af EU-Kommissionens udkast til retningslinjer for kriterier for omkostninger ved oprydning af henkastet affald

Af lovudkastets s. 126, afsnit 4, fremgår følgende:

”Udmøntning af de gældende bemyndigelser i § 9 p, stk. 3, 1. pkt., § 9 t, stk. 3 er sket i overensstemmelse hermed, herunder under hensyntagen til EU-Kommissionens udkast til retningslinjer for kriterier for omkostninger ved oprydning af henkastet affald, som dog endnu ikke foreligger i endelig form (juni 2024).”

Tobaksproducenterne noterer sig, at Miljøministeriet henviser til endnu ikke offentliggjorte retningslinjer, og at Miljøstyrelsen ligeledes henviser til disse på s. 3 i høringsnotatet til *Bekendtgørelse om udvidet producentansvar for visse engangsplastprodukter*, dateret til d. 13. juni 2024.

Tobaksproducenterne henstiller til, at udkastet til EU-Kommissionens retningslinjer for kriterier for omkostninger ved oprydning af henkastet affald offentliggøres for at sikre transparens for de omfattede producenter.

3. Miljøgraderede bidrag

Det fremgår af lovudkastets s. 21, 2.1.1., at reglerne og kriterierne for miljøgradering vil blive fastsat ved bekendtgørelse, herunder de kollektive ordningers pligt til at miljøgraduere producenterens betalinger.

Yderligere vil der være krav om, at en producent af en engangsemballage indgår i en kollektivordning for at sikre, at producenter med de mest miljøbelastende emballager ikke unddrager sig et højere graderet medlemsbidrag (s. 58-59).

Tobaksproducenterne henstiller til, at bekendtgørelserne sendes i høring og udstedes hurtigst muligt efter en passende høringsperiode for at sikre transparens for producenterne om omkostninger samt sikre producenterne tid til at forberede sig på disse.

I samme forbindelse bemærker Tobaksproducenterne, at det med lovudkastet foreslås, at ikrafttrædelsesdatoen for emballageansvaret rykkes fra 1. juli 2025 til 1. oktober 2025. Tobaksproducenterne henstiller på det kraftigste til, at de fælles ikrafttrædelsesdatoer for erhvervsrettet lovgivning respekteres, og at ikrafttrædelsesdatoen derfor flyttes til 1. januar 2026. Dette vil også medvirke til at sikre bedre tid til forberedelse og omstilling for producenterne efter de endelige krav til miljøgraderede bidrag offentliggøres - også i tilfælde af, at denne proces bliver yderligere forsinket.

4

4. Fuld transparens for omfattede producenter og deres repræsentanter

Af lovudkastets s. 128 gennemgås principperne for fuld finansiering af omkostninger samt balancering over en fireårig periode. Det fremgår, at der skal foretages en årlig vurdering af, hvorvidt der er balance i omkostningerne, og at dette bl.a. skal ske på baggrund af seneste års regnskab eller forventede resultater af årets regnskab, jf. Økonomistyrelsens budgetvejledning afsnit 2.3.1.

Processen vedr. engangsplastdirektivets nationale implementering har indbefattet en uventet gebyrstigning for filtre til tobaksvarer i 4. kvartal af 2023 samt nye markant forhøjede gebyrer for de otte omfattede SUP/engangsplastprodukter i 2025. Tobaksproducenterne er ikke blevet hverken tilstrækkeligt orienteret eller inddraget i denne proces, og dertil er data- og beregningsgrundlaget uigennemskueligt for producenterne - og det er Tobaksproducenterens forståelse, at dette også gør sig gældende for andre omfattede producenter.

På denne baggrund vil Tobaksproducenterne kraftigt henstille til, at Miljøministeriet og Miljøstyrelsen respekterer engangsplastdirektivets principper om transparens overfor de omfattede producenter og deres repræsentanter.

5. Mærkning af emballage og oplysning om emballageaffald

Tobaksproducenterne noterer sig af lovudkastets 3.1.1.5.4, s. 64-66, at det er Miljøministeriets vurdering, at det er nødvendigt at præcisere oplysningsforpligtelserne for de omfattede producenter og importører, og at det derfor foreslås, at miljøministeren eller kommunalbestyrelsen kan pålægge producenterne – for producenternes regning - at oplyse forbrugere om affaldsforebyggelsesforanstaltninger, indsamlings- og tilbagetagingsordninger samt bekæmpelse af henkastning af emballageaffald.

Tobaksproducenterne vil i den forbindelse bede Miljøministeriet bekræfte, hvorvidt producenter af filtre af engangsplast til tobaksvarer kan forvente at blive pålagt yderligere krav om mærkning af deres emballage end den, der allerede er implementeret som følge af kravene i engangsplastdirektivet og dertilhørende, national lovgivning. Tobaksproducenterne ønsker i denne forbindelse at gøre opmærksom på gældende krav til tobakspakkernes ensartede udformning.

5

6. Manglende klagemulighed for omfattede producenter

Af lovudkastets s. 98, 116 samt 128 fremgår følgende (s. 116):

”Det forventes ligeledes, at miljøministeren med hjemmel i § 80, stk. 3, i miljøbeskyttelsesloven, vil udstede regler om, at Miljøstyrelsens fastsættelse af og opkrævning af gebyr ikke skal kunne påklages til anden administrativ myndighed.”

Miljøstyrelsens fastsættelse af gebyret for SUP-engangsplastprodukter har været en problematisk og ugenomsigtig proces – og er det fortsat - hvor producenter ikke har haft mulighed for at få ordentligt indblik i omkostningerne, hvilket Tobaksproducenterne har påtalt overfor både Miljøministeriet og Miljøstyrelsen ad flere omgange, senest ved en henvendelse til Miljøstyrelsen og Miljøministeriet d. 28. og 31. maj 2024.

Tobaksproducenterne afventer fortsat svar på henvendelsen, der indeholder flere kritikpunkter af Miljøstyrelsens håndtering af gebyret.

Det er selvsagt, at det ikke er acceptabelt eller rimeligt at fratage producenter mulighed for at klage til anden myndighed, navnlig set i lyset af overstående, men også af principielle hensyn.

Tobaksproducenterne vil derfor henstille til, at producenter skal have klagemulighed til anden administrativ myndighed.

7. Øvrige spørgsmål til lovudkastet

Af lovudkastets s. 98 fremgår det, at det er hensigten at fastsætte gebyrer til finansiering af Miljøstyrelsens opgaver med tilsyn af ordningerne for emballage og visse engangsplastprodukter – og at hensigten er et særskilt gebyr for tilsyn med hver ordning.

Tobaksproducenterne beder Miljøministeriet bekræfte, hvorvidt dette omhandler en ny omkostning for producenterne, der tillægges det fra 2025 gældende SUP-gebyr til Miljøstyrelsen, eller om dette omhandler et tilsyn med freeriding (som allerede er inkluderet i 2025-gebyret).

Af lovudkastets s. 127 fremgår principperne for kortlægning af omkostninger til renhold af SUP-produkter/visse engangsplastprodukter, herunder analyser, der vil blive gennemført hvert tredje år samt årlige stikprøvekontroller.

6

Tobaksproducenterne beder Miljøministeriet redegøre for principperne for de årlige stikprøvekontroller.

Derudover vil Tobaksproducenterne henvide til, at det fremgik af udbudsmaterialet til Miljøstyrelsens renholds- og omkostningsanalyse for 2023, at analysen skulle være sammenlignelig med den tidligere analyse fra 2020.

I baggrundsnotatet (s. 2) til *Bekendtgørelse om udvidet producentansvar for visse engangsplastprodukter*, fra juli 2024, fremgår det, at de to analyser ikke kan sammenlignes.

Miljøministeriet /og Miljøstyrelsen bedes redegøre for denne diskrepans.

Af lovudkastets s. 144 fremgår det, at omkostningerne relateret til renhold mv. af de otte SUP/engangsplastprodukter udgør ca. 164 mio. kr. om året ekskl. pris- og lønregulering, heraf ca. 85 mio. kr. til renhold af filtre til tobaksvarer.

Miljøministeriet bedes redegøre for baggrunden for disse omkostninger, da de efter Tobaksproducenternes opfattelse ikke stemmer overens med Miljøstyrelsens renholds- og omkostningsanalyse for 2023 eller den politiske tillægsaftale.

TOBAKS PRODUCENTERNE

Af lovudkastets s. 144 fremgår det ligeledes, at producenter omfattet af det udvidede producentansvar for engangsplast skal dække omkostningerne til administrative opgaver hos Miljøstyrelsen og DPA – samt at disse omkostninger skønnes til at udgøre 20 mio. kr. i 2025 og 12 mio. kr. i de efterfølgende år, heraf 12 mio. kr. i 2025 og 5 mio. kr. i 2023 til drift og administration hos DPA.

I juli 2024 offentliggjorde Miljøstyrelsen en [Q&A](#) i forlængelse af høringsnotatet til *Bekendtgørelse om udvidet producentansvar for visse engangsplastprodukter*, hvoraf det blandt andet fremgår, at producenter skal dække omkostninger på 1,5 mio. kr til Miljøstyrelsens administration.

Umiddelbart er DPAs budget for 2025, og de heraf følgende gebyrer for producenterne, endnu ikke blevet offentliggjort. Tobaksproducenterne bemærker, at de faktiske omkostninger til producentansvaret for filtre til tobaksvarer - i DPAs årsrapport 2023 - var opgjort til 484.729 kr.

Tobaksproducenterne beder Miljøministeriet redegøre for datagrundlaget og beregningerne bag de estimerede renholdelsesomkostninger samt de administrative omkostninger til det udvidede producentansvar for de otte engangsplastprodukter på s. 144 i lovudkastet – med henvisning til engangsplastdirektivets krav om transparens.

Såfremt der er spørgsmål eller kommentarer til dette hørings svar, er man velkommen til at henvende sig til Tobaksproducenterne.

7

Med venlig hilsen,

Tine Marie Daell
Direktør, Tobaksproducenterne

Miljøministeriet
Att.: Sofie Dam
Fremsendt til mim@mim.dk, kopi: sofda@mim.dk

Journal nr. 2023-2267

Den 22. august 2024

Høringssvar vedrørende revideret udkast til ændring af lov om miljøbeskyttelse (udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter mv.)

VANA takker for modtagelsen af ovennævnte udkast i høring og fremfører nedenfor vores bemærkninger og henviser særligt til ikrafttrædelsesdato, gennemsigtighed i gebyrer og rammer for overdragelse.

Indledningsvist bemærkes det, at VANA og vores stiftere støtter ambitionerne om cirkulær økonomi og udvidet producentansvar og ser frem til at løfte forpligtelserne på vegne af vores medlemmer. Producentansvaret har dog omfattende konsekvenser for virksomhederne, der udover de økonomiske konsekvenser, også bliver pålagt store administrative byrder i forhold til blandt andet dataindsamling og indberetning. For at sikre, at producentansvaret leverer de miljøforbedringer og -effekter, som det er beskrevet i den politiske aftale¹, er det afgørende med et velfungerende system, der er til at efterleve, ligesom det er afgørende, at der tages højde for EU-harmonisering.

Generelle bemærkninger

Tidsplan - ikrafttrædelse

Ikrafttrædelse bør tage højde for virksomhedernes budgetprocesser og mulighed for at omstille deres forretning til producentansvaret. Det er ikke muligt for virksomhederne at indrette sig hensigtsmæssigt, ift. budgetter, kommende prisaftaler mv., når der på grund af manglende lovgivning og vejledning, fortsat ikke er klarhed over producentdefinition, hvilke krav de skal opfylde og hvad omkostningerne bliver. Derudover bør ikrafttrædelse tage højde for den normale praksis hos affaldsbehandlernes processer for indgåelse af aftaler for det kommende år, hvilket altid følger kalenderåret med start 1. januar.

VANA opfordrer derfor på det kraftigste til, at producentansvaret får virkning fra 1. januar 2026. Dette understøttes i øvrigt af "Vejledning til ministerierne om de fælles ikrafttrædelsesdatoer", hvori det fremgår at "*Erhvervsrettet lovgivning skal som hovedregel kun træde i kraft to gange om året hhv. 1. januar og 1. juli*".

Overdragelse af affald

Det fremgår af lovforslaget, at kommunalbestyrelsen har det organisatoriske ansvar for indsamlingen af husholdningsaffald, hvorefter det skal overdrages til producenterne på en omlasteplads udpeget af kommunalbestyrelsen. Denne bemyndigelse synes også at omfatte kommunalbestyrelsens udpegelse af private omlastepladser.

¹ Aftale om Udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter af 30. august 2022.

Producenterne har herefter det organisatoriske ansvar for, at det indsamlede affald bliver behandlet, så Danmark lever op til sine direktivforpligtelser. Udgangspunktet for indsamling og overdragelse bør derfor tage hensyn til den videre affaldsbehandling.

VANA opfordrer på det kraftigste til, at kommunalbestyrelsen kun har udpegningsretten, så længe investeringer i kommunale omlastepladser, der er sket før i ikrafttrædelse af bekendtgørelsen, afskrives. På den måde tages hensyn til eventuelle strandede omkostninger.

Efter denne overgangsperiode, henstiller VANA til, at Miljøministeriet går tilbage til formuleringen fra lovforslaget 2023, hvoraf det fremgik, at producenterne udpeger en plads, hvor overdragelsen skal finde sted, dog ikke mod kommunalbestyrelsens vilje. Det bør ydermere fremgå, at kommunalbestyrelsen kun kan deltage i forbehandlingsaktiviteter i forbindelse med omlastning af affaldet efter aftale med producenterne.

Fastholdes kommunalbestyrelsens ansvar for at udpege omlastepladser, anbefaler VANA, at denne ret indskrænkes til alene at gælde for kommunale omlastningsanlæg, mens producenterne fastholder retten til på konkurrencevilkår at kunne indgå aftaler med private omlastningsanlæg. Dette kan evt. kombineres med en kommunal vetoet, såfremt producentens udpegede plads ikke er forenelig med kommunens indsamlingsordninger eller -aftaler.

VANA henviser i øvrigt til vores fremsendte bemærkninger vedrørende retningslinje for overdragelse.

Gennemsigthed i gebyrer

Det følger af affaldsdirektivet, at producenterne skal dække de omkostninger, som er *nødvendige* for at opfylde målene for affaldshåndtering, hvilket bør være udgangspunktet for gebyrfastsættelsen.

Udkastet fremlægger mange forskellige typer gebyrer og compensationer og det er ikke tydeligt, hvordan man sikrer transparent fastsættelse, at der ikke opstår dobbeltgebyrer, samt hvornår producenterne får kendskab til gebyrniveau.

En engangsemballage af plast vil potentielt blive omfattet af 5-6 gebyrer udover selve betalingen for affaldsbehandlingen. Hvis emballagen ydermere er omfattet af emballageafgiftsloven, vil dette komme oveni.

Med udgangspunkt i hvor uigennemsigtigt gebyrfastsættelsen er formuleret, samt den manglende formulering af et basisserviceniveau, er det yderligere afgørende, at man revurderer den manglende mulighed for klageadgang.

VANA opfordrer Miljøministeriet til at fremkomme med en oversigt over, hvilke gebyrer virksomhederne bliver pålagt, herunder om oplystningen i bilag 1 er korrekt forstået, samt hvordan det sikres, at gebyrerne stemmer overens med den reelle direktivforpligtelse og endeligt, hvornår producenterne kan forvente at kende omkostningsniveauet.

VANA anbefaler, at producenterne via interesseorganisationer eller kollektive ordninger inddrages formelt i en følgegruppe om gebyrer i regi af Forsyningstilsynet.

For bemærkninger til de enkelte gebyrer henvises til de konkrete bemærkninger nedenfor.

Emballageafgift og udvidet producentansvar

Miljøministeriet har tilkendegivet, at det forventes, at den eksisterende emballageafgift bibeholdes, også efter producentansvarets ikrafttrædelse. Med producentansvarets indførelse bliver producenterne pålagt den økonomiske forpligtelse til håndtering af deres emballageaffald. Derudover pålægges producenterne gebyrer til oplysning og oprydning af engangsplastprodukter som følge af engangsplastdirektivet.

Afgiftssaneringspakken af 14. november 2018 fjernede emballageafgiften på emballager omfattet af det obligatoriske pant- og retursystem, med henvisning til at: "*emballageafgiften og pant- og retursystemet på hver sin måde har til formål at nedbringe affaldsmængderne, og at de to regelsæt derfor varetager samme grundlæggende miljømæssige formål*".

VANA henstiller til, at producenter, der kan dokumentere, at de er registreret i Dansk Producentansvar, bliver fritaget for emballageafgift på samme vilkår som emballager omfattet af pant- og retursystemet for ikke at skabe urimelige konkurrencevilkår.

Overgangsperiode – serviceniveau

Af lovforslaget fremgår det, at der er behov for en overgangsperiode førend, et serviceniveau kan fastsættes i en bekendtgørelse, samt at Miljøministeriet forventer, at det tidligst kan ske i forbindelse med evalueringen af producentansvar for emballage, der, jf. den politiske aftale, er planlagt til 2027.

Det er derfor helt afgørende, at der i forbindelse med fastsættelse af producentgebyret, tilvejebringes nogle rammer, herunder en baseline, fx på baggrund af de nuværende affaldsgebyrer, så producenterne kender omkostningsniveauet, samt har mulighed for at påklage hvis det afviger væsentligt.

Se særligt de konkrete bemærkninger nedenfor.

Kompensation erhvervsaffald (til affaldsproducerende virksomheder)

Det fremgår af lovforslaget, at den affaldsproducerende virksomhed har det organisatoriske ansvar for emballageaffald. Af den politiske aftale fremgår det, at den affaldsproducerende virksomhed kan overdrage dette ansvar til en privat affaldsindsamler.

Med lovforslaget lægges der op til en model, hvor det er de enkelte affaldsproducerende virksomheder, der skal søge kompensation for håndteringen af deres emballageaffald, i stedet for deres affaldsindsamlere.

At man går fra ca. 20 aktører, der skal søge kompensation til 300.000 virksomheder vil skabe en skævvridning af markedet, ulige konkurrenceforhold og medføre store administrative omkostninger for både affaldsproducerende virksomheder og de kollektive ordninger. I praksis vil det betyde, at de administrative omkostninger i mange tilfælde vil overstige den kompensation de affaldsproducerende virksomheder vil kunne få for deres emballageaffald.

VANA opfordrer på det kraftigste Miljøministeriet til at tage højde for dette i den videre udmøntning af reglerne og fremkomme med en konkret plan for, hvordan kompensation for erhvervsaffald i praksis skal håndteres.

Overgangsperiode – kommunale kontrakter

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at kommunalbestyrelsen i enkelte tilfælde vil få mulighed for at undlade at overdrage affaldsfraktioner, der indeholder emballageaffald i en overgangsperiode. Undtagelsen vil medføre, at kommunalbestyrelser, der har indgået

kontrakter inden datoen for fremsættelse af lovforslaget (forventeligt oktober 2024), kan afvente overdragelse af det organisatoriske ansvar, indtil disse kontrakter er udløbet.

Med forslagets udformning er der en risiko for, at kommuner gennemfører udbud inden de fremlagte frister, som vil række langt ud over 2025, hvilket ikke er i tråd med baggrunden for producentansvarets indførelse.

VANA opfordrer til, at kommunerne forpligtes til at informere om eventuelle eksisterende kontrakter uden opsigelsesmuligheder, når skæringen for overgangsperioden indtræder (oktober 2024), således at problemets omfang kan afklares, da det er helt afgørende for de kollektive ordningers mulighed for at indgå aftaler om affaldsbehandling.

Udgangspunktet for overgangsordningen er at undgå strandede omkostninger hos kommunalbestyrelsen. Det er derfor ikke udløb af kontrakten, der bør være udgangspunktet, men derimod risikoen for økonomiske konsekvenser.

Det bør derfor præciseres, at overgangsordningen udelukkende kan anvendes i tilfælde, hvor en kontrakt ikke kan opsiges før udløb uden strandede omkostninger for kommunalbestyrelsen. Hvis kommunalbestyrelsens kontrakt indeholder opsigelsesmuligheder uden økonomiske konsekvenser, skal disse anvendes.

VANA henstiller til, at muligheden for anvendelse af optioner om kontraktforlængelse udgår.

Tildelingsperiode

Det fremgår af udkastet, at den første tildelingsperiode vil være 15 måneder, hvorefter der vil være tale om tildelingsperioder på mellem 24 og 36 måneder.

Den første tildeling vil være behæftet med stor usikkerhed, idet den baseres på forventede markedsførte mængder i 2024. VANA opfordrer derfor til en indfasning, således at den første tildeling er 12 måneder frem til 31. december 2025 (15 måneder hvis ikrafttrædelse fastholdes til 1. oktober), den næste 24 måneder (1. januar 2026 – 31. december 2027). I evalueringen 2027 vurderes det, om tildelingsperioderne med fordel kan være 36 måneder fremadrettet.

Tildeling – hensyn

Det fremgår af lovforslaget, at tildeling vil ske på baggrund af hensyn til, at emballageaffaldsfraktioner, der indsamles kombineret eller på anden vis sammenblandes i forbindelse med den kommunale indsamling herunder som følge af fælleskommunale løsninger, så vidt muligt tildeles samme producent eller kollektive ordning, da affaldet ikke kan opdeles fysisk, samt at det forventes, at der også skal tages højde for, at alle emballageaffaldsfraktioner i en kommune der skal overdrages, så vidt muligt tildeles samme producent eller kollektive ordning af hensyn til at reducere kompleksiteten.

VANA er enige i, at udgangspunktet for tildeling bør være, at kompleksiteten mindskes og tildelingen tilgodeser en ensartet indsamling og overdragelse, samt kontinuerlige samarbejder.

VANA henviser i øvrigt til vores fremsendte bemærkninger vedrørende fordelene ved et offentligt clearing house.

Obligatorisk medlemskab af kollektive ordninger

Det fremgår af lovforslaget, at der bliver krav om obligatorisk tilslutning til en kollektiv ordning med henvisning til, at det vil reducere kompleksiteten i de kollektive ordningers samarbejde

med kommunerne, sikre en omkostningseffektiv ordning og sikre, at alle producenter over den fastsatte administrative bagatelgrænse omfattes af det økonomiske incitament til mere miljøvenlig emballage.

VANA støtter kravet om obligatorisk medlemskab af kollektive ordninger, men understreger behovet for at det tydeliggøres, hvilken betydning det har for fx egne tilbagetagningsordninger.

Tilsyn

Miljøstyrelsen opfordres til at komme med en udførlig og detaljeret tilsynsplan. Producenterne har en stor interesse i, at tilsynet fungerer så effektivt som muligt og vil med de kollektive ordninger have stor viden om, hvor tilsynet kan få mest gavn af sin indsats.

VANA foreslår således, at producenterne, fx via interesseorganisationer eller kollektive ordninger, inddrages formelt i tilsynets opgavevaretagelse og finansieringsbehov.

Konkrete bemærkninger

Betaling til kollektive ordninger for ikke emballageaffald, § 9 p, stk. 7

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at det ikke er hensigten at lade den del af affaldet, der udgør ikke-emballageaffald, omfatte af producentansvaret for emballage.

VANA er enige i denne betragtning, og henstiller til, at man i bemærkningerne eller efterfølgende vejledning præciserer, at producenterne ikke skal finansiere rester af madaffald i emballagerne. Dette affald er organisk affald, og skal fortsat finansieres af kommunerne på samme måde, som fejlsorteret emballage i restaffaldet også skal finansieres af producenterne.

Det fremgår derudover af lovforslaget, at producenter eller disses kollektive ordninger har pligt til at overtage og behandle ikke-emballageaffald samt til fastsættelse og opkrævning af betaling for behandlingen af affald, der ikke er emballageaffald, herunder om opgørelse af omkostninger og dokumentation for afholdte udgifter.

Det bør præcises, at forpligtelsen omfatter *alle* udgifter og omkostninger i forbindelse med overtagelse, håndtering og behandling af ikke-emballageaffald, herunder også udgifter til transport og administration.

Producentgebyr, § 9 p, stk. 16, nr. 1-7

Det fremgår af lovforslaget, at kommunalbestyrelsen skal fastsætte producentgebyret, så det dækker kommunalbestyrelsens udgifter til: 1) *Indsamling, transport og behandling af emballageaffald omfattet af regler udstedt i medfør af stk. 2.*, 2) *Planlægning, etablering og administration af affaldsordninger, der vedrører emballageaffald omfattet af regler udstedt i medfør af stk. 2.*, 3) *Oplysningstiltag efter regler udstedt i medfør af stk. 11.*, 4) *Indsamling, registrering og indberetning af oplysninger, der vedrører emballageaffald, efter regler udstedt i medfør af § 9 æ, stk. 1.*, 5) *Administration forbundet med fastsættelse og opkrævning af gebyrer, samt dokumentation for gebyrers sammensætning*, 6) *Betaling af gebyrer efter § 48 g, stk. 1, der vedrører emballageaffald, herunder udgifter afholdt i forbindelse med Forsyningstilsynets analyser og overvågning efter § 48 d, stk. 2 og regler udstedt i medfør heraf.*, samt til 7) *Forskudsvis dækning af planlagte investeringer, der vedrører emballageaffald, og som omfattes af regler udstedt i medfør af stk. 2.*

I lovforslaget fra 2023, var der fire underpunkter, som gebyret skulle dække. Dette er nu øget til syv.

På baggrund af de mange uafklarede elementer samt et serviceniveau, der først kan fastsættes efter en evaluering i 2027, er det helt urimeligt, at producentgebyret skal dække så mange områder, som producenterne ikke kan få kendskab til i forhold til fastsættelse.

VANA anbefaler på det kraftigste, at denne hjemmel revideres, så 'nødvendige' tilføjes:
"Kommunalbestyrelsen fastsætter og opkræver gebyrer fra producenter eller disses kollektive ordninger, der har fået tildelt kommunalt indsamlet emballageaffald, til dækning af kommunalbestyrelsens nødvendige udgifter til..."

Af hensyn til gennemsigtighed bør gebyr til Forsyningstilsynet følge øvrige gebyrer til staten og ikke være en del af producentgebyret.

Forskudsvis dækning af planlagte investeringer bør tages ud af producentgebyret. Fastholdes formuleringen, bør der være en opstilling af, hvilke investeringer det gælder, samt hvornår kommunalbestyrelsen kan indregne det i producentgebyret.

VANA understreger igen, at direktivkravet vedrører nødvendige omkostninger.

Det fremgår af lovforslaget, at kommunerne årligt skal udarbejde en rapport med henblik på, at Forsyningstilsynet kan overvåge og analysere producentgebyret.

VANA opfordrer på det kraftigste til, at der udarbejdes et overblik over gebyrniveauet på baggrund af 2025 affaldsgebyrer forud for producentansvarets ikrafttrædelse, så producenterne får et udgangspunkt for omkostningsniveauet.

Endeligt opfordrer VANA til at Miljøministeriet ensretter reglerne for, hvornår kommunalbestyrelsen skal offentliggøre det kommende års producentgebyr. Offentliggørelse bør ske i så god tid, at det kan indregnes i de kollektive ordningers priser, så producenterne kan indregne det i det budgetår.

Det fremgår af forslaget, at kommunalbestyrelsen én gang årligt skal fastsætte og offentliggøre producentgebyrer, samt at producentgebyrer skal opkræves samlet for alle affaldsordninger i et passende interval, fx 2-4 gange årligt.

VANA opfordrer til, at det passende interval for opkrævning af producentgebyret sker i dialog med de kollektive ordninger i forbindelse med den udarbejdelse af den udmøntende bekendtgørelse.

Gebyr til miljøministeren, § 9 p, stk. 19, nr. 1-5

Det følger af lovforslaget, at producenterne skal dække miljøministerens omkostninger forbundet med opgørelse af andelen af emballageaffald i indsamlet affald.

VANA bemærker, at sammenblanding af emballage og ikke emballager er til sikring af den eksisterende affaldsindsamling, og ikke en nødvendig følge af producentansvaret.

Sammenblanding af emballage og ikke emballager medfører i værste fald forringet kvalitet, som producenterne ikke kompenseres for, hvorfor det bør være staten eller kommunalbestyrelsen, der dækker udgifter til opgørelse af andel af emballager.

Fastholdes udgangspunktet om, at producenterne skal dække omkostningerne til analysen, bør dette som minimum kun vedrøre halvdelen af omkostningerne til analysen.

Gebyr til oplysning, til kommunalbestyrelse eller miljøministeren, § 9 p, stk. 11

Producenterne bliver pålagt at dække omkostningerne til oplysning, både til Miljøministeren og kommunalbestyrelsen.

VANA henstiller til, at Miljøministeriet beskriver, hvordan det sikres, at det ikke medfører dobbeltgebyrer og at niveauet stemmer overens med den reelle direktivforpligtelse.

Det bør være tydeligt, at kommunernes oplysningspligt udelukkende angår oplysning om indsamling i den pågældende kommune. Derudover bør der tilføjes en pligt til kommunalbestyrelsen om at modtage og indarbejde input fra den kollektive ordning, som er blevet tildelt kommunen, idet det er den kollektive ordning, der sikrer affaldsbehandling og har kendskab til hvilke tiltag, der vil forbedre genanvendelsen.

Endeligt bør der tilføjes et maksimum beløb for, hvor mange omkostninger kommunalbestyrelsen må anvende til at løfte oplysningsforpligtelsen.

For statens oplysningsforpligtelse bør der være et tilsvarende maksimum for, hvor mange omkostninger miljøstyrelsen kan anvende til at løfte denne forpligtelse.

Klageadgang, § 9 p, stk. 18

Ifølge det foreslåede stk. 18 kan kommunalbestyrelsens afgørelser efter stk. 16 ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Gebyrernes fastsættelse har afgørende betydning for producenterne og de kollektive ordningers økonomi, ligesom der fortsat mangler afklaringer vedrørende fastsættelse mv.

VANA opfordrer derfor på det kraftigste til, at der indsættes en klageadgang, evt. til Ankestyrelsen, som fører tilsyn med kommunernes overholdelse af reglerne om fastsættelse, opkrævning og kontoføring af gebyrer.

Tilbagebetaling af tidligere indbetalte finansielle bidrag og gebyrer, når emballager mv. markedsføres udenfor Danmark

Det fremgår af bemærkningerne, at det er Miljøministeriets hensigt, at ordningen for tilbagebetaling skal være enkel at administrere for producenter og importører, for producentregisteret og for myndighederne. Derudover fremgår det, at det skal sikres, at det er enkelt at føre tilsyn herunder ved, at producenter og importører skal dokumentere hvilket senere omsætningsled i Danmark, der har eksporteret produkterne, som producenten ønsker at reducere de markedsførte mængder med og få tilbagebetaling for.

VANA er enige i udgangspunktet om, at ordningen skal være enkel at administrere, men opfordrer Miljøministeriet til at have fokus på risici i udformningen af reglerne, herunder krav til dokumentation, så det ikke bliver en ordning, der skaber unødige økonomiske risici.

Endeligt bemærkes det, at tilbagebetalingsmekanismen er et krav fra WEEE direktivet, men tilsvarende synes ikke at være til stede i hverken affaldsrammedirektivet, emballagedirektivet, emballageforordningen eller engangsplastdirektivet. VANA opfordrer derfor til, at Miljøministeriet undersøger, hvordan denne mekanisme håndteres på tværs af EU.

Derudover har VANA fået flere henvendelser fra virksomheder, som bliver i tvivl om læsningen af hjemmel vedrørende tilbagebetaling og om det indebærer, at der skal indrapporteres for alle produkter og så efterfølgende ansøges om tilbagebetaling for de produkter, der udføres.

VANA henstiller derfor til, at Miljøministeriet bekræfter, at bestemmelser vedrørende tilbagebetaling udelukkende omfatter de tilfælde, hvor producenter har indrapporteret, men efterfølgende finder ud af, at produkterne skal markedsføres uden for Danmark. Produkter som producenter i udgangspunktet ved ikke skal markedsføre i Danmark, skal ikke indberettes.

Der henvises i øvrigt til hørings svar fra VANAs stifterorganisationer: Dansk Industri, Landbrug & Fødevarer, DagSam (MLDK og DSK) og Dansk Erhverv.

Vi står naturligvis til rådighed for yderligere uddybning eller opfølgende spørgsmål.

Med venlig hilsen

Marianne Roed Jakobsen,
adm. Direktør, VANA

og VANAs bestyrelse:

Karin Klitgaard, Bestyrelsesleder
Underdirektør, DI

John Wagner, Vicebestyrelsesleder
DagSam, tidl. adm. direktør for DSK

Andreas Hastrup Clemmensen
Chefkonsulent, Dansk Erhverv

Henrik Hyltoft
Vicedirektør, Dansk Erhverv

Anette Christiansen
Miljøchef, Landbrug & Fødevarer

Jan Laustsen
International chef, Landbrug & Fødevarer

Leif Nielsen
Branchedirektør, DI Fødevarer

Niels Jensen
CEO, MLDK - Mærkevareleverandørerne

Bilag 1 – Oversigt over gebyrer mv.

	Type	Samlet oversigt over antal gebyrer, emballagen/produktet bliver omfattet af
	Emballager	Gebyr A-D
Producentgebyr (A)	Producentgebyr (til kommunalbestyrelse) § 9 p, stk. 16, nr. 1-7: <ul style="list-style-type: none"> - indsamling, transport og evt. behandling, - planlægning, - oplysning, - indsamling og registrering af oplysninger, - administration, - udgifter til Forsyningstilsynet, - forskudsvis dækning af planlagte investeringer 	
Økonomisk kompensation til affaldsproducerende virksomheder (B)	Kompensation erhvervsaffald (til affaldsproducerende virksomheder) § 9 p, stk. 8	
Gebyr til stat – emballage (C)	Gebyr til stat: § 9 p, stk. 19, nr. 1-5: til dækning af: <ul style="list-style-type: none"> - Opgørelse af emballageaffald, - Sekretariatsbetjening - Oplysningstiltag, - Behandling af klager - Administration 	
Gebyr til DPA (D)	Gebyr til DPA § 9 ø, stk. 4 <ul style="list-style-type: none"> - Registreringsgebyr - Årligt gebyr 	
	Emballage af engangsplast	Gebyr A-E
Gebyr til stat - engangsplast emballage (E)	Gebyr til stat: 9 p, stk. 20, nr. 1-4 til dækning af: <ul style="list-style-type: none"> - Oprydning af henkastet, - Indsamling i offentlige indsamlingssystemer - Oplysningstiltag - Administration 	Emballager af engangsplast skal både betale producentgebyr (A)/eller erhvervskompensation (B), gebyr til stat for emballage (C), gebyr til DPA (D) og gebyr til stat for oprydning mv. engangsplast (E)
	Emballage omfattet af emballageafgift	Gebyr A, B, C, D, (E) og F
Gebyr til stat – Afgift (F)	Gebyr til staten: § 1 i emballageafgiftsloven	Emballager af omfattet af emballageafgift (spiritus, vin mv) skal både betale producentgebyr (A)/eller erhvervskompensation (B), gebyr til stat for emballage (C),

		Gebyr til DPA (D), hvis plast: gebyr til stat for oprydning mv. engangsplast (E) og afgift efter emballageafgiftsloven (F).
	Engangsprodukter af plast (vådservietter og balloner)	Gebyr G
Gebyr til stat – engangsplastpro- dukt (G)	Gebyr til staten: § 9 t, stk. 3 til dækning af: - Oprydning af henkastet - Oplysningstiltag - Administration	
	Engangsprodukter af plast (tobaksfiltre)	Gebyr H
Gebyr til stat – tobak (H)	Gebyr til staten: § 9 t, stk. 3 til dækning af: - Oprydning af henkastet - Oplysningstiltag - Indsamling i offentlige indsamlingsystemer - Administration	
	Fiskeredskaber af plast	Gebyr I
Gebyr til stat – Fisk (I)	Gebyr til staten: § 9 h, stk. 9, 2. pkt. til dækning af: - Oplysningstiltag	